

[C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Hobb_Robin-Farseer_02-Kralovska_magie.PDB](#)

PDB Name: Hobb Robin-Farseer 2-Kralovska

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXT

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 19.4.2007

Modification Date: 19.4.2007

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

FARSEER KRÁLOVSKÁ MAGIE
ROBIN HOBB

NÁVRAT®
THE FARSEER: Book 1
ASSASSIN'S APRENTICE
Volume 2

1 Smithy

Výstřednost Lady Patience se začala projevovat už v útlém věku. Když byla ještě malé děvče, její vychovatelky záhy přišly na to, že mají co do činění s umíněným a nezávislým dítětem, které navíc nemá ani tolik zdravého rozumu, aby se o sebe postaralo. Jedna z nich poznamenala: "Chodila celý den s rozvázanými tkaničkami, protože si je neuměla sama zavázat, ale nesnížila by se k tomu, aby o to někoho požádala." Ještě než jí bylo deset, rozhodla se vyhybat tradičním hodinám výuky, jež příslušely dívce jejího postavení, a namísto toho se zajímala o řemesla, která u ní neslibovala žádné využití: hrnčářství, tetování, výroba parfémů, pěstování a množení rostlin, zvláště pak cizokrajných.

Neváhala se na dlouhé hodiny vytrátit mimo dozor. Před matčinými nádvořími a zahradami dávala přednost lesům a sadům. Člověk by si proto myslel, že z ní vyroste srdnaté a praktické dítě. Nic však nemohlo být vzdálenější pravdě. Ustavičně ji sužovaly vyrážky, nejrůznější škrábance a štípance, často někde zabloudila a nikdy se u ní nevyvinula přiměřená ostražitost před lidmi a zvířaty.

Vzdělávala se většinou sama. Již v útlém věku zvládla čtení a počty. Od té doby pak s nenasytným a nekritickým zájmem studovala každý svitek, knihu či tabulku, které jí přišly do rukou. Učitelé byli zoufalí z její rozštěkanosti a častých absencí, které však zjevně neměly vliv na její schopnost naučit se skoro všechno rychle a dobře. Praktické užití těchto znalostí ji však ani v nejmenším nepřitahovalo. Měla hlavu plnou rozličných fantazií a představ, logika a mravy šly stranou před poezií a hudbou a už vůbec ji nezajímalo společenské představování a umění flirtovat.

Přesto si nakonec vzala prince, který se o ni ucházel s prostoduchým nadšením. Byl z toho skandál, který předcházela jeho pádu.

"Postav se rovně!"

Vyšponoval jsem se.

"Takhle ne! Vypadáš jako krocan, který má jít pod sekeru. Více se uvolni. Ne, ramena více dozadu, nehrb se. To vždycky stojíš s nohama takhle?"

"Milady, je to ještě chlapec. Ti jsou vždycky takoví, samý kloub a kost. Pusť me ho dál, ať se trochu uvolní."

"Nu dobrá. Tak pojd'."

Vděčně jsem kývl na služebnou s oválnou tvář, která mě na oplátku obdařila milým úsměvem. Pokynula mi směrem k lavici obsypané polštáři a přehozy, takže se na ní jen stěží dalo sedět. Posadil jsem se na kraj a očima zkoumal komnatu lady Patience.

Byla horší než Chadeova. Kdybych nevěděl, že přijela jen nedávno, myslel bych si, že ten nepořádek tu páchala celé roky. Ani kompletní popis inventáře místnosti by nestačil, protože mu dávala vyniknout až vzájemná poloha objektů. Péřový vějíř, šermířská rukavice a svazek kočičích ocasů, to vše bylo nastrkáno do značně obnošené boty. V koši obtočeném kožešinovou kapuci a vlněnými punčochami spal malý černý teriér se dvěma tlustými štěňaty. Na destičce mezi koňskými podkovami si hověla rodinka mrožů vyřezávaných ze slonoviny. Všem dominovaly rostliny. V ovzduší se vznášely syté vůně rostlin, jež bujely v hlíněných květináčích, čajových šálcích a pohárech, dále tam byla vědra plná odřezků, nařezaných květín a zeleně, révy vinoucí se z popraskaných pohárů a džbánek s uraženými uchy. Tu a tam vyčnívaly z květináčů se zeminou i holé klacíky, znamení pěstitelčina neúspěchu. Navzájem propletené rostliny byly nastrkané všude tam, kde na ně okny dosahovalo ranní či odpolední slunce. Připomínalo to zahradu, jež prorůstá okny ven a stejně tak obrůstá i nepořádek v místnosti.

"Nejspíš má i hlad, že ano, Lacey? Slyšela jsem, že chlapci mívají. Myslím, že na stolku u mé postele jsou nějaké sušenky a sýr. Přinesla bys mu je, drahá?"

Lady Patience, stojící na délku paže přede mnou, mi přes rameno mluvila se služebnou.

"Nemám hlad, opravdu ne, děkuji," vybreptal jsem, ještě než se Lacey stačila zvednout. "Jsem zde, protože mi řekli, že vám mám být každé dopoledne k dispozici, dokud si to budete žádat."

Byla to poněkud opatrnější verze toho, co mi ve skutečnosti řekl král Shrewd: "Běž každé ráno do jejích komnat a dělej cokoli, co ona uzná za vhodné, jen aby mě nechala na pokoji. A dělej to tak dlouho, až z tebe bude unavená tak jako já z ní." Jeho hrubost mě zarazila, neboť jsem ho ještě nikdy neviděl tak usouzeného jako onoho dne. Když jsem upaloval pryč, vešel do dveří komnaty Verity a také vypadal hodně zmoženě. Oba muži se pohybovali a mluvili tak, jako kdyby předchozí noci pozřeli příliš mnoho vína. Minulý večer jsem je však viděl sedět u stolu a musím říci, že o nějakém veselí a vínu nemohlo být ani řeči. Když jsem šel kolem, Verity mě rošťáčky podrábval ve vlasech. "S každým dnem se stále více podobá svému otci," poznamenal k podmračenému Regalovi za jeho zády. Regal se na mě při vstupu do komnaty nevraživě požíval a hlučně za sebou zabouchl dveře.

A tak jsem se ocitl tady, v pokoji oné dámy, která mě všemožně obcházela a mluvila prese mne se služebnou, jako bych byl nějaké zvíře, které by znenadání mohlo zaútočit nebo umazat koberce. Mohu jen říci, že Lacey se tím náramně bavila.

"Ano. To já už vím, jak vidíš, protože jsem to byla já, kdo požádal krále, aby tě poslali sem," vysvětlila mi podrobně lady Patience.

"Ano, madam." Trochu jsem na lavici poposedl a snažil se vypadat způsobně a inteligentně. Když si však vybavím, za jakých okolností jsme se setkali několikrát předtím, jen stěží jí mohu vyčítat, že se mnou

jednala jako s pitomcem.

Zavládlo ticho. Rozhlížel jsem se kolem sebe po pokoji. Lady Patience se zadívala směrem k oknu.

Lacey seděla a culila se pro sebe, zatímco předstírala, že vyšívá krajku.

"Och, tady jsi." Rychle jako sokol v střemhlavém letu se lady Patience shýbla a popadla za krk černé štěně teriéra. Štěně překvapeně vyštěklo a fenka rozmrzele vzhlédla, když mi ho lady Patience vrazila do rukou. "Tenhle je pro tebe. Od teďka je tvůj. Každý chlapec by měl mít nějakého mazlíčka."

Vzal jsem zmitající se štěně do rukou a podařilo se mi jeho tělíčko zespodu zachytit, ještě než ho Patience upustila.

"Anebo bys raději chtěl nějakého ptáčka? Mám v ložnici klec s pěnkavami. Jednu bych ti mohla dát, kdybys chtěl."

"Ach, ne. Štěně stačí. Štěně je báječné." Druhá část mé odpovědi již patřila štěněti. - Na jeho vysoké pištění jsem instinktivně zareagoval tím, že jsem se ho v mysli pokusil uklidnit. Jeho matka to vycítila - a souhlasila. Uvelebila se s bílým štěnětem znovu v košíku, vrníc blaženým nezájmem. Štěně ke mně vzhlédlo a střetlo se s mýma očima. To bylo dost neobvyklé oproti mým dosavadním zkušenostem. Většina psů se totiž delšímu pohledu z očí do očí vyhýbá. Neobvyklé však bylo i jeho vědomí. Ze svých kradmých pokusů ve stájích jsem věděl, že většina štěňat v jeho věku má jen velmi neurčité sebevědomí a většinou se orientují na matku, mléko a okamžité potřeby. Jenže tenhle malý kamarád měl už pevně vytvořenou identitu a hluboký zájem o vše, co se kolem něho dělo. Měl rád Lacey, která ho krmila kousky masa, a bál se Patience, ne proto, že by byla krutá, nýbrž proto, že o něho klopýtala a vracela ho do košíku pokaždé, když se pracně vyškrábal ven. Podle něj jsem kolem sebe asi šířil velmi vzrušující vůně. Pachy koní, ptáků a ostatních psů v jeho mysli zářily jako barvy, představy věcí, které pro něj dosud neměly tvar či jsoucno, ale nicméně ho fascinovaly. Představoval jsem mu jednotlivé vůně a on mi šplhal po hrudi, vrtěl se, čmuchal a vzrušeně mě lízal. Vezmi si mne, ukaž mi, vezmi si mne...

"...vůbec poslouchá?"

Trhl jsem sebou v očekávání štulce od Burriche. Vzápětí jsem si uvědomil, kde to jsem, a před sebou uviděl nevelkou ženu stojící s rukama v bok.

"Myslím, že s ním něco je," řekla úsečně směrem k Lacey. "Viděla jsi, jak tu seděl a zíral na štěně?"

Myslela jsem, že se o něj pokouší zachvat."

Lacey se mile usmála a pokračovala ve vyšívání. "Hodně mi to připomnělo vás, milady, když tu začnete pocházet s listy a odřezky rostlin, až nakonec skončíte s očima upřenýma do hlíny."

"Jenomže," pravila zjevně dotčená Patience, "jedna věc je, když se zamyslí dospělý člověk," konstatovala přísně, "a druhá, když tu chlapec jen tak postává a tváří se jako pitomec."

Až později, slíbil jsem štěněti. "Promiňte," pravil jsem a zkusil nasadit provinilý výraz. "Jen mě rozptýlilo to štěně." Pejsek se mi mezitím schoulil v náručí a bezstarostně žvýkal lem mého kabátce. Jen těžko se vysvětluje, co jsem tehdy cítil. Musel jsem sice věnovat pozornost lady Patience, ale to malé stvoření tulící se ke mně sálalo spokojeností a blahem. Je to velice opojné, když se rázem stanete středem něčeho světa, i kdyby to bylo jen osmítýdenní štěně. Přitom jsem si uvědomil, jak strašně osamělý jsem doposud byl a taky jak dlouho. "Děkuji vám," řekl jsem a sám se podivil vděčnému tónu svého hlasu. "Děkuji vám mnohokrát."

"Je to jen štěně," řekla lady Patience a k mému překvapení vypadala rozpačitě. Odvrátila se a hleděla z okna. Štěně si olízlo čumáček a zavřelo oči. Teplíčko. Spánek. "Vyprávěj mi o sobě," vyzvala mě náhle. Její slova mě vtáhla zpátky. "Co byste ráda věděla, milady?"

Učinila menší znechucené gesto. "Co každý den jíš? Co už ses naučil?"

A tak jsem se jí to pokusil říci, jenže jsem viděl, že ji to nijak neuspokojuje. Při každé zmínce o Burrichovi jen pevně stiskla rty. Můj bojový výcvik na ni neudělal vůbec žádný dojem. O Chadeovi jsem mluvit nesměl. Až když jsem hovořil o studiu jazyků, psaní a počítání, trochu zdráhavě kývla na souhlas.

"Aha," přerušila mě náhle. "Aspoň nejsi naprostý ignorant. Pokud umíš číst, můžeš se naučit cokoli. Máš-li samozřejmě vůli. Máš vůbec vůli se učit?"

"Myslím, že ano," zněla má vlažná odpověď, ale uvnitř už mě to začínalo hníst. Ani dárek v podobě štěněte nemohl převážit její podceňování mé výuky.

"Pak tedy myslím, že se budeš učit. Neboť já mám vůli, abys ji měl ty, i kdybys ji teď ještě neměl."

Pojednou vypadala přísně, její změna přístupu mě vyváděla z míry. "A jakpak ti říkají, hochu?"

Opět ta otázka.

"Hochu úplně stačí," zamumlal jsem. Spící štěně v mých rukou neklidně zakňouralo. Přinutil jsem se kvůli němu ke klidu.

S uspokojením jsem viděl, jak se tváří Patience mihl šokovaný výraz. "Já ti budu říkat. . . no, třeba Thomas. Zkráceně Tom. Líbí se ti to?"

"Myslím, že ano," řekl jsem schválně. Dokonce i Burrich přemýšlel déle, než dal jméno psu. Ve stájích jsme neměli žádné Chlupy a Fleky. Burrich všechna zvířata pojmenovával tak, jako by byla z královské rodiny, dával jim jména, jež za ně sama hovořila nebo souvisela s rysy, které si u nich přál vypěstovat. I jméno Sooty v sobě tajilo mírný oheň, jemuž jsem posléze přišel na chuť. Ale tahle žena mě pojmenovala Tom, než by řekl švec. Sklopil jsem oči, aby mi do nich neviděla.

"Nu dobrá," řekla maličko řízně. "Přijď zítra ve stejnou dobu. Budu pro tebe mít něco připraveno. Ale upozorňuji tě, že od tebe čekám horlivé úsilí. Na shledanou, Tome."

"Na shledanou, milady."

Otočil jsem se a šel. Lacey mě ještě sledovala očima, pak mrštila pohledem po své paní. Vycítil jsem její zklamání, ale nevěděl jsem, čeho se týká.

Stále bylo brzy dopoledne. První audience netrvala déle než hodinu. Nikde na mě nikdo nečekal, ten čas jsem měl jen pro sebe. Zamířil jsem ke kuchyni, abych si tam vymámil nějaké zbytky pro štěně. Nebyl by problém vzít ho dolů do stájí, ale tak by se o něm dozvěděl Burrich. Nedělal jsem si iluze o tom, co by následovalo. Štěně by muselo zůstat ve stájích. Oficiálně by patřilo mně, jenže Burrich by se postaral o to, aby naše nové pouto přerušil. Neměl jsem vůbec v úmyslu, aby se to stalo.

Začal jsem plánovat. Koš z prádlny, sláma a stará košile mu měly posloužit jako lůžko. Nepořádku zatím nadělá jen málo, a až povyroste, budeme už natolik spjati, že jeho výcvik bude snazší. Prozatím si bude muset vystačit část každého dne sám. Ale až bude větší, mohl by chodívat všude se mnou. Ale nakonec se o něm Burrich stejně dozví. Tu myšlenku jsem zatím odhodlaně zavrhl. Vyřeším to až později. Teď bylo třeba dát mu nějaké jméno. Pozorně jsem si ho prohlížel. Nebyl to typ uňafaného kudrnatého teriéra. Bylo naopak vidět, že bude mít krátkou hladkou srst, silnou šíji a tlamu jako uhlák. Přesto mi na výšku nebude sahat více než po kolena. Nechtěl jsem, aby z něj vyrostl rváč. Takže žádný Ripper nebo Charger. Bude houževnatý a ostražitý. Možná Grip. Nebo Sentry.

"Nebo Anvil1. Anebo Forge2."

Vzhlédl jsem. Ve výklenku se objevil šašek a zamířil po chodbě za mnou.

"Proč?" zeptal jsem se. Již dávno jsem nepochyboval o tom, že šašek dokáže uhádnout, co si myslím.

"Protože tvé srdce k němu bude přikováno a tvá síla bude zocelena v jeho ohni."

"To mi zní trochu pateticky," namítal jsem. "A Forge je teď ošklivé slovo. Nechci tím své štěně poznamenat. Jednoho dne jsem dole ve městě zaslechl opilou nadávku na nějakého kapsáře: ‚Kéž by tvou ženu vykovali.‘ Každý na ulici se zastavil a otočil se."

Šašek pokrčil rameny. "To je možné." Vešel za mnou do pokoje. "A co třeba Smith. Nebo Smithy3. Můžu se na něj podívat?"

Neochotně jsem mu štěně podal. Pes se zavrtěl, otevřel oči a potom se v šaškových rukou otřepal.

Žádný pach, žádný pach. Udiveně jsem dal štěněti za pravdu. Ani přes jeho malý černý čumáček jsem z šaška neucítil žádný pach.

"Opatrně. Nepust' ho."

"Jsem šašek, ne blbec," řekl a posadil se na postel, položiv štěně vedle sebe. Smithy v mých pokrývkách okamžitě začal čmúchat a slídit. Sedl jsem si z druhé strany, kdyby se vydal moc na kraj.

"A ty," zeptal se šašek nenuceně, "to ji necháš, aby si tě koupila dary?"

"Proč ne?" Zatvářil jsem se přezíravě.

"To by byla škoda pro vás pro oba." Šašek zatahal Smithyho za ocásek a ten se prudce otočil se slabým štěněčím zavřením. "Hodlá ti dávat nejrůznější věci. Budeš je od ní muset přijímat, protože neexistuje zdvořilý způsob, jak odmítnout. Budeš se však muset rozhodnout, zda to mezi vámi vytvoří most, anebo zed'."

"Neznáš muže jménem Chade?" vyhrkl jsem náhle, protože šaškův hlas zněl tolik jako jeho, jak jsem si

najednou uvědomil. Ještě nikdy jsem se nikomu, s výjimkou Shrewda, o Chadeovi nezmínil, ani jsem o něm na hradě neslyšel mluvit.

"Muž nebo žena, já alespoň vím, kdy mám držet jazyk za zuby. I ty by ses to měl naučit." Šašek najednou vstal a zamířil ke dveřím. Na chvíli se v nich zastavil. "Prvních několik měsíců tě pouze nenáviděla. Jenže to nebyla skutečná nenávist k tobě, byla to slepá žárlivost na tvoji matku, která dokázala Chivalrymu donosit dítě, zatímco Patience ne. Potom se její srdce obměkčilo. Chtěla pro tebe poslat, vychovat tě jako vlastního. Někteří snad i tvrdí, že chce jen vlastnit vše, co nějak souvisí s Chivalrym. Ale já si to nemyslím."

Zíral jsem v údivu na šaška.

"Vypadáš jako ryba, takhle s pusou dokořán," konstatoval. "Jenže tvůj otec to samozřejmě odmítl. Řekl, že by to mohlo vypadat, jako kdyby svého bastarda oficiálně uznal. Ale já si myslím, že tím to vůbec nebylo. Myslím si, že by to pro tebe bylo nebezpečné." Šašek udělal rukou podivně rozmáchlé gesto a v jeho prstech se objevil odřezek sušeného masa. Věděl jsem, že ho měl předtím v rukáve, ale nikdy jsem nezpozoroval, jak své triky provádí. Hodil maso na postel a štěně se na ně hladově vrhlo.

"Když budeš chtít, můžeš ji ranit," napověděl mi. "Cítí teď obrovskou vinu za to, že jsi byl tak sám. A vypadáš tolik jako Chivalry, že cokoli řekneš, bude jí znít, jako by to splynulo z jeho rtů. Ona je jako drahokam s kazem. Stačí tvé jediné, dobře cílené klepnutí a rozletí se celá na kousky. Je napůl šílená, to nelze popřít, jak sám vidíš. Nikdy by nedokázali Chivalryho zabít, kdyby ona nesouhlasila s jeho abdikací. Alespoň ne s tak lehkovážným přehlížením následků. To ona dobře ví."

"A kdo je ,oni'?" chtěl jsem vědět.

"Snad kdo jsou oni?" opravil mě šašek a v tu ránu mi zmizel z očí. Než jsem doběhl ke dveřím, byl pryč. Zkoušel jsem ho vycítit svým šestým smyslem, ale nezachytil jsem nic. Skoro jako kdybych byl vykován. Při té myšlence jsem se zachvěl a vrátil se ke Smithymu. Právě rozžvýkával maso na sliznaté kousky, které se válely všude po posteli. Chvíli jsem ho sledoval. "Šašek je pryč," řekl jsem Smithymu. Zavrtěl ležerně ocáskem na souhlas a pokračoval v trhání masa.

Byl teď můj, dostal jsem ho. Ne stájový pes, kterého bych měl na starost, ale můj pes, bez Burrichova vědomí či souhlasu. Kromě svých šatů a náramku od Chadea jsem vlastnil jen málo věcí. Ale on mi teď nahradil všechna má předchozí strádání.

Bylo to zdravé, pěkně stavěné štěně. Mělo hladkou srst, ale dalo se čekat, že jak poroste, chlupy se mu naježí. Když jsem ho podržel proti oknu, v jeho kožichu jsem zahlédl slabě se rýsující skvrny. Bude tedy tmavě flekatý. Jednu bílou skvrnu jsem mu objevil na čelisti, další na levé zadní noze. Svými drobnými čelistmi se mi zakousl do lemu rukávu a zuřivě jím škubal, přičemž divoce vrčel pisklavým štěně-čím hláskem. Zápasil jsem s ním na posteli, dokud zemdlením neupadl do hlubokého spánku. Pak jsem ho přenesl na jeho nový slaměný polštář a se zdráháním jsem vyrazil za svými povinnostmi a odpoledními lekci.

Můj úvodní týden u Patience byl zvláště těžký pro mne i pro Smithyho. Naučil jsem se být svou pozorností ustavičně u něho, takže se po mém odchodu nikdy necítil tak sám, aby nahlas vyl. To však vyžadovalo cvik, takže jsem zpočátku byl poněkud roztržitý. Burrich to nesl dost nelibě, ale já ho přesvědčil, že za to mohou lekce u Patience. "Nemám ani ponětí, co po mně ta ženská chce," řekl jsem mu třetího dne. "Včera byla na pořadí hudba. V rozmezí dvou hodin se mě pokoušela naučit hrát na harfu, mořské píšťaly a pak na flétnu. Vždy, když trochu pochyťím několik not na jednom či druhém nástroji, ona mi ho sebere a přikáže, abych vyzkoušel další. Hodinu ukončila se slovy, že nemám žádné hudební vlohy. Dnes ráno jsme měli poezii. Rozhodla se, že mě naučí báseň o královně Healsall a její zahradě. Je tam dlouhá část o všech rostlinách, které pěstovala, a o tom, k čemu všemu byly. Přitom to měla zpřeházené, a když jsem jí to odříkal v tom pořadí, rozčílila se, prý musím vědět, že šanta kočičí se nepoužívá na obklady a že si z ní jen dělám legraci. Byla to pro mě div ne úleva, když řekla, že jsem jí přivodil hroznou bolest hlavy, takže budeme muset skončit."

A když jsem jí navrhl, že jí přinesu pupeny na bolehlav z keře, který dotyčná lady vlastnoručně zasadila, jen se posadila a křikla: 'Táhni odsud! Já věděla, že si ze mne tropíš jen legraci.' Opravdu nevím, jak bych se jí zavděčil, Burrichi."

"A proč bys měl vůbec chtít?" zabručel a já to raději nechal plavat.

Toho večera ke mně na pokoj přišla Lacey. Zaklepala, vešla dovnitř a zavětrila nosem. "Měl bys sem přinést nějaké stelivo, když chceš to štěně držet tady. A používat trochu octa a vody, když po něm uklízíš svinčík. Smrdí to tu jako ve stáji."

"To asi ano," připustil jsem. Zvědavě jsem na ni hleděl a čekal.

"Přinesla jsem ti tohle. Vypadá to, že to máš nejradši."

A s tím mi podávala mořské pišťaly. Podíval jsem se na krátké tlusté trubky svázané dohromady proužky kůže. Ze všech tří nástrojů jsem je měl opravdu nejraději. Harfa měla příliš mnoho strun a flétna na můj vkus moc pištěla, když na ni Patience hrála.

"To mi posílá lady Patience?" zeptal jsem se nechápavě.

"Ne. Ona neví, že jsem je vzala. Bude si myslet, že se to v tom jejím nepořádku jako obvykle ztratilo."

"A proč jsi to přinesla?"

"Abys mohl cvičit. Až ti to trochu půjde, vezmi to zpátky a předved' se jí."

"A proč?"

Lacey si povzddechla. "Poněvadž ona se potom bude cítit lépe. A můj život bude mnohem snazší. Není nic horšího než být služkou u někoho tak sklíčeného, jako je lady Patience. Zoufale touží po tom, abys v něčem vynikl. Neustále tě zkouší a doufá, že projevíš nějaký nečekaný talent, aby se s tebou mohla vynášet a říkat lidem: 'Vidíte, já jsem vám říkala, že to v něm je.' Jenže sama jsem vychovala dva chlapce a vím, že takoví vůbec nejsou. Neučí se, nerostou a nemají způsoby, když je máš denně na očích. Ale jen se otočíš a ohlédneš se zpátky, nestačíš se divit: jsou chytřejší, vyšší a okouzlují všechny kromě svých matek."

Byl jsem poněkud zaskočen. "Takže ty po mně chceš, abych se naučil hrát na tohle, protože Patience pak bude šťastná?"

"Bude tak alespoň cítit, že ti něco dala."

"Dala mi Smithyho. Už mi nemůže dát nic, co by bylo lepší než on."

Lacey byla mou náhlou upřímností zaskočena. Já také. "Ano," pravila. "To jí klidně můžeš říci. Ale mohl by ses též pokusit zvládnout hru na mořské pišťaly nebo odrecitovat baladu či zazpívat jednu ze starých modliteb. To by už pochopila více."

Když Lacey odešla, zaraženě jsem seděl, kolísaje mezi hněvem a melancholií. Patience si přála, abych v něčem uspěl, cítila, že musí objevit něco, co bych mohl jednou dělat. Jako bych před jejím příjezdem nevykonal a nedokázal zhola nic. Ale když jsem dumal nad tím, co jsem už udělal a co ona o mně ví, uvědomil jsem si, že její představa o mé osobě musí být dost povrchní. Uměl jsem číst a psát, starat se o koně a psy. Dokázal jsem také namíchat jedy, připravovat všelijaké uspávací výtažky, pašovat, lhát a dělat nejruznější kejkle rukama. Nic z toho by ji však nepotěšilo, i kdyby o tom věděla. Bylo tedy ve mně něco víc než jenom špion či nájemný vrah?

Druhý den jsem časně ráno vstal a vyhledal Fedwrena. Byl rád, když jsem ho požádal o zapůjčení štětců a barev. Papír, který mi dal, byl lepší než listy, na nichž jsme se u něho cvičili. Zároveň si na mně vymohl slib, že ho seznámím s výsledky svého snažení. Když jsem šel po schodech nahoru, přemýšlel jsem, jaké by to asi bylo, kdybych se k němu dal do učení. Jistě by to nebylo o moc těžší než to, čemu jsem byl vystaven v poslední době, říkal jsem si.

Jenže úkol, který jsem si předsevzal, se ukázal být těžší než kterýkoli z těch, jež mi dávala Patience.

Pozoroval jsem Smithyho, jak spí na svém polštáři. Oč by se mohla křivka jeho hřbetu lišit od zakřivení runy? Proč by stíny jeho uší měly být o tolik jiné než stínování na ilustracích bylin, které jsem obkresloval z Fedwrenových skic? Ale opak byl pravdou a já kazil papír za papírem, až jsem náhle zjistil, že právě stíny kolem štěně vytvářejí křivku jeho hřbetu a linku jeho hýždí. Lepší bylo malovat méně než více a nanést na papír spíš to, co vidí moje oči, nežli to, co o tom ví má mysl.

Bylo už dost pozdě, když jsem umyl štětce a dal je stranou. Měl jsem dva obrázky, které se mi líbily, a třetí, který jsem měl rád, protože byl milý a rozplizlý, spíše jako štěněcí sen nežli skutečné štěně. Spíše to, co jsem cítil, než viděl, pomyslel jsem si.

Jakmile jsem však stanul u dveří lady Patience, podíval jsem se ještě jednou na papíry v ruce a rázem si připadl jako batole, jež vnucuje udlachněné a povadlé pampelišky matce. Byla to vskutku vhodná zábava pro mladého chlapce? Kdybych byl opravdu Fedwrenův učedník, potom by cvičení tohoto druhu byla na

místě, poněvadž dobrý písař musí umět ilustrovat a iluminovat stejně jako psát. Jenomže dveře se otevřely dříve, než jsem stačil zaklepat. Já jsem tam postával s prsty stále od barvy a s upocenými stránkami v dlani.

Nevěděl jsem, co mám říci, když mě Patience nakvašeně vpustila dovnitř se slovy, že jdu dost pozdě. Posadil jsem se na okraj židle, jež měla přes opěradlo pohozený zmuchlaný plášť a kus nějakého rozšířeného oděvu. Kresby jsem položil vedle sebe na hromádku tabulek.

"Myslím, že by ses mohl naučit recitovat verše, kdybys chtěl," poznamenala trochu příkře. "A proto by ses mohl naučit verše skládat, kdybys chtěl. Rytmus a doby nejsou nic... to je to štěně?"

"Mělo by být," zamumlal jsem. Ve svém životě jsem se snad ještě nikdy necítil tak uboze a trapně.

Opatrně vzala pomalované listy a každý si pečlivě prohlížela, nejprve zblízka a pak na délku paže. Na rozplizlý obrázek se dívala nejdéle. "Kdo ti to namaloval?" zeptala se po chvíli. "Ne že by to omlouvalo tvůj pozdní příchod. Ale hodil by se mi někdo, kdo umí malovat to, co vidí, v tak věrohodných barvách. To je problém u všech mých herbářů, rostliny jsou v nich všechny vybarveny stejnou zelenou bez ohledu na to, jestli jsou během růstu šedé nebo s nádechem růžové. Takové tabulky jsou ti k ničemu, když se z nich chceš něco naučit - "

"Myslím, že to štěně namaloval sám, madam," přerušila ji Lacey mírně.

"A ten papír je také lepší, než mám já k - " Patience najednou zmlkla. "Ty, Thomasi?" (A myslím, že to bylo vůbec poprvé, co si vzpomněla na jméno, které mi přidělila.) "To ty takhle maluješ?"

Když na mě nevěřicně pohlédla, zmohl jsem se akorát na rychlé přikývnutí. Znovu obrázky zvedla k očím. "Tvůj otec nedokázal namalovat ani křivku, pokud to nebylo na mapě. Tvá matka kreslila?"

"Vůbec si na ni nepamatuji, milady," zněla má toporná odpověď. Nevzpomínal jsem si, že by kdo předtím měl tolik odvahy a ptal se mě na takové věci.

"Cože, vůbec nic? Ale to ti přece bylo šest. Musíš si na něco pamatovat - třeba barvu jejích vlasů, její hlas, to jak ti říkala..." Slyšel jsem v jejím hlase bolestnou dychtivost, nenasytnou zvědavost, kterou nemohla uspokojit.

Jako bych si na chvíličku vzpomněl. Vůně máty, anebo...

rázem se to všechno zase rozplynulo. "Nic, milady. Kdyby chtěla, abych si ji pamatoval, myslím, že by si mě nechala."

Zatvrdil jsem své srdce. Jistě jsem nedlužil žádnou vzpomínku matce, která si mě nenechala a ani mě od té doby nehledala.

"Dobře." Asi poprvé jsem vycítil, jak si Patience uvědomila, že náš rozhovor stočila na ožehavé téma. Zahleděla se z okna do pošmourného dne. "Tedy někdo tě to dobře naučil," poznamenala náhle, snad až příliš živě.

"Fedwren." Když nic neříkala, dodal jsem: "Dvorní písař, víte. Chtěl by, abych k němu šel do učení. Je spokojen s mým psaním a teď se mnou pracuje na kopiích svých kreseb. Totiž, jen když mám čas. Bývám hodně zaneprázdňen a on zase často shání třtinu na papír."

"Třtinu na papír?" zeptala se roztržitě.

"Papíru má jen málo. Měl několik velikostí, ale spotřebovával je po troškách. Dostal to od obchodníka, který to měl od jiného kupce, a ten zase od dalšího, takže Fedwren vůbec neví, odkud to pochází. Ale podle toho, co se doslechl, se to prý vyrábí z roztlučeního rákosu. Tento papír má mnohem lepší kvalitu než druhy, které děláme my, je tenký, pružný a stárím se tolik nemuchlá. Přesto dobře saje inkoust a nerozpíjí se, takže konečky run nejsou rozmazané. Fedwren říká, že když se nám ho podaří napodobit, hodně se tím změní. Kdyby byl k dispozici dobrý, odolný papír, každý člověk by pak mohl mít kopii tradičních moudrostí z hradních tabulek. A kdyby byl papír levnější, mohlo by se více dětí učit číst a psát, či tak to on alespoň říká. Nechápu, proč je takový -"

"Nevěděla jsem, že tu má někdo stejné zájmy jako já." Tvář Patience ožila náhlým zaujetím.

"Nepokoušel se papír vyrábět také z roztlučeního liliových kořenů? Mám v tom určité úspěchy. A také s papírem vytvořeným nejprve tkaním kůrových vláken ze stromu kinue a pak lisováním archů za mokra. Je odolný a pružný, ale jeho povrch zdaleka není ideální. Na rozdíl od tohoto papíru..."

Znovu se podívala na kresby v ruce a zmlkla. Pak se rozpačitě zeptala: "Ty máš to štěně tak rád?"

"Ano," řekl jsem a vzápětí se naše oči střetly. Dívala se na mě tím stejným roztržitým způsobem, jakým

často hledívala z okna. Pak se jí oči zalily slzami.

"Někdy jsi tolik jako on, že..." Hlas se jí zadrhl dojetím. "Ty jsi měl být můj! To vůbec není spravedlivé, ty jsi měl být můj!"

Vykřikla ta slova tak zuřivě, až jsem si myslel, že mě udeří. Místo toho se ke mně vrhla a v letu mě objala. Přitom šlápla na psa a převrhla vázu s květinami. Pes se zapištěním vyskočil, váza se roztříštila na podlaze, voda se vylila a střepy se rozlétly do všech stran, zatímco lady mě čelem zasáhla rovnou do brady, takže se mi na chvíli před očima zajiskřilo. Než jsem stačil zareagovat, odtrhla se ode mne a utekla s křikem do ložnice jako opářená kočka. Zabouchla za sebou dveře.

Lacey se celou tu dobu věnovala vyšívání krajky.

"Občas takhle vyvádí," poznamenala laskavě a pokynula mi směrem ke dveřím. "Zítřka přijď zase," připomněla mi a dodala: "Víš hochu, lady Patience si tě hodně oblíbila."

2 Galen

Galen, syn tkalce, přišel na Buckkeep jako chlapec. Jeho otec byl jedním z osobních sluhů královny Desire, které si přivedla z Farrow. Tehdy byla na hradě mistryní v Umění Solicity. Do jeho tajů zasvětila krále Bountyho a jeho syna Shrewda, takže už když byli Shrewdovi synové chlapci, byla Solicity hodně stará. Prosila krále Bountyho, aby si směla vzít někoho do učení, a ten posléze souhlasil. Galen byl velikým oblíbencem královny a na energické naléhání její následnice Desire si Solicity vybrala mladého Galena za učně. V té době, stejně jako dnes, neměli bastardi z rodu Farseeerů k Umění přístup, ale když mezi těmi, kdo nebyli z královské pokrevní linie, nečekaně zazářil nějaký talent, byl náležitě rozvíjen a ceněn. Galen byl nepochybně jedním z nich, když jako chlapec projevoval zvláštní a nenadálé vlohy, které samozřejmě neušly oku mistryně.

V době, kdy princové Chivalry a Verity měli už věk na to, aby mohli být zasvěceni do Umění, Galen již pokročil natolik, že při jejich výuce asistoval, ačkoli byl jen asi o rok starší než oni.

V mém životě znovu nastala potřeba rovnováhy a byla rychle uspokojena. Díky neobratnosti lady Patience jsme si oba postupně uvědomili, že naše vztahy asi nikdy nebudou uvolněné nebo kdovíjak důvěrné. Žádný z nás necítil potřebu sdílet své city. Namísto toho jsme si od sebe udržovali zdvořilý odstup, ačkoli jsme časem dospěli k dobrému vzájemnému porozumění. A přestože náš vztah spíše připomínal formální dvorní tanec, občas nastaly okamžiky ryzího veselí a někdy jsme i tančili na stejnou notu.

Jakmile se vzdala představy naučit mne vše, co by měl vědět princ Farseeerů, byla schopna předat mi velmi mnoho. Jen málo z toho však původně zamýšlela mít v osnovách. Získal jsem dobré praktické znalosti z hudby, ale to jen díky půjčování jejích nástrojů a mnoha hodinám experimentování o samotě. Stal se ze mě spíše poslíček než páže a na svých pochůzkách jsem se dozvěděl hodně o voňavkářském umění, také mé znalosti o rostlinách se rozrostly. Dokonce i Chade byl nadšen, když se dozvěděl o mém nadání množit rostliny z odřezků kořenů a listů. Se zájmem pak sledoval pokusy, ovšem jen málo úspěšné, které jsme s lady Patience prováděli, když jsme se snažili přimět pupeny z jednoho stromu, aby vyrašily po naroubování na jiný strom. O tomto kouzle Patience věděla jen z doslechu, ale přesto se nerozpakovala ho vyzkoušet. Do dnešního dne roste v Ženské zahradě jablonoň, jejíž jedna větev plodí hrušky. Když jsem projevil zájem o tetování, rozhodně nedovolila, abych si poznamenal vlastní tělo, protože jsem prý na takové rozhodnutí příliš mladý. Ale bez váhání mě nechala se dívat, jak si barvivo vpichuje do kůže na svém kotníku a lýtku, kde vznikl pěkný květinový věneček. V závěru jsem jí už i asistoval.

Jenže to vše se odvíjelo v rozmezí měsíců a roků, nikoli dnů. Po prvních deseti dnech náš vztah dostal podobu odměřené zdvořilosti. Patience se setkala s Fedwrenem a zasvětila ho do svého projektu výroby papíru z liliových kořenů. Štěně mezitím zdárně rostlo a každý den mi působilo větší radost. Pochůzky do města pro lady Patience mně dávaly dostatek příležitostí setkávat se s přáteli, zvláště pak s Molly. Její stánek byl vždy první mezi voňavkáři, u nichž jsem nakupoval suroviny pro lady Patience. Hrozba vykování ze strany rudých banditů sice stále visela nad obzorem, avšak v těch dnech mně připadala

velice vzdálená, asi jako vzpomínka na mrazivou zimu uprostřed letního dne. Na kratičkou dobu jsem byl zase šťastný, navíc jsem věděl, že šťasten opravdu jsem, což bylo ještě ojedinilejší.

A tehdy začaly mé lekce u Galena.

V předvečer dne, kdy měly začít, pro mne poslal Burrich. Šel jsem k němu a přemýšlel, co jsem asi udělal špatně a za co mi vyčiní. Uviděl jsem ho, jak na mě čeká před stájemi a neklidně podupává jako uvázaný hřebec. Ihned mi pokynul, abych šel za ním, a vzal mě nahoru do své světnice.

"Čaj?" zeptal se, a když jsem přikývl, nalil mně hrnek z teplé konvice stojící na krbu.

"Co se děje?" chtěl jsem vědět, když jsem si od něj bral čaj. Burrich byl napjatý a strnulý, jak jsem to u něj ještě neviděl. Bylo to tak nezvyklé, že jsem očekával nějaké hrozné zprávy - že Sooty je nemocná či mrtvá nebo že se dozvěděl o Smithym.

"Nic," zalhal, ale tak nepřesvědčivě, že si to vzápětí uvědomil. "Jde o tohle, hochu," přiznal náhle. "Dnes za mnou přišel Galen. Pověděl mi, že máš být zasvěcen do Umění. A nakázal mi, že zatímco tě bude učit, já do toho nesmím žádným způsobem zasahovat - žádné rady, žádné úkoly, dokonce ani společné posezení u jídla. Říkal to... úplně bez obalu." Zmlkl a já přemýšlel, jaké slovo asi polkl. Podíval se jinam.

"Byly doby, kdy jsem doufal, že ti tuto šanci nabídnou, ale když se to nestalo, říkal jsem si, že je to asi pro ty nejlepší z nejlepších. Galen umí být velice tvrdý učitel. Velice tvrdý učitel. Slýchal jsem o tom už dříve. Drezíruje své žáky co proto, ale přitom tvrdí, že po nich nepožaduje víc než po sobě. A já jsem, hochu, slyšel, že se to povídá také o mně, pokud to můžeš dosvědčit."

Dovolil jsem si nasadit krotký úsměv. Burrich se zamračil na souhlas.

"Poslouchej, co ti teď řeknu. Galen se vůbec netají tím, že k tobě necítí pražádnou náklonnost.

Samozřejmě že tě vůbec nezná, což není tvoje chyba. Vychází pouze z toho... kdo jsi a co jsi tu způsobil, přičemž bůhví že ani to nebyla tvoje chyba. Ale kdyby to Galen připustil, pak by si musel přiznat, že to byla chyba Chivalryho, a já nikdy neslyšel, že by kdy uznal nějaké Chivalryho chyby... ale můžeš mít přece člověka rád a vědět o něm své." Burrich spěšně obešel místnost a vrátil se k ohni.

"Tak už mi konečně pověz, co jsi mi chtěl říci," navrhl jsem.

"Pokouším se," odsekl. "To není jen tak vědět, co přesně chci říci. Ani vlastně nevím, jestli s tebou smím mluvit. Je už to zasahování, nebo ještě rada? Jenže tvé lekce dosud nezačaly. Proto to říkám nyní. Snaž se u něj, jak nejlépe umíš. Nikdy Galenovi neodmlouvej. Buď uctivý a zdvořilý. Poslouchej všechno, co říká, a nauč se to co nejlépe a co nejrychleji." Pak se znovu odmlčel.

"Ani jsem nezamýšlel dělat to jinak," poznamenal jsem trochu jízlivě, protože jsem mohl s určitostí říci, že o nic z toho Burrichovi doopravdy nešlo.

"To já vím, Fitzi!" vzdychl náhle a vrhl se hlavou na stůl. Kotníky rukou si přitom tiskl spánky, jako by ho bolely. Ještě nikdy jsem ho neviděl tak rozrušeného. "Před dávným časem jsem ti vyprávěl o jiných... čarech. O staré Moudrosti. O soužití se zvířaty, až se skoro staneš jedním z nich." Ztichl a zahleděl se přes místnost, jako kdyby se bál, že někdo u dveří poslouchá. Pak se ke mně naklonil blíže a tiše, ale naléhavě pokračoval: "Drž se od toho co nejdál. Udělal jsem snad už všechno, abych ti ukázal, jak je to hanebné a špatné. Ale nikdy jsem skutečně necítil, že se mnou souhlasíš. Och, já vím, že ses řídil mým zákazem, aspoň po většinu času. Ale několikrát jsem vycítil, nebo vytušil, že jsi fušoval do věcí, o něž žádný dobrý člověk nezavádí. Řeknu ti, Fitzi, že bych tě raději viděl... raději bych tě viděl vykovaného. Ano, netvař se tak vyděšeně, tak to vskutku cítím. A co se týče Galena... Koukej, Fitzi, ani se o tom před ním nezmiňuj. Nemluv o tom, ani na to v jeho blízkosti nemysli. Víم toho jen málo o Umění a o tom, jak funguje. Ale občas... och, občas, když ho tvůj otec v mé přítomnosti použil, zdálo se mi, že ví ještě dříve než já, co mám na srdci, a že vidí věci, které jsem skrýval i sám před sebou."

Burrichovu snědou tvář najednou polil temný ruměnc a v jeho tmavých očích jsem snad zahlédl slzy. Odvrátil se ode mne k ohni a já cítil, že se přibližujeme k jádru toho, co mi musí říci. Musí, nikoli chce. Vycházel z něho ukrutný strach, který si nebyl ochoten přiznat. Slabší muž, který by k sobě byl méně tvrdý, by se jistě roztrásl.

"...strach o tebe, hochu." Nepřítomně promlouval ke kamenům ve zdi nad krbovou římsou a hlas měl tak hluboký a dunivý, že jsem mu téměř nerozuměl.

"Proč?" Jednoduchá otázka nejlíp rozvazuje jazyk, jak mě naučil Chade.

"Já nevím, jestli to v tobě neuvidí. Či co chce udělat, když to uvidí. Slyšel jsem... ne. Já vím, že je to

pravda. Byla jedna žena, vlastně ještě skoro dívka. Uměla to s ptáky. Žila v horách západně odsud a říkalo se, že umí z oblohy přivolat divokého jestřába. Někteří lidé ji obdivovali a povídali, že je to božský dar. Brávali k ní nemocnou drůbež nebo ji volali, když slepice nesnášely vajíčka. Dělal všechno možné, ale vždy jen dobro, co jsem slyšel. Jenže Galen proti ní vystoupil. Řekl, že páchá ohavnosti a že by pro svět bylo vůbec nejhorší, kdyby žila a porodila děti. A jednoho rána ji našli ubitou k smrti."

"To udělal Galen?"

Burrich pokrčil rameny, což u něj bylo dost neobvyklé gesto. "Jeho kůň byl té noci ze stájí pryč. To je vše, co vím. A měl pohmožděné ruce a škrábance na tváři a na krku. Ale ne škrábance, jaké by mu způsobila žena, hochu. Byly to stopy po drápech, jako kdyby se ho pokoušel napadnout jestřáb."

"A to jsi nic neřekl?" zeptal jsem se nevěřícně. Hořce se uchechtl. "Než jsem stačil něco říci, promluvil jiný. Galena obvinil dívčin bratranec, který zde shodou okolností pracoval ve stájích. Galen nic nepopíral. Odebrali se ke Svědeckým kamenům a tam se bili o spravedlnost boha Ela, která na místě odedávna převládá. Odpověď na otázku vznesenou tam má větší váhu než slovo královského dvora a nikdo o ní nesmí pochybovat. Chlapec tam tehdy našel smrt. Všichni říkali, zeje to Elův soud za to, že hoch Galena obvinil neprávem. Kdosi to řekl i Galenovi. A on odvětil, že Elova spravedlnost se postarala o to, že dívka zemřela, ještě než měla děti, a její zkažený bratranec jakbysmet."

Burrich zmlkl. Z toho, co jsem slyšel, se mi dělalo zle a po těle mne mrazilo strachem. Otázka jednou rozřešená u Svědeckých kamenů už nesmí být znovu vznesena. Platilo to nad zákon, byla to vůle samotných bohů. A tak mě měl vyučovat člověk, který byl vrahem, člověk, který by se mě pokusil zabít, kdyby měl jenom podezření, že mám dávnou Moudrost.

"Ano," řekl Burrich, jako bych to pronesl nahlas. "Och, Fitzi, můj synu, buď opatrný, buď rozumný." Na okamžik jsem se zarazil, neboť to znělo, jako by o mne měl strach. Ale pak dodal: "Neudělej mi ostudu, hochu. Ani otci. Ať pak Galen neříká, že jsem nechal syna svého prince vyrůstat jako poloviční zvíře. Ukaž mu, že v tobě vskutku koluje Chivalryho krev."

"Vynasnažím se," zamumlal jsem. Té noci jsem šel spát zkroušený a vydešený.

Královnina zahrada neležela v blízkosti Ženské nebo kuchyňské zahrady ani žádné jiné zahrady na Buckkeepu. Nacházela se až na vrcholu kruhové věže. Po stranách přivrácených k moři byly zdi zahrady vysoké, ale směrem na jih a na západ byly nízké a jejich obvod lemovaly sedačky. Kamenné zdi pohlcovaly sluneční žár a chránily před slanými větry vanoucími od moře. Ovzduší tam bylo tiché, skoro jako bych měl dlaně na uších. Zahrada mezi kameny představovala podivnou změť. Byly tam kamenné nádržky, předtím snad koupadla pro ptáky či vodní zahrady, a různá vědra, kádě a kořenáče s hlínou, mezi nimiž byly nahodile rozmístěny plastiky. V minulosti snad tyto kádě a kořenáče přetékały zelení a kvítím. Z rostlin zde zůstalo jen několik stonků a půda v květináčích celá zarostlá mechem. Po napůl shnilém mřížoví se plazila uschlá réva. Naplnilo mne to jakýmsi pradávým smutkem, studenějším než první závan zimy, která už byla rovněž tady. Měla by to dostat na starost Patience, pomyslel jsem si. Znovu by sem vnesla život.

První jsem byl na místě já. August dorazil krátce po mně. Byl rozložitý postavou jako Verity, podobně jako já měl zase Chivalryho výšku a temnou farseerovskou pleť. Jako vždy byl odtazitý, ale zdvořilý. Pozdravil mé kývnutím hlavy a potom začal pocházet kolem, prohlížeje si sousoší.

Ostatní se objevili v rychlém sledu po něm. Byl jsem překvapen jejich počtem - více než tucet. Kromě Augusta, syna královny sestry, se nikdo nemohl tak pyšnit farseerovskou krví jako já. Byli tam vlastníci a vlastnice z druhého či třetího kolena, starší i mladší než já. August byl pravděpodobně nejmladší, asi dva roky ode mne, zatímco nejstarší byla Serene, žena přibližně ve věku pětadvaceti let. Byla to podivně zamlklá skupinka. Někteří spolu v hloučcích tiše hovořili, ale většina jen zevlovala a civěla na zpustlé záhonky či sochy mezi nimi.

Pak přišel Galen.

Hlučně za sebou zabouchl dveře vedoucí ze schodiště. Někteří leknutím poskočili. Zastavil se a hleděl na nás, zatímco my se k němu v tichosti obrátili.

Vypozoroval jsem, že existují dva typy vyzábělých lidí. Někteří, jako Chade, působí tak zaneprázdněným dojmem, že buď zapomněli jíst, nebo každé sousto, které pozřeli, spálili v plamenech vášnivého zanícení pro život. Pak je ale ještě jeden typ, tací chodí po světě jako mrtvoly, tváře propadlé a kosti vystouplé,

až člověk cítí, že zbytek světa se jím tolik hnusí, že nad každým kouskem, který z něj pozřou, dlouho otálejí. V tom okamžiku bych se vsadil, že Galen se nikdy v životě nezaradoval z jediného sousta či doušku.

Jeho oděv mi byl záhadou. Měl ho bohatě zdobený, s kožešinovým límcem kolem krku a s hustě vinutými jantarovými koraly na vestě, že by to převážilo meč. Ale drahocenné tkanivo se na něm napínalo a šaty mu tak těsně přiléhaly, že by se člověk mohl ptát, zda měl krejčí dostatek látky, aby oděv dokončil. V době, kdy znamením zámožného muže byly dlouhé rukávy hrající všemi barvami, měl Galen košili upnutou asi jako kočka srst. Boty měl vysoké a uzpůsobené lýtkům, v ruce držel malý bičík, jako kdyby právě slezl z koně. Jeho oblečení vypadalo značně nepohodlně a v kombinaci s jeho vyzáblostí to působilo až lakotným dojmem.

Mdlým zrakem Galen věčně přejel Královninu zahradu. Pohlédl na nás a ihned nás zavrhl jako nevyhovující. Svým orlím nosem se nadechl jako člověk, který má před sebou nepříjemnou povinnost. "Uklid'te to tu," nařídil nám. "Dejte všečen ten nepořádek stranou. Navršte to támhle u zdi. Rychle, dělejte. Já nemám trpělivost s lenochy."

A tak byly zničeny i ty poslední zbytky zahrady. Uspořádání květináčů a záhonů, které dávaly tušit někdejší cestičky a okrasné dřeviny, bylo rázem to tam. Kořenáče se ocitly u zdi a malé roztomilé sošky skončily naházeny na nich. Galen ke mně promluvil jen jednou. "Hni sebou, bastarde," přikázal mi, když jsem se potýkal s těžkým květináčem plným hlíny, a pak mi na záda dopadl jeho jezdecký bičík. Nebylo to šlehnutí, spíše klepnutí, ale připadlo mi to natolik cílené, že jsem ustal v práci a podíval se na něj. "Neslyšel jsi mne?" houkl. Přikývl jsem a začal znovu zápolit s květináčem. Koutkem oka jsem viděl podivný výraz uspokojení v jeho tváři. Rána měla být, jak jsem cítil, jakýmsi testem, ale já si nebyl jist, jestli jsem uspěl či pohořel.

Vrchol věže se stal pustým místem, kde jen zelené linky a rýhy v hlíně naznačovaly, že zde kdysi byla zahrada. Galen nám pak přikázal nastoupit do dvou řad. Seřadil nás podle věku a velikosti a pak nás rozdělil podle pohlaví - dívky za chlapce a o kus doprava. "Nebudu tolerovat žádné vyrušování nebo rozvrtné chování. Jste tady, abyste se učili, nikoli lelkovali," varoval nás. Potom nám nařídil rozestupy na délku paží do všech směrů, abychom se jeden druhého nedotýkali ani konečky prstů. Podle toho jsem usoudil, že bude následovat fyzické cvičení, ale místo toho jsme museli tiše stát s rukama připaženými a dávat velmi dobrý pozor. A zatímco jsme stáli na vrcholu studené věže, Galen nás vyučoval:

"Už sedmnáct let jsem na tomto hradě mistrem v Umění. Před tímto dnem jsem své lekce uděloval jenom malým skupinkám a ve vši diskretnosti. Ti, kteří se ukázali být nevyhovující, byli zase v tichosti propuštěni. Během té doby nemělo Šest vévodství potřebu více než jen hrstky vycvičených lidí. Cvičil jsem jen ty nejslibnější a neztrácel čas s lidmi bez talentu či disciplíny. A během posledních patnácti let jsem také do Umění nikoho nezasvětil."

Uděily na nás však zlé časy. Ostrované drancují naše pobřeží a vykovávají naše lidi. Král Shrewd a princ Verity věnovali své Umění na naši ochranu. Jejich snahy jsou velkolepé a mají mnohé úspěchy, ačkoli prostý lid ani netuší, co pro něj dělají. Ujišťuji vás, že proti myslím, které jsem vycvičil já, mají Ostrované jen nepatrnou šanci. Možná že získali několik ubohých vítězství, když nás napadli nepřipravené, ale síly, které jsem já vytvořil proti nim, nakonec zvítězí!"

Jeho mdlý zrak najednou zuřivě vzplál, a zatímco hovořil, zvedal ruce k obloze. Pak dlouho mlčel a hleděl vzhůru s rukama nataženými nad hlavou, jako kdyby strhával sílu ze samotných nebes. Pak nechal ruce zvolna klesnout.

"Vím to," pokračoval klidnějším hlasem. "Já to vím. Síly, které jsem vytvořil, zvítězí. Ale náš král, ať mu všichni bohové žehnají a ctí ho, o mně pochybuje. A protože je to můj král, skláním se před jeho vůlí. Požaduje, abych hledal mezi vámi z podřadnější krve, jestli zde nejsou tací s nadáním a vůlí, s ušlechtilostí záměru a neochvějností duše, kteří by byli vycvičeni v Umění. To také udělám, protože mi to nařídil můj král. Legendy říkají, že za starých časů byli v Umění vycvičeni mnozí, kteří se činili po boku svých králů, aby odvrátili nebezpečí od vlasti. Snad to tak vskutku bylo, snad staré legendy přehánějí. V každém případě mi můj král přikázal, abych se pokusil takový nadbytek zasvěcených vytvořit, a tak se vynasnažím."

Přitom zcela ignoroval asi pět žen z naší skupiny. Ani jednou k nim nezabloudil pohledem. To přehlížení

bylo tak zjevné, že jsem nechápal, čím se ho dívky dotkly. Trochu jsem znal Serene, poněvadž kdysi bývala učenlivou žačkou Fedwrena. Skoro jsem cítil, jak to v ní vše nelibostí. V řadě vedle mne se jeden z chlapců pohnul. Galen k němu bleskurychle přiskočil.

"Nudíme se? Nevoní nám povídačky starého muže?"

"Pouze křeč v lýtku, sire," odpověděl hoch pošetile.

Galen ho udeřil hřbetem ruky, až se mu hlava zakymácela. "Bud' zticha a ani se nehni. Nebo běž pryč. Mně je to všechno jedno. Už teď je zřejmé, že nemáš vytrvalost, abys zvládl Umění. Ale král tě shledal způsobilým, abys tady byl, proto se tě pokusím učit."

Celý jsem se uvnitř chvěl. Když totiž Galen mluvil k chlapci, díval se celou dobu na mě. Jako kdybych za chlapcův pohyb nějak mohl já. Projel mnou hluboký odpor ke Galenovi. Už jsem utržil hodně ran od Hod při bojovém a šermířském výcviku a vystál něco nepohodlí, když mi Chade na těle ukazoval citlivá místa, předváděl škrticí techniky a způsoby, jak umlčet člověka, aniž bych ho zmrazil. Již jsem zakusil i něco štulců, facek a kopanců od Burriche, některé asi po právu, jiné jako průchod frustrací přetíženého muže.

Ale ještě nikdy jsem neviděl, aby muž udeřil chlapce s tak zjevným gustem jako Galen. Snažil jsem se tvářit jakoby nic a dívat se na něj, aby to nepůsobilo nápadně. Věděl jsem totiž, že kdybych se podíval jinam, obvinil by mě, že nedávám pozor.

Galen si pro sebe spokojeně kývl a pokračoval v hodině. Abychom zvládli Umění, musí nás nejprve naučit ovládat sebe sama. Klíčem je tělesné nepohodlí. Zítra jsme se měli dostavit dříve, než se slunce vyhoupne nad horizont. Nesměli jsme mít boty, ponožky, pláště ani žádný vlněný oděv. Na hlavách taky nic. Tělo musí být udržováno v úzkostlivé čistotě. Vyzval nás, abychom ho napodobovali v jeho stravovacích a životních návycích. Měli jsme se vyhýbat masu, sladkému ovoci, kořeněným jídlům, mléku a "zbytečným pokrmům". Galen doporučoval kaše a studenou vodu, obyčejný chléb a dušenou kořenovou zeleninu. Měli jsme se stranit všech zbytečných rozhovorů, zvláště těch o opačném pohlaví. Radil nám, abychom bojovali s jakýmkoli druhem "smyslných" žádostí, mezi něž zahrnoval touhu po jídle, spánku či teple. Rovněž nám oznámil, že v jídelní hale nechal zřídit zvláštní stůl, kde můžeme v klidu jíst povolené pokrmy a nebýt přitom rušeni planými řeči. Nebo otázkami. Poslední dodatek uvedl skoro jako výhrůžku.

Potom nás provedl řadou cviků: Zavřete oči a koulejte jimi, jak nejvíc to jde. Zkuste je otočit kolem dokola, abyste si viděli dovnitř lebky. Pociťujte tlak, který při tom vzniká. Představte si, co byste asi viděli, kdybyste mohli oči takhle zvrátit. Spatřili jste něco pozoruhodného a hodnověrného? S očima tiše zavřenými stůjte na jedné noze. Pokuste se vydržet v naprostém klidu. Nalezněte nejen rovnováhu těla, ale i ducha. Odveďte mysl od všech zbytečných myšlenek a můžete takhle zůstat neurčitě dlouho.

Zatímco jsme stáli s očima pokaždé zavřenými a prováděli všechny ty rozličné cviky, Galen chodil mezi námi. Mohl jsem ho stopovat podle zvuku jezdeckého bičíku. "Soustřed' se!" přikazoval. Anebo: "Zkus to, alespoň to zkus!" -Já sám jsem za ten den pocítil bičík na zádech nejméně čtyřikrát. Nic to nebylo, jen takové klepnutí, ale přesto mi vadilo dostávat rány bičem, byť to nebolelo. Když bičík dopadl naposledy, bylo to dost zvysoka na rameno. Jeho zíně se mi obtočila kolem holého krku a konec mě šlehl do brady. Cukl jsem sebou, ale vydržel jsem mít oči zavřené a nejspíš balancovat na bolavém koleně. Když se Galen vzdálil, ucítil jsem, jak mi na bradě vystoupila stružka teplé krve.

Galen nás měl v práci celý den a pustil nás, až když byl měděný kotouč slunce z poloviny za horizontem a zvedal se noční vítr. Ani jednou nás nenechal najíst, napít se či vykonat nějakou jinou nutnost. S úšklebkem ve tváři nás sledoval, jak kolem něho vzorně defilujeme. Teprve za dveřmi jsme si dovolili rozchod a úprk po schodech dolů.

Umíral jsem hladu, ruce jsem měl chladem oteklé a ústa vyschlá, že jsem nemohl mluvit, ani kdybych chtěl. Ostatní vypadali zhruba stejně, ačkoliv někteří byli ještě zbědovanější než já. Alespoň jsem byl uvyklý několikahodinové práci, nejčastěji právě venku. Merry, asi o rok starší dívka než já, byla zvyklá pomáhat paní Hasty při tkání. Spíše bílá než rudá zimou byla její oválná tvář a já slyšel, jak cosi šeptá Serene, která ji na schodech vzala za ruku. "Nebylo by to tak zlé, kdyby nám věnoval sebemenší pozornost," odpověděla šeptem Serene. A potom jsem uviděl, jak se obě bojácně ohlédly, jestli Galen nevidí, že se spolu baví. Byl to smutný pohled.

Tak neradostnou večeri jako té noci jsem na Buckkeepu ještě nikdy nezažil. Měli jsme studenou kaši z vařeného obilí, chleba, vodu a vařený rozmačkaný turín. Galen, aniž by jedl seděl v čele našeho stolu. Nikdo nemluvil, myslím, že jsme se jeden na druhého ani nepodívali. Snědl jsem své přiděly a odešel od stolu skoro stejně hladový, jako jsem přišel.

V půli cesty na schodech jsem si vzpomněl na Smithyho. Vrátil jsem se do kuchyně, abych si vzal kosti a odřezky, které mi Cook schovávala, a džbánky vody, abych mu dolil misku. Když jsem se s tím belhal do schodů, zdálo se mi to hrozně těžké. Připadalo mi divné, že den v relativní nečinnosti venku v zimě mě vyčerpal stejně jako celodenní usilovná práce.

Jakmile jsem se ocitl v pokoji, Smithyho nadšené přijetí a dychtivé zhltnutí porce masa na mě působily jako hojivý balzám. Když se Smithy nažral, schoulili jsme se do postele. Chtěl se mnou láskovat a prát se, ale brzy to vzdal. Poddal jsem se hlubokému spánku.

Uprostřed tmy jsem se s trhnutím probudil s obavou, že jsem spal příliš dlouho. Pohled na oblohu mi říkal, že na věži budu dříve než slunce, ale jenom o chvíličku. Neměl jsem čas se umýt, najíst či očistit od Smithyho chlupů a bylo jen dobře, že nám Galen zakázal nosit boty a ponožky, protože jsem neměl kdy si nějaké vzít. Byl jsem příliš unavený i na to, abych si připadal jako blázen, když jsem přebíhal přes hradní nádvoří a vzhůru po schodech na věž. V mihotavém světle pochodní jsem uviděl ostatní, jak pospíchají přede mnou, a když jsem se vynořil ze šachty schodiště, dopadl mi na záda Galenův bičík. Přes tenkou košili to až nečekaně zaštipalo. Vykřikl jsem překvapením i bolestí. "Postav se jako muž a ovládej se, bastarde," houkl na mě drsně Galen a bičík dopadl znovu. Všichni ostatní už stáli na svých místech. Vypadali unaveně tak jako já a většina též zděšeně hleděla, jak to se mnou Galen zachází. Dodnes nevím proč, ale šel jsem mlčky na své místo a tam se postavil Galenovi tváří v tvář.

"Kdokoli přijde poslední, ten jde pozdě, a podle toho se s ním náloží," varoval nás. Zdálo se mi to být hodně kruté pravidlo, protože jediný způsob, jak se nazítrí vyhnout jeho bičíku, bylo přijít včas, abych viděl, jak dopadá na někoho z mých kamarádů.

Následoval další den ve znamení nepohodlí a zlovolného týrání. Tak se mi to jeví dnes. A tak jsem to, myslím, v největší hloubi srdce věděl také tehdy. Ale Galen stále mluvil o tom, že prověří naši hodnotu a že z nás udělá houževnaté a silné lidi. Vštěpoval nám, že je to čest stát venku v zimě s bosýma nohama, které nám mrtvěly od ledového kamene. Podnítl v nás chuť soupeřit nejen mezi sebou, ale i s jeho nevalnými představami o nás samotných. "Dokažte mi, že nemám pravdu," říkal pořád dokola. "Snažně vás prosím, dokažte mi, že nemám pravdu, abych mohl králi předvést alespoň jednoho žáka, jemuž stálo za to se věnovat." A tak jsme se snažili. Je zvláštní ohlížet se dnes zpět na to všechno a divit se sám sobě. Avšak tehdy, během jediného dne, se mu podařilo nás izolovat a uvrhnout do jiné reality, kde byly potlačeny všechny zásady zdravého rozumu a obyčejné lidské ohleduplnosti. Stáli jsme potichu na chladném povětří v různě nepohodlných pozicích, oči zavřené, a na sobě jsme neměli o moc víc než spodní prádlo. A on chodil mezi námi, rozdával nám rány tím svým pitomým bičíkem a nešetřil urážkami svým britkým nestoudným jazykem. Občas nás také udeřil nebo shodil, což bolí podstatně víc, je-li člověk promrzlý na kost.

Ti, kteří ucukli nebo se zapotáceli, byli obviněni ze slabosti. Během toho dne nám jenom spílal do budižkničemu a pořád dokola opakoval, že se uvolil nás učit jedině na králův příkaz. Ženy zcela ignoroval, a přestože často hovořil o dřívějších princích a králích, kteří zvládli Umění na obranu království, nikdy nepadlo slovo o královnách a princeznách, které si počínaly podobně. Ani jednou nás neseznámil s přehledem toho, co se nás vlastně pokouší učit. Jeho cviky souvisely pouze s nepohodlím a zimou a také s nejistotou, kdy zas člověka udeří. Tak se z nás brzy stali spoluviníci v našem vlastním ponížení.

Slunce na své pouti konečně zamířilo k horizontu. Ale Galen si pro nás na ten den schoval ještě dvě překvapení. Nechal nás stát, otevřít oči a volně se na chvíli protáhnout. Pak nám udělil finální lekci, jež nás tentokrát měla varovat před těmi, kdo by mohli ohrozit náš výcvik pošetilými rozmary. Zatímco mluvil, kráčel pomalu mezi našimi řadami a já viděl, jak mnozí žáci při jeho průchodu kolem koulí očima a zadržují dech. A pak, poprvé za ten den, zamířil k ženskému koutu cvičiště.

"Někteří si o sobě myslí," upozorňoval za chůze, "že pro ně pravidla neplatí. Myslí si, že by zasluhovali zvláštní pozornost a shovívavost. Takové iluze o nadřazenosti z vás musí vymizet, ještě než se začnete

něco učit. Jen stěží mám čas na to, abych tyto lekce učil loudaly a tupce, kteří toho ani nemají zapotřebí. Je to hanba, že vůbec naši cestu do naší zahrady. Ale jsou tady mezi námi a já budu ctít vůli svého krále a pokusím se je učit. Ačkoli existuje pouze jeden jediný způsob, který znám, jak takové líné myslí probudit."

A v tu ránu šlehl Merry dvakrát bičíkem. Serene srazil na kolena a udeřil ji hned čtyřikrát. Ke své hanbě jsem tam stál spolu se zbytkem a při každém dopadu se jen modlil, aby nekřičela a nepřivodila si větší trest.

Ale Serene se zvedla, dvakrát se zakymácela a pak se znovu postavila, hledíc přes hlavy dívek před sebou. Vydechl jsem úlevou. To už však byl Galen zpátky a kroužil mezi námi jako žralok kolem rybářské lodi, zatímco mluvil pro změnu o těch, kteří se považují za příliš dobré na to, aby dodržovali kolektivní disciplínu, o těch, kteří se cpou masem, zatímco zbytek se omezuje na zdravé obilniny a čistou stravu. Neklidně jsem přemýšlel o tom, kdo mohl být tak pošetilý a po lekci zabrousit do kuchyně. Vtom jsem na ramenou ucítil žhavou ránu bičem. Pokud jsem si dříve myslel, že svůj bič využívá naplno, nyní jsem poznal, že jsem se krutě mýlil.

"Myslel sis, že mne podvedeš. Myslel sis, že se nikdy nedozvím, jestli Cook svému drahouškovi neschovala talíř pamlsků? Ale já vím o všem, co se na Buckkeepu šustne. Nedělej si o tom žádné iluze." Začalo mi svítat, že Galen mluví o odřezcích masa, které jsem přinesl Smithymu.

"To jídlo nebylo pro mne," zaprotestoval jsem a vzápětí bych si nejradši ukousl jazyk.

Jeho oči ledově zajiskřily. "Jsi schopen lži, jen aby ses uchránil od trochy bolesti? Nikdy Umění nezvládneš. Nikdy ho nebudeš ani hoden. Ale král nařídil, abych se pokusil vyučovat, a tak se vynasnažím. Navzdory tobě či tvému nízkému původu."

Poníženě jsem přijímal rány, které mi naděloval. Při každé mi zlovorně spílal a ostatním říkal, že někdejší omezení ohledně výuky Umění, která se vztahovala na bastardy, měla zabránit právě takovým nepředloženostem.

Poté jsem tam stál, ztichlý a zahanbený, zatímco on procházel řadami a bičíkem letmo rozdával rány mým společníkům s vysvětlením, že to dělá proto, aby všichni zaplatili za chyby jednotlivců. Nešlo ani tak o to, že jeho výrok nedával smysl, ani že bič dopadal jen mírně oproti výprasku, který mi Galen uštědřil předtím. Nejhorší byla myšlenka, že všichni musí za můj přestupek platit. Nikdy v životě jsem se necítil tak zahanbený.

Pak nás propustil, abychom šli dolů na další neradostnou večeři, téměř stejnou jako tu včerejší.

Tentokrát už nikdo nepromluvil ani na schodech, ani u jídla. A poté jsem šel rovnou cestou na pokoj.

Maso - brzy, slíbil jsem hladovému štěněti, které na mě čekalo. I přes bolavá záda a svaly jsem uklidil místnost, vyčistil Smithyho svinčik a pak podnikl výpravu za čerstvým rákosem na podestýlku. Smithy byl rozmrzelý z toho, že byl celý den sám, a já se zase trápil tím, že jsem si marně lámal hlavu, jak dlouho bude ten zatracený výcvik trvat.

Vyčkal jsem do pozdních hodin, až budou všichni obyvatelé hradu na kutích, a teprve pak jsem se odvážil dolů Smithymu pro jídlo. Děsil jsem se pomyšlení, že se to Galen dozví, ale co jsem měl jiného dělat? Byl jsem zrovna v půli velikého schodiště, když jsem spatřil, jak se přede mnou znenadání objevilo mihotavé světlo svíčky. Přitiskl jsem se ke zdi v přesvědčení, že je to Galen. Ale byl to šašek, který ke mně přicházel, stejně bílý a bledý jako planoucí světlo voskovice, kterou nesl před sebou. Ve druhé ruce držel kbelík s jídlem a na víku měl položený pohár s vodou. Mlčky mi pokynul směrem k mému pokoji.

Když jsme byli uvnitř za zavřenými dveřmi, obrátil se ke mně. "Mohu se ti postarat o štěně," řekl mi suše.

"Ale nemohu se starat o tebe. Používej hlavu, hochu. Jaké poučení si můžeš vzít z toho, co ti on dělá?"

Pokrčil jsem rameny a pak sebou trhl. "Má nás to jen zocelit. Myslím, že to nebude trvat dlouho, a začne nás konečně učit. To vydržím." A pak, zatímco šašek házel kousky masa Smithymu, jsem vyhrkl:

"Počkej, jak vůbec víš, co s námi Galen provádí?"

"Ach, to by bylo na dlouhé vyprávění," odpověděl rozverně. "A to já nemohu. Totiž mluvit." Vysypal Smithymu zbytek kbelíku, dolil mu vodu a vstal.

"Budu krmit štěně," řekl mi. "A rovněž se pokusím brávat ho každý den na chvíli ven. Ale nebudu mu uklízet svinčik." U dveří se zastavil. "Takhle jsem vytyčil mez. Měl by ses taky rozhodnout, kde vytyčíš mez. A to brzy. Velmi brzy. Nebezpečí je větší, než vůbec tušíš."

A najednou byl pryč i se svíčkou a svými varováními. Lehl jsem si do postele a usnul za zvuků Smithyho hryzáni do kosti a tichého štěněčího vrčení.

3 Svědecké kameny

Umění, ve své nejjednodušší podstatě, spočívá v přenosu myšlenek z osoby na osobu. Lze ho využívat mnoha způsoby. Například během bitvy může velitel přenášet jednoduchá sdělení a povely přímo důstojníkům pod sebou, pokud tito důstojníci byli vycvičeni na příjem. Člověk, který Uměním vládne na vyšší úrovni, může svůj talent uplatnit i při ovlivňování nevycvičených myslí nebo myslí svých nepřátel a naočkovat jim strach, zmatek či pochybnosti. Lidé s takovým nadáním jsou vzácní. Nicméně má-li člověk tento neuvěřitelný dar, může usilovat o přímé spojení s Elderlingy⁴, kteří jsou podřízeni samotným bohům. Jenom málokterí se toho odvážili a z těch, kteří to učinili, zase jen málo dosáhlo toho, oč žádali. Neboť se říká, že člověk se sice může na Elderlingy obrátit, ale jejich odpověď nemusí vždycky souviset s žádostí, kterou jste vznesli, ale s tou, kterou jste měli vznést. A odpověď na žádost může být i taková, že člověk, který si ji vyslechne, nepřežije.

Když totiž někdo mluví s Elderlingy, pak závrať z Umění bývá nejsilnější a také nejnebezpečnější. A to je věc, před kterou se každý praktikant Umění, ať slabý, či silný, musí mít na pozoru. Neboť při využití Umění člověk plně vnímá intenzitu života, onu lehkost bytí, která ho může pobláznit, a on se pak zapomene nadechnout. Tento pocit je nutkavý dokonce i při běžném uplatnění Umění a je též návykový, pokud si člověk pevně nestojí za svým cílem. Avšak síla opojení při hovoru s Elderlingy je taková, že pro ni nemáme žádné přirovnání. U člověka, který používá Umění, aby si promluvil s Elderlingy, mohou být smysly i rozum sežehnuty. Takový člověk umírá v poblouznění, ale zároveň je pravda, že blouzní radostí. Šasek měl pravdu. Neměl jsem ani ponětí o nebezpečí, kterému jsem čelil. Se zaťatými zuby jsem se ploužil dalšími týdny. Nemám sílu podrobně vyprávět, co se během nich udalo. Stačí pouze říci, že s každým dnem nás měl Galen stále více pod kontrolou a že byl čím dál krutější a obratnější při manipulaci s námi. Několik žáků se brzy vytratilo. Merry byla jedním z nich. Přestala docházet po čtvrtém dni. Pak jsem ji viděl už jen jednou, jak se plouží po hradě s tváří usouzenou a zahanbenou. Později jsem se dozvěděl, že Serene a ostatní dívky se jí začaly vyhýbat, jakmile zanechala výcviku. Když o ní později hovořily, neznělo to tak, jako kdyby neobstála u zkoušky, ale spíše jako by se dopustila nějakého nízkého a ohavného činu, který ji nebudou moci již nikdy odpustit. Nevím, kam se tenkrát poděla. Opustila Buckkeep a více se už nevrátila.

Stejně jako oceán vyvrhuje z písku na pláž oblázky a vrství je u čáry přílivu, tak i Galenovo bití a lichotky vzájemně separovaly jeho studenty. Zpočátku jsme se všichni snažili, abychom u něj byli nejlepší. Nebylo to proto, že bychom ho nějak milovali či obdivovali. Nevím sice, co k němu cítili ostatní, ale já pro něho v duši neměl nic než nenávist. Jenže to byla zášť tak silná, že zplodila odhodlání nenechat se tím mužem zlomit. Když po dnech zlovolného týrání zdráhavě zabručel pochvalné slovo, bylo to pro nás jako příval chvály od kteréhokoli jiného učitele. Dny soustavného ponižování by mě měly otupit vůči jeho výsměchu, ale místo toho jsem si bral k srdci všechno, co říkal, a marně se snažil na tom něco změnit.

Ustavičně jsme mezi sebou soutěžili o jeho pozornost. Z některých se postupně vyklubali jeho oblíbenci. August byl jedním z nich a ostatní byli často nabádáni, aby si z něj brali příklad. Já byl tím nejhorším. A přesto mě to nezastavilo v odhodlání vyznamenat se před ním. Po prvním opoždění jsem už na vrcholu věže nikdy nebyl poslední. Už nikdy jsem pod jeho ranami nezakolísal. Ani Serene, která se spolu se mnou těšila Galenovu opovržení. Serene se stala horlivou Galenovou patolízalkou a po prvním výprasku už o něm nikdy neřekla kritické slovo. Přesto na ní neustále nacházel chyby, nadával jí a spílal a také ji bil mnohem častěji než kteroukoli jinou ženu. Ona mu však o to zarytěji chtěla dokázat, že jeho útlak umí snášet. Hned po Galenovi pak projevovala největší nesnášenlivost vůči těm, kteří se k našemu výcviku stavěli váhavě či pochybovačně.

Zima nabývala na krutosti. Na vrcholku věže panoval ukrutný chlad a tma, s výjimkou té trochy světla, které přicházelo z osvětlené šachty schodiště. Bylo to nejizolovanější místo na světě a vládl zde bůh Galen. Semkl nás do jednotky. Považovali jsme se za elitu, nadřazené a privilegované, kteří mají být

zasvěcení do Umění. Dokonce i já, který jsem trpce snášel jeho posměšky a bití, jsem tomu věřil. Těmi z nás, které zlomil, jsme z hloubi duše pohrdali. V tu dobu jsme sledovali pouze jeden druhého a naslouchali tomu, co řekl Galen. Zpočátku mi chyběl Chade. Přemýšlel jsem, co asi dělají Burrich a lady Patience. Ale jak měsíce mijely, tyto podřadné osoby už tolik nepoutaly můj zájem. Dokonce i šašek a Smithy mi byli skoro na obtíž, tak zaslepeně jsem usiloval o Galenovo uznání. Šašek vždy jen mlčky přišel a zase odešel. Ačkoli občas nastaly i okamžiky, kdy jsem byl hrozně zarmoucený a vyčerpaný, a tehdy byl dotek Smithyho čenichu na tváři jediným potěšením, které jsem měl, okamžiky, kdy jsem se stydl za to, jak málo se věnuji svému dospívajícímu štěněti.

Po třech měsících mrznutí a krutostí Galen snížil náš počet na osm kandidátů. Tehdy konečně začal skutečný výcvik a s tím nám Galen povolil i trochu pohodlí a lidské důstojnosti. Do té doby to nebyl jen velký přepych, ale přímo milost, za niž jsme byli Galenovi patřičně vděční. Trocha sušeného ovoce k jídlu, svolení nosit boty, krátká konverzace u stolu - to bylo vše, a přesto jsme poníženi překypovali vděkem. Ale změny teprve začínaly.

Vrací se mi to zpět v křišťálově čistých záblescích. Vzpomínám si, jak na mě Galen poprvé zapůsobil Uměním. Stáli jsme na vrcholku věže s ještě většími rozestupy, poněvadž už nás bylo méně. Galen šel od jednoho ke druhému, před každým se na chvíli zastavil, zatímco zbytek vyčkával v uctivém mlčení.

"Připravte si mysl na dotyk. Buďte vůči němu otevření, avšak nepodléhejte žádnému potěšení. Účelem Umění není potěšení."

Ubíral se mezi námi bez nějaké zvláštní poslušnosti. Tak jak jsme byli rozestoupeni, jsme neviděli jeden druhému do tváře. Galenovi se ani nelíbilo, abychom ho sledovali očima, když mezi námi procházel. A tak jsme pouze naslouchali jeho strohým, účelným slovům a do toho se vždy ozvalo zajíknutí, když se někoho dotkl. Na Serene se jen zhnuseně osopil: "Bud' otevřená, řekl jsem. Nekřč se jako zbitý pes." A naposled přišel ke mně. Naslouchal jsem jeho slovům, a jak nám prve radil, snažil jsem se nevnímat žádné smyslové vjemy a být otevřený pouze vůči němu. Ucítil jsem, jak se jeho mysl otřela o moji, bylo to jako lehké pošimrání na čele. Neochvějně jsem před tím stál a vnímal, jak to sílí... teplo, světlo, ale nenechal jsem se do toho vtáhnout. Cítil jsem, jak Galen stanul uvnitř mé mysli a přísně mě pozoruje. Za použití koncentračních technik, které nás učil (představte si vědro s nejčistším bílým dřevem a vlejte se do něj), jsem před ním dokázal stát a čekat, být si vědom povzneseného stavu z Umění, ale nepoddávat se tomu. Třikrát mne obstoupilo teplo a třikrát jsem před tím obstál. A pak se Galen stáhl. Zdráhavě přikývl, ale v jeho očích jsem nezahledl uznání, nýbrž záblesk strachu.

Onen první dotyk byl jako jiskra, která nakonec roznítí troud. Pochopil jsem, v čem to celé je. Ještě jsem to neuměl, nedovedl jsem vysílat myšlenky na dálku, měl jsem však vědění, které se vymykalo slovům. Byl jsem si jist, že Umění zvládnou. A s tímto vědomím mé odhodlání pouze sílilo. Už neexistovalo nic, nic, co by bylo v Galenových silách, aby mi zabránil se Uměním naučit.

Myslím, že to pochopil i on. Z nějakého důvodu ho to vyděsilo. Neboť v následujících dnech se proti mně obrátil s takovou krutostí, která se mi dnes jeví neuvěřitelná. Nešetřil na mně hrubými slovy a ranami, ale mě už nic nemohlo svést z cesty. Jednou mě bičíkem udeřil přímo do tváře. Zůstal po něm viditelný šrám, a když jsem pak vešel do jídelny, byl tam shodou okolností Burrich. Viděl jsem, jak se mu vztekle rozšířily oči. Vyskočil od svého místa u stolu, čelisti skousnuté na způsob, který jsem dobře znal. Já se však podíval stranou a sklopil zrak. On chvíli stál a díval se na Galena, který jeho pohled povýšeně opětoval. A pak se Burrich s pěstmi zaťatými obrátil a opustil místnost. Vydechl jsem si úlevou, že k žádné konfrontaci nedojde. Ale pak se Galen podíval na mne a při pohledu na triumfální výraz v jeho tváři mi srdce ztuhlo strachy. Ted' jsem byl jeho a on to dobře věděl.

Další týden se pro mě nesl ve znamení utrpení i vítězství. Galen nikdy nevynechal příležitost, aby mě ponížil. A přesto jsem věděl, že ve cvičeních, která nám zadává, exceluji. Vycítil jsem, jak ostatní po první zkušenosti s Uměním tápou, ale pro mne to prostě bylo, jako když otevřu oči. Zažil jsem jeden okamžik hrozivého strachu. Galen vstoupil do mé mysli a zadal mně větu, kterou mám opakovat nahlas: "Jsem bastard a dělám hanbu otcovu jménu," pravil jsem klidně nahlas. A potom uvnitř mé mysli promluvil znovu. Ty odněkud získáváš sílu, bastarde. To není tvé Umění. Myslíš si, že neobjevím ten zdroj? A pak jsem před ním ztratil odvalu a stáhl se z jeho dosahu, abych si v mysli ukryl Smithyho. Následným úsměvem mi Galen odhalil všechny své zuby.

V následujících dnech jsme pak hráli hru na schovávanou. Musel jsem ho vpouštět dovnitř mysli, abych se naučil Umění. Jakmile byl uvnitř, tančil jsem na žhavých uhlících, abych před ním uhlídal svá tajemství. Nejen Smithyho, ale i Chadea a šaška, rovněž Molly, Kerryho, Dirka a další, dřívější tajemství, která bych neodhalil ani sám před sebou. Galen slídl po všech a já prováděl zoufalé kejkle, abych je dostal z jeho dosahu. Ale navzdory všemu, či snad právě proto, jsem cítil, jak v Umění rostu. "Netrop si ze mě žerty!" zahučel po jedné seanci, a pak se ještě více rozzuřil, když viděl, jak si ostatní studenti vyměnili zděšené pohledy. "Věnujte se svým cvičením!" zařval. Odstoupil ode mne, prudce se otočil a vrhl se na mne. Zaútočil na mě pěstmi a kopanci, zatímco mě, stejně jako kdysi Molly, nenapadlo nic jiného než krýt si tvář a břicho. Avšak jeho rány, které se na mne sesypaly, připomínaly spíše klukovský záchvat vzteku než útok dospělého muže. Cítil jsem, jak jsou neúčinné, a pak jsem si s hrůzou uvědomil, že ho odrážím. Ne tolik, aby to cítil, ale dost na to, aby žádný z jeho úderů nedopadl s intenzitou, jakou zamýšlel. A navíc jsem věděl, že on vůbec netuší, co dělám. Když nakonec spustil pěsti a já se odvážil vzhlednout, cítil jsem, že prozatím jsem vyhrál. Všichni ostatní na věži na něj totiž hleděli se směsicí opovržení a strachu. Zašel příliš daleko dokonce i před Serene. S tváří bílou se ode mě odvrátil. V tom okamžiku jsem vycítil, že učinil rozhodnutí.

Onen večer na pokoji jsem byl hrozivě unavený, avšak také příliš rozrušený, než abych usnul. Šašek mně tam nechal žrádlo pro Smithyho a já to na něho právě zkoušel s velkým hovčím kolenem. Smithy se mi zakousl do rukávu a trhal, zatímco já držel kost mimo jeho dosah. Byla to taková naše hra, kterou měl rád, a tak vrčel s předstíranou zuřivostí a přitom mi škubal za paži. Byl už skoro vzrostlý a já s pýchou nahmatával svaly na jeho silném psím krčku. Volnou rukou jsem mu cvrknal do ocasu a on se s vrčením chystal k novému útoku. Jeho kost jsem si přendával z ruky do ruky a on šlehal očima ze strany na stranu, chňapaje po ní. "Nemáš rozum," škádlil jsem ho. "Myslíš jenom na to, co sám chceš. Nemáš rozum, nemáš rozum."

"Stejně jako jeho majitel."

Ustrnul jsem překvapením a v ten moment se Smithy zmocnil kosti. Skočil s ní z postele a na šaška jen letmo zavrtěl ocasem. Posadil jsem se, lapaje po dechu. "Neslyšel jsem tě otevřít dveře. Ani zavřít."

Šašek to mlčky přešel a pokračoval v nakousnutém tématu: "Myslíš si, že tě Galen nechá zvítězit?"

Samolibě jsem se zašklebil. "A ty myslíš, že tomu může zabránit?"

Šašek si s povzdechem sedl vedle mne. "Já vím, že může. Však to taky dělá. Jen nejsem s to poznat, jestli je přitom dost nelítostný. Ale mám za to, že je."

"Tak ho nech, ať to zkusí," řekl jsem lehkomyšlně.

"V tom nemám na výběr." Šašek byl smrtelně vážný. "Jen jsem doufal, že tě odradím od toho, abys ho pokoušel."

"Ty bys po mně chtěl, abych to vzdal? Ted'?" Nechápal jsem.

"Ano."

"Proč?"

"Protože," začal a pak se mrzutě odmlčel. "Já nevím. Příliš mnoho věcí se sbíhá do jednoho bodu. Snad kdybych jedno vlákno pustil, zauzlení nevznikne."

Pojednou mne přepadla tíživá únava a mé povznesení z odpoledního triumfu při jeho varovných slovech vyprchalo. Zato ve mně zvítězila podrážděnost a já odsekl: "Když neumíš mluvit jasně, tak proč vůbec mluvíš?"

Ztichl, jako kdybych ho ranil. "To je další věc, kterou nevím," řekl po chvíli. Zvedl se k odchodu.

"Šašku," spustil jsem.

"Ano. To jsem," řekl a odešel.

A tak jsem vzdoroval a postupně sílil. Má netrpělivost kvůli vleklému tempu výuky rostla. Každý den jsme prováděli tytéž praktiky a postupně začali i ostatní zvládat to, co mně připadlo tak přirozené. Jak jen mohli být tak uzavřeni před zbytkem světa? Nechápal jsem to. Jak pro ně mohlo být tak těžké otevřít své mysli Galenovu Umění? Mým vlastním úkolem nebylo mysl otevřít, ale spíše před ním udržet v tajnosti to, o čem jsem se nechtěl podělit. Častokrát, když o mě Galen letmo zavadil Uměním, jsem v mysli cítil šmátrající úponky klouzající dovnitř. Ale vždy jsem jim unikl.

"Jste připraveni," prohlásil jednoho mrazivého dne. Bylo teprve odpoledne, ale na temně modrém nebi se

už ukazovaly nejjasnější hvězdy. Postrádal jsem mraky, z nichž se na nás včera sypal sníh, alespoň se však třeskutá zima držela více v zálivu. Prsty na nohou jsem cvičil uvnitř bot, které nám Galen povolil, abych je znovu probudil k životu. "Nejprve jsem se vás Uměním jen dotýkal, abyste mu uvykli. Dnes, právě teď, se konečně pokusíme o úplné spojení. Každý teď dosáhnete myslí ke mně, jako já dosahuji k vám. Ale dávejte pozor! Většina z vás už se vyrovnala s nežádoucím rozrušením, které se dostaví při letmém dotyku Umění. Ale síla toho, co jste cítili, byla jen slaboučký závan. Dnes bude podstatně silnější. Odolejte jí, ale zůstaňte otevřeni Umění."

A opět začal pomalu kroužit mezi námi. Čekal jsem rozechvělý, ale beze strachu. Už dlouho jsem se těšil, až si to vyzkouším. Byl jsem připraven.

Někteří jasně selhali a byli obviněni z lenosti nebo stupidity. August si zase vyslechl samou chválu. Serene dostala facku za to, že vyrazila příliš dychtivě. A pak přišel Galen ke mně.

Obrnil jsem se jako před zápasem. Cítil jsem, jak se jeho mysl otírá o moji, a zkusil to s opatrně vyslanou myšlenkou. Takhle?

Ano, bastarde. Takhle.

Chvíli jsme balancovali, vznášejíce se jako děti na houpačce. Vnímál jsem, jak Galen náš kontakt stabilizuje. A potom, znenadání, do mě vtrhl. Ucítil jsem, jako by mi někdo vyrazil všechn dech, ale spíše v mentálním než ve fyzickém slova smyslu. Takže místo neschopnosti popadnout dech jsem nebyl s to zvládnout myšlenky. Jako střela mi prosvítl myslí, vyplenil mé soukromí a já byl před ním bezmocný. Zvítězil, a já to věděl. Ale v okamžiku jeho opojení triumfem jsem objevil skulinu. Sevřel jsem ho ve snaze uchvátit jeho mysl, tak jako on moji. Svíral jsem ho a držel a na jeden závrtný okamžik jsem si uvědomil, že jsem silnější než on a že jeho myslí mohu vnutit jakoukoli myšlenku, kterou si zvolím. "Ne!" křikl, a já si nejasně uvědomil, že už někdy dříve takhle zápolil s někým, kým pohrdal. S někým, kdo se též chystal zvítězit jako já. "Ano!" oponoval jsem. "Zemři!" poručil mi, ale já věděl, že nezemřu. Věděl jsem, že vítězství bude moje, soustředil jsem svou vůli a chystal se ho uchopit do spárů.

Umění nedbá na to, kdo právě vítězí. Umění nestrpí, aby se člověk poddal jediné myšlence, byť jen na okamžik. Jenže já to učinil. A když se to stalo, zapomněl jsem se střežit před extází, která je medem i žihadlem Umění. Zachvátila mne euforie a zcela mě pohltila. Také Galena to zasáhlo, nepátral již v mé myslí, ale snažil se vrátit do své.

Nikdy předtím jsem nic podobného nezažil.

Galen to prve nazýval rozkoší a já očekával nějaký příjemný pocit, asi jako teplo uprostřed zimy, vůni růže nebo sladkou příchut' v ústech. Nic z toho to však nebylo. Rozkoš je příliš fyzické slovo, abych jí popsal to, co jsem zažil. Nemělo to nic společného s kůží nebo tělem. Úplně mě to zalilo, přehnalo se to prese mne jako vlna, které jsem nedokázal odolat. Naplnilo mě to povznesením proudícím mým nitrem. Zapomněl jsem na Galena a všechny ostatní. Cítil jsem, jak ode mne prchá, věděl jsem, že je to dobře, ale nestaral se o to. Zapomněl jsem na vše a jen se do toho pocitu nořil.

"Bastarde!" zařval Galen a praštil mě pěstí z boku do hlavy. Zůstal jsem bezmocně ležet, protože ani bolest mě nedokázala vytrhnout z uchvácení Uměním. Cítil jsem, jak do mě kope, vnímál jsem chlad kamenů pod sebou, které mě rozdíraly a zraňovaly, a přesto jsem cítil, že jsem nesen, zahalený v houni euforie, která mi nedovolovala všimát si přívalu ran. Má mysl mě navzdory bití ujišťovala, že vše je dobré, že není třeba se stavět na odpor či prchat.

Vlna se mezitím dala kamsi na ústup, zatímco já zůstal ležet vyvržený na břehu a jen lapal po dechu.

Galen stál nade mnou, rozcuchaný a upocený. Když se nade mnou skláněl, šla mu ve studeném vzduchu pára z úst. "Zemři!" řekl, avšak já ta slova neslyšel. Cítil jsem je. Pustil můj krk a já spadl.

V závěsu za pohlcující extází z Umění se nyní dostavoval chmurný pocit selhání a viny, oproti němuž byla fyzická bolest ničím. Krvácel mi nos a bolestivě se mi dýchalo. Síla kopanců, které mi uštědřil Galen, mi sedrala kůži z těla, jak jsem sebou smýkal sem a tam na hrbolatém kamení. Rozličné bolesti přehlušovaly jedna druhou, jak se každá domáhala mé pozornosti, takže jsem vůbec nemohl zhodnotit rozsah poranění. Nemohl jsem se ani sebrat, abych se znovu postavil. Ale nejhorší ze všeho bylo vědomí, že jsem selhal. Byl jsem poražený a ubohý a Galen to přede všemi potvrdil.

Jakoby z dálky jsem slyšel, jak Galen křičí na ostatní, aby se měli na pozoru, protože tak se on vypořádá se všemi nedisciplinovanými jedinci, kteří nedokáží odvrátit mysl od opojení Uměním. A všechny varoval

před tím, co postihne takového člověka, který se snaží praktikovat Umění a místo toho propadne rozkoši, kterou to s sebou přináší. Takový člověk ztratí rozum, řeč a zrak, a stane se velkým dítětem, zneuctí se, zapomene myslet, zapomene dokonce i na jídlo a na pití, dokud nezemře. Takový není ani hoden opovržení.

A takový jsem byl já. Pohroužil jsem se do pocitu hanby. Bezmocně jsem začal vzlykat. Zasloužil jsem si přesně takové zacházení, jehož se mi od Galena dostalo. Zasloužil jsem si dokonce ještě horší. Pouze nepatřičný soucit zabránil Galenovi, aby mě zabil. Mrhal jsem jeho časem, přijímal svědomitě udílené instrukce a to všechno pak obrátil v sobecký požitek. Utíkal jsem sám před sebou, nořil se hlouběji a hlouběji, ale nacházel jsem jen pohrdání a nenávist vůči sobě, jež prostupovaly všechny mé myšlenky. Nejradši bych byl mrtvý. Kdybych se vrhl z vrcholu věže, stále by to nestačilo na smazání té hanby, ale přinejmenším už bych si jí nemusel být vědom. Tiše jsem ležel na zemi a plakal.

Ostatní odešli. Když mě míjeli, každý utrousil nějaké to pohrdlivé slovo, plivl si na mne, nakopl mě nebo si do mne bouchl. Skoro jsem to nebral na vědomí. Zavrhoval jsem sám sebe mnohem více, než by to dokázali oni. Pak byli všichni pryč, jen samotný Galen stál nade mnou. Šťouchal do mě nohou, ale já nebyl schopen reakce. Pojednou byl všude, nade mnou, pode mnou, vně i uvnitř a já ho nemohl ignorovat. "Tak vidíš, bastarde," řekl šelmovský s klidnou tvář. "Snažil jsem se jim říci, že nejsi hoden. Snažil jsem se jim říci, že tě výcvik zabije. Ale ty jsi neposluchoval. Šlo ti jen o to, aby sis uzurpoval něco, co bylo dáno jinému. Zase mám pravdu já. Nuže. Nebyl to promarněný čas, pokud tě to zničilo."

Vůbec nevím, kdy ode mne odešel. Po nějaké době jsem si uvědomil, že na mě shlíží měsíc, nikoli Galen. Převalil jsem se na břicho. Nemohl jsem stát, ale mohl jsem se plazit. Ne moc rychle, ani jsem nedokázal úplně zvednout břicho ze země, ale byl jsem schopen škrábat se a štrachat kupředu. Upnut na jediný cíl, začal jsem se sunout k nízké zdi. Myslel jsem si, že se mi podaří vylézt na lavičku a odsud na hřeben zdi. A odsud... Dolů. Skončit to. Byla to předlouhá cesta, uprostřed zimy a tmy.

Odkudsi jsem slyšel kňourání a pohrdal sebou i za to. Ale jak jsem se dobýval dál, kňučení sílilo, jako když jiskra v dálce přeroste po přiblížení v oheň. Nechtělo být přeslechnuto. Znělo mi v mysli stále hlasitěji jako skučení mému osudu navzdory, tenounký vzdorovitý hlásek, který mi zakazoval zemřít a který popíral mé selhání. Bylo to vřelé a taky prosvětlené a znělo to pořád hlasitěji, zatímco já se snažil objevit zdroj.

Zastavil jsem se.

Tiše jsem ležel.

Bylo to uvnitř mne. Čím více jsem hledal, tím více to sílilo. Milovalo mě to. Milovalo mě to, i když já se milovat nemohl, nechtěl, nemiloval se. Milovalo mě to, i když já to nenáviděl. Zaťalo mi to své malinké zoubky do duše, zapřelo se to a drželo, takže jsem už nemohl popolézt ani o kousíček. A když jsem to přesto zkusil, propuklo to v zoufalé vytí, které mě ožehlo a zakázalo mi zradit tak posvátnou důvěru.

Byl to Smithy.

Plakal za všechny mé bolesti, tělesné i duševní. A když jsem se přestal plazit ke zdi, zmocnil se ho záchvat radosti na oslavu našeho vítězství. A vše, co jsem pro něj mohl na oplátku udělat, bylo jen tiše ležet a už se nepokoušet skoncovat se svým životem. Přitom mě ujišťoval, že to bohatě stačí, zeje to až moc - byla to čirá radost. Zavřel jsem oči.

Měsíc už byl vysoko na obloze, když mě Burrich jemně převrátil na záda. Šašek nade mnou držel pochodeň a Smithy mu skotačil a tančil u nohou. Burrich mě sebral ze země a vstal, jako kdybych byl pořád děcko, které mu svěřili na starost. Zahlédl jsem nakrátko jeho temnou tvář, nic jsem z ní však nevyčetl. Snášel mne dolů dlouhým schodištěm a šašek s pochodní osvětloval cestu. Burrich mě vynesl až ven z hradu, zpátky do stájí a do jeho světnice. Tam nás šašek opustil. Nevybavuji si, že by za tu dobu padlo jediné slovo. Burrich mě posadil na svou postel a pak ji celou přitáhl blíže k ohni. Jak se do mne začalo navracet teplo, procitla i bolest a já přenechal své tělo Burrichovi, svoji duši Smithymu a nadlouho opustil mysl.

Otevřel jsem oči uprostřed noci. Nevěděl jsem, co je za den. Burrich seděl tiše vedle mne, aniž by dřímал či byl jen sesutý na židli. Ucítíl jsem, že mám žebra stažená obvazy. Zvedl jsem ruku, abych se jich dotkl, ale v tom mi zabránila dva ovázané prsty v dlazi. Burrich očima sledoval můj pohyb. "Byly oteklé víc než od mrazu. Příliš oteklé, než abych mohl říci, jestli jsou zlomené či jen vymknuté. Raději jsem je dal na

dlahu. Myslím ale, že jsou jen vymknuté. Protože kdyby byly zlomené, ta bolest, když jsem je měl v práci, by probudila i tebe."

Mluvil klidně, jako by mi říkal, že dal právě novému psovi projímadlo proti červům, aby zamezil nákaze. A stejně jako jeho rozvázný hlas a uklidňující dotek působily na zjančené zvíře, tak působily i na mne. Ulevilo se mi při pomyšlení, že je-li Burrich takhle klidný, nemůže to být tak zlé. Vklouzl prstem pod obvazy okolo mých žeber, aby zkontroloval, jak jsou utažené. "Copak se ti stalo?" zeptal se a otočil se pro šálek čaje, jako by jeho otázka a má odpověď nebyly nijak důležité.

Vrátil jsem se ve vzpomínkách do uplynulých týdnů, pokoušeje se nalézt nějaké vhodné vysvětlení. Události se mi míhaly v mysli a zase mizely. Vybavoval jsem si pouze porážku. "Galen mě zkoušel," řekl jsem pomalu. "Já neobstál. A on mě za to potrestal." S těmi slovy se prese mne převalila vlna sklíčenosti, hanby a viny, jež odplavila kratičký pocit pohodlí, který se dostavil v důvěrně známém prostředí. Smithy spící na krbu se rázem probudil a posadil. Reflexivně jsem ho uklidnil, ještě než začal kňučet. Lehni. Tiše. To nic. Naštěstí mě poslechl. A ještě větší štěstí bylo, že Burrich si zřejmě nevšiml toho, co se mezi námi odehrálo. Podával mi šálek.

"Vypij to. Tvé tělo potřebuje hodně vody a bylinky utiší bolest, takže budeš moci spát. Vypij to všechno naráz."

"Smrdí to," řekl jsem a on kývl, zatímco mi pomáhal držet hrnek, neboť mé ruce byly příliš oteklé na to, abych ho do nich mohl vzít. Všechno jsem to vypil a zase si lehl.

"To je vše?" zeptal se starostlivě a já věděl, kam tím míří. "Zkoušel tě z toho, co tě učil, a tys to neznal. Proto ti udělal tohle?"

"Neuměl jsem to. Neměl jsem... sebedisciplínu. Tak mě potrestal." Podrobnosti mi unikaly. Zaplavil mě pocit hanby a já tonul v zoufalství.

"Nikdo se nenaučí sebedisciplíně, když ho napůl utlučeš k smrti," promluvil rozvázně Burrich, jako kdyby vysvětloval pravdu idiotovi. Když pokládal šálek na stůl, jeho pohyby byly přesně odměřené.

"Nešlo o to, aby mě učil... On zřejmě nevěří, že se můžu něco naučit. Chtěl jenom ukázat ostatním, co by se jim stalo, kdyby neobstáli."

"Jenom velmi málo užitečného vědění lze naučit pomocí strachu," řekl neoblomně Burrich. A pak o něco rozhorleněji dodal: "Jen špatný učitel se pokouší vyučovat pomocí ran a výhrůžek. Představ si, že bys tímto způsobem ochočoval koně. Nebo psa. I ten nejhloupější pes se učí lépe otevřenou rukou než holí."

"Dřív jsi mne taky bil, když ses mě pokoušel něco naučit."

"Ano. Ano, je to tak. Ale jen abych tě podnítil nebo varoval či vyburcoval. Ne proto, abych ti ublížil. Nikdy jsem ti nechtěl zlomit kost, oslepit oko nebo zmrzačit ruku. Nikdy. Nikdy nikomu neříkej, že jsem tebe nebo nějaké zvíře v mé péči bil tímto způsobem, protože to není pravda." Byl rozhořčený, že jsem to vůbec mohl nadnést.

"Ne. V tom máš jistě pravdu." Snažil jsem se přijít na to, jak bych Burrichovi vysvětlil, proč jsem byl potrestán. "Ale tohle bylo jinak, Burrichi. Jiný druh výuky, jiný druh vyučování." Cítil jsem povinnost obhájit Galenovu spravedlnost. Snažil jsem se to vysvětlit: "Já si to zasloužil, Burrichi. Chyba nebyla v jeho učení, to já se špatně učil. Snažil jsem se. Opravdu jsem se snažil. Ale stejně jako Galen i já už věřím, že existuje důvod, proč se Umění neučí bastardi. Je ve mně zkaženost, osudová slabost."

"Jdi do prdele."

"Ne. Přemýšlej o tom, Burrichi. Kdybys zakrslou klisnu zkřížil s krásným koněm, tak potom hříbě, které ti dá, pravděpodobně zdědí slabost matky stejně jako ušlechtilost otce.

Zavládlo dlouhé mlčení. Pak Burrich řekl: "Moc pochybuji, že by si tvůj otec lehl k ženě, která by byla ,zakrslá'. Bez určité krásy, známky ducha či inteligence by to neudělal. Nemohl by."

"Slyšel jsem říkat, že ho uhranula nějaká děvka z hor." Poprvé jsem tak nahlas opakoval historku, kterou jsem často slychal.

"Chivalry nebyl mužem, který by podlehl takovýmto čárům. A jeho syn není nějaký ufnukanec a slaboduchý pošetilec, který by se jenom tak povaloval a přitom kňoural, že si zasluhuje bití." Naklonil se blíže a jemně mě dloubl do skráně. Mé vědomí zaplavil příval bolesti. "Takhle jsi málem přišel o oko při té jeho ,výuce'." Jeho hněv sílil a já měl stále pusku na zámek. Udělal rychlou obrátku po místnosti a otočil se tvář ke mně.

"A tamto štěně. Je od Patience, že?"

"Ano.

"Ale snad jsi přece... och, Fitzi, prosím, řekni mi, že sis to nepřivodil použitím Moudrosti. Pokud ti to udělal za to, pak nemám komu co říci, ani se už nikomu na hradě či v celém království nesmím podívat do očí."

"Ne, Burrichi. Přisahám ti, že to nemá co dělat se štěnětem. Byla to moje chyba, že jsem se nenaučil to, co jsme probírali. Má slabina."

"Tíše," přikázal mi netrpělivě. "Řekls toho už dost. Víím už o tobě své, abych věděl, že tvá přísaha bude vždy pravdivá. Ale jinak tvá řeč naprosto nedává smysl. Běž spát. Já teď jdu ven, ale brzy budu zpátky. Dopřej si trochu odpočinku. Je to ten nejlepší lékař."

Burrich pojal nějaký záměr. Zdálo se, že ho má slova nakonec uspokojila, v něčem ho utvrdila. Rychle se oblékl, natáhl si boty, vzal si volnější košili a přes ni jen kožený kabátec. Když vycházel ven, Smithy vstal a úzkostlivě zakňoural, ale nemohl mi tlumočit své obavy. Raději se přišoural k posteli a vyškrabal se nahoru, aby se vedle mě zavrtal do příkrývek a utěšil mě svou důvěrou. V ponurém zoufalství, jež mě přepadlo, byl pro mne jediným světlem. Zavřel jsem oči a upadl do bezesného spánku po Burrichově bylinkovém čaji.

Probudil jsem se téhož dne pozdě odpoledne. Závan studeného vzduchu mi oznámil, že do místnosti vešel Burrich. Pozorně mě prohlédl, zběžně mi nahlédl pod víčka a pak mi zkušenou rukou přešel po žebrech a dalších modřinách. Spokojeně zabručel a potom si místo rozervané a zablácené košile vzal novou. Celou tu dobu si něco mumlal a zdálo se, že má dobrou náladu, což dost kontrastovalo s mými modřinami a sklíčeností. Docela jsem si vydechl, když opět odešel. Slyšel jsem, jak si dole hvízdá a udílí příkazy čeledínům. Všechno to působilo tak normálně a všedně, že jsem po tom zatoužil s dychtivostí, která mne až zarážela. Chtěl jsem, aby se to zase vrátilo, hřejivý pach koní, psů a slámy, jednoduché úkony, prováděné dobře a beze zbytku, a onen sladký spánek z vyčerpání na konci každého dne. Dychtil jsem po tom, ale pocit bezcennosti, který mě vzápětí naplnil, mně říkal, že i v tom bych teď selhal. Galen často ohrnoval nos nad lidmi, kteří na hradě vykonávali jednoduché práce. Pro kuchyňské a kuchařky měl pouze pohrdání, pro čeledíny výsměch a vojáci, kteří nás střežili s meči a luky, byli podle něho "hrubiáni a hlupci, odsouzení akorát k tomu, aby se potloukali po světě a mečem kontrolovali to, co nedovedou ovládat myslí". A tak jsem z toho byl celý nějak podivně rozpolcený. Chtěl jsem se vrátit k životu, o němž mě Galen mezitím přesvědčil, že je nicotný, ale zároveň mě zmáhaly pochybnosti a zoufalství, že bych již nestačil ani na to.

V posteli jsem zůstal ještě dva dny - dobrácký Burrich o mne pečoval v dobré náladě, kořeněné různými vtípky, takže jsem z toho byl úplně vedle. Jeho krok se vyznačoval hbitostí a jistotou, které z něj dělaly mnohem mladšího muže. Ve své deprimovanosti jsem si myslel, že do tak výborného rozpoložení ho uvedla má zranění. Ale po dvou dnech zotavování v posteli mi Burrich sdělil, že tolik klidu by už muži mělo stačit a že je čas, abych se vzchopil a hýbal, pokud se chci uzdravit. A s tím mi našel množství drobných povinností - nikdy ne těžkých, abych se při nich přepínal, ale zato jich bylo víc než dost, takže jsem byl ustavičně vytížený, přestože jsem musel často odpočívat. Věřím, že Burrich byl spíše pro takové zaměstnání než pro nějaká cvičení, protože jsem předtím jen ležel v posteli, civěl do zdi a pohrdal sám sebou. Tváří v tvář mé neutuchající sklíčenosti začal se také Smithy odvracet od žrádla. A přesto byl Smithy mým jediným zdrojem útěchy. Byl mi ve stájích neustále v patách, jediná ryzí radost, kterou jsem měl. Každý pach a každý pohled mi tlumočil s intenzitou, jež ve mně navzdory otupělosti oživovala údiv, který jsem pocítil, když jsem poprvé stanul v Burrichově světě. Smithy si na mě rovněž dělal neúprosné právo, žárlil na Sooty, když mě očichávala, a vysloužil si i rafnutí od Vixen, načež se mi s žalostným ňafáním připlazil k nohám.

Nazítří jsem si vymohl volný den a vyrazil do města. Cesta mi trvala déle než jindy, ale Smithy měl z pomalého tempa radost, poněvadž mu to dávalo dostatek času, aby si cestou očichal každý trs trávy a každý strom. Myslel jsem si, že když uvidím Molly, stoupne mi nálada a dá mi to znovu sílu žít. Jenže když jsem dorazil do svíčkárny, měla nejprve moc práce na trojici velkých objednávek pro odplouvající lodě. Seděl jsem v krámu u krbu a její otec trůnil naproti, pil a civěl na mě. Ač ho nemoc značně oslabil, nezměnila nic na jeho temperamentu. A tak ve dnech, kdy byl schopen sedět, dokázal i notně nasávat.

Po chvíli jsem přestal hledat záminky k rozhovoru a jenom jsem ho mlčky sledoval, jak popíjí a haní svou dceru, zatímco Molly se v obchodě oháněla, seč jí síly stačily, aby si vydělala a zároveň byla přívětivá k zákazníkům. Ubíjející jednotvárnost toho všeho mě deprimovala.

V poledne řekla otcí, že zavírá obchod, aby doručila nějakou objednávku. Vrazila mi do ruky ranec svíček, sama si jich vzala plnou náruč a odešli jsme z obchodu. Dveře jsme za sebou zavřeli na petlici. Za námi se nesly opilé nadávky otce, ale ona si toho nevšimla. Venku fičel studený zimní vítr. Šel jsem za Molly dozadu za obchod. Naznačila mi, abych byl zticha, potom otevřela zadní dveře a celou náruč svíček složila dovnitř. I můj ranec jsme tam nechali a pak jsme vyrazili pryč.

Chvíli jsme se jen tak toulali městem a trochu si povídali. Když se mě ptala na mou potlučenou tvář, jen jsem jí řekl, že jsem upadl. Vítr byl studený a nelitostný, takže stánky na tržišti byly skoro liduprázdné, málo zákazníků i prodavačů. Nejvíce se Molly věnovala Smithymu a ten byl šťastím bez sebe. Na zpáteční cestě jsme se zastavili u krámků s čajem a ona mě pozvala na svažené víno. Stále se nemohla nabažit Smithyho, který se převalil na záda a v myšlenkách se kochal tím, jaké v něm Molly našla zalíbení. Náhle mi došlo, jak jasně si je Smithy vědom jejích citů, a ona to přesto necítí, nebo jen velmi povrchně. Opatrně jsem se v mysli vydal k ní, jenže ten den byla příliš nepolapitelná a roztěkaná, asi jako parfém, který zprvu silně zavoní, ale ještě s týmž závanem vyprchá. Věděl jsem, že bych na ni mohl působit naléhavěji, jenže jaksi se mi to zdálo bezúčelné. Přepadla mě strašlivá osamělost, mrtvolná melancholie, které si ona nebyla a nikdy nebude vědoma, stejně jako Smithyho. A tak jsem poslouchal její úsečná slova znějící jako ptačí klování do drobtů suchého chleba, nevšímaje si závoje mlčení, který mezi námi rozestřela. Po chvíli řekla, že se nemůže dlouho zdržovat, jinak to pro ni bude ještě horší. I když už její otec nemá sílu, aby ji bil, přesto může na podlaze rozbít pivní džbán anebo převrhnout všechny regály se zbožím, aby dal najevo svoji nelibost nad tím, že její dcera zanedbává. Když mi to říkala, podivně se usmívala, jako kdyby to mohlo být méně úděsné, kdybychom se na jeho chování dokázali dívat s humorem. Nedokázal jsem však její úsměv opětovat a ona se ode mne odvrátila.

Pomohl jsem jí do pláště a vyrazili jsme na cestu vzhůru do kopce, vstříc mrazivému větru. To mi rázem připomnělo celý můj život. U dveří krámu mě Molly najednou objala a políbila na bradu. Bylo to krátké objetí, jako kdyby do mě někdo strčil na tržišti. "Newboyi..." řekla a pak: "Děkuji ti. Za pochopení." Vmžiku zmizela v obchodě a zavřela za sebou dveře, zatímco já tam zůstal stát, zmatený uprostřed zimy. Poděkovala mi za pochopení v době, kdy jsem se jí cítil být nejvíce vzdálený, stejně jako všem ostatním. Celou zpáteční cestu k hradu si Smithy pro sebe žvatlal o parfémecích, které z ní cítil, a o tom, jak ho poškrábala na hlavě před ušima, kam si nikdy nedosáhl, a také o sladkých sušenkách, kterými ho krmila v čajovně.

Když jsme došli zpátky do stájí, odpoledne se přehouplo do druhé poloviny. Vykonal jsem několik povinností a potom šel zpátky do Burrichovy světnice, kde jsme se Smithym usnuli. Když jsem se probudil, stál nade mnou lehce podmračený Burrich.

"Vstávej, podíváme se na tebe," přikázal mi. Znaveně jsem se vysoukal z postele a tiše stál uprostřed místnosti, zatímco Burrich hbitýma rukama ohmatával má zranění. Se stavem mé ruky byl spokojen a řekl mi, že už z ní můžeme dát bandáž dolů, obvazy kolem žeber však ještě ponecháme a já se vždycky večer zastavím, aby mně je překontroloval. "A co se týče zbylých šrámů, hled', abys je měl vždy čisté a suché, a neloupej si strupy. Kdyby ti některý začal hnisat, přijď mě navštívit." Nato mi dal do hrníčku mast na potírání bolavých svalů a vrazil mi ji do ruky, z čehož jsem usoudil, že chce, abych už šel.

Stál jsem před ním s hrníčkem medicíny v ruce. Najednou se ve mně vzedmul strašlivý smutek, nedokázal jsem však ze sebe vypravit jediné slovo. Burrich se na mě podíval, zamračil se a odvrátil se. "Přestaň s tím už," přikázal mi vztekale.

"S čím?" zeptal jsem se.

"Občas se na mě díváš očima mého pána," řekl tiše a pak úsečně, jako před chvílí, dodal: "A co sis myslel, že budeš dělat? Ukrývat se po zbytek života ve stájích? Ne. Ted' musíš jít zpátky. Musíš jít zpátky a vztyčit hlavu, jíst mezi lidmi z hradu a spávat ve svém vlastním pokoji - prostě žít svůj vlastní život. Ano. A také zakončit ty proklaté lekce v Umě-m.

Jeho první požadavky mi připadaly dost obtížné, ale ten poslední přímo nemožný.

"Nemohu," řekl jsem, nechápaje, co ho to mohlo napadnout. "Galen by mi nedovolil vrátit se do skupiny.

A i kdyby snad ano, tak bych nikdy nedohnal všechno to, co jsem zameškal. Už jsem z toho propadl, Burrichi. Propadl, a je po všem. Teď si musím najít něco jiného, co bych v budoucnu dělal. Rád bych se naučil pečovat o sokoly, prosím." Svým posledním slovům jsem se sám podívil, protože mě to nikdy předtím nenapadlo. Jenže Burrichova odpověď byla přinejmenším divná:

"To nemůžeš, poněvadž sokoli tě nemají rádi. Jsi příliš zbrklý a nehledíš si moc své práce. A teď mě poslouvej. Vůbec jsi nepropadl, ty troubo. Galen se tě jen snažil zapudit. Když se nevrátíš, dovolíš mu, aby zvítězil. Musíš se teď vrátit zpátky a naučit se to. Ovšem - " a vtom se obrátil přímo na mě - "nesmíš tam stát jako tažný vůl, když tě bude bít. Máš dědičné právo na jeho čas a znalosti. Musíš ho přimět, aby ti dal, co ti patří. Neutíkej před ním. Ještě nikdy nikdo nic nezískal zbabělým útekem." Zmlkl, nadechl se, aby ještě něco řekl, a pak si to rozmyslel.

"Zameškal jsem příliš mnoho lekcí. Nikdy - "

"Nezameškal jsi nic," řekl neoblomně Burrich. Odvrátil se ode mě a tónem, který jsem nechápal, dodal:

"Poté, co jsi odešel, už žádné lekce neproběhly. Měl bys tedy navázat tam, kde jsi přestal."

"Ale já nechci zpět."

"Já nemám čas se s tebou hádat," pravil nesmlouvavě. "Nezkoušej tím moji trpělivost. Řekl jsem ti, co máš udělat. Udělej to."

Jako by mi rázem bylo znovu šest a jistý muž v kuchyni umlčel celý houf mužů jediným pohledem. Leknutím jsem se zachvěl. Náhle bylo snazší čelit Galenovi než se vzpírat Burrichovi. Pak dodal: "A necháš to štěně u mne, dokud ti lekce neskončí. Být po celý den zavřený v místnosti, to není život pro psa. Zhorší se mu srst a svaly řádně neporostou. Nejlepší bude, když se sem každý večer zastavíš, abys viděl štěně i Sooty, jinak se mi budeš zodpovídat. A je mi srdečně jedno, co na to řekne Galen."

A s tím mě nechal jít. Sdílel jsem v mysli Smithymu, že zůstane s Burrichem, a on to přijal s vyrovnaností, která mne jednak překvapila a jednak zasáhla mé city. Sklíčeně jsem vzal hrníček s masťou a ploužil se zpátky na hrad. V kuchyni jsem si vzal jídlo, protože jsem neměl náladu sedět s někým v jídelně u stolu, a šel jsem nahoru na pokoj. Přivítala mě jenom temnota a chlad, žádný oheň v krbu, žádné svíčky ve svícnech, přičemž nevykydané rákosí na zemi odporně páchlo. Přinesl jsem si svíce a dřevo, zapálil oheň, a zatímco jsem čekal, až trochu vypudí chlad z kamenných stěn, uklízel jsem svinčík na zemi. Potom, jak mi radila Lacey, jsem podlahu vydrhl horkou vodou a octem. Nějak se mi podařilo získat ocet, který byl kořeněný estragonem, a když jsem končil, v místnosti to po bylině pěkně vonělo. Vyčerpaný jsem sebou mrštil na postel a usnul s otázkou, proč se mi nikdy nepodařilo objevit tajné dveře, které vedly do Chadeových komnat. Nepochyboval jsem však o tom, že Chade by mě jednoduše vykázal, protože to byl muž, který držel své slovo a nepletl by se do věcí, dokud se mnou Galen neskončí. Anebo dokud by nezjistil, že já jsem skončil s Galenem.

Probudil mě svit šaškovy svíce. Byl jsem úplně dezorientovaný, nevěda kolik je hodin a kde to vlastně jsem. Šašek mi řekl: "Je čas, aby ses umyl, najedl a byl první na vrcholu věže."

Ve džberu přinesl horkou vodu a teplé housky z kuchyňské pece.

"Nikam nejdu."

Bylo to poprvé, co jsem uviděl, že šašek se zatvářil překvapeně. "Proč ne?"

"Je to k ničemu. Nemohu uspět. Prostě na to nemám vlohy a už mě nebaví pořád bušit hlavou do zdi."

Šaškovi se rozšířily oči. "Myslel jsem, že se ti vedlo dobře, než..."

Teď jsem byl zase překvapen já. "Dopravdy? A pročpak si myslíš, že mě zesměšňuje a bije. Snad odměnou za mé úspěchy? Ne. Ani jsem nedokázal pochopit, o čem to celé je. Všichni ostatní už mě předčili. Proč se mám vracet zpátky? Aby Galen ještě důkladněji prověřil, jak moc měl pravdu?"

"Něco tady," řekl šašek opatrně, "nehraje." Chvilí se zamyslel. "Předtím jsem tě žádal, abys lekci zanechal. Ty sis nedal říci. Vzpomínáš?"

Vrátil jsem se ve vzpomínkách zpět. "Jsem občas paličatý," připustil jsem.

"A když bych tě teď požádal, abys nepřestával? Aby ses vrátil na věž a pokračoval ve svém snažení?"

"Ale proč jsi změnil názor?"

"Protože to, čemu jsem chtěl zabránit, přišlo a pominulo. A ty jsi to přežil. A tak se teď snažím..." Jeho slova postupně umlkla. "Je to tak, jak říkáš. Proč bych měl vůbec mluvit, když neumím mluvit jasně?"

"Pokud jsem to řekl, pak toho lituji. Tohle by člověk příteli říkat neměl. Nepamatuji se na to."

Slabě se usmál. "Jestli se na to nepamatuješ, pak ani já ne." Natáhl se a vzal mé ruce do dlaní. Jeho stisk byl podivně studený. Při tom doteku jsem se zachvěl. "Pokračoval bys, kdybych tě o to požádal? Jako přítel?"

To slovo z jeho rtů znělo dost divně. Vyslovil ho bez ironie, opatrně, jako kdyby přílišná hlasitost mohla otrást jeho významem. Svýma bezbarvými očima zachytil můj pohled. Zjistil jsem, že nedokážu říci ne. A tak jsem přikývl.

Přesto jsem vstával jenom neochotně. Šašek mě sledoval s netečným zájmem, jak si rovnám oděv, ve kterém jsem spal, umývám obličej a pak trhám sousta z pečiva, které mi přinesl. "Nechce se mi," řekl jsem, když jsem snědl první housku a vzal si druhou. "Nechápu, čeho se tím může dosáhnout."

"Taky nevím, proč se s tebou ještě zahazuje," souhlasil šašek. Už zase ten jeho obvyklý cynismus.

"Galen? Ten musí, král..."

"Burrich."

"On mi jen rád poroučí," postěžoval jsem si a znělo to dost dětinsky. I mně.

Šašek zavrtěl hlavou. "Ty o tom vůbec nic nevíš?"

"O čem?"

"O tom, že stájmistr vytáhl Galena z postele a odtud rovnou ke Svědeckým kamenům. Já u toho samozřejmě nebyl, poněvadž jinak bych ti mohl říci, jak Galen zpočátku klel a bušil do něho, ale stájmistr si toho nevšímal. Jen se při jeho úderech nahrbil a mlčel. Popadl mistra Umění za límec, takže se ten chlapík pěkně dusil, a vlekl ho cestou necestou. A vojáci, stráž a čeledíni se táhli v houfu za ním, no úplné procesí lidí. Kdybych tam byl, mohl bych ti vyprávět, že si nikdo netroufal zasáhnout, protože stájmistr byl najednou zase tím Burrichem jako dřív, mužem se železnými svaly a zlověstnou náladou, jež hraničila s šílenstvím, když ho posedla. Nikdo si tehdy netroufal protivit se mu - ani toho dne, jako by byl Burrich zase tím mužem co dřív. Jestli ještě kulhal, nikdo si toho ani nevšímal.

A mistr Umění sebou jenom mlátil a klel, načež ztichl a všichni čekali, že teď proti svému únosci uplatní, co umí. Ale pokud se o to pokusil, nemělo to pražádný účinek snad kromě toho, že stájmistr chlápkuvi ještě více sevřel hrdlo. A jestli se Galen pokoušel přiklonit ostatní na svou stranu, nikdo nezareagoval. Snad právě Burrichovo skrčení a smýkání stačilo na to, aby se nemohl zkoncentrovat. Anebo jeho Umění není tak silné, jak se povídalo. Anebo si až příliš mnoho lidí moc dobře pamatuje na to, jak s nimi nepěkně zacházel, takže už mu nebyli po vůli. Anebo - "

"Šašku! Jen pokračuj. Co se stalo pak?" Tělo mi mírně orosil pot a celý jsem se chvěl, aniž bych věděl proč.

"Já u toho samozřejmě nebyl," prohlásil šašek roztomile. "Ale slyšel jsem, že ten snědý chlap vlácel toho vyzáblého celou cestu až ke Svědeckým kamenům. A tam, zatímco ho neustále rdousil, takže mistr Umění nemohl vůbec mluvit, vznesl svoji výzvu k souboji. Měli se bít beze zbraní, pouze rukama, tak jak mistr Umění napadl jistého chlapce o den dříve. A Kameny měly svědčit, že pokud vyhraje Burrich, neměl Galen žádné právo chlapce zbít a ani neměl nárok odmítnout ho učit. Přitom Galen by tu výzvu jistě odmítl a šel by až za králem, nebýt toho, že ten snědý muž mezitím vyzval Kameny, aby svědčily. A tak se bili, asi jako když býk zápasí s balíkem slámy, hází s ním, dupe po něm a nabírá ho na rohy. Když stájmistr s mistrem Umění skončil, shýbl se a něco mu pošeptal. Poté se v čele všech ostatních odebral pryč a nechal tam vyzáblého chlapíka ležet, zatímco Kameny byly svědky jeho fňukání a krvácení."

"A co mu řekl?" chtěl jsem vědět.

"Já tam přece nebyl. Nic z toho jsem neviděl ani neslyšel." Šašek vstal a protáhl se. "Když budeš ještě chvíli otálet, přijdeš pozdě," upozornil mě a odešel. Také já v zamyšlení opustil pokoj a vyšplhal se schodištěm na vysokou věž do zubožené Královny zahrady. Byl jsem tam včas, vůbec první ze všech.

4 Lekce pokračují

Podle starých kronik bývali praktikanti Umění uskupeni do skupin, tzv. koterii, po šesti lidech. Tyto koterie zpravidla nezahrnovaly nikoho výlučně z královské krve, byly však omezeny na bratrance a synovce z přímé následnické linie nebo ty, kteří jevíli talent a byli shledáni způsobilými. Jedna z nejznámějších, koterie Ohňového kříže, dává názorný příklad toho, jak kdysi fungovaly. Ohňový kříž,

oddaný královně Vision, a další z jejich koterií byly vycvičeny mistrem Umění, řečeným Tactic. Partneři v této koterii se vzájemně vybírali mezi sebou a pak obdrželi speciální výcvik u Tactica, který je měl semknout v uzavřenou jednotku. Ať už byli roztroušeni po Šesti vévodstvích, aby sbírali nebo šířili informace, či shromáždění ve skupině, aby mátlí či demoralizovali nepřítele, jejich skutky vždycky vešly do legend. Poslední hrdinský čin, popsáný v baladě "Oběť Ohňového kříže", spočíval v soustředění jejich síly, kterou během bitvy o Besham směřovali ke královně Vision. Bez vědomí vyčerpané královny jí poskytli více sil, než si sami mohli dovolit, a uprostřed vítězných oslav tak byli členové koterie objeveni ve své věži, kde k smrti vyčerpaní umírali. Lásku lidu k této koterii pramení snad částečně z toho, že všichni byli tak či onak poznamenaní: každý ze šestice byl buď slepý, chromý, s rozštěpem či zohyzděný ohněm, ale přesto byla jejich moc v Umění větší než síla té nejmohutnější válečné lodě a taky důležitější na obranu královny.

Během mírových let vlády krále Bountyho se upustilo od zasvěcování do Umění za účelem vytváření koterií. Stávající koterie se rozpadaly kvůli stáří či vymírání svých příslušníků, ba i z nedostatku uplatnění. Zasvěcení do Umění se postupně omezilo jenom na prince a nějakou dobu se na ně pohlíželo jako na zastaralou disciplínu. V době nájezdů rudých lodí aktivně praktikovali Umění už jenom král Shrewd a jeho syn Verity. Shrewd podnikl úsilí nalézt a shromáždit bývalé znalce Umění, ale většina již byla stará anebo postrádala zběhllost.

Galen, tehdejší mistr Umění ve službách Shrewda, obdržel úkol vytvořit nové koterie na obranu království. Galen se rozhodl nedbat na tradici. Členové koterie byli vybráni, nikoliv vzájemně zvoleni. Galenovy vyučovací metody se vyznačovaly drsností a cílem jeho výcviku bylo, aby byl každý člen bezpodmínečnou součástí jednotky, nástrojem krále, který jej v případě potřeby použije. Tento záměr prosazoval výlučně Galen, a tak první koterii, kterou utvořil, prezentoval Shrewdovi, jako by to byl jeho dar pro krále. Přinejmenším jeden příslušník královské rodiny vyjádřil svoji nelibost nad takovou myšlenkou. Ale na zem dolehly zlé časy a král Shrewd nemohl odolat pokušení vládnout zbraní, která mu byla svěřena do rukou.

Taková nenávist. Jak ti mě nenáviděli. Když se Galenovi studenti postupně vynořovali z šachty schodiště a na střeše uviděli stát mě, každý mi dal nepokrytě najevo své pohrdání. Cítil jsem jejich opovržení tak hmatatelně, jako by na mě každý vychrstl studenou vodu. Když se objevil sedmý a poslední student, chlad jejich nenávisti mě obklopoval jako zeď. Přesto jsem tam stál, mlčky a nepohnutě, na svém obvyklém místě a čelil každému pohledu, který se ke mně zvedl. Myslím, že právě proto na mě nikdo nepromluvil. Byli nuceni zaujmout svá místa okolo mne. Nemluvili ani sami mezi sebou.

A čekali jsme.

Slunce mezitím vyšlo a ozářilo zeď na obvodu věže, ale Galen nepřicházel. Oni však stáli na svých místech a čekali, takže jsem si počínal stejně.

Nakonec jsem ze schodiště zaslechl jeho šouravý krok. Když se vynořil, zamžikal v bledé záři ranního slunce, pohlédl na mě a očividně ustrnul. Stál jsem na svém místě. Dívali jsme se jeden na druhého.

Spatřil též břímně nenávisti, které na mě ostatní uvalili, a zjevně ho to potěšilo, stejně jako ob vaz kolem mého čela a spánků. Když se však naše oči setkaly, ani jsem se nehnul. Netroufal jsem si.

Uvědomoval jsem si zděšení, jež mezi ostatními zavládlo. Nikdo z nich nemohl nevidět, jak ošklivě byl Galen zbit. Svědecké kameny jej zastihly v úzkých a všichni, kdo ho uviděli, okamžitě pochopili. Jeho vyzáblá tvář byla doříválová a dozelená zmalovaná, to vše se žlutým podtónem. Spodní ret měl uprostřed rozštěpený a v koutku natržený. Na sobě měl roucho s dlouhými rukávy, které mu zakrývaly ruce, ale jejich plandavý střih tak ostře kontrastoval s jeho obvyklými sešněrovanými košilemi a vestami, že to na něm působilo dojmem noční košile. Také ruce měl fialové a potlučené.

Já si však nevzpomínal, že bych viděl nějaké modřiny na Burrichově těle. Dospěl jsem k názoru, že Galen si rukama v marném úsilí zakrýval tvář. Měl s sebou stále svůj bičík, ale pochyboval jsem, že se jím bude moci svižně ohánět.

A tak jsme zkoumavě hleděli jeden na druhého. Ani náhodou jsem se neradoval z jeho modřin a ostudy. Spíše jsem se tak trochu styděl. Natolik jsem uvěřil v jeho nezranitelnost a nadřazenost, že důkazy o jeho pouhé lidskosti mě zanechávaly v rozpacích. To zase vyvádělo z rovnováhy jeho. Dvakrát otevřel pus,

aby mi něco řekl. Potřetí se otočil ke třídě a pravil: "Začněte s tělesnou rozcvičkou. Budu vás sledovat, jestli děláte pohyby správně."

Poslední slova pronesl tiše a s námahou přes bolavá ústa. A zatímco jsme se poslušně, všichni jako jeden, protahovali, kývali a ohýbali, Galen se po zahradě nemotorně ploužil mezi námi. Snažil se, aby se nemusel opírat o zeď nebo příliš často odpočívat. To tam bylo jeho plácání bičikem do stehna, jež kdysi dirigovalo naše úsilí. Místo toho bičík svíral, jako by se bál, že mu vypadne z ruky. Já sám jsem byl rád, že mě Burrich přiměl vstát a hýbat se. Obvázaná žebra mi sice neumožňovala úplnou pružnost pohybu, kterou od nás Galen dříve vyžadoval, aspoň jsem se však poctivě snažil.

Toho dne nám nic nového neřekl, pouze jsme procvičovali starou látku. Výuka navíc skončila dříve, ještě než se slunce začalo sklánět k obzoru. "Vedli jste si dobře," pravil nepřesvědčivě. "Těch několik hodin volna si zasloužíte, neboť jsem spokojen s tím, že jste během mé nepřítomnosti pokračovali ve studiu." Než nás propustil, zavolal si každého k sobě na letmý dotyk Uměním. Ostatní odcházeli jenom neradi a cestou se ještě ohlíželi, zvědaví, jak se Galen vypořádá se mnou. Jak se počet mých spolužáků postupně snižoval, obrňoval jsem se na konfrontaci mezi čtyřma očima.

Ale i ta mi přinesla zklamání. Galen si mě zavolal k sobě a já přišel, tichý a navenek uctivý stejně jako všichni ostatní. Stál jsem před ním jako oni a on mi rukama několikrát krátce přešel před očima a nad hlavou. Pak ledovým hlasem řekl: "Sřežíš se až moc dobře. Musíš se naučit zmírnit ostrahu nad svými myšlenkami, pokud je máš vysílat do éteru nebo přijímat myšlenky ostatních. Jdi."

A tak jsem šel stejně jako ostatní, ale s lítostí. V hloubi duše jsem přemýšlel, jestli se opravdu pokusil použít na mě Umění. Nepocítil jsem žádný dotyk. Sešel jsem po schodech dolů, sténaje bolestí a hořkostí, nechápaje, oč se tu vůbec snažím.

Zamířil jsem do svého pokoje a potom do stájí. Zběžně jsem vyhřebelcoval Sooty a Smithy mě při tom sledoval. Stále jsem v sobě cítil neklid a nespokojenost. Věděl jsem, že bych měl odpočívat a že budu litovat, pokud tak neučiním. Kamenná cesta? navrhl Smithy a já souhlasil, že ho vezmu do města. Smithy běhal a kroužil kolem mne, zatímco já si vykračoval po silnici svažující se od hradu. Po klidném ránu nadešlo větrné odpoledne, nedaleko břehů se nakupila bouřková mračna. Vítr byl však nezvykle teplý a já cítil, jak mi čerstvý vzduch provětrává hlavu. Mé nebohé svaly, které po Galenových cvičích ztvrdly a bolely, se mi v pravidelném rytmu chůze trochu ztišily a protáhly. Smithyho smyslné žvatlání mě uzemnilo ve světě okamžiku, takže jsem se nemohl zabírat svými frustracemi.

Říkal jsem si, že z nás dvou je to Smithy, kdo nás tak přímo zavedl k Mollyinu krámu. Jako ostatně každé štěně se rád vracel na místo, kde už byl jednou vítán. Otec Molly se toho dne zdržoval v posteli a v obchodě byl celkem klid.

Otálel zde jediný zákazník, který hovořil s Molly. Také mi ho představila, jmenoval se Jade. Byl důstojníkem na jakési obchodní lodi Sealbay. Ještě mu nebylo ani dvacet a mluvil se mnou, jako by mi bylo deset, přičemž se celou dobu prese mne usmíval na Molly. Oháněl se historkami o rudých lodích a bouřích. V jednom uchu měl náušnici s červeným kamenem a na tváři několikadenní vyholenou bradku. Až příliš dlouho mu trvalo, než si vybral svíce a novou mosaznou lampu, ale nakonec odešel.

"Zavři na chvíli obchod," naléhal jsem na Molly. "Pojďme na pláž. Fouká dnes příjemný vítr."

Smutně zavrtěla hlavou. "Mám toho dnes až nad hlavu. Celé dnešní odpoledne bych měla vytahovat voskovice, neprijdou-li žádní zákazníci. A jestli přijdou, měla bych být tady."

Cítil jsem se nepochopitelně zklamaný. Zapátral jsem v mysli jejím směrem a zjistil, jak moc ráda by ve skutečnosti šla. "Už moc denního světla nezbývá," řekl jsem přesvědčivě. "Svíčky můžeš vytahovat i večer. A tvoji zákazníci přijdou i zítra, když zjistí, že dnes máš zavřeno."

Pokývala hlavou, chvíli se zamyslela a pak náhle položila klubko knotů, které držela v ruce. "Máš pravdu. Víš, čerstvý vzduch mi udělá jen dobře." A popadla svůj plášť s hbitostí, která Smithyho potěšila a mě překvapila. Zavřeli jsme obchod a vyrazili.

Molly nasadila své obvyklé rychlé tempo. Smithy skotačil okolo ní, štěstím bez sebe. Tu a tam jsme spolu prohodili slovo. Vítr jí vhněl do tváří nach a její oči jako by se v té zimě více třpytily. Taky mě napadlo, že se na mě dívá častěji a zamyšleněji než jindy.

Město bylo klidné a tržiště téměř vylištěné. Šli jsme na pláž a mlčky se procházeli v místech, kde jsme jen před pár roky závodili a povykovali. Zeptala se mě, jestli už umím zapálit lucernu, než se v noci

pustím na schody, což mě poněkud zmátlo, dokud jsem si nevzpomněl, že jsem svá zranění svedl na pád ze schodů potmě. Ptala se, jestli se učitel a stájmistr stále sváří, z čehož jsem vyvodil, že Burrichův a Galenův souboj u Svědeckých kamenů se již stal jakousi místní legendou. Ujistil jsem ji, že spolu uzavřeli mír. Chvilí jsme sbírali jakýsi druh mořských řas, jimiž si chtěla ochutit večeri z ryb. A pak, když už jsem měl větru plné zuby, jsme si sedli do závětrí mezi kameny a sledovali Smithyho, jak se urputně snaží vypudit z pláže všechny racky.

"Prý se má princ Verity ženit," spustila rozverně.

"Cože?" vyhrkl jsem překvapeně.

Srdečně se zasmála. "Newboyi, nikdy jsem nepotkala nikoho tak hluchého vůči klepům jako tebe. Jak můžeš žít tam na hradě a nevědět nic o tom, co už lidé přetřásají ve městě? Verity souhlasil, že si vezme nějakou nevěstu, aby si zajistil následníka. Ale po městě se říká, že je moc zaneprázdňený na to, aby na námluvy jezdil osobně, takže mu nevěstu bude muset najít Regal."

"Och, ne." Můj zmatek byl naprosto upřímný. Už jsem si představoval ten průšvih, kdyby si Verity vzal jednu z Regalových cukrkandlových ženštin. Kdykoli byla na hradě nějaká slavnost, ať už vítání jara nebo dožínky, sjížděly se sem odevšad - z Chalcedu, Farrow a Bearnsu, v kočárech, na vyšňořených konících anebo trůnících v nosítkách. Měly na sobě róby pestré jako motýlí křídla a jedly upejpavě jako vrabci. Pořád se přitom ochomýtaly a natřásaly v Regalově blízkosti. A on sedával v jejich středu ve svých křiklavých, sametově hedvábných šatech, nadutý jako páv, zatímco jejich medové hlásky zvonily všude kolem a v rukou se jim třepetaly vějířky a výšivky. "Lovkyně princů," slyšel jsem říkat o těchto šlechticích, které se vystavovaly jako zboží ve výkladu v naději, že si vezmou někoho z královské krve. Jejich chování přitom nebylo až zas tak nevhodné. Ale mně to připadalo zoufalé a od Regala zase kruté, když se usmál nejprve na tu a potom celý večer tančil s touhle, jen aby se nazítlí po pozdní snídani procházel v zahradách s další. Byly to Regalovy ctitelky. Zkoušel jsem si představit jednu z nich po Verityho boku, zatímco on stojí a sleduje na bále tanečnický, nebo jak tiše plete v jeho pracovně, zatímco zahloubaný Verity čmárá ve svých milovaných mapách. Žádné procházky po zahradě. Verity chodíval kolem doků a po polích, často se zastavoval a mluvil s námořníky a farmáři za pluhu. Takové elegantní střevíčky by ho tam jistě nenásledovaly.

Molly mi do ruky vložila penny.

"Na co to je?"

"Abych ti zaplatila za vše, nač jsi tak usilovně myslel, když jsi mi seděl na sukni, zatímco já tě dvakrát žádala, aby ses zvedl. Myslím, že jsi neslyšel ani slovo z toho, co jsem povídala."

Vzdychl jsem. "Verity a Regal jsou tak odlišní, že si neumím představit, jak jeden vybírá nevěstu pro druhého."

Molly se zdála být zaskočena.

"Regal vybere nějakou krásku, s majetkem a urozenou krví. Bude umět tancovat a zpívat a hrát na zvonky. Bude se vybraně oblékat a u snídani bude mít ve vlasech šperky a pokaždé bude vonět květinami z deštných krajů.

Copak by se Veritymu taková žena nelíbila?" Molly se zatvářila udiveně, jako bych jí tvrdil, že mořská voda je polévka.

"Verity si zaslouží družku, ne nějakou ozdůbku na rukáv," zaprotestoval jsem pohrdlivě. "Kdybych já byl Verity, chtěl bych ženu, která umí nejrůznější věci. Nejenom vybírat si šperky nebo splétat cop. Měla by umět ušít košili nebo se starat o zahradu a měla by ovládat něco zvláštního, co o ní hovoří samo za sebe, jako řezbářství anebo bylinkářství."

"Jenže, Newboyi, takové přece paničky nejsou," domlouvala mně Molly. "Ty mají být hlavně krásné a vyšňořené. A jsou bohaté. Dělat takovou práci pro ně není."

"Ale je. Podívej se na lady Patience a její služebnou Lacey. Pořád jsou v jednom kole a něco kutí. Jejich komnaty, to je hotová džungle rostlin, které tam lady pěstuje, a její manžety jsou občas trochu lepkavé od toho, jak vyrábí papír... anebo bude mít ve vlasech kousky listů ze svých bylin, ale přesto je zrovna tak krásná. A krása na ženě není zas tak důležitá. Sledoval jsem ruce Lacey, jak splétají jednomu z hradních dětí rybářskou síť z kousku jutového vlákna. Její prsty jsou šikovné a hbité jako prsty kteréhokoliv síťáře z doků, to je přece krásná věc, která nemá co dělat s její tváří. A Hod, která vede

bojový výcvik? Je celá blázen do výroby stříbrných šperků a rytin. Svému otci zhotovila k narozeninám dýku s rukojetí v podobě skákajícího jelena -a přitom tak šikovně, že je radost držet ji v rukou, bez jediného zubu či otřepu, který by se zachytával. A to je kus krásy, který bude žít dlouho potom, co jí zešednou vlasy a objeví se vrásky. Jednoho dne se na to dílo podívají její vnoučata a řeknou si, že jejich babička byla šikovná žena."

"To myslíš doopravdy?"

"Samozřejmě." Trochu jsem poposedl, když jsem si uvědomil, jak blízko vedle mě Molly sedí. Poposedl jsem, ale vlastně jsem se nikam neodsunul. Dole na pláži mezitím Smithy znovu rozháněl hejno racků. Jazyk mu visel skoro až ke kolenům, ale pes pořád lital jako divý.

"Ale když šlechtičny dělají všechny tyhle věci, zničí si při práci ruce a vítr jim vysuší vlasy a sežehne tváře. Verity si přece nezaslouží ženu, která by vypadala jako loďník."

"Právě že ano. Mnohem více, než by si zasluhoval ženu, která by vypadala jako brunátný vykrmený kapr chovaný ve džberu."

Molly se zahihňala.

"No, prostě někoho, kdo zrána pojedje po jeho boku, když vezme na projížďku svého Huntera, nebo někoho, kdo se dokáže podívat na úsek mapy, který princ právě dokončil, a vskutku ocenit, jak jemná je to práce. Takovou si Verity zaslouží."

"Já jsem ještě nikdy na koni nejela," zaprotetovala náhle Molly. "A znám jen několik písmen."

Zkoumavě jsem na ni pohlédl, nechápaje, proč je najednou tak skleslá. "A co to s tím má společného? Jsi přece dost chytrá na to, aby ses naučila cokoli. Jenom se podívej na všechno to, co ses sama dozvěděla o svíčkách a o bylinkách. Když se někdy zastavím u tebe v krámě, tvé vlasy a šaty celé voní čerstvými bylinkami, a já mohu říci, že jsi experimentovala s novými parfémami na svíčky. Jestli se chceš naučit lépe číst a psát, mohu ti být k dispozici. A co se týče jezdeckví, byla bys v tom jako doma. Máš balanc a sílu... jen si vezmi, jak šplháš po útesech. A zvířata k tobě tíhnou. Krásně sis získala Smithyho srdce i beze mne -"

"Pchá!" Drcla mě do ramene. "Ty mluvíš, jako by si pro mne měl přijet na koni nějaký lord z hradu a unést mě pryč."

Pomyslel jsem na Augusta s jeho topornými způsoby nebo na Regala, jak se na ni potměšile uculuje.

"Eda chraň. Byla by tě pro ně škoda. Neměli by dost inteligence na to, aby ti rozuměli, ani to srdce, aby tě ocenili."

Molly pohlédla na své upracované ruce. "A kdo by to tedy měl být?" zeptala se měkce.

Hoši jsou pošetilí. Hovor nás mezitím přerostl a ovíjel nás jako hebký vír, slova ze mne vycházela ladně jako dech. Nešlo mi o žádné lichotky či úlisné dvoření. Slunce se už začínalo nořit do vody a my seděli těsně vedle sebe, pláž pod námi byla svět, který nám ležel u nohou. Kdybych v tu chvíli řekl: "Já," myslím, že její srdce by mi padlo do nemotorných rukou jako zralé ovoce ze stromu. Myslím, že by mě políbila a z vlastní vůle by se ke mně přimkla. Ale já nedokázal pochopit nesmírnost toho, co jsem k ní, jak jsem si uvědomil, začal tak náhle cítit. Stáhl jsem tu prostou pravdu ze rtů a jen přihloupě seděl, načež po chvíli přiběhl Smithy, kožich celý zmáčený a plný písku, a vrhl se na nás. Molly vyskočila, aby si neušpinila sukni, a příležitost byla navždy ztracena, odváta pryč jako sprška vody ve větru.

Zvedli jsme se a protáhli se. Molly polekaně zvolala, že už je pozdě, a já jsem pojednou ucítil veškerou bolest svého vzrůstajícího se těla. Sedět a prochladnout na sychravé pláži byla ode mne pitomost, kterou bych jistě u žádného koně nedopustil. Doprovodil jsem Molly domů a u dveří nastal trapný okamžik, když se shýbla a objala na rozloučenou Smithyho. A pak jsem byl zase sám, až najednou vyhládlé zvědavé štěně, které nemohlo pochopit, proč se tak šourám, a celou cestu na hrad chtělo běžet a dovádět.

Ploužil jsem se do kopce, prokřehlý zevnitř i zvenčí. Zavedl jsem Smithyho do stájí a popřál dobrou noc Sooty, načež jsem se odebral na hrad. Galen a jeho bažanti právě dojedli nuznou večeři a odešli. Většina osazenstva hradu již byla najedena a já zjistil, že mne to táhne na stará známá místa. V kuchyni se vždycky našlo nějaké jídlo a také společnost na strážnici vedle kuchyně. Vojáci se tam troušili v kteroukoli denní i noční dobu, takže Cook měla na háku stále zavěšený pozvolna vroucí kotlík, kam přidávala maso se zeleninou, kdykoli hladina poklesla. Bylo tam taky víno, pivo a sýr a prostá společnost

těch, kteří střežili hrad. Již od prvního dne, kdy jsem byl svěřen do Burrichovy péče, mě přijali mezi sebe jako jednoho z nich. Dal jsem si jednoduché jídlo - ne tak skrovné, jaké by mi poskytl Galen, ale ani tak hojné a vydatné, po jakém dychtil můj žaludek. Taková byla Burrichova drezura, nakrmil jsem se tak, jako bych byl nakrmil i zraněné zvíře.

Naslouchal jsem nenucenému hovoru kolem a soustředil se na život hradu, jako jsem to nedělal už celé měsíce. Překvapilo mě, kolik toho nevím díky Galenově výuce, která mne zcela pohltila. Většinou se řeči točily kolem Verityho nevěsty. Vojáci na to téma jako obvykle drsně žertovali, což se ostatně dalo čekat, ale zároveň Verityho litovali pro jeho smůlu, když mu budoucí choť musí vyhledat Regal. Nikdo nepochyboval o tom, že manželství bude založeno na politickém spojení, ruku prince nelze obětovat něčemu tak poštilému, jako je jeho vlastní volba. Z toho byl právě velký skandál, když se Chivalry svéhavě dvořil Patience. Pocházela z našeho království, byla dcerou jednoho z našich Šlechticů, který už byl královské rodině hodně nakloněný. Z takového manželství nevzešla žádná politická výhoda.

Ale možnosti, které skýtal Verity, již neměly být podobným způsobem promarněny. A zvláště když nás podél celé členité pobřežní linie ohrožovaly rudé lodě. A tak bujely všemožné spekulace. Kterápak to bude? Žena ze souostroví Near Islands, ležícího severně v Bílém moři? Tamější ostrovy byly jenom skalnaté výčnělky zemských kostí trčící z moře, ale řada věží rozestých mezi nimi by nám včas poskytla varování, že si mořští nájezdníci troufli do našich vod. Na jihozápad od naší hranice, za Deštnou divočinou, kde nikdo nevládl, se nacházelo Kořenářské pobřeží. Princezna odsud by nabízela jen málo výhod, co se týče obrany království, ale někteří horovali pro četné obchodní smlouvy, které by zemi přinesla. Dny cesty na jih a na východ leželo zase množství velkých ostrovů, na nichž rostly stromy, které stavitelé lodí tak zoufale potřebovali. Bylo by tam možné nalézt krále s dcerou, která by vyměnila teplé větry a lahodné ovoce za hrad na skalnaté, ledem obehnané zemi? Co by požadovali za jemnou ženu z jihu a obchodní styk s ostrovy, jež oplývají stavebním dřevem? Jedni říkali, že kožešiny, druzí, že obilí. A pak zde byla horská království v našem týlu, žárlivě střežící své průmysly, jež vedly do krajů tunder za nimi. Princezna odsud by velela válečníkům ze svého lidu, a stejně tak by ovládala obchodní trasy ke zpracovatelům slonoviny a pasákům sobů, kteří žili za hranicemi její země. Na jejich jižní hranici ležel průmysl, jenž ústl k hornímu toku mohutné Deštné řeky, která se líně vinula Deštnou divočinou. Každý z našich vojáků znal historky o opuštěných chrámech s ukrytými poklady na březích této řeky nebo o vysokých vytesávaných bozích, kteří stále trůní na posvátných pramenech, a taky o vločkách zlata, které se třpytí v korytech menších říček. - Tak tedy princezna z hor?

O každé z možností se debatovalo s takovým politickým přehledem a fikaností, že by tomu Galen jenom stěží uvěřil, když podle něj tito vojáci byli schopni akorát vykonávat rozkazy. Zvedal jsem se z jejich středu s pocitem viny za to, že jsem jimi tak opovrhoval. Ve velmi krátké době mně Galen vnukl myšlenku, že jsou to jenom neznalí vládci meče, svalnatci zcela bez rozumu. Žil jsem mezi nimi celý svůj život. Měl jsem je poznat lépe. Ne, já je znal lépe. Ale má dychtivost dostat se výš, abych nade vši pochybnost prokázal své právo na královskou magii, mě přiměla povolně akceptovat jakýkoli nesmysl, který si Galen zamluvil mi předhodit. Něco uvnitř mě tehdy zacvaklo, asi jako když klíčový kousíček dřevěné skládanky rázem zapadne na místo. Byl jsem uplácen vidinou vědění, stejně jako lze jiného uplatit penězi.

Když jsem se po schodech ubíral do pokoje, nesmýšlel jsem o sobě nikterak valně. Lehl jsem si na kutě s předsevzetím, že už Galenovi nedovolím, aby mě klamal či jenom přesvědčoval k sebeklamu. Rovněž jsem se pevně odhodlal, že se Umění naučím, ať už to bude jakkoli bolestné či obtížné.

A tak druhého dne, časně zrána za tmy, jsem se zcela ponořil do výuky a cvičení. Dával jsem pozor na každé Galenovo slovo, nutil jsem se dělat každý cvik, fyzický či mentální, až na pokraj svých možností. Jenže jak se týden a pak měsíc bolestivě vlekl, připadal jsem si jako pes, který má maso zavěšeno těsně mimo dosah čelistí. Pro ostatní se očividně něco dělo. Utvářela se mezi nimi síť společných myšlenek, komunikace, při které se jeden na druhého obraceli, ještě než promluvili, a při které prováděli fyzická cvičení všichni jako jeden. Mrzutě a nelibě se střídali ve dvojicích se mnou, ale já z nich nic necítil. Oni se zase přede mnou trásli a drželi se zpátky, stěžující si Galenovi, že síla, kterou na ně uplatňuji, je buďto jako šepot, nebo jako dunící buchar.

Skoro zoufale jsem sledoval, jak spolu ostatní ve dvojicích tančí, navzájem si ovládají svaly, nebo jak

některý kráčí se zavázanýma očima bludištěm žhavých uhlíků, vedený pouze očima sedícího partnera. Občas jsem si byl jist, že Umění vnímám. Cítil jsem, jak ve mně sílí a rozvíjí se jako rostoucí semínko, ale nedokázal jsem ho usměrňovat nebo kontrolovat. V jednom okamžiku to bylo uvnitř, dunící jako příliv na útesech, a v dalším to bylo pryč a všechno ve mně osířelo jako vyprahlá písčitá poušť. Na vrcholu síly jsem dokázal přinutit Augusta, aby stál, shýbl se či šel. Vzápětí se August zastavil a zlostně na mě civěl, vzdoruje mi v jakémkoli dalším kontaktu s ním.

A nikdo nebyl schopen dostat se dovnitř mne. "Zanech ostražitosti, svrhni ty zdi," nařizoval mi vztekle Galen, když stál přede mnou a marně se mi snažil sdělit byt' jen jednoduchý příkaz či pokyn. Cítil jsem, jak se o mě naplno otírá svým Uměním. Ale já už ho nemohl pustit dovnitř mysli, stejně jako bych nemohl jen tak stát, když by mi někdo vrazil do žeber meč. Ať jsem se zkoušel přinutit jakkoli, bránil jsem se jeho dotyku, fyzickému i mentálnímu, přičemž doteky svých spolužáků jsem vůbec necítil.

Každým dnem dělali pokroky, zatímco já jen přihlížel a snažil se úporně zvládnout ty nejjednodušší základy. Nastal den, kdy se August podíval na stránku a na opačném konci věže ji jeho partner četl nahlas, další dvě dvojice hrály šachy a ti, kteří udíleli povely k tahům, vůbec na šachovnici neviděli. Galen byl nesmírně spokojen se všemi kromě mne. Každý den nás propouštěl po kontaktu s ním, který jsem jen zřídka pocítil. A každý den jsem byl posledním, kdo směl odejít, a on mi pokaždé ledovým hlasem připomněl, že pouze ztrácí svůj čas s bastardem, protože mu to přikázal král.

Nadcházelo jaro a Smithy vyrostl ze štěněte v dospělého psa. Během mé výuky Sooty vrhla hříbě, krásnou klisničku, kterou počala s Verityho hřebcem. Jednou jsem také viděl Molly a skoro mlčky jsme se procházeli po tržišti. Stál tam nový stánek a v něm nějaký drsný chlap, který prodával ptáky a zvířata, jež všechny chytil na svobodě a uvěznil do klecí. Měl tam vrány, vrabce a jednu vlaštovku, také jednoho mladého lišáka, jenž byl tak oslabený červy, že se jen stěží držel na nohou. Smrt by ho vysvobodila dříve než případný nákupčí. I kdybych na něj snad měl, byl už ve stavu, kdy by ho medicína proti červům pouze otráвила i s parazity. Dělal se mi z toho nanic, a tak jsem se zastavil a snažil se ptákům vnuknout myšlenku, že pozvednutí určitého kousku blyštivého kovu by mohlo uvolnit dvířka klecí. Avšak Molly si myslela, že jen civím na ta ubohá zvířata, zatímco já cítil, jak vůči mě ochládá a vzdaluje se mi víc než kdy předtím. Když jsme ji doprovodili domů, Smithy svým kňouráním žadonil o její pozornost, až si vysloužil polaskání a poplácání. Pak jsme odešli. Závídel jsem mu, že umí tak vydatně kňučet. Mé vlastní kvílení zůstalo nevyslyšeno.

Jaro už viselo ve vzduchu a všichni v přístavu se začali připravovat, protože brzy mělo přijít počasí přející nájezdům z moře. Každý večer jsem teď jedl mezi strážemi a velmi pozorně naslouchal všem zvěstem. Z vykováných se mezitím stali lupiči řádící podél našich cest a po hospodách se teď mluvilo o jejich zpusťlosti a zuřivém plenění. Byli jako dravci neznající žádné ohledy nebo slitování, ba ještě horší než divoká zvířata. Bylo snadné zapomenout, že to kdysi byli lidé, bylo snadné je nenávidět s urputností, jež neměla obdoby.

Strach z vykování úměrně tomu narůstal. Na tržištích se už objevily kuličky jedu máčené v cukrkandlu, určené pro matky, aby to daly svým dětem, kdyby rodinu odvedli nájezdníci. Povíдалo se, že na některých pobřežích vesničané sbalili všechny své věci na povozy a odtáhli do vnitrozemí. Zanechali tak svých tradičních živností rybářů a obchodníků, aby se stali farmáři a lovci daleko od nebezpečného moře. Je jisté, že populace žebráků ve městech narůstala. Jeden vykováný dorazil až do města Buckkeep a procházel se zde ulicemi, nedotknutelný jako dáma, zatímco u stánků na tržišti si bral, čeho se mu zachtělo. Před koncem druhého dne zmizel a pak se šeptalo, že lidé viděli jeho tělo vyvržené na pláži. Podle jiných zvěstí našli Veritymu ženu mezi horaly. Někteří říkali, že je to proto, abychom si zajistili přístup k průsmykům, další zase, že si teď nemůžeme dovolit riskovat nepříteli v zádech, když se podél celého pobřeží musíme obávat rudých lodí. A vyskytly se další zvěsti - či spíše pusté klepy, neboť byly příliš stručné a zlomkovité, než aby to byly zvěsti - že s princem Veritym není vše v pořádku. Někteří říkali, že je unavený a nemocný, zatímco jiní si tropili žerty z nervózního a ztrápeného ženicha. Někteří se dokonce pošklebovali, že se dal na pití a je vídán pouze ve dne, právě když má nejhorší bolesti. Zjistil jsem, že poslední tlachy mě zaujaly více, než bych byl čekal. Nikdo z královské rodiny mně doposud nevěnoval mnoho pozornosti, alespoň ne v osobním slova smyslu. Shrewd dohlížel na mé vzdělání a pohodlí a moji věrnost si koupil již dávno, takže jsem teď byl jeho, aniž by mi přišla na mysl

jiná možnost. Regal mnou pohrdal a já se dlouho učil vyhýbat jeho zaujatému pohledu a příležitostným šťouchancům či kradmým rýpancům, které dokázaly s menším chlapcem pořádně zalomcovat. Ale Verity byl ke mně vždy laskavý, byť jen v roztržitosti, a měl rád své psy, koně a sokoly způsobem, kterému jsem rozuměl. Přál jsem si, abych ho na jeho svatbě viděl stát hrdého a vzpřímeného, a tajně jsem doufal, že jednoho dne možná stanu za trůnem, na němž bude sedět on, stejně jako Chade stojí za Shrewdovým. Doufal jsem, že Verity je v pořádku, a přesto jsem nemohl dělat nic, kdyby tomu tak nebylo, ani neexistoval způsob, jak ho uvidět. I kdybychom vstávali a uléhali ve stejnou hodinu, kruhy, v nichž jsme se každý pohybovali, byly jen zřídka kdy tytéž.

Jaro ještě nebylo v plném proudu, když Galen učinil své prohlášení. Zbytek hradu se právě chystal na jarní slavnosti. Stánky na tržišti byly vysypány čerstvým pískem a přetřeny jasnými barvami. Do hodovní síně byly nanošeny větvíčky stromů, které byly mírně popohnány k růstu, aby jejich květy a lístečky mohly krásnit slavnostní tabuli. Ale Galen neměl pochopení pro péči o čerstvou zeleň a posypávání vaječných koláčů karisovými semínky, ani pro lovecké tance či loutková představení. Místo toho jsme měli být s příchodem nové sezóny zkoušeni. Buď se ukážeme jako způsobilí, anebo nezpůsobilí.

"Nezpůsobilí," zopakoval ještě jednou Galen. A i kdyby tím ty nevyvolené právě odsoudil k smrti, pozornost ostatních studentů by nemohla být napjatější. Křečovité jsem se snažil pochopit, co by to znamenalo pro mne, kdybych neprošel. Nedělal jsem si iluze o tom, že mě bude zkoušet objektivně nebo že bych při takové zkoušce obstál, i kdyby nákrásně objektivní byl.

"Bude z vás koterie, tedy z těch, kdo se osvědčí. Taková koterie, jaká ještě nebyla, to bych prosil. Na vrcholu jarních oslav vás předvedu vašemu králi a on uvidí ten zázrak, který jsem z vás vytepal. Vy, kteří jste se se mnou dostali tak daleko, zajisté víte, že se před ním nebudu muset stydět. Takže vás budu zkoušet já sám, a to na pokraj vašich možností, abych měl jistotu, že zbraň, kterou vložím svému králi do rukou, má ostří hodné svého účelu. Ode dneška za den vás rozptýlím jako semínka ve větru po celém království. Už jsem zařídil, že vás odsud k vašim cílům dopraví rychlí koně. A tam bude každý z vás sám. Žádný z vás nebude vědět, kde jsou ti ostatní." Odmlčel se, snad aby každý z nás pocítil napětí, které rozechvívalo místnost. Já přitom věděl, že všichni ostatní vibrují souhlasně, sdílejí společně emoce, ba i společnou mysl, když přijímají jeho instrukce. Měl jsem podezření, že slyší mnohem víc než jen prostá slova z Galenových rtů. Připadal jsem si jako cizinec, jenž naslouchá slovům v jazyce, jehož slovní obraty není schopen pochopit. Cítil jsem, že propadnu.

"Za dva dny po odjezdu budete zase svoláni. Mnou. Budete instruováni, koho máte kontaktovat a kde. Každý z vás obdrží informace, jež potřebuje, aby se dostal zpátky sem. Pokud jste se učili a učili se dobře, má koterie bude zde, přítomná na jarních slavnostech, aby mohla být předvedena králi." A opět ztichl. "Avšak nemyslete si, že vám pouze stačí najít o jarních svátcích cestu zpátky na Buckkeep. Má z vás být koterie, ne poštovní holubi. Podle toho, jak přijedete a v jaké společnosti, poznám, zda jste Umění zvládli. Zítř ráno budete připraveni na odjezd."

A s tím nás propustil, jednoho po druhém, opět po osobním kontaktu a slůvku chvály pro každého, ovšem kromě mne. Stál jsem před ním, otevřený, jak mi to jen šlo, zranitelný, jak jsem si jenom troufal být, a přesto jsem dotek jeho Umění pocítil méně než slabý větrný závan. Když jsem k němu zvedl oči, shlížel na mě, a nemusel jsem ovládat Umění, abych viděl, že mnou opovrhne a štítí se mě. Pohrdlivě zabručel a podíval se stranou, čímž mne propustil. Už jsem byl na odchodu.

"Mnohem lepší," řekl tím svým dutým hlasem, "by bylo, kdyby ses té noci vrhl přes zeď, bastarde. Mnohem lepší. Burrich si myslel, že tě týrá. Pouze jsem ti nabízel cestu ven, tu nejčestnější cestu, kterou jsi byl schopen najít. Zmiz mi z očí a zemři, chlapče, nebo alespoň zmiz. Už svou existencí děláš ostudu jménu svého otce. Při Edovi, já opravdu nevím, jak jsi přišel na svět. Že by člověk jako tvůj otec padl tak hluboko, lehl si k čemusi a nechal tě vzniknout, to je mimo rámec mé představitosti."

Jako vždycky zazníval v jeho hlase fanatismus, když mluvil o Chivalrym, a jeho zrak byl skoro nepřítomný, jak ho zaslepeně zbožňoval. Téměř duchem mimo se otočil a odkráčel pryč. Došel na vrchol schodiště a pak se velice pomalu obrátil. "Musím se zeptat," řekl a jedovatý hlas se mu třásl nenávistí. "Jsi jeho katamita⁵, že té nechá odsávat mu sílu? To proto si na tebe činí takový nárok?"

"Katamita?" zopakoval jsem, nevěda, co to znamená.

Usmál se. Jeho mrtvolná tvář v tu chvíli ještě více připomínala lebku. "Myslíš si, že jsem ho neprohlédl?"

Myslel sis, že i při této zkoušce budeš užívat jeho sílu? - To nebudeš. Buď si jist, bastarde, že nebudeš." Otočil se a scházel po schodech dolů, zatímco já osaměl na vrcholu hradní věže. Neměl jsem ponětí, co jeho poslední slova znamenala, ale síla jeho nenávisti byla tak mohutná, že se mi udělalo zle, jako by mi naočkoval do krve jed. Připomněl mi onu noc, kdy mě všichni zanechali na vrcholku věže. Něco mě nutkalo jít k okraji a pohlédnout dolů. Z tohoto kouta hradu se neotvíral výhled na moře, ale na jeho úpatí byla spousta rozeklaných skal. Nikdo by takový pád nepřežil. Kdybych byl schopen učinit rozhodnutí, které mě na vteřinu posedlo, pak bych se z toho všeho mohl vyvléci. A co by si o tom myslel Burrich nebo Chade či kdokoli jiný, to by mě ani za mák netrápilo.

Uslyšel jsem ozvěnu vzdáleného kňučení.

"Už jdu, Smithy," zamumlal jsem a odvrátil se od okraje.

5 Zkouška

Obřad zasvěcení v muže by měl proběhnout v měsíci chlapcových čtrnáctých narozenin. Ne každému se to ale poštěstí. Vyžaduje to Muže, který by šel kandidátovi za kmotra a pojmenoval ho, a ten pak musí najít tucet dalších Mužů, kteří by potvrdili, že hoch je způsobilý a připravený. Ze svého pobytu mezi bojovníky jsem ten obřad znal a věděl jsem dost o jeho závažnosti a výběrovosti, takže mi nikdy ani nepřišlo na mysl, že bych se mu jednou podrobil. Za prvé touž nikdo neznal datum mých narozenin. A potom, vůbec jsem netušil, kdo by byl tím Mužem, nemluvě o dalších dvanácti Mužích, kteří by mě shledali způsobilým.

Avšak jedné noci, měsíce poté, co jsem vystál Galenovu zkoušku, jsem se probudil a kolem mé postele stály zahalené postavy v kápích. Pod jejich tmavými kapucemi jsem zahlédl masky Pillarů.

Nikdo nesmí mluvit či psát o podrobnostech obřadu. To zde, myslím, mohu říci. Jak mi postupně vkládali do rukou každé stvoření, rybu, ptáka či zvíře, vždy jsem se rozhodl je pustit, nikoli do náruče smrti, ale zpátky na svobodu. A tak se při mém obřadu nic neusmrtilo, a proto ani nebyla žádná hostina. Ale i při svém tehdejší rozpoložení mysli jsem si uvědomoval, že už jsem kolem sebe viděl tolik smrti a prolité krve, že by to stačilo na zbytek života, a odmítal jsem zabíjet vlastníma rukama či dokonce zuby. Můj Muž se přesto rozhodl, že mi jméno udělí, takže se mnou asi nebyl zcela nespokojen. Mé jméno se vyslovuje ve starém jazyce, který nemá písmena a nelze v něm psát. Nikdy jsem ani nenašel nikoho, komu bych se se svým mužským jménem svěřil. Ale jeho prastarý význam zde, myslím, mohu prozradit. Katalyzátor. Původce změn.

Šel jsem rovnou do stájí, za Smithym a pak za Sooty. Úzkost, kterou jsem pocíťoval při myšlence na zítřek, se mi přesunula z mysli do těla a já stál ve stáji Sooty, hlavu opřenou o její plece, a bylo mi zle. Objevil mě tam Burrich. Poznal jsem, že přichází, podle pravidelného zvuku jeho bot, když kráčet uličkou. Pak se náhle zastavil u stáje Sooty. Cítil jsem, jak se na mě zpytavě dívá.

"No tak. Co se děje?" zeptal se drsně. V jeho hlase jsem zaslechl, jak už je ze mě a z mých problémů unavený. Kdyby mi nebylo tak mizerně, má hrdost by mě přiměla napřímít se a prohlásit, že to nic není. Místo toho jsem zamumlal do srsti Sooty: "Zítřa nás chce Galen zkoušet."

"Já vím. Dost příkře mě požádal, abych mu na ten idiotský plán poskytl koně. Byl bych odmítl, kdyby neměl voskovou pečeť od krále, jež mu dávala plnou moc. Ale vím jen to, že chce koně, takže se mě na nic dalšího neptej," dodal nevrle, když jsem k němu zvedl oči.

"Ani bych se neptal," odvětil jsem poněkud podrážděně. Buď se před Galenem osvědčím čestně, anebo raději vůbec.

"Nemáš žádnou šanci absolvovat zkoušku, kterou Galen přichystal, že ne?" Burrichův tón byl nenucený, ale v duchu jsem slyšel, jak doufá, aby ho moje odpověď nezklamala.

"Žádnou," odvětil jsem upřímně. Oba jsme chvíli mlčeli a naslouchali definitivnosti toho slova.

"Hm." Odkášlal si a škulbl opaskem. "Potom by ses přes to měl přenést a vrátit se sem. Nelze přece tvrdit, že by se ti ani v dalším vzdělávání nedařilo. Člověk nemůže čekat, že se mu povede ve všem, na co sáhne." Chtěl, aby můj nezdar v Umění vyzněl tak, že nebude mít žádné následky.

"Myslím, že ne. Postaráš se mi o Sooty, až budu pryč?"

"Postarám." Už byl na odchodu, ale pak se zdráhavě otočil. "Jak moc tě ten pes bude postrádat?"

Slyšel jsem jeho nevyřčenou otázku, ale snažil jsem se ji obejít. "Já nevím. Během těch lekcí jsem ho musel často nechávat samotného, takže se bojím, že mu nebudu chybět vůbec.

"To pochybuji," řekl zamyšleně Burrich. Otočil se pryč. "O tom moc pochybuji," dodal, už když kráčel mezi řadami stájí. A já věděl, že on ví své, a byl jsem znechucen. Ne proto, že jsme se Smithym sdíleli silné pouto, ale že jsem odmítl to přiznat.

"Jako kdyby to přiznání skýtalo nějakou možnost... pro něho," zamumlal jsem k Sooty. Pak jsem dal svým zvířatům sbohem, pokoušeje se sdělit Smithymu, že po několika jídlech a nocích mě opět uvidí. Vrtěl se a lísal, trvá na tom, abych ho vzal s sebou, protože ho budu potřebovat. Byl už moc veliký, abych jej vyzvedl do náruče a objal. Sedl jsem si a on mi vyskočil na klín. Držel jsem ho, byl tak hřejivý a festovný, tak blízký a skutečný. Na chvíli jsem pocítil, jakou má pravdu v tom, že ho budu potřebovat, abych ten průšvih přežil. Ale připomněl jsem si, že on tu bude čekat, až se vrátím, a slíbil jsem mu, že po návratu budu několik dní pouze jeho. Vezmu ho na dlouhý hon, na jakém/jsme předtím ještě nikdy nebyli. Hned, navrhoval on, brzy, sliboval jsem já. Pak jsem se vydal zpátky na hrad, abych si sbalil nějaké oblečení a jídlo na cestu.

Jítro dalšího dne se vyznačovalo velkou pompou a dramatičností, ale mně to celé dávalo jen pramalý smysl. Zato ostatní kandidáti se zdáli být uneseni. Z nás osmi, kteří jsme vyrazili na cestu, jsem byl asi jediný, na koho neudělali dojem neklidní koně a osmero zakrytých nosítek. Galen nás nechal nastoupit do řady a zavázal nám oči, čemuž přihlíželo asi šedesát lidí. Většinu z nich tvořili příbuzní či přátelé studentů a také hradní klepny. Galen pronesl krátkou řeč, zdánlivě k nám, ale řekl jenom to, co jsme už beztak všichni věděli: že budeme dopraveni do rozličných lokalit a tam zanechání, že musíme spolupracovat s využitím Umění, abychom našli cestu zpátky na hrad, a že pokud uspějeme, stane se z nás koterie, která bude výtečně sloužit našemu králi a zásadní měrou se přičiní o porážku nájezdníků z rudých lodí. Poslední slova zjevně udělala dojem na diváky, protože jsem zaslechl souhlasné mumlání, zatímco mě vedli k nosítkům a pomáhali mi dovnitř.

Uběhl mi den a půl strastiplné cesty. Nosítka se pořád kolébala, a jelikož mně dovnitř neproudil čerstvý vzduch a ani jsem se nemohl dívat ven, brzy se mi udělalo zle. Muž vedoucí koně byl zapřísahán k mlčenlivosti a držel své slovo. V noci jsme si na chvíli odpočali. Dostal jsem od něho nuzné jídlo, chleba, sýr a vodu, načež mě znovu naložil do nosítek a natrásání a kolébání pokračovalo.

Následující den asi v poledne se nosítka zastavila. Ještě jednou mi můj průvodce pomohl sesednout. Nepadlo mezi námi ani slovo. Pojednou jsem stanul, celý zkřenčelý a rozlámaný, se zavazanýma očima a bolestí hlavy, uprostřed silného větru. Když jsem uslyšel, jak se koně vzdalují, pochopil jsem, že jsem u cíle a že si mohu sundat pásku z očí. Galen ji utáhl pevně a mně chvíli trvalo, než jsem ji serval.

Stál jsem na travnatém úbočí. Můj doprovod už byl daleko ode mě a rychle mířil k cestě, jež se stáčela kolem úpatí kopce. Tráva mi sahala po kolena, po zimě dosud seschlá, avšak u kořínků se již zelenala. Uviděl jsem další travnaté kopce, z jejichž úbočí místy trčely kameny a k jejichž úpatím se přimykaly proužky lesů. Ve větru jsem se přikrčil a otočil se kolem dokola, abych se podíval po opěrných bodech. Byl to kopcovitý terén, ale já ve vzduchu ucítil moře. Kdesi na východě jsem tušil odliv. Měl jsem nutkavý pocit, že onu krajinu znám, ne že bych na dotyčném místě již byl, ale charakter terénu mně byl jaksi povědomý. Otočil jsem se a na západě spatřil Sentinel. Jeho dvojzubý štít jsem si nemohl s ničím splést. Před necelými dvěma roky jsem pro Fedwrena kopíroval mapu, jejíž tvůrce si zvolil charakteristický vrchol Sentinelu za dekorativní vzor na její okraj. Takže. Moře bylo támhle, Sentinel zase tam a já si se staženým žaludkem uvědomil, kde to jsem. Nepříliš daleko od Forge.

Začal jsem se rychle otáčet v kruhu, abych prozkoumal okolní kopce, lesy a cesty. Po lidech ani památky. Naprosto zběsile jsem v mysli zašmátral kolem sebe, ale narazil jsem jen na ptáky, drobnou zvěř a jednoho jelena, který zvedl hlavu a odfrkl si, zvědav, co jsem to zač. Na okamžik jsem pocítil klid, až jsem si náhle vzpomněl, že vykování, na něž jsem narazil prve, byli mým smyslem nezjistitelní.

Vyrazil jsem z kopce dolů k několika balvanům trčícím z úbočí a tam usedl do jejich úkrytu. Ne že by vítř byl studený, neboť den sliboval pěkné jarní počasí. Ale potřeboval jsem mít cokoli pevného za zády a cítit, že neskýtám tak odkrytý cíl jako nahoře na kopci. Snažil jsem se chladnokrevně uvažovat, co dál. Galen nám udělil pokyn, abychom v klidu zůstali na výchozím místě, meditován a ponechali své mysli otevřené. Někdy v průběhu dvou dní by se měl pokusit mne kontaktovat.

Nic na člověka nedoléhá hůře než očekávání nezdaru. Nevěřil jsem ani za mák tomu, že se Galen se mnou opravdu zkusí spojit, nemluvě o tom, že bych obdržel bůhvíjak jasné vjemy, kdyby to náhodou udělal. Ani jsem si nedělal iluze, že místo vysazení, které mně vybral, je bezpečná lokalita. Bez dalších myšlenek jsem vstal, znovu prozkoumal oblast, jestli mě někdo nesleduje, a pak vyrazil za čichem směrem k moři. Pokud bych se nacházel tam, kde jsem si myslel, že břehu bych měl uvidět ostrov Antler Island a za jasného dne snad i ostrůvek Scrim Isle. Ale i jeden z nich by mi měl stačit, abych zjistil, jak daleko se nacházím od Forge.

Zatímco jsem putoval krajinou, říkal jsem si, že bych alespoň rád věděl, jak dlouho mi potrvá cesta na Buckkeep. Pouze blázen by si myslel, že vykovaní zde stále představují nebezpečí. Zima už s nimi jistě skoncovala, nebo je natolik vyhladověla a oslabila, že již nemohou nikoho ohrozit. Nic jsem si nedělal z povídaček o tom, jak se houfují do band hrdlořezů a lupičů. Z toho jsem strach neměl. Jenom mě zajímalo, kde to jsem. Pokud by mě chtěl Galen doopravdy kontaktovat, lokalita by neměla být na překážku. Nesčetněkrát nás přece ujišťoval, že svou myslí vždycky vyhledává konkrétní osobu, nikoli místo. Mohl by mě objevit stejně tak na pláži jako na vrcholu hory.

Pozdě odpoledne jsem stanul na skalnatých útesech, odkud jsem shlížel na moře. Uviděl jsem Antler Island a za ním jakýsi opar, což mohl být Scrim Isle. Byl jsem severně od Forge. Cesta domů podél pobřeží měla vést přímo ruinami města. Nebylo to příjemné pomyšlení.

A co teď?

Do večera jsem byl zpátky na svém návrší, schoulený mezi dvěma balvany. Naznal jsem, že je to stejně dobré místo k čekání jako kterékoliv jiné. Navzdory pochybám jsem se rozhodl zůstat na místě, dokud nenadejde čas kontaktu. Pojedl jsem chleba se solenou rybou a zapil to několika doušky ze svých skrovných zásob vody. Mezi oblečením ve vaku jsem měl i plášť. Zahalil jsem se do něj a striktně zavrhl jakoukoli myšlenku na oheň. I jen maličký ohýnek by totiž mohl upoutat pozornost kohokoli na polní cestě, která obcházela návrší.

Myslím, že pro člověka není nic krutějšího a únavnějšího než ustavičná nervozita. Pokoušel jsem se meditovat, otevřít svou mysl Galenovu Umění, a přitom jsem se celou dobu chvěl zimou, odmítaje si přiznat, že jsem byl obětován. Dítě ve mně si neustále představovalo temné odrbané postavy plíživé se mlčky úbočím, vykované lidi, kteří by mne ztloukli a zabili pro plášť, který jsem měl na sobě, a pro jídlo ve vaku. Cestou zpátky na úbočí jsem si uřízl pořádný čakan, který jsem nyní oběma rukama svíral, jako zbraň však nestál za moc. Občas jsem navzdory obavám zadřímá, ale v mých snech pokaždé figuroval Galen, zlomyslně se radující z mého nezdaru, zatímco vykovaní se ke mně blížili ze všech stran, a já se pokaždé s trhnutím probudil a divoce se rozhlížel kolem, jestli mé noční můry nejsou skutečné.

Skrze stromy jsem pozoroval východ slunce a pak jsem celé dopoledne trhaně podřimoval. Ale odpoledne už jsem únavou rezignoval. Bavil jsem se zkoumáním života zvíře na úbočí. Myši a zpěvaví ptáci se v mé mysli rozžínali jen jako jiskřičky hladu, králíci už o něco víc, zato ušák byl posedlý touhou nalézt nějakou družku. Jelen o kus dále soustředěně bušil parožím jako kovář do kovadliny. Tak aby si do něj odřel lýčí. Nastal dlouhý večer. Překvapovalo mne, jak těžce se smíruji s tím, že s příchodem noci stále nic nepocítí uji, ani ten nejmenší dotek Umění. Buď mě Galen nevolal, anebo jsem ho neslyšel. Potmě jsem jedl chleba s rybou a říkal si, že to nevádí. Nějakou dobu jsem se vzpružoval vztekem, ale mé zoufalství bylo příliš mrazivé a temné, než abych ho zmohl plameny hněvu. Byl jsem si jist, že mě Galen podvedl, ale nikdy to nebudu moci nikomu dokázat, ani sám sobe. Budu si pořád muset klást otázku, jestli jeho pohrdání mnou nebylo oprávněné. V naprosté tmě jsem se vsedě opřel zády o kámen, holí si obemknul kolena a rozhodl se usnout.

Zdály se mi zmatené a ošklivé sny. Stál nade mnou Regal a já byl opět dítětem spícím ve slámě. Smál se a v ruce držel nůž. Verity jen krčil rameny a omluvně se na mě usmíval. Chade se ode mě odvrátil, zklamaný a znechucený. Molly se usmívala na Jadea a mě přehlížela, jako bych tam nebyl. Burrich mě držel pod krkem za košili a trásl mnou, nabádaje mě, abych se choval jako muž, a ne jako zvíře. Já však ležel na staré košili ve slámě a ohryzával kost. Maso bylo moc dobré a já nedokázal myslet na nic jiného. Celý jsem se tetelil pohodlím, dokud někdo neotevřel dveře do stáje a nenechal je pootevřené. Po podlaze ke mně táhl protivný ledový průvan a já se zavrčením zvedl oči. Ucítíl jsem Burriche a pivo. Burrich pomalu kráčel tmou, a když mě mýjel, zamumlal: "To nic, Smithy." Sklopil jsem zase hlavu a

naslouchal, jak se belhá po schodech nahoru do světnice.

Náhle se ozval výkřik a ze schodů padala těla dvou mužů. Při pádu spolu zápasili. Vyskočil jsem na všechny čtyři, zavrčel a zaštěkal. Muži se zastavili v půli schodů, kousek nade mnou. Zasáhla mě nějaká bota a já se zahryzl do nohy nad ní a sevřel čelisti. Kousl jsem více do boty a kalhot nežli do masa, ale muž hněvivě sykl bolestí a udeřil mě.

Do boku mi zajel nůž.

Sevřel jsem čelisti ještě pevněji a držel, do toho jsem zuřivě vrčel. Probudili se i ostatní psi a štěkali, ve stájích dupali koně. Chlapče, chlapče, volal jsem o pomoc. Cítil jsem, že on je se mnou, ale nepřicházel. Vetřelec do mě kopl, ale já ho nepouštěl. Burrich ležel ve slámě a já cítil pach jeho krve. Nehýbal se. S plnou tlamou jsem vztekle vrčel. Uslyšel jsem starou Vixen, jak se vrhá po schodech ke dveřím a marně se pokouší dostat ke svému pánovi. Znovu a pak ještě jednou se do mne zanořil protivníkův nůž.

Naposled jsem zavolal svého chlapce a potom už mi došly síly. Dostal jsem kopanec a v letu jsem narazil do stěny stáje. Tonul jsem v krvi, jež se mně řinula z čenichu a z tlamy. Zvuk běžících nohou. Bolest ve tmě. Posunul jsem se blíže k Burrichovi a vsunul mu čenich pod ruku. Nehýbal se. Hlasy a světlo, více a více...

Procítl jsem na temném úbočí, prsty polomrtvé od toho, jak jsem urputně svíral hůl. Ani na chvíli jsem to nepovažoval za sen. Stále jsem cítil ten nůž mezi žebry a pachut' krve v ústech. Jako refrén strašidelné písně se mi ty výjevy vracely znovu a znovu, průvan studeného vzduchu, nůž, bota, pachut' vetřelcovy krve v ústech a mé vlastní. Usilovně jsem si srovnával v hlavě, co Smithy vlastně viděl. Někdo se ukryl ve tmě na Burrichových schodech a číhal tam na něj. Někdo s nožem. A Burrich spadl a Smithy ucítil krev...

Vstal jsem a posbíral si věci. Přítomnost Smithyho v mé mysli byla mizivá a mdlá. Slaboučká, ale byla tam. Opatrně jsem se po něm pídil, ale pak se zarazil, když jsem zjistil, kolik ho stojí sil vzít mě na vědomí. Klid. Zůstanu s tebou. Byla mi zima a třásla se pode mnou kolena, na zádech jsem cítil lepkavý pot. Ani na okamžik jsem se však nerozpokoval, co mám dělat. Vyrazil jsem po úbočí dolů k polní cestě. Byla to úzká obchodní pěšina, kupecká stezka, a já věděl, že když po ní půjdu, musím nakonec narazit na silnici lemující pobřeží. Půjdu tedy po ní, najdu pobřežní silnici a dostanu se domů. A bude-li mi Eda milostiv, dostanu se tam včas, abych pomohl Smithymu. A také Burrichovi.

Rázoval jsem dlouhými kroky a měl co dělat, abych se nerozběhl. Rovnoměrným pochodem se dostanu mnohem dále než zbrklým tryskem uprostřed tmy. Noc byla jasná a stezka přede mnou rovná. Jednu chvíli jsem si řekl, že se tím definitivně vzdávám všech šancí obstát v Umění. Vše, co jsem tomu obětoval - čas, úsilí a utrpení, tak vyšlo nenávratně nazmar. Ale nemohlo být řeči o tom, že bych si znovu sedl a celý další den čekal, až se mě Galen pokusí kontaktovat. Abych otevřel svou mysl možnému dotyku Galenova Umění, musel bych z ní vymést onen vlásek, na kterém teď visel Smithyho život. To bych nikdy neudělal. Když jsem všechno položil na pomyslné váhy, Smithy dalece převážil nad Uměním. A Burrich rovněž.

Ale proč Burrich? kladl jsem si otázku. Kdo ho mohl tak nenávidět, aby ho zákeřně napadl? Navíc přímo před jeho obydlím. A stejně jako kdybych podával zprávu Chadeovi, začal jsem si utřířovat známá fakta. Byl to někdo, kdo jej musel dobře znát a vědět, kde bydlí, to vylučovalo náhodné potyčky z putyk dole ve městě. Někdo, kdo si vzal s sebou nůž, to zase vylučovalo ty, kteří by ho chtěli jen zmlátit. Ten nůž byl pěkně ostrý a majitel dobře věděl, jak s ním zacházet. Opět jsem bolestivě zalovil v paměti.

Taková byla fakta. Opatrně jsem z nich začal vyvozovat předpoklady. Někdo, kdo znal Burrichovy zvyky, jej silně nenáviděl, tak silně, aby se ho pokusil zabít. Můj krok náhle zpomalil. Proč si Smithy nebyl vědom muže, který tam nahoře číhal? Proč Vixen neštěkala za dveřmi? Proklouznout kolem psů na jejich vlastním území, to už vypovídalo o někom, kdo umí být po čertech nezjistitelný.

Galen.

Ne. Jen jsem si přál, aby to byl Galen. Odmítal jsem činit unáhlené závěry. Fyzicky by se Galen Burrichovi nevyrovnal a on to dobře věděl. A to ani s nožem uprostřed tmy, když byl Burrich podroušený a zaskočený. Ne. Galen by to jistě udělat chtěl, ale nezmohl by se na to. Alespoň ne sám. Poslal by tedy někoho jiného? Po chvíli úvah jsem si musel přiznat, že nevím. Mysli trochu! Burrich

rozhodně nebyl typem trpělivého muže. Galen byl jen tím posledním nepřítelem, kterého si udělal, ale zdaleka ne jediným. Stále znovu jsem svá fakta přeskupoval ve snaze dospět k solidnímu závěru. Ale nebylo zkrátka na čem stavět.

Po nějaké době jsem dorazil k řičce a střídmě se napil. Pak jsem pokračoval v cestě. Les postupně houstl a měsíc byl většinou zastíněn stromy, jež lemovaly stezku. Neotáčel jsem se zpět. Šel jsem pořád kupředu, až se pěšina napojila na pobřežní silnici, jako když se potok vlévá do řeky. Pokračoval jsem po ní směrem na jih a mnohem širší silnice se v záři měsíce třpytila jako stříbro.

Po celou noc jsem putoval a přemýšlel. Když potom první plazivé úponky rozbřesku začaly vracet krajině barvy, byl jsem neuvěřitelně unavený, avšak neustále mě to hnalo dál. Tíživé břemeno starostí jsem za žádnou cenu nemohl setřást. Upnul jsem se k tenkému vlákénku života, které mi sdělovalo, že Smithy je pořád naživu, a přemýšlel o Burrichovi. Neměl jsem možnost zjistit, jak ošklivě byl poraněn Smithy ucítil jeho krev, takže nůž ho zasáhl alespoň jednou. A co ten pád dolů ze schodiště? Pokoušel jsem se tu hroznou představu zažehnat. Nikdy mě ani ve snu nenapadlo, že by Burrich mohl být takhle zraněn, nemluvě o tom, jak bych to přijal. Nedovedl jsem ten pocit pojmenovat. Snad jen prázdnota, pomyslel jsem si. Prázdnota. A naprostá vyčerpanost.

Za chůze jsem se trochu najedl a z říčky si doplnil zásoby vody ve vaku. Asi v půli dopoledne se zatáhlo a já trochu zmokl, jenže hned po obědě se obloha roztrhala. Rážoval jsem dál. Očekával jsem, že na pobřežní silnici narazím na nějakou dopravu, ale široko daleko nic. Pozdě odpoledne se pobřežní cesta stočila blíže k útesům. Shlížel jsem na malou zátoku a za ní na to, co kdysi bývalo Forge. Klid, jenž z toho vycházel, byl přímo mrazivý. Z chalup se nelinul žádný kouř, do přístavu neplouvala jediná loď. Věděl jsem, že má cesta povede přímo přes Forge. Ta myšlenka se mi vůbec nezamlouvala, ale vlákénko Smithyho života mě táhlo pořád kupředu.

Zvedl jsem hlavu směrem, odkud zazněl šoupavý zvuk nohou na kameni. Zachránily mě jen reflexy, které jsem nabyt při dlouhém výcviku u Hod. Ohnal jsem se připravenou holí a zasáhl čelist jednoho z těch za mnou. Další tři padli na záda. Všichni vykovaní, chladní jako kámen. Ten zasažený se kutálel po zemi a vřiskal. Nikdo kromě mne si ho nevšímal. Uštědřil jsem mu další prudký zásah do zad. Zařval ještě hlasitěji a rozhodil rukama kolem. I za takové situace mě má reakce překvapila. Věděl jsem, zeje moudré se ujistit, zda je zasažený nepřítel opravdu zneškodněný, ale přitom jsem věděl, že bych nikdy nekoppl do skučícího psa tak jako do onoho člověka. Jenomže bojovat s vykovanými bylo jako bojovat s duchy. Jejich přítomnost jsem vůbec necítil, nevnímal jsem intenzitu bolesti, kterou jsem způsobil tomu zraněnému, žádné ozvěny jeho hněvu či strachu. Když jsem ho udeřil znovu, abych se ujistil, že po mně znovu nepůjde, bylo to, jako bych práskl dveřmi, jako bych spáchal násilí bez obětí. Přeskočil jsem ho a stanul ve volném prostoru na silnici.

Šermoval jsem holí kolem sebe a držel si ostatní od těla. Vypadali zuboženě a hladově, ale přesto jsem cítil, že kdybych vzal do zaječích, dostihli by mě. Byl jsem již unavený a oni působili jako vyhládlí vlci. Pronásledovali by mě, dokud bych neklesl vyčerpaním. Jeden se dostal hodně blízko a já mu hbitě zasadil úder do zápěstí. Upustil rezavý rybářský nůž, hrozně zaječel a přimkl si ruku na prsa. Zbylí dva si zraněného opět nevšímal. Uskakoval jsem dozadu.

"Co po mně chcete?" chtěl jsem vědět.

"Co máš?" řekl jeden z nich. Měl zastřený a nerozhodný hlas, jako kdyby ho dlouho nepoužíval, a jeho slova postrádala jakoukoli modulaci. Pomalu se kolem mne pohyboval v širokém kruhu, takže jsem se musel otáčet. Mluvící mrtvoly, pomyslel jsem si a nemohl tu myšlenku v hlavě umlčet.

"Nic," zasupěl jsem a šlehl holí, abych mu zabránil dostat se blíž. "Nic pro vás nemám. Žádné peníze, žádné jídlo, nic. Poztrácel jsem všechny věci cestou."

"Nic," řekl ten druhý a já si poprvé uvědomil, že to kdysi byla žena. Teď už z ní byla jen bezduchá zlomyslná loutka, jejíž mdlé oči rázem zajiskřily hrabivostí. "Plášť," řekla. "Chci tvůj plášť."

Zdálo se, že je sama potěšena tím, jak myšlenku zformulovala. Přitom polevila v ostražitosti a já ji zasáhl do holeně. Trochu zmateně pohlédla na své zranění a pak se belhala dál směrem ke mně.

"Plášť," opakoval jako ozvěna ten druhý. Na okamžik se tupě podívali jeden na druhého a matně si uvědomili svoji rivalitu. "Můj. Můj," dodal.

"Ne. Zabít tě," pronesla chladně. "Zabít tebe taky," připomněla mi a postoupila opět o něco blíže. Ohnal

jsem se po ní holí, ale ona uskočila a za letu po ní chňapla. Otočil jsem se a praštil toho, jemuž jsem prve poranil zápěstí. Pak jsem ho překročil a vyrazil úprkem po silnici. Běžel jsem dost nemotorně, protože jsem v jedné ruce svíral hůl a druhou se snažil rozepnout přezku pláště. Konečně povolila a já nechal plášť sklouznout z ramen, nepřestáváje utíkat. Křeče v nohou mi oznamovaly, že tohle byl můj poslední triumf. Jenom chvíli nato se museli pláště zmocnit, proto že jsem uslyšel výkřiky a vřeštění, jak se o něj prali. Modlil jsem se, aby upoutal pozornost všech čtyř, a pádil jsem dál.

Na cestě přede mnou se vinula zátočina, ne moc prudká, ale přece jen jsem se dostal z jejich dohledu. Přesto jsem pořád běžel a pak ještě klusal, dokud mi dech stačil, než jsem se odvážil ohlédnout. Silnice za mnou byla široko daleko prázdná. Nicméně jsem chvátal stále dál, a když jsem za sebou zahlédl malinkou tečku, sešel jsem ze silnice.

Narazil jsem na divoce rostoucí houští pichlavého ostružiní a proklestil si cestu do jeho hloubi. Roztřesený a vyčerpaný jsem si v hustém ostnatém křoví sedl na paty a špicoval uši, jestli mě někdo nepronásleduje. Několikrát jsem si lokl vody ze svého vaku a snažil se uklidnit. Na takové kratochvíle jsem ovšem neměl moc času. Musel jsem se vrátit na Buckkeep. Netroufal jsem si však vylézt. Stále je mi nepochopitelné, jak jsem tam mohl usnout, ale je to tak.

Probouzel jsem se pozvolna. Vzhledem ke své otupělosti jsem měl dojem, jako bych se zotavoval z vážného poranění nebo vleklé nemoci. Oči jsem měl naběhlé, ústa oteklá a vyschlá, kyselou pachut' na jazyce. Namáhavě jsem zvedl víčka a v údivu se rozhlédl kolem. Světla ubývalo a měsíc se schovával za oblačný příkrov.

Musel jsem prve být tak vyčerpaný, že jsem se svalil do trní a usnul, navzdory spoustě pichlavých ostnů. S obtížemi jsem se vymotal ven, nechávaje za sebou kousky oděvu, kůže a chomáče vlasů. Ze svého úkrytu jsem se nořil opatrně jako štvané zvíře. Slídl jsem svým smyslem všude kolem, věřil ve vzduchu a usilovně napínal zrak. Věděl jsem, že šestým smyslem žádné vykované neodhalím, jen jsem doufal, že žádní nablízku nejsou, protože lesní zvířata by je jistě spatřila a zareagovala. Všude však panoval klid. Ostražitě jsem se vyplížil na silnici. Široko daleko nikdo. Podíval jsem se na noční oblohu a vyrazil směrem k Forge. Držel jsem se blízko okraje silnice, kde byly stíny stromů nejhustší. - Snažil jsem se pohybovat tiše a rychle, ale nic z toho mi nešlo, jak bych chtěl. Přestal jsem už myslet na cokoli kromě zachování ostražitosti a nutnosti vrátit se na Buckkeep. Jediným tenkým pojítkem v mé mysli byl Smithyho život. Myslím, že jedinou aktivní emocií ve mně byl strach, který mě nutil ohlížet se přes rameno a pátrat za chůze po obou stranách lesa.

Byla už naprostá tma, když jsem dorazil na úbočí kopce, odkud byl výhled na Forge. Chvíli jsem tam stál a shlížel dolů, pak jsem se přinutil pokračovat v chůzi. Začalo foukat a vítr mi místy mezi mraky odkryl měsíc. Bylo to však ošidné dobrodiní, protože měsíční záře osvětlovala i klamala. - V koutech opuštěných domů se nyní míhaly stíny a světelné odrazy v loužích na ulicích připomínaly blýskání nožů. Ve Forge však nebyla ani noha. V přístavu nekotvily žádné lodě, z komínů nestoupal žádný kouř. Normální obyvatelé město opustili krátce po osudném nájezdu a po nich zřejmě odešli i vykování, protože už se jim zde nenabízelo žádné jídlo ani pohodlí. Město se z nájezdu již nikdy nevzpamatovalo a dlouhotrvající zimní větry jen dokonaly dílo zkázy, které započali rudí bandité. Pouze přístav vypadal skoro jako dřív, až na opuštěná nábřeží. Zakřivené hráze pořád vybíhaly do zálivu jako dvě ruce ochranně svírající přístavní doky. Nebylo však už co chránit.

Razil jsem si cestu bezútesnou pustinou, jež kdysi slula Forge. Nabíhala mi husí kůže, když jsem se ploužil kolem vyhořelých domů s vyvrácenými dveřmi v rozsekaných zárubních. Dost se mi ulevilo, když jsem se vymanil z dosahu plesnivého zápachu prázdných chalup a ocitl se na nábřeží, odkud byl výhled na moře. Silnice vedla rovnou do doků a obtáčela zátoku. Rameno z hrubě opracovaného kamene zde tuto tepnu kdysi chránilo před nenasytným mořem, ale zima se svými přílivy a bouřemi, bez možnosti lidského zásahu, ho již značně rozrušila. Kameny se postupně uvolňovaly a stromy vyplavované mořem, jež po odlivu ležely rozesety po pláži, jindy účinkovaly jako ničivá beranidla. Kdysi po této cestě táhli vozíky s ocelovými ingoty, jež měly být nakládány do lodí. Kráčel jsem po hrázi a viděl, že to, co shora vypadalo tak nedotčeně, vydrží ještě asi jednu či dvě zimy bez údržby. Pak to pohltní moře.

Zpod letících mraků mi nad hlavou tu a tam prosvítaly hvězdy. Také ubývající měsíc se do nich halil a zase se objevoval, přičemž mi občas ozářil přístav. Šumění vln připomínalo dech opilého obra. Byla to

noc jako ve snu. Když jsem se zahleděl nad vodu, dráhu měsíce přetínal přízrak rudé lodě vplouvající do kotviště Forge. Jak se tiše vkrádala do přístavu, měla protáhlý a štíhlý trup, holé stěžně a stažené plachty. Rudá barva na jejím trupu a přídí se blyštěla jako čerstvě rozstříknutá krev, jako kdyby místo slané vody brázdila potoky krve. V mrtvém městě za mnou nezazněl jediný varovný výkřik.

Stál jsem tam jako hlupák, třesoucí se při pohledu na přízrak, a má silueta se jasně vyjímal na hrázi, dokud mi skřípění vesel a z nich crčící stříbrná voda nesdělily, že rudá loď je skutečná.

Mrštil jsem sebou na násep a sklouzl z hladkého povrchu cesty mezi balvany a dřevo naplavené podél hráze. Hrůzou jsem ani nedýchal. Všechna krev mi zběsile tepala v hlavě a mým plicím se nedostával vzduch. Musel jsem si rukama zakrýt hlavu a zavřít oči, abych nad sebou znovu nabyl kontrolu. V tu dobu už ke mně přes vodu doléhaly slabé, ale charakteristické zvuky, které bych musel slyšet, i kdybych loď neviděl. Nějaký muž si odkašlal, zavržalo pádlo, cosi těžkého dopadlo na palubu. Čekal jsem výkřik či povel, který by mi prozradil, že jsem byl spatřen. Nic se však neozvalo. Opatrně jsem zvedl hlavu a hleděl skrz vybělené kořeny naplavených kmenů. Všude byl klid, jenom loď se stále více přibližovala, jak ji veslaři poháněli do přístavu. Její vesla se zvedala a zase nořila v jednotvárném, skoro neslyšném tempu. Brzy jsem uslyšel, jak se spolu baví jazykem podobným našemu, ale jejich výslovnost byla tak drsná, že jsem jenom stěží rozuměl významu slov. Nějaký muž skočil přes palubu s lanem a nemotorně přistál na břehu. Uvázal loď necelé dvě délky trupu od místa, kde jsem ležel schovaný mezi kládami a kamením. Za ním s noží v rukou seskočili dva další a vyškrábali se na hráz. Rozběhli se každý opačným směrem, aby zaujali hlídky. Jeden z nich stál na cestě téměř hned nade mnou. Přikrčil jsem se a ani nedutal. V mysli jsem se upjal ke Smithymu, jako se dítě drží milované hračky na ochranu proti nočním můrám. Musel jsem se dostat domů za ním, nesměli mě objevit. Při vědomí, že hlavně musím nějak uskutečnit první myšlenku, mi ta druhá připadla o něco reálnější.

Muži se ve spěchu drali z lodí. Jejich chování svědčilo o tom, že to zde znají. Nechápal jsem, proč zastavili právě tady, až jsem uviděl, jak vykládají prázdné sudy na vodu, které pak s duněním posílali po hrázi o kus dál. Vybavil jsem si studnu, kterou jsem cestou míjel. Část mé mysli, jež náležela Chadeovi, konstatovala, jak dobře se ve Forge vyznají, že zastavili skoro přesně u studny. Rozhodně to nebylo poprvé, co zde loď kotvila, aby nabrala vodu. "Otrav tu studnu, dřív než odejdeš," jako by navrhoval Chade. Ale já u sebe neměl žádný jed a ani odvahu udělat něco jiného než zůstat v úkrytu.

Z lodí se teď vyrojili další a protahovali si končetiny. Zaslechl jsem hádku mezi ženou a mužem, který žádal o svolení rozdělat z naplaveného dřeva oheň, aby si opekli nějaké maso. Žena to však zakázala a řekla, že jsou moc na kraji a že by oheň bylo příliš vidět. Z toho jsem usoudil, že zde museli nedávno, jen nedaleko odsud, podniknout nájezd, aby si opatřili čerstvé maso. Dovolila mu však něco jiného, čemuž jsem přesně nerozuměl, dokud jsem nespatriil, jak vyložili dva soudky... Na břeh vyskočil další muž s kusem šunky na rameni, kterou s plesknutím hodil na víko sudu. Vytáhl nůž a začal ze šunky odkrajoval plátky, zatímco jiný muž narazil vedlejší sud. Nechystali se vyplouvat nijak brzy. A kdyby zažehli oheň nebo kdyby se zdrželi do rozbřesku, můj úkryt mezi kmeny by přestal být úkrytem. Musel jsem odsud pryč.

Plazil jsem se po bříse pískem a naplaveným šterkem, skrze hnízda pobřežních blešivců a spleť chuchvalce mořských řas, mezi kládami a kameny. Přisahám, že se o mě zachytil snad každý pahýl kořene a každý vyčnívající kámen mi zatarasil cestu. Příliv mezitím dostupoval vrcholu. Vlny se nyní hlučně třístily o skály a vítr všude rozséval vodní tříšť. Brzy jsem byl prosáklý na kost. Pokoušel jsem se své pohyby sladit se zvuky burácejících vln, aby snad bandité nezaslechl nějaký šelest. Skály se ježily vilejší a písek se mi dostával do ran, které mi způsobili na rukou a kolenou. Hůl mi teď byla silně na obtíž, ale nechtěl jsem se zbavit své jediné zbraně. Ještě dlouho poté, co jsem nájezdníky neviděl ani neslyšel, jsem si netroufal vstát a pořád jsem se tiše krčil a plazil od kamene ke kameni a stále dál. Konečně jsem se odvážil vylézt na silnici a pro změnu se plížil po ní. Jakmile jsem se ocitl ve stínu jakéhosi zborceného skladiště, vstal jsem, přimkl se ke zdi a rozhlížel se kolem sebe.

Všude bylo ticho. Odvážil jsem se udělat krok či dva do silnice, ale ani odtud jsem nikde nezahledl rudou loď nebo rozestavěné hlídky. Snad mě nevidí ani oni, pomyslel jsem si. Zhluboka jsem se nadechl, abych se uklidnil. Zašmátral jsem v mysli po Smithym, asi jako když si zámožnější muži občas poklepou na měšec, aby se ubezpečili, že jejich mince jsou v bezpečí. Našel jsem ho, ale zemdlého a tichoučkého,

jeho mysl byla jako klidná hladina rybníka. "Už jdu za tebou," vydechl jsem opatrně, abych ho snad nepodnítl k nějaké aktivitě. A opět jsem vyrazil kupředu.

Vítr byl nemilosrdný a mokrá prosolená oděv mi ulpíval na těle a rozdíral mi kůži. Trpěl jsem hladu, zimou a únavou. Také chůze v promoklých botách mi působila hotová muka. Ale na odpočinek jsem neměl ani pomyšlení. Cupital jsem jako vlk a pátravě se rozhlížel na všechny strany, uši našpicované, jestli se za mnou něco nešustne. - V jednom okamžiku byla silnice přede mnou černá a prázdná. V příštím se z temnoty vyloupili nějací muži. - Dva byli přede mnou, a když jsem se ohlédl, další se zjevil za mnou. Zatímco se ke mně blížili, pleskající vlny přehlušovaly zvuk jejich kroků a záludný měsíc mi je odhalil jen v nekoukavých kratičkých záblescích. Vmžiku jsem se rozběhl zpátky a zády se opřel o pevnou zeď skladiště. Hůl jsem měl nachystanou a čekal jsem.

Díval jsem se, jak se mlčky přikrádají plíživým krokem. To mi bylo divné. Proč nezakřičeli? Proč nepřiběhla celá posádka, aby se dívala, jak mě zajímají? Ale tito muži se pokradmu dívali jeden na druhého stejně jako na mě. Nelovili ve smečce, ale každý jen doufal, že se s ostatními pobijeme navzájem a na něho zbude tučná kořist. Byli to vykování, nikoli nájezdníci.

Celý jsem ztuhl hrůzou. Hluk rvačky nepochybně přiláká bandity, tím jsem si byl jist. Takže když se mnou neskoncují vykování, pak nájezdníci určitě. Když ale všechny cesty vedou vstříc s.mrti, pak nemá smysl po některé utíkat.

Jeden z nich měl v ruce nůž. Já však měl hůl a věděl, jak s ní zacházet. Oni byli vyzábíli, zpusťli a přinejmenším stejně hladoví a promrzlí jako já. Jedna z nich byla nejspíš žena z předešlé noci. A zatímco se ke mně tiše blížili, pomyslel jsem si, že o nájezdnících vědí a bojí se jich ne méně než já. Nehodilo se v tu chvíli přemýšlet o míře zoufalství, která je přesto přiměla na mě zaútočit. Ale v dalším okamžiku mě napadlo, zda vykování vůbec cítí zoufalství či cokoli jiného. Snad byli příliš otupělí, než aby si uvědomili hrozící nebezpečí.

Všechny tajné okultní znalosti, které mi poskytl Chade, všechny brutálně elegantní strategie Hod pro boj se dvěma a více protivníky šly rázem do větru. Když se totiž první dva vykování ocitli v mém dosahu, ucítil jsem v mysli skomírající teplo. Mé vědomí Smithyho postupně sláblo. "Smithy!" zašeptal jsem zoufale, aby byl při mně. Jako bych v duchu viděl špičku jeho ocásku, jak se v posledním záchvěvu snaží pohnout. Pak vlákénko prasklo a jiskra vyhasla. Byl jsem sám.

Jako šílenství mne zaplavila vlna jakési temné síly. Udělal jsem krok dopředu a sekl muže holí hluboko do tváře. Rychle jsem v rozmachu ucukl a praštil ženu do dolní čelisti. Holé dřevo jí odtrhlo dolní polovinu tváře, tak strašný to byl úder. Když spadla, udeřil jsem ji znovu, bylo to jako bacit žraloka v síti čakanem na dobíjení ryb. Třetí se do mě mohutně navezl, nejspíš abych se nemohl rozmáchnout holí.

Nenechal jsem se zaskočit. Zahodil jsem hůl a pustil se s ním do křížku. Byl samá kost a kůže a odporně páchl. Srazil jsem ho na záda. Funěl mi do tváře a jeho dech byl cit mršinami. Škrábal jsem ho a kousal, stejně nelidský jako on sám. Odtrhli mě od Smithyho, právě když umíral. Bylo mi jedno, co mu udělám, jen když mu to ublíží. Oplácel mi stejnou mincí. Smýkal jsem mu tvář po dlažbě a vrazil mu palec do oka. On se mně zakousl do zápěstí a do krve mi rozškrábal tvář. Když se v mém škrtivém sevření nakonec přestal vzpírat, dovedl jsem ho na hráz a shodil jeho tělo na skály.

Stál jsem tam a ztěžka oddychoval, pěsti sverepě zaťaté. Hleděl jsem směrem k lodi banditů a vzýval je, jen ať si přijdou, jenže noc byla tichá a klidná, až na vlny a vítr a slabé chroptění umírající ženy. Buď to bandité neslyšeli, anebo sami chtěli zůstat nepozorováni a o noční zvuky se nestarali. Čekal jsem ve větru, až se někdo obtěžuje přijít a zabít mě. Nikde se nic nehnulo. Namísto šílenství mě prostoupila prázdnota. Tolik smrti za jednu noc, a celkem bezdůvodně jen kvůli mně.

Ponechal jsem ostatní zmlácená těla na bortící se hrázi napospas rackům a vlnám. Šel jsem pryč. Nic jsem z nich necítil, když jsem je zabil. Žádný strach, žádný hněv, žádnou bolest či jen zoufalství. Byly to věci. A když jsem se vydal na dlouhý pochod na Buckkeep, necítil jsem nic ani ve svém nitru. Napadlo mě, že vykování je snad nákaza a já ji teď chytíl. Nemohl jsem se ani přinutit, abych se tím znepokojoval. Na onu cestu mi zůstalo jen málo vzpomínek. Pořád jsem jen šel, prochladlý, vyčerpaný a hladový. Na žádné další vykování už jsem nenarazil a těch několik pocestných, které jsem na dlouhém úseku potkal, nejevilo chuť dávat se do řeči s cizincem, podobně jako já s nimi. Myslel jsem jenom na to, jak se dostat na Buckkeep. A k Burrichovi. Na hrad jsem dorazil až dva dny po zahájení jarních oslav. Stráže u brány

se mě nejprve pokoušely zadržet. Podíval jsem se na ně.

"To je přece Fitz," zajíkl se jeden hlídač. "Říkali, že jsi mrtvý."

"Drž hubu," odsekl druhý. Byl to Gage, kterého jsem znal už dlouho. Pak vyhrkl: "Burrich byl zraněn. Je nahoře na ošetřovně, hochu."

Kývl jsem a prošel beze slova kolem.

Za celou dobu svého pobytu na Buckkeepu jsem na ošetřovně nebyl. Mé dětské nemoci a poranění mi vždy kurýroval Burrich a nikdo jiný. Ale věděl jsem, kde to je. Nepozorovaně jsem se prodral skrz hloučky a skupinky hodovníků a rázem si zase připadl jako šestiletý chlapec, který se na hradě ocitl poprvé. Držel jsem se tehdy Burriche za opasek, celou tu dlouhou cestu z Moonseye. On měl poraněnou a zavinutou nohu. Ale ani jednou mě neposadil na koně někoho jiného, ani mne nesvěřil jinému do péče. Razil jsem si cestu zástupem lidí s rolníčkami, květy a sladkostmi, máje namířeno do vnitřních prostor hradu. Za kasárnami stála samostatná budova z nabíleného kamene. Nikdo ji nehlídal a já bez potíží prošel předpokojem až do zadní místnosti.

Na podlaze byla podestýlka z bylin a široké okno dovnitř vpouštělo záplavu jarního vzduchu a světla. Místnost přesto působila stísněným a nezdravým dojmem. To nebylo dobré místo pro Burriche. Všechny postele byly prázdné až na jednu. Během jarní veselice se žádný voják na lůžku nezdržoval, pokud doopravdy nemusel. V záplavě sluneční záře s očima zavřenými ležel na úzkém kavalci Burrich. Ještě nikdy jsem ho neviděl tak ztichlého. Přikrývky měl ze sebe shrnuté a hrud' celou ovázanou. Tiše jsem popošel až k němu a usedl na lavici vedle postele. Byl velmi tichý, ale já ho přesto vnímal. Jak zvolna dýchal, jeho obvazy se pohybovaly. Vzal jsem ho za ruku.

"Fitz," řekl, aniž by otevřel oči. Silně mi stiskl ruku.

"Ano."

"Jsi zpátky. Jsi naživu."

"Jsem. Šel jsem rovnou sem, jak nejrychleji jsem mohl. Och, Burrichi, bál jsem se, že jsi mrtev."

"A já zase myslel, že ty jsi mrtev. Všichni ostatní se vrátili už před několika dny." Přerývaně se nadechl.

"Samozřejmě že ten bastard všem ostatním ponechal koně."

"Kdepak," připomněl jsem mu, aniž bych pustil jeho ruku. "Já jsem ten bastard, pamatuješ?"

"Odpusť." Otevřel oči. Běльмо levého oka měl podlité krví. Zkusil se na mě usmát. Uviděl jsem, že otok na jeho levé tváři ještě pořád ustupuje. "Tak. Jsme to ale povedený párek. Na tu tvář by sis měl dát obklad. Podebírám se to. Vypadá to jako škrábanec od zvířete."

"To vykování," spustil jsem, ale nezmohl jsem se na další vysvětlení. Jen jsem tiše dodal: "Poslal mě až do míst severně od Forge, Burrichi."

Tvář se mu zkrivila hněvem. "Nechtěl mi to říci. Ani nikomu jinému. Dokonce jsem poslal jednoho muže za Veritym, aby ho princ přinutil povědět, co s tebou udělal. Žádné odpovědi jsem se nedočkal. Nejradši bych ho zabil."

"Nech to být," řekl jsem a taky jsem to tak myslel. "Jsem zpátky a živý. V jeho zkoušce jsem prostě neobstál, ale nezabilo mě to. A jak jsi mi říkal, v mém životě jsou ještě jiné věci."

Burrich se na posteli trochu pohnul. Mohl bych říci, že při mých slovech se mu nijak neulehčilo. "Holt z toho bude zklamaný." Roztřeseně vydechl. "Byl jsem přepaden. Někdo s nožem. Nevím kdo."

"A je to zlé?"

"Není to dobré, zvlášť na můj věk. Mladý kozel jako ty by se nejspíš otřepal a žil vesele dál. I tak mě bodl jen jednou. Ale spadl jsem na hlavu a praštil se. Dva dny jsem byl úplně bez sebe. A Fitz. Tvůj pes. Taková pitomá, zbytečná věc, ale on zabil tvého psa."

"Já vím."

"Skonal rychle," řekl Burrich, jako by to měla být útěcha.

Při té lži jsem se trochu zatvrdil. "Zahynul jako správný pes," opravil jsem ho. "A kdyby ne, pocítil bys ten nůž víc než jednou."

Burrich ztichl jako pěna. Po chvíli řekl: "Tys u toho byl, že." Nebyla to otázka a nemohlo být pochyb, co tím myslel.

"Ano," uslyšel jsem svoji stručnou odpověď.

"Byl jsi tam, s tím psem té noci, místo aby ses soustředil na Umění?" Jeho hlas pobouřeně zesílil.

"Burrichi, tak to nebylo..."

Odtáhl ode mne ruku a odvrátil se co nejdále. "Nech mě.

"Burrichi, to nemá co dělat se Smithym. Já v sobě Umění prostě nemám. Tak mi ponech aspoň to, co mám, a nech mě být tím, kým jsem. Nepoužívám to ve zlém. A i bez toho to se zvířaty umím. Dokopal jsi mě k tomu. Když to použiji, pak můžu -"

"Drž se z dosahu mých stájí. A drž se zpátky ode mne." Otočil se tváří zpátky ke mně a k mému údivu mu po temné líci stékala slza. "Ty že jsi zklamal? Ne, Fitzi. To já zklamal. Byl jsem moc měkký, že jsem to z tebe při prvním náznaku nevytloukl. 'Dobře ho vychovej,' řekl mi Chivalry. Jeho poslední příkaz pro mne. A já ho zklamal. A ty taky. Kdybys nebyl koketoval s Moudrostí, dokázal by ses naučit Umění. Galen by byl schopen tě učit. Není divu, že tě poslal do Forge." Chvilí mlčel. "Bastard nebo ne, mohl bys být Chivalrymu dobrým synem. Ale tys to všechno hodil za hlavu. Proč? Pro psa. Já vím, co pes může pro člověka znamenat, ale přece nepromarníš život kvůli -"

"Nebyl to jen pes," vpadl jsem mu skoro drsně do řeči. "Smithy. Můj přítel. Ale nebyl to jen on. Vykašlal jsem se na čekání a přišel zpátky za tebou. Myslel jsem, že mě možná potřebuješ. Smithy skonal už před několika dny. Věděl jsem to. Ale já přišel zpátky za tebou v domnění, že mě snad potřebuješ."

Mlčel tak dlouho, až jsem si myslel, že už nepromluví. "To jsi nemusel," promluvil tiše po nějaké době.

"Postarám se o sebe sám." A drsnějším tónem dodal: "To přece víš. Vždycky jsem se postaral."

"A o mě," přiznal jsem. "Vždy ses postaral i o mě."

"A každý z nás udělal jen ztraceně málo dobrého," řekl pomalu. "Podívej se, co z tebe teď je. Jsi jen... Běž pryč. Běž už pryč." Opět se ode mne odvrátil a já ucítil, jak v tom muži něco vyhaslo.

Pomalu jsem vstal. "Připravím ti oční vodičku z lístků heleny. Přinesu to ještě dnes odpoledne."

"Nic mi nenos. Žádné laskavosti. Běž si svou cestou a dělej si, co chceš. Já jsem s tebou skončil." Mluvil už ke zdi. V jeho hlase nebylo slitování. S žádným z nás.

Když jsem odcházel z ošetřovny, ohlédl jsem se. Burrich se nehýbal, ale i zezadu vypadal starší a taky nějak scvrklejší.

Tak proběhl můj návrat na Buckkeep. Byl jsem úplně někdo jiný v porovnání s naivkou, který odsud před pár dny odjížděl. Ačkoli si všichni mysleli, že jsem mrtev, z mého přežití se nedělal žádný povyk. Nikomu jsem k tomu nedal příležitost. Od Burrichova lůžka jsem šel rovnou do pokoje. Umyl jsem se a převlékl se. Taky jsem spal, ale ne moc dobře. Po zbytek jarních slavností jsem jídal jen v noci, sám v opuštěné kuchyni. Napsal jsem krátký dopis králi Shrewdovi, v němž jsem upozornil na možnost, že by nájezdníci mohli pravidelně využívat studní ve Forge. Shrewd mi žádnou odpověď nesdělil a já byl jen rád. Žádný kontakt s lidmi jsem nevyhledával.

S velkou pompou a parádou Galen předvedl svou koterii králi. Ještě jeden kromě mne se nevrátil.

Stydím se teď za to, že si nevzpomínám na jeho jméno, a pokud jsem kdy věděl, co se s ním stalo, zapomněl jsem to. Stejně jako Galen jsem ho nejspíš zavrhl jako bezvýznamného.

Během jara a léta se mnou Galen mluvil jen jedenkrát, a to nepřímo. Potkali jsme se na nádvoří, nedlouho po oslavách. Hovořil za chůze s Regalem. Když mě míjeli, podíval se na mě přes Regalovu hlavu a posměšně řekl: "Má víc životů než kočka."

Zastavil jsem se a díval se na ně, dokud jsem je nepřimel se ohlédnout. Uzemnil jsem Galena pohledem přímo do očí, potom jsem se usmál a přikývl. Nikdy jsem ho nekonfrontoval kvůli jeho pokusu poslat mě na smrt. On se na mě poté už nikdy nepodíval, očima vždycky uhnul, a když jsem přišel do místnosti, vytratil se.

Připadalo mi, že se ztrátou Smithyho jsem přišel o vše. Anebo jsem se ve své zahořklosti snad rozhodl zničit i to málo, co mi zůstalo. Po celé týdny jsem zachmuřený bloumal po hradě a chytře usazoval každého, kdo byl tak pošetilý a odvážil se na mě promluvit. Šašek se mi vyhýbal. Chade mne nevolal. Patience jsem viděl všehovšudy asi třikrát. Dvakrát jsem se dostavil na její zavolání a s přemáháním zachovával základní pravidla zdvořilosti. Potřetí, když už jsem byl znuděn jejím brebentěním o odřezcích růží, jsem prostě vstal a odešel. Vícekrát už pro mě neposlala.

Přišla však doba, kdy jsem cítil, že někoho moc potřebuji. Smithy v mém životě zanechal velikou trhlinu. Navíc jsem nečekal, že své vypovězení ze stájí ponesu tak těžce. Náhodná setkání s Burrichem byla vždy neuvěřitelně rozpačitá, neboť jsme se oba trpce naučili předstírat, že jeden druhého nevidíme.

Zoufale jsem toužil jít za Molly a vypovědět jí všechno, co mne postihlo, všechno, co se mi přihodilo ode dne, kdy jsem poprvé přišel na Buckkeep. Do nejmenší podrobnosti jsem si představoval, jak budeme sedět na pláži, zatímco já budu hovořit, a když skončím, ona mě neodsoudí, ani mně nebude podsouvat své rady, ale jen mě vezme za ruku a bude tiše sedět vedle mne. Konečně bude někdo vědět všechno a já už před ní nebudu muset nic skrývat. A ona se ode mne neodvrátí. Dál jsem si ve svých představách netroufal zajít. Zoufale jsem po ní toužil a zároveň pociťoval strach, který zná jen chlapec, jehož láskaje od dva roky starší nežli on. Kdybych se jí svěřil se vším svým žalem, nemyslela by si o mně, že jsem jen nešťastné dítě, a nelitovala by mě? A co kdyby mě začala nenávidět za to všechno, co jsem jí dříve zamlčel? Snad tucetkrát tato myšlenka odvedla mé kroky z cesty do přístavního města.

Jenže asi o dva měsíce později jsem se do města přece jenom odvážil a můj zrádný krok mě zavedl až ke svíčkárně. Jako z udělání jsem měl s sebou košík a v něm láhev višňového vína a čtyři nebo pět žlutých trnitých růžiček, které jsem s velkými ztrátami kůže nařezal v Ženské zahradě. Jejich vůně přehlušila i záhony tymiánu. Říkal jsem si, že nemám žádný plán. Nemusím jí o sobě vykládat všechno. Nemusím ji ani vidět. Mohu se rozhodnout, až půjdu kolem. Nakonec se však všechno rozhodlo samo a se mnou to nemělo co dělat.

Přišel jsem právě včas, abych uviděl vycházet Molly zavěšenou do Jadea. Hlavy měli blízko u sebe a tiše spolu hovořili. Před dveřmi krámu se zastavili a on se jí zahleděl do tváře. Ona k němu zvedla oči. Když ten muž zvedl váhavě ruku, aby se dotkl její tváře, z Molly byla rázem žena, kterou jsem předtím neznal. Dvouletý rozdíl mezi námi byla obrovská propast, kterou jsem prostě nemohl překlenout, jakkoliv bych chtěl. Ustoupil jsem za roh, než mne mohla spatřit, sklopil tvář a otočil se stranou. Prošli kolem mě, jako bych byl strom nebo patník u cesty. Pomalu si vykračovali a ona mu hlavou spočívala na rameni. Trvalo jim věčnost, než mi zmizeli z očí.

Té noci jsem se opil víc než kdy jindy a dalšího dne se probudil kdesi v křoví na půli cesty k hradu.

6 Vraždy

Chade Fallstar, osobní poradce krále Shrewda, vypracoval rozsáhlou studii o fenoménu vykování během období, které těsně předcházelo válkám s rudými loděmi. Z jeho tabulek čteme následující: "Netta, dcera rybáře Gilla a farmářky Rydy, byla zaživa odvezena z vesnice Goodwater sedmnáctého dne po jarních oslavách. Nájezdníci z rudých lodí ji vykovali a pak ji o tři dny později vrátili do vesnice. Její otec při témté nájezdu zahynul a její matka s pěti mladšími dětmi nevěděla, co si s Nettou počít. V době jejího vykování bylo Nettě čtrnáct let. Ke mně se dostala šest měsíců po vykování.

Když ji ke mně poprvé přivedli, byla špinavá a otrhaná a zesláblá dlouhým pobytem venku a hladověním. Na můj příkaz ji umyli, oblékli a ubytovali v komnatách blízko mých. Zacházel jsem s ní asi jako s divokým zvířetem - každého dne jsem jí vlastnoručně přinesl jídlo a zůstal u ní, zatímco jedla. Dohlížel jsem na to, aby v jejích komnatách bylo teplo, aby měla čisté povlečení a náležité pohodlí, které by žena očekávala: vodu na mytí, kartáče a hřebeny a vůbec vše, co žena potřebuje. Krom toho jsem se postaral, aby měla k dispozici rozličné šicí potřeby, protože jsem zjistil, že před vykováním měla velkou zálibu v ručních pracích a vytvořila několik kvalitních výšivek. Tím vším jsem se chtěl přesvědčit, zda se vykovaný člověk v dobrých podmínkách nezačne navenek chovat jako osoba, kterou dříve býval. Dokonce i divoké zvíře by za těchto podmínek bylo o něco krotčejší. Ale Netta na všechno reagovala lhostejností. Pozbyla nejen své zvyky ženy, ale i přirozené instinkty zvířete. Jedla holýma rukama do přesycení, zbytek pak pohodila na podlahu a rozdupala. Nemyla se a ani o sebe žádným jiným způsobem nepečovala. I většina zvířat znečistí jen jednu část svého brlohu, ale co se týče Netty, počínala si jako myš, která upouští svůj trus všude možné, lůžko nevyjímajíc.

Byla schopna mluvit rozumným způsobem, pokud si něco pevně umanula či chtěla nějakou věc. Když mluvila o vlastní vůli, zpravidla mě obviňovala z toho, že ji okrádám, nebo mi vyhrožovala, když jsem jí okamžitě nedal věc, kterou chtěla. Její navyklý přístup vůči mně byl podezřívavý a nenávidný. Ignorovala mé pokusy o normální konverzaci, ale když jsem jí odepřel jídlo, dokázal jsem z ní výměnou za potravu vyloudit odpovědi. Jasně si pamatovala na svoji rodinu, ale vůbec ji nezajímalo, co se s nimi stalo. Spíše na tyto otázky odpovídala způsobem, jako by hovořila o včerejším počasí. O době jejího vykování

pouze uvedla, zeje drželi v trupu nějaké lodi a že měli málo jídla a jen dostatek vody, která mezi nimi kolovala. Nedávali jí nic neobvyklého, pokud si vzpomínala, ani se jí žádným způsobem nedotkli, pokud si dobře pamatovala. Tak mi nedokázala poskytnout žádné vodítko ohledně mechanismu samotného vykování. To pro mě bylo velkým zklamáním, neboť jsem doufal, že zjištěním, jak k tomu došlo, může člověk objevit metodu nápravy.

Snažil jsem se ji rozumným domlouváním přivést zpět k lidskému chování, ale bezúspěšně. Zdálo se, že mým slovům rozumí, ale nechovala se podle nich. I když jsem jí dal dva bochníky chleba a upozornil ji, že si musí ten druhý schovat na zítra, jinak bude hladem, upustila druhý bochník na podlahu, rozšlapala ho a nazítří snědla zbytky ze země, bez ohledu na to, jak byly znečištěné. Nejevila zájem o vyšívání ani žádnou jinou zálibu, nezajímaly ji ani pestré hračky pro děti. Pokud nejedla či nespala, stačilo jí pouze sedět či ležet, přičemž její mysl byla nečinná stejně jako její tělo. Nabídnutých sladkostí a pečiva se přejedla, až se pozvracela, a pak jedla dál.

Léčil jsem ji rozličnými elixíry a také bylinkovými čaji. Nechal jsem ji postit, naparovat, pročišťoval jsem jí tělo. Horké a studené koupele neměly žádný účinek snad kromě toho, že ji rozlítily. Přiměl jsem ji prospat celý den a noc, ale nic se nezměnilo. Nadopoval jsem ji lektvarem z elfí kůry, že nemohla dvě noci usnout, ale byla jen o to vznětlivější. Nějakou dobu jsem ji rozmazloval laskavostmi, ale stejně jako když jsem ji podroboval nejprísnějším omezením, pro ni v tom nebyl žádný rozdíl, ani v tom, jak pohlížela na mne. Měla-li hlad, byla zdvořilá a příjemně se usmívala, když jsem to po ní chtěl, ale jakmile dostala jídlo, všechny další příkazy a požadavky ignorovala.

Byla šíleně žárlivá na své území a majetek. Více než jednou se mě pokusila napadnout jenom proto, že jsem se odvážil příliš blízko k ní, zrovna když jedla, a jednou také proto, že se jí najednou zachtělo prstenu, který jsem měl na ruce. Pravidelně zabíjela myši, které přilákala její špinavost, s udivující mrštností je chytala a švihala s nimi o zeď. Kočku, která se jednou odvážila do její komnaty, očekával podobný osud.

Zdálo se, že má jen mlhavé ponětí o čase, který od jejího vykování uplynul. Dokázala vyprávět o svém předchozím životě, pokud jsem jí to o hladu přikázal, ale dny po jejím vykování jí všechny splývaly do jednoho dlouhého, včerejška'.

Od Netty jsem nebyl schopen vyzvědět, jestli jí před vykováním něco dali či naopak odebrali. Nevěděl jsem, jestli něco snědla, vdechla, uslyšela či uviděla. Nevěděl jsem, jestli to bylo dílem lidské ruky a lstivosti či dílem mořského démona, který má nad vykovanými moc, jak tvrdí někteří cizinci z dalekých zemí. Během dlouhého a únavného experimentu jsem tedy nezjistil nic.

Jednoho večera jsem Nettě přidal do vody trojitou dávku uspávacího výtažku. Nechal jsem ji vykoupat, učesat a poslat do její vesnice, aby ji tam se všemi náležitostmi pohřbili. Alespoň jedna rodina tak mohla připsat tečku za smutný příběh o vykování. Většina ostatních si však musí po dlouhé měsíce a roky klást stále tutéž otázku, co se stalo s těmi, které kdysi milovali. Pro většinu z nich je lepší, že to ani neví." V tu dobu se v zemi vyskytovalo asi přes tisíc duší, o nichž se vědělo, že byly vykovány.

Burrich svá slova myslel velmi vážně. Neměl už se mnou žádné úmysly. V koňských a psích stájích jsem již nebyl vítán. Hlavně Cob z toho měl šílenou radost. Ačkoliv býval často s Regalem pryč, kdykoli byl ve stájích, pokaždé mi u vchodu zastoupil cestu. "Dovolte, pane, abych vám vašeho koně sám přivedl," říkával úslužně. "Stájmistr má raději, když ve stájích s koňmi zacházejí čeledíni." A tak jsem musel čekat venku jako nějaké pitomé lord'átko, než mi osedlali a přivedli Sooty. Její stáj kydal Cob osobně, který ji rovněž krmil a hřebelcoval. Trpce jsem se musel smířit s tím, jak rychle Sooty přijala Coba zase za svého. Je to jenom kůň, říkal jsem si, a nemůže za to. Ale pro mě to byla další ztráta.

Najednou jsem měl nebývalé mnoho času. - Dříve jsem o dopoledních pracoval ve stájích u Burriche. Nyní jsem je měl jen sám pro sebe. Hod drezírovala v obraně zelenáče. Směl jsem cvičit s nimi, ale to všechno byly lekce, které jsem už dávno znal. Fedwren byl na léto pryč, jako ostatně každý rok. Na to, abych se omluvil Patience, jsem neměl pomyšlení. Ani na Molly jsem již nemyslel. I na tahy do přístavních putyk jsem už vyrážel sám. Kerry se dal do učení k loutkáři a Dirk odešel na moře. Neměl jsem co dělat a byl jsem sám.

Bylo to léto plné utrpení nejenom pro mne. - Zatímco jsem vězel ve své osamělosti a zahořklosti a

pomalou vyrůstal ze všech šatů, zatímco jsem nabručeně odsekával každému pošetilci, který se zkoušel dát se mnou do řeči, a několikrát týdně se opíjel do bezvědomí, stále jsem si byl vědom toho, jak těžce je trýzněno Šest vévodství. Rudé lodě, nyní mnohem troufalejší než kdykoli předtím, sužovaly ve velkém naše pobřeží. Kromě dalších výhrůžek začali bandité konečně vznášet i požadavky. Žádali obilí, dobytek, právo vzít si z našich přístavů, cokoli se jim zamane, právo přistávat na našich plážích a žít na úkor naší země a našeho lidu, vybírat si z našich lidí otroky... každý požadavek byl vždy méně únosný než ten předchozí, a jedinou věcí, jež byla ještě neúnosnější než jejich požadavky, byla hromadná vykování, která vždy následovala po králově odmítnutí.

Prostý lid houfně opouštěl přístavní a pobřežní města. Člověk jim to nemohl mít za zlé, ale naše pobřeží se tak stávalo ještě zranitelnějším. Najímali se další a další vojáci, takže musely být zvýšeny daně, aby mohli dostávat žold. Lidé nespokojeně reptali pod břemenem daní a strachu z rudých lodí. Ještě divněji působili Ostrované, kteří připlouvali k našemu pobřeží v rodinných lodích, nechávající svá pirátská plavidla doma, aby se u našich lidí domáhali azylu. Vyprávěli šílené historky o chaosu a tyranii na Ostrovech, které teď zcela ovládly rudé lodě. Jejich přínos byl možná trochu sporný. Levně se dávali najímat jako vojáci, ačkoliv jim jenom málokdo důvěřoval. Avšak jejich hrůzné příběhy o Ostrovech pod tyranii rudých lodí alespoň odrazovaly naše lidi, aby uvažovali o přistoupení na požadavky banditů. Asi měsíc po mém návratu otevřel své dveře ke mně Cha-de. Celý rozmrzelý z toho, že mě tak dlouho nezavolal, jsem stoupal do schodů pomaleji než obvykle. Když jsem se ocitl nahoře, Chade s paličkou v ruce zvedl oči od rozdrčených semen a v jeho tváři se zračila únava. "Rád tě vidím," řekl beze stopy radosti v hlase.

"A proto jsi mě tak pohotově přivítal zpátky doma," konstatoval jsem kysele.

Ustal v drcení semen. "Omlouvám se. Myslel jsem, že snad potřebuješ být chvíli sám, aby ses dal dohromady." Uhnul zrakem zpátky k hmoždíři. "Ani pro mě nebyly zima a jaro příjemné. Ale co kdybychom to zkusili hodit za hlavu a pokračovali v práci?"

Byl to laskavý a rozumný návrh. Věděl jsem, že je to moudré.

"Mám snad jinou možnost?" zeptal jsem se jízlivě.

Chade odložil paličku a vyškřábal rozdrčené semeno do hustého cedníku, který položil na hrnek, aby do něho odkapalo. "Ne," řekl po chvíli, jako kdyby vše řádně uvážil. "Ne, to opravdu nemáš, a ani já. V mnoha věcech nemáme na výběr." Podíval se na mě, očima mě přejel od hlavy až k patě a potom se zase věnoval svým semínkům. "Po zbytek léta," spustil náhle, "přestaneš pít cokoli kromě vody anebo čaje. Tvůj pot je cítit vínem. A na to, jak jsi mladý, máš dost ochablé svaly. Zima strávená v Galenových meditacích tvému tělu vůbec neprospěla. Hleď ho pořádně procvičit. Dej si za úkol, že se čtyřikrát za den vyšplháš do Verityho věže. Budeš mu tam nosit jídlo a čaje, ukážu ti, jak se připravují. Nikdy před něj nepředstoupíš s mrzutou tváří, ale pokaždé budeš veselý a přátelský. Když budeš chvíli obskakovat Verityho, pak snad pochopíš, že jsem měl své důvody pro to, že jsem se ti v poslední době nevěnoval. Tohle budeš dělat každý den, kdy budeš na Buckkeepu. V ostatní dny pro mě budeš plnit jiné úkoly." Stačilo pár Chadeových slov a cítil jsem se hluboce zahanben. Můj život, tak jak jsem ho vnímal, se během pár okamžiků zvrtil z velké tragédie do bláta mladické sebelítosti. "Celou tu dobu jsem promrhal," přiznal jsem se.

"To byla hloupost," souhlasil Chade. "Měl jsi měsíc na to, abys vzal život pevně do svých rukou. A ty sis počínal jako... rozmazlený spratek. Nedivím se Burrichovi, že je z tebe znechucen."

Už dávno mne přestalo udivovat, co všechno Chade ví. Ale tentokrát jsem poznal, že pravý důvod nezná, a vůbec jsem netoužil svěřovat se mu.

"Už jsi zjistil, kdo se ho pokoušel zabít?"

"Já... nezkoušel jsem to, opravdu."

Nyní zase vypadal poněkud znechuceně Chade. Vzápětí se neubráníl rozpakům: "Hochu, to přece vůbec nejsi ty. Před půl rokem bys byl schopen obrátit stáje vzhůru nohama, jenom abys na to přišel. Před půl rokem, kdybys dostal měsíc volno, bys naplnil každý den horlivou činností. Copak tě trápí?"

Sklopil jsem oči před pravdivostí jeho slov. Nejradši bych mu vypověděl všechno, co mě potkalo, ale zároveň jsem o tom nechtěl před nikým ani hlesnout. "Povím ti všechno, co vím o útoku na Burriche." A spustil jsem.

"A ten, kdo to všechno viděl," zeptal se, když jsem skončil. "Poznal toho muže, který napadl Burriche?"
"Moc dobře na něj neviděl," zaváhal jsem. Bylo zbytečné Chadeovi vykládat, že přesně vím, jak byl cítit, ale můj zrakový dojem je mlhavý.

Chade chvíli mlčel. "Takže měj uši našpicované, jak to jen jde. Rád bych se totiž dozvěděl, kdo nám tu vyrostl tak smělý, že se pokusil zabít králova stájmistra v jeho vlastní stáji."

"Pak si tedy nemyslíš, že to byl jen nějaký osobní Burrichův spor?" otázal jsem se opatrně.

"Možná že ano. Avšak nebudeme činit ukvapené závěry. Mně se to jeví spíše jako součást vyšší hry.

Někdo se k něčemu chystá, ale první překážku v cestě minul. Doufám, že k naší výhodě."

"Můžeš mi říci, proč si to myslíš?",

"Mohl bych, ale neřeknu. Chci, abys volně dospěl k vlastním předpokladům, nezávisle na mých. A teď pojď. Ukážu ti, jak se připravují čaje."

Poněkud se mě dotklo, že se Chade nezeptal na dobu u Galena či na průběh zkoušky. Zdálo se, že můj nezdar přijal jako něco, co se dalo očekávat. Když mi však ukázal ingredience, které vybral do Verityho čajů, zarazila mě síla povzbuzujících prostředků, které princ užíval.

Svého drahého Verityho jsem do té doby vídal jen málo, zato Regala jsem měl na očích víc než dost.

Poslední měsíc byl pořád v jednom kole. Stále se odněkud vracel nebo někam vyjížděl a každý jeho průvod byl okázalejší a honosnější než ten předchozí. Připadalo mně, že pod záminkou hledání nevěsty pro bratra se teď parádí oslnivěji než páv. Panoval všeobecný názor, že je to nezbytné, aby udělal dojem na ty, s nimiž jedná. Já v tom však spatřoval mrhání penězi, které by jinak mohly být vynaloženy na obranu země. Když byl Regal pryč, pocítil jsem vždy úlevu, neboť jeho nepřátelství vůči mně v poslední době dostoupilo vrcholu a on vyhledával nejružnější malichernosti, aby mi ho dal pocítit.

V nestřežených okamžicích, kdy jsem zahlédl Verityho či krále, vypadali oba usouzeně a znaveně.

Zejména Verity působil přímo ustrnule. Ve své netečnosti a roztržitosti si mě všiml pouze jednou, načež se znaveně usmál a řekl, že jsem vyrostl. To byl celý náš rozhovor. Já však zaznamenal, že jí jako nemocný člověk, zcela bez chuti přezvykoval maso a chléb, jako by ho kousání a polykání stálo příliš mnoho sil, a proto byl raději živ jen z kaší a polévek.

"Příliš používá Umění. Tolik mi řekl Shrewd. Jenže proč ho to tak vysává, proč to stravuje i maso na jeho kostech, to už mi vysvětlit nedokázal. A tak mu dávám tonika a elixýry a snažím se ho přimět k odpočinku. Ale on nemůže. Netroufá si, jak říká. Povídal mi, že jedině s přispěním veškerých svých sil může ošálit lodivody rudých lodí, poslat jejich koráby na skály a odradit jejich kapitány. A tak vstává z postele a usedá na svou židli u okna, kde pak celý den sedí."

"A Galenova koterie? To mu k ničemu nejsou?" zeptal jsem se Chadea skoro žárlivě, snad v naději, že se dozvím, jak jsou nepoužitelní.

Chade si povzdychl. "Myslím, že Verity je používá asi tak, jako bych já používal poštovní holuby.

Rozeslal je na věže, odkud mají vysílat varování jeho vojákům a zprávy o pozorování lodí. Ale ve svém úkolu ubránit pobřeží nikomu jinému nedůvěřuje. Ostatní, jak mi řekl, by byli příliš nezkušení, mohli by se lehce prozradit před těmi, jež svým Uměním ovlivňují. Já tomu nerozumím. Ale vím, že on již moc dlouho nevydrží. Modlím se, aby už léto skončilo a zimní bouře zahnalý rudé lodě domů. Kdyby tak byl někdo, kdo by ho v jeho práci vystřídal. Bojím se, že ho to zahubí."

Pojal jsem to jako výčitku za svůj neúspěch v Umění a přešel do trucovitého mlčení. Bloumal jsem jeho komnatami, které mi po několikaměsíční nepřítomnosti připadaly důvěrně známé, ale i trochu cizí. Kusy aparatury pro práci s bylinami byly jako obvykle ledabyly rozesety kolem. Slink se všude ochomýtal a v koutech se povalovaly páchnoucí kousky jeho kostí... a jako obvykle se na židlích porůznu nacházela hromada tabulek a svitků. Zdálo se, že kolekce se povětšinou zabývá Elderlingy. Přecházel jsem od jednoho exempláře ke druhému, zaujat barevnými ilustracemi. Jedna z tabulek, o hodně starší a vyvedenější než ostatní, zobrazovala Elderlinga jako jakéhosi pozlaceného ptáka s lidskou hlavou, korunovanou zježenými vlasy. Začal jsem louskat jednotlivá slova. Bylo to psáno v Piche, prastarém domorodém jazyce Chalcedu, nejjihnějšího sousedního vévodství. Mnohé z barevných symbolů mezitím vybledly nebo už ze starého dřeva oprýskaly a já v Piche nikdy moc zběhlý nebyl. Chade přišel a zastavil se vedle mě.

"Víš," pravil dobrotivě, "nebylo to pro mne snadné, ale dodržel jsem slovo. - Galen nad svými studenty

požadoval naprostou kontrolu. A zvláště si vyhradil, že nikdo nesmí kontaktovat tebe a ani žádným způsobem rušit tvoji disciplínu a výuku. A jak už jsem ti říkal, v Královnině zahradě jsem slepý a zcela bez vlivu."

"Věděl jsem to," zamumlal jsem.

"Ne že bych však nesouhlasil s Burrichovými kroky. Pouze mé slovo dané králi mi zabránilo, abych tě vyhledal."

Obezřetně se odmlčel. "Bylo to těžké období. Já vím. Kéž bych ti tehdy směl pomoci. A neměl by sis to tak brát, že jsi..."

"Selhal," doplnil jsem to slovo, zatímco on se snažil najít jemnější výraz. Vzdychl jsem a pojednou si přiznal svoji bolest.

"Zapomeňme na to, Chade. Já už na tom nemohu nic změnit."

"Já vím." A pak ještě opatrněji dodal: "Ale snad bychom mohli využít to, co ses v Umění naučil. Pokud mi to pomůžeš pochopit, mohu třeba objevit lepší způsob, jak ušetřit Verityho. Tolik let byly tyto znalosti drženy v přísné tajnosti... ve starých svitcích se o tom najde sotva zmínka, snad kromě toho, že v té a té bitvě král svým Uměním strhl vítězství na stranu svých vojáků anebo že ten a ten nepřítel byl uveden do zmatku královým Uměním. Jenže není tam nic o tom, jak se to dělá, nebo -"

Znovu mě sevřelo zoufalství. "Zapomeň na to. To není pro bastardy. Myslím, že už jsem to potvrdil."

Zavládlo mezi námi ticho. Pak si Chade ztěžka povzdechl. "No, asi už to tak bude. Také já se posledních několik měsíců snažím prohlédnout podstatu vykování. Ale všechno, co jsem se o tom dozvěděl, hovoří pouze o tom, co to není a co je proti tomu neúčinné. Jediný lék, který jsem na to objevil, je ten nejstarší známý, který účinkuje na vše."

Smotal jsem a zavázal svitek, který jsem si prohlížel, s neklamným pocitem, že přesně vím, co bude následovat. Nemýlil jsem se.

"Král mě pověřil úkolem pro tebe."

Toho léta, během tří měsíců, jsem pro krále sedmnáctkrát zabíjel. Kdybych už předtím z vlastní vůle a v sebeobraně nezabil, bylo by to asi mnohem těžší.

Ony úkoly by se mohly zdát lehké. Jen já a kuň a košíky s otráveným chlebem. Jezdil jsem po cestách, kde byli napadáni pocestní, a když na mě zaútočili vykování, dal jsem se na ústup, nechávaje za sebou stopu roztroušených chlebů. Kdyby to byli obyčejní ozbrojenci, měl bych snad menší strach. Ale celý svůj život jsem byl zvyklý spoléhat se na svou Moudrost, která mi vždy dávala vědět, kde se nacházejí ostatní. Bylo to podobné, asi jako kdyby jiný musel pracovat bez očí. Navíc jsem brzy přišel na to, že ne všichni vykování jsou bývalí ševci a tkalci. Jejich druhý menší klan, který jsem otrávil, měl ve svých řadách několik vojáků. Měl jsem štěstí, že většina se mezi sebou prala o chleby, když mě kdosi stáhl z koně. Utržil jsem hlubokou řeznou ránu nožem a dodnes mám na levém rameni jizvu. Byli silní a zdatní a zdánlivě bojovali jako jednotka, snad proto, že tak byli vycvičeni v době, kdy ještě byli lidmi. Byl bych tehdy zahynul, kdybych na ně nezakřičel, že je hloupost bít se se mnou, zatímco ostatní jim snědí všechn chléb. V tu ránu mě pustili, já se dovlekl ke koni a ujel.

Použité jedy nebyly krutější, než bylo nutné, aby však byly účinné i v tom nejmenším dávkování, museli jsme používat ty drsnější. Vykování neměli laskavou smrt, ale byla rychlá, jak nejlepěji Chade dokázal namíchat. Po smrti z mých rukou se dychtivě sáпали a já nepotřeboval být svědkem jejich slintavých křečí anebo vidět jejich těla ležet podél silnice. Když zvěsti o mrtvých vykováných dorazily na Buckkeep, všude už se šířila Chadeova verze - že nejspíš zemřeli na otravu, když snědli zkažené ryby z říček s potěrem. Příbuzní jejich těla posbírali a řádně pohřbili. Říkal jsem si, že se jim nejspíš ulevilo a že vykováným bylo dopřáno rychlejšího konce, než kdyby museli umírat hladu uprostřed zimy. A tak jsem si na zabíjení zvykl a měl na svědomí už skoro dvacet mrtvých, než jsem jednomu muži stanul tváří v tvář a pak i jeho zabil.

Ani s ním to nebylo tak těžké, jak by se mohlo zdát. Byl to bezvýznamný lordík, jenž měl pozemky v okolí Turlake. Na Buckkeep se donesla zvěst, že ve vzteku udeřil dítě svého sluhy a děvče pozbylo rozum. To naprosto stačilo, aby král Shrewd zbystřil sluch. Statkář zaplatil plné odškodné a sluha, jenž to přijal, se přestal domáhat královy spravedlnosti. O pár měsíců později však ke dvoru přijela dívčina sestřenice a vymohla si soukromé slyšení u krále Shrewda.

Poslali mě, abych její tvrzení ověřil, a tam jsem viděl, že dívka je držena u statkářova křesla jako pes, a taky to, že její břicho začíná kynout, neboť čeká dítě. Když mi pak hostitel nabídl víno v broušeném skle a vyptával se na čerstvé novinky ze dvora krále Shrewda, nebylo pro mne zatěžko vyhlédnout si chvilku, pozvednout jeho sklenici ke světlu a vychválit kvalitu nádoby i vína. Odjížděl jsem několik dní nato, máje úkol splněný, se vzorky papíru, který jsem slíbil Fedwrenovi, a s tlumočeným přáním šťastného návratu od statkáře. On sám byl toho dne indisponován. Zemřel v krvi, slintající a šílený - asi o měsíc později. Sestřenice se pak ujala nešťastného děvčete a jejího dítěte. Do dnešního dne svého činu nelituji, ani toho, že jsem pro něj zvolil pomalou smrt.

Když jsem právě nerozséval smrt mezi vykovanými, posluhoval jsem svému pánovi - princovi Veritymu. Vzpomínám si, jak jsem se poprvé vyšplhal do jeho věže, balancuje za chůze s podnosem. Na vrcholu jsem očekával stráž nebo hlídku, ale nikdo tam nebyl. Zaklepal jsem na dveře, a když se nikdo neozval, tiše jsem vstoupil. Verity seděl na židli u okna. Do místnosti vanul od oceánu letní vítr. Mohla by to být docela příjemná komnata, prosvětlená a provzdušněná uprostřed dusného letního dne. Mně však připomněla celu. U okna stála židle a u ní malý stolek. V rozích místnosti a podél zdí byl na podlaze prach a smetl ze staré rákosové podestýlky. Verity tam seděl, bradu pokleslou na hrudi, jako kdyby dřímал, avšak pro mé smysly celá místnost vibrovala jeho energií. Vlasy měl neučesané, na bradě jednodenní porost. Oblečení na něm schlíple viselo.

Nohou jsem za sebou zavřel dveře a šel s podnosem ke stolu. Položil jsem ho na desku a v tichosti vyčkával. Za několik minut se Verity vrátil z míst, kde byl. Vzhlédl ke mně a přízračně se usmál - ten tam teď byl jeho starý dobrácký úsměv. Pak se podíval na podnos. "Co je to?"

"Snídaně, Sire. Všichni kromě vás už jedli před několika hodinami."

"Já už jsem jedl, hochu. Dnes časně zrána. Jakousi odpornou rybí polévku. Kuchaře by za to měli pověsit. Ryba hned po ránu, to není pro nikoho dobré." Působil nejistě, jako roztřesený pantáta, který se snaží rozpomenout na dny svého mládí.

"To bylo včera, Sire." Odkryl jsem před ním talíře. Z teplého chleba se linula vůně medu a hrozinek, dále tam bylo maso na studeno, miska jahod a k tomu pohárek smetany. Všechno malé porce, skoro jako pro dítě. Do připraveného hrnku jsem nalil kouřící čaj. Silně zavoněl zázvorem a mátou, což mělo zakrýt hořké spodní aroma elfí kůry.

Verity na to chvilku hleděl a potom se podíval na mne. "Chade je vždy tak neúprosný, že?" Řekl to docela nenucené, jako kdyby Chadeovo jméno na hradě znělo každý den.

"Musíte jíst, pokud máte pokračovat," řekl jsem nestranně.

"Myslím, že ano," řekl znaveně a otočil se k podnosu, jako by umně přichystané jídlo bylo jen další povinností, která ho čeká. Jedl bez požitku a čaj vypil naráz, s chlapeckým sebezapřením jako medicínu, nenechávaje se ošálit zázvorem či mátou. Asi v půli jídla se s povzdechem odvrátil od talíře a na chvíli se zahleděl z okna. A pak, jako by se odkudsi vrátil, se přinutil spořádat každý kousek své snídaně, až nezbylo nic. Odstrčil podnos a opřel se na židli jako vyčerpaný. Hleděl jsem na něj. Čaj jsem připravil já sám. Po takovém množství elfí kůry by Sooty přeskočila zeď stáje.

"Můj princí?" řekl jsem, a když se nehýbal, jemně jsem ho dloubl do ramene. "Verity? Jste v pořádku?"

"Verity," zopakoval jako v mráкотách. "Ano. Mám to radši než ‚Sire‘ nebo ‚můj princí‘ či ‚milorde‘. To byl tah mého otce, že sem poslal tebe. Dobrá. Možná ho ještě překvapím. Ale ano, říkej mi Verity. A řekni jim, že jsem jedl. Poslušně jako vždy, jedl jsem. A teď už běž, chlapče. Já musím pracovat."

Zdalo se, že s vypětím sbírá své síly, a pak se jeho pohled opět zatoulal do dálky. Poskládal jsem v největší tichosti nádoby na podnos a zamířil ke dveřím. Když jsem však zvedl zástrčku, opět promluvil:

"Chlapče?"

"Sire?"

"Ach - ach!" upozornil mne.

"Verity?"

"V mých komnatách je Leon, chlapče. Vezmi ho chvíli na vzduch, ano? Trápí se. Nemá to smysl, abychom se oba takhle ničili."

"Ano, Sire. Verity."

A tak mi jeho starý pes, jenž měl nejlepší léta za sebou, připadl do opatrování. Každý den jsem ho

brával z Verityho komnaty a pak jsme společně v kopcích, na útesech a plážích pronásledovali vlky, kteří se tam posledních dvacet let nezatoulali. Přesně jak se Chade domníval, byl jsem v mizerné kondici a ze začátku jsem starému vlčákovi jen stěží stačil. Ale s postupem času jsme se znovu dostali do kondice a Leon mi chytil jednoho či dva králíky. Teď, když už jsem neměl přístup do Burrichova panství, jsem neváhal používat Moudrost, kdykoli se mi zamlulo. Jenže jak jsem už dávno zjistil, dokázal jsem s Leonem komunikovat, ale nebylo mezi námi žádné pouto. Ne vždy na mě bral zřetel a po celou tu dobu mi v podstatě nevěřil. Kdyby to bylo štěně, jsem si jist, že bychom se spřátelili. Byl však už moc starý a své srdce navždy svěřil Veritymu. Moudrost člověku nedává nadvládu nad zvířaty, ale jen náhled do jejich duší.

Tříkrát denně jsem se šplhal po příkrých točitých schodech nahoru, abych Verityho přiměl k jídlu a vyloudil z něho několik málo slov ve vzájemném rozhovoru. V některých dnech to bylo jako mluvit k dítěti či roztřesenému starci. Jindy se ptal po Leonovi a zpovídal mě, co se děje dole ve městě. Občas jsem byl několik dní mimo Buckkeep za jinými úkoly. Zpravidla si toho ani nevšiml, ale jednou, zrovna po výpravě, na níž jsem přišel k řezné ráně, mě pozorně sledoval, jak nemotorně skládám prázdné nádoby na podnos. „Jak ti se museli smát pod vousy, když se dozvěděli, že zabíjíme své vlastní.“ Ztuhl jsem, nevěda, co na to říci. - Měl jsem za to, že o mých úkolech vědí pouze Shrewd a Chade. Ale Verityho zrak opět zabloudil do dálky a já zmlkl.

Aniž bych to měl v plánu, začal jsem v jeho okolí provádět změny. Jednoho dne, zatímco Verity jedl, jsem zametl místnost a pozdě večer jsem podnikl ještě jednu cestu a vynesl nahoru plný pytel steliva z rákosu a bylin. Měl jsem strach, že ho budu rušit, ale Chade mě naučil pohybovat se nepozorovaně. Pracoval jsem tiše a bez řeči a Verity nezareagoval ani na můj příchod, ani na můj odchod. Místnost však dostala svěží nádech a vůně z květů ververíí smíšená s bylinami v podestýlce oživila vzduch. Když jsem tam jednou přišel, našel jsem ho, jak podřimuje na své židli s tvrdým opěradlem. Přinesl jsem polštáře, které on několik dní ignoroval a které jsem pak jednoho dne zaranžoval podle jeho vkusu. Místnost zůstala nadále holá, ale já cítil, že on to tak potřebuje, aby si udržel koncentraci. Nosil jsem mu jenom prosté drobnosti, žádné tapiserie či draperie, žádné vázy s květinami či zvonečky do větru, ale hrnečky s kvetoucím tymiánem, aby mu ulehčil od bolestí hlavy, které ho trápily. Jednoho bouřlivého dne jsem nahoru přinesl pokrývku proti dešti a průvanu z otevřeného okna.

Toho dne jsem ho našel spícího na židli, schlíplého jako mrtvolu. Ovinul jsem ho dekou, jako by byl těžce nemocný, a položil před něho podnos. Nechal jsem ho však zakrytý, aby jídlo nevychladlo. Posadil jsem se na podlahu u jeho židle, opřel se o jeden z odhozených polštářů a naslouchal tichu v místnosti. Den působil klidným dojmem, navzdory prudkému letnímu dešti za otevřeným oknem a vichru, který občas vtrhl dovnitř. Musel jsem usnout, protože jsem se probudil s jeho rukou na hlavě.

"To ti, hochu, řekli, abys na mě dohlížel i ve spánku? Čehopak se bojí?"

"Ničeho, pokud vím, Verity. Jen mi řekli, abych ti nosil jídlo a postaral se o to, že ho sníš. Nic víc."

"A co ty pokrývky a polštáře a hrnky s vonnými květinami?"

"To byl můj nápad, princ. Žádný člověk by neměl žít v takové pustině, jako je tahle." A v tom okamžiku jsem si uvědomil, že spolu nemluvíme nahlas. Vsedl jsem se vzpřímil a zvedl k němu zrak.

Také Verity jako by přišel k sobě. Poposedl na své nepohodlné židli. "Chvála téhle bouři, která mi dává vydechnout. Utajil jsem ji před třemi jejich loďmi. Ty, kteří hleděli k obloze, jsem přesvědčil, že je to jen letní přehánka. Teď se lopotí u vesel a zírají do provazců deště ve snaze udržet kurs. A já si mohu urvat pár chvil poctivého spánku." Odmlčel se. "Prosím tě za prominutí, hochu. Občas se mi teď kontakt skrze Umění jeví přirozenější než mluvení. Nechtěl jsem se ti takto vnucovat."

"To nevádí, můj princ. Jenže mě to zaskočilo. Já sám Umění neovládám, nebo jen mizerně a nahodile. Vůbec nevím, jak jsem se vám otevřel."

"Verity, hochu, kdepak tvůj princ. Žádný princ nevysedává mlčky na židli v propocené košili, navíc s dvoudenním porostem. Ale co je to za nesmysl? Přece bylo domluveno, že se budeš učit Umění?"

Vzpomínám si, jak Patience svým hbitým jazykem udolala mého nesmlouvavého otce." Dovolil si znavený úsměv.

"Galen se mě pokoušel učit, ale já neměl potřebné vlohy. S bastardy je to prý často - "

"Počkej," zabručel a v tu ránu byl uvnitř mé mysli. "Tohle je rychlejší," navrhl omluvně a pak si pro sebe

zamumlal: "Copak tě to tak obestírá? Ach!" - A rázem byl z mé mysli pryč, to vše tak obratně a lehce, jako by Burrich vytrhl psovi z ucha klíště. Dlouho pak v tichosti seděl a já se mu zvědavě přizpůsobil. "Jsem v tom silný jako tvůj otec. Galen tak dobrý není."

"Jak se tedy mohl stát mistrem Umění?" zeptal jsem se tiše. Zajímalo mne, jestli to Verity neřekl jen proto, abych si svůj nezdar tolik nebral.

Verity chvíli mlčel, jako kdyby chodil kolem horké kaše. "Galen... byl miláčkem královny Desire. Jejím oblíbencem. A královna důrazně trvala na tom, aby šel Galen do učení k Solicity. Často si říkám, jak musela být naše mistryně Umění zoufalá, když se ho ujala jako učně. Víš, Solicity věděla, že umírá. Jsem si jist, že jednala ve spěchu, a ke konci svého rozhodnutí litovala. Myslím si, že Galen za sebou nemá ani půlku výcviku, který by měl mít, než by si mohl začít říkat 'mistře'. Ale už to tak je, on je to jediné, co máme."

Verity si odkašlal a vypadal trochu nesvůj. "Budu mluvit jasně, jak jen dovedu, chlapče, protože vidím, že umíš držet jazyk za zuby, je-li třeba. Galen to místo získal z protekce, ne že by si ho byl zasloužil. Myslím, že nikdy zcela nepochopil, co to znamená být mistrem Umění. Samozřejmě ví, že mu tato pozice skýtá moc, a nemá zábrany ji použít. Ale Solicity nebyla jen tak někdo, kdo by si liboval v teplíčku svého vysokého postavení. Solicity byla poradcem Bountyho a prostřednicí mezi králem a všemi ostatními, kdo pro něj praktikovali Umění. Dala si za úkol vyhledávat a učit co nejvíce skutečně projevených talentů, kteří by skýtali záruku, že Umění užijí správně. Tato koterie je první skupinou, kterou Galen vycvičil od doby mého a Chivalryho dětství. A podle mne nejsou moc dobře připraveni. Ne, jsou jenom vycvičení, asi jako když opice a papoušci umějí imitovat lidi, aniž by vlastně věděli, co dělají. Jenže jsou jediní, koho mám." Verity se podíval z okna a potichu pravil: "Galen postrádá jemnost. Je stejně hrubý, jako byla jeho matka, a rovněž tak domýšlivý." Rázem umlkl a tváře mu zrudly, jako kdyby řekl něco neuváženého. Pak ještě tišším hlasem pokračoval: "Umění je jako jazyk, hochu. Nemusím na tebe křičet, abych ti sdělil, co po tobě chci. Mohu zdvořile požádat nebo učinit narážku nebo ti své přání tlumočit kývnutím a úsměvem. Já umím na člověka působit Uměním a nechat ho, aby si myslel, že to všechno byl jeho nápad, aby mi udělal radost. Jenže to vše Galenovi uniká jak při praktikování Umění, tak při jeho výuce. Používá sílu, aby si probil cestu dovnitř. Ponížení a bolest představují jeden způsob, jak pokořit obranu člověka, a právě v to Galen věří. Avšak Solicity používala triky. Nechala by mě pozorovat jestřába nebo zrnko prachu poletující v záři slunce, jako by na světě nic jiného neexistovalo. A rázem by byla tam, uvnitř mé mysli se mnou, usmívala by se a chválila mne. Učila mě, že být otevřený prostě znamená nebýt uzavřený. A vstoupit do něčí mysli většinou můžeš jen tehdy, když jsi ochoten vyjít ven ze své vlastní. Už to chápeš, chlapče?"

"Trochu," zaváhal jsem.

"No," povzdechl si. "Mohl bych tě naučit Umění, jenom kdybych měl čas. Ale já nemám. Ale řekni mi jedno - měly tvé lekce hladký průběh, než tě Galen podrobil zkoušce?"

"Ne. Nikdy jsem neměl talent... počkat! To není pravda! Co to tu říkám, co si to vůbec myslím?" Ačkoli jsem seděl, náhle jsem se zakymácel a hlava se mi odrazila od opěradla Verityho židle. Natáhl ruku a zachytil mě.

"Myslím, že jsem byl moc unáhlený. Upokoj se, chlapče. Někdo ti zamlžil rozum. Popletl tě, stejně jako já matu lodivody a kormidelníky rudých lodí. Přesvědčuji je, že už provedli zaměřování a že jejich kurs je správný, zatímco ve skutečnosti směřují do příčného proudu. Přesvědčuji je, že už minuli bod, který ještě nespátřili. A tebe někdo přesvědčil, že neovládáš Umění."

"Galen," řekl jsem přesvědčeně. "Skoro jsem si byl jist, ve kterém okamžiku. To odpoledne, kdy do mne vtrhl. Od té doby nebylo už nic jako dřív. Žil jsem v jakési mlze, po celé ty měsíce..."

"Pravděpodobně. Ačkoli jestli jsi někdy pronikl do něj, jsem si jist, že jsi viděl, co mu Chivalry provedl. Nenáviděl tvého otce se vši vervou, ještě než si jej Chiv ochočil jako psíka. Neměli jsme z toho dobrý pocit. Byli bychom tu vazbu zrušili, jen kdybychom zjistili, jak se to dělá, aby se to nedozvěděla Solicity. Ale Chiv byl v Umění silný a my tehdy byli ještě skoro chlapci a Chiv to udělal ve vzteku. Kvůli něčemu, co Galen ironií osudu udělal mně. Ale i když Chivalry neměl vztek, dostat se do kontaktu s jeho Uměním bylo jako být pošlapán koněm. Nebo ponořen do dravé řeky - to spíš. Posedl ho spěch a on do tebe vpadl, odhodil své sdělení a zase prchl." Verity se znovu odmlčel a natáhl ruku, aby sundal poklici z talíře

s polévkou. "A já vždycky jaksi předpokládal, že to všechno víš. Ačkoli ať visím, jestli byl nějaký způsob, jak by ses to dozvěděl. Kdo by ti to byl řekl?"

Já se však chytíl jediné věci. "Ty bys mne mohl naučit Umění?"

"Kdybych měl čas. Moře času. Jsi hodně jako Chiv a já, když jsme se učili. Nedůsledný. Silný, avšak bez potuchy o tom, jak z té síly něco vytěžit. A Galen tě, myslím... pořádně zasáhl. Máš kolem sebe zdi, kterými nemohu proniknout, a to jsem silný. Musel by ses naučit, jak je zbořit. To je zatraceně těžká věc. Ale jistě, já bych tě mohl učit. Kdybychom ty a já měli k dispozici rok a nic jiného na práci." S tím odstrčil polévku stranou. "Ale to my nemáme."

Mé naděje se opět zhroutily. Pohltila mě druhá vlna zklamání a bolestně mnou mrštila o kameny zoufalství. Mé veškeré vzpomínky se rázem uspořádaly a já si v návalu hněvu uvědomil, co všechno mne postihlo. Nebýt Smithyho, vrhl bych se té noci se svým životem na úpatí věže. To Galen se mě pokoušel zabít zrovna tak, jako by měl v ruce nůž. Nikdo by se nebyl dozvěděl, jak surově mě zbil, kromě členu jemu oddané koterie. A když mu to nevyšlo, vzal mi všechny naděje na to, že se kdy naučím Umění. Vlastně mě zmrzačil a já bych... Rozlíčený jsem vyskočil na nohy.

"Ouha! Pomalu a opatrně. Máš jistě důvod k rozhořčení, ale my si zrovna teď nemůžeme dovolit na hradě rozepře. Nech si to pro sebe, dokud si to v klidu nerozvážíš, už kvůli králi." Sklopil jsem hlavu před jeho moudrou radou. Verity zvedl poklici z malého pečeného kuřete a zase ji položil. "A proč by ses vůbec chtěl tomu Umění naučit? Je to nešťastná věc. Nevhodné zaměstnání pro muže."

"Abych ti pomohl," řekl jsem bez uvážení a pak si uvědomil, že je to pravda. Kdysi jsem se chtěl osvědčit jako pravý a dobrý syn Chivalryho, udělat dojem na Burriche a Chadea, zvýšit svoji prestiž na hradě. Ale teď, když jsem chvíli sledoval, co Verity dělá, vytrvale den za dnem, bez jediné pochvaly či slůvka uznání od jeho poddaných, pouze jsem zjistil, že mu chci pomáhat.

"Abys mně pomohl," zopakoval tiše. Větrná bouře pomalu slábla. Se znaveným výrazem zvedl oči k oknu. "Odnes to jídlo pryč, chlapče. Teď na to nemám čas."

"Ale ty potřebuješ sílu," zaprotestoval jsem. S pocitem viny jsem si uvědomil, že se mnou ztrácel čas, který by měl raději věnovat jídlu a spánku.

"Já vím. Jenže já nemám čas. Už pouhé ježení mi bere energii. Zvláštní, když si to člověk uvědomí. Nemám nazbyt, abych ji teď vydával právě na to." Jeho oči už pátraly kdesi v dálce, hledíce skrz dešťovou clonu, která pomalu řídla.

"Dal bych ti svou sílu, Verity. Kdybych mohl."

Zaraženě se na mě podíval. "A víš to jistě?"

Jeho zápal, s jakým mi otázku položil, jsem nechápal, ale odpověď jsem znal: "Samozřejmě že ano." A tišeji jsem dodal: "Jsem králův muž."

"A z mé vlastní krve," potvrdil. Vzdychl. Na chvíli se zatvářil přepadle. Opět se podíval na jídlo a vyhlédl z okna. "Už je nejvyšší čas," zašeptal. "A mohlo by to stačit. Otče, k čertu s tebou. To musíš pokaždé vyhrávat? No tak, pojď sem, hochu."

Řekl ta slova tak zaníceně, že mne to vyděsilo, ale uposlechl jsem. Když jsem si stoupl k jeho židli, natáhl ruku. Položil mi ji na rameno, jako kdyby potřeboval pomoci při vstávání.

Vzhlédl jsem k němu z podlahy. Pod hlavou jsem měl polštář a na sobě pokrývku, kterou jsem prve přinesl. Verity stál a vykláněl se z okna. Celý se třásl horečným vypětím a jeho Umění, které vyvíjel, bylo jako příboj vln, který jsem skoro cítil. "Na skály," řekl s hlubokým uspokojením a otočil se od okna. Usmál se na mě svým starým zavilým úšklebkem, který mu však zmizel ze rtů, když na mě pohlédl.

"Jako tele na porážce," řekl kající. "Měl jsem vědět, že si neuvědomuješ, co říkáš."

"Co se to se mnou stalo?" vysoukal jsem ze sebe. Zuby mi jektaly a celé tělo se třáslu jakoby zimou. Cítil jsem, že mi snad kosti s rachotem vyskočí z kloubů.

"Nabídl jsi mi svou sílu. Já ji přijal." Nalil šálek čaje a poklekl, aby mi ho přidržel u úst. "Pij pomalu. Moc jsem spěchal. Neřekl jsem předtím, že Chivalry byl se svým Uměním jako býk? Co bych pak musel říci o sobě?"

Jeho stará příkrá srdečnost a dobrá nálada byly zase zpátky. Byl to opět Verity, kterého jsem už měsíce neviděl. Podařilo se mi nasát plnou pusou čaje a ucítil jsem, jak mě elfi kůra zaštipala v ústech a v hrdle. Můj třas trochu polevil. Verity si nenuceně lokl ze svého hrnku.

"Za starých dob," řekl hovorně, "se král napojoval na svou koterii. Půl tuctu a více mužů, všichni naladěni jeden na druhého, schopni spojit své síly a podle potřeby je nabídnout. To byl jejich pravý účel. Poskytovat sílu králi či vůdčí osobnosti z vlastních řad. Myslím, že Galen to moc dobře nechápe. Jeho koterie je dílem přesně v jeho stylu. Jsou jako koně, volí a oslí, všichni v jednom postroji. Žádná skutečná koterie. Postrádají jednotu myslí."

"Ty jsi ze mne načerpal sílu?"

"Ano. Věř mi, chlapče, že bych to neudělal, kdybych neměl náhlou potřebu. A myslel jsem, že víš, co jsi mi nabídl. Nazval ses královým mužem, to je již hodně starý termín. A protože jsme si pokrevně blízko, věděl jsem, že se na tebe mohu napojit." Praštil s hrnkem o podnos. Jeho hlas potměněl hnusem. "To Shrewd. On uvádí věci do pohybu, kola se otáčejí a kyvadla kmitají. Není to náhoda, že právě ty mi nosíš jídlo, chlapče. To on mi tě připravoval k dispozici." Udělal rychlou obrátku po místnosti a zastavil se přímo nade mnou. "Příště už se to nestane."

"Nebylo to zas tak špatné," řekl jsem malátně.

"Že ne? A proč se tedy nepokusíš vstát? Či jen sednout? Jsi jenom chlapec, osamělý, ne celá koterie. Kdybych si nebyl závčas uvědomil tvoji nevědomost a nestáhl se, byl bych tě zabil. Prostě by se ti zastavilo srdce a dech. Takhle už tě nebudu vysávat. Pro nikoho na světě. Pojd' sem." Shýbl se, zlehka mě zvedl a posadil na svou židli. "Chvilí si tu poseď. A najež se. Já to teď nepotřebuji. A až ti bude lépe, běž za Shrewdem, že tě posílám já. Řekni mu, že jsem si stěžoval, že mě rušíš. Že si přeji, aby mně od teďka nosil jídlo kuchtík."

"Verity," spustil jsem.

"Ne," opravil mě. "Říkej mi ,můj princí'. Protože pokud jde o tohle, jsem tvůj princ a nebudeme se o tom bavit. Teď jez."

Sklopil jsem nešťastně hlavu, ale přitom se pustil do jídla, a elfí kůra v čaji mě vzkřísila rychleji, než jsem čekal. Brzy jsem mohl vstát, poskládal jsem nádobí na podnos a šel ke dveřím. Cítil jsem se poražený. Zvedl jsem zástrčku.

"FitzChivalry Farseer."

Zastavil jsem se a ztuhl při těch slovech. Pomalu jsem se otočil.

"To je tvé jméno, chlapče. Zapsal jsem si to do vojenského deníku v den, kdy mi tě přivedli. Další věc, o které jsem si myslel, že ji víš. Přestaň už o sobě konečně smýšlet jako o bastardovi, FitzChivalry Farseere. A hled' ještě dnes navštívit Shrewda."

"Sbohem," řekl jsem tiše, ale Verity už opět hleděl z okna. A tak nás všechny zastihl vrchol léta. Chadea nad jeho tabulkami, Verityho u okna, Regala na námluvách u princezen namísto svého bratra a mne v tichosti vraždícího pro svého krále. Zástupci vnitrozemských a pobřežních vévodství zasedali u poradních stolů, kde na sebe syčeli a prskali jako kočky nad rybou. A tomu všemu vévodil Shrewd, jenž jako pavouk udržoval napjaté každické vlákno své pavučiny a bystřil sluch při sebemenším záchvěvu. Bandité s rudými loděmi se na nás vrhali jako štiky na návnadu s hovězím, vytrhávali z našich řad nešťastníky, které poté vraceli vykované. A tito vykovaní se stali pohromou naší země, žebráky, lupiči či břemeny svých rodin. Lidé se báli rybařit, obchodovat či farmařit na přímořských pláních u ústí řek. A přitom bylo nutné zvyšovat daně, abychom mohli nasytit vojáky a hlídače, kteří i přes svůj rostoucí počet nebyli schopni zemi ubránit. Shrewd mě mezitím s nevolí propustil ze služeb Verityho. Můj král mě potom neoslovil po déle než měsíc. Až náhle jednoho rána jsem k němu byl povolán na snídani.

"Je to mizerná doba na ženění," protestoval Verity. Pohlédl jsem na pobledlého vyzáblého muže, jenž seděl u králova prostřeného stolu, a nemohl jsem uvěřit tomu, že je to onen drsný bodrý princ z dob mého dětství. Za jediný měsíc tak strašně sešel. Pohrával si v ruce s kouskem chleba a pak ho zase nechal být. Ta tam byla brunátnost jeho tváře a lesk očí z častého pobytu venku, vlasy měl matné a svaly ochablé. Bělmo očí mu zežloutlo. Kdyby byl pes, Burrich by ho odčervil.

Bez vyzvání jsem promluvil: "Před dvěma dny jsem lovil s Leonem. Chytil mi králíka."

Verity se ke mně otočil a na tváři mu pohrával stín jeho někdejšího úsměvu. "Tak ty bráváš mého vlčáka na králíky?"

"Líbí se mu to. Ale postrádá vás. Přinesl mi králíka, já ho za to pochválil, ale nezdálo se, že by ho to nějak potěšilo." Nemohl jsem mu říkat, jak se na mě Leon podíval. To není pro tebe, vyčetl jsem z jeho

očí i chování.

Verity zvedl sklenici. Ruka se mu slabě třásla "Jsem rád, že s tebou vychází, chlapče. Je to lepší než - " "Svatba," vpadl mu do řeči Shrewd, "dodá lidem odvalu. Já stárnu, Verity, a časy jsou zlé. Lidé nevidí konce svému trápení a já si netroufám slibovat jim řešení, která nemáme. Ostrované mají pravdu, Verity. My nejsme válečníci, kteří se zde kdysi usadili. Stali se z nás usedlí lidé. A usedlé lidi lze ohrožovat způsoby, kvůli nimž se nomádi a kočovníci nezneklidňují. A my teď můžeme být zničeni těmi samými způsoby. Když usedlí lidé vyhledávají bezpečí, usilují tím o kontinuitu."

V tom okamžiku jsem bystře vzhlédl. Tohle byla Chadeova slova, dal bych na to krk. Znamenalo to, že Verityho svatbu nějak pomáhal zosnovat Chade? Můj zájem znovu vzrostl a já se znovu ptal sám sebe, proč mě asi král pozval na snídani.

"Jde jen o to, uklidnit náš lid, Verity. Ty nemáš Regalův šarm ani způsoby, jimiž Chivalry přesvědčil kohokoli, že se dokáže postarat o cokoli. Tím tě rozhodně nechci podceňovat, máš takový talent pro Umění, jaký jsem v naší linii ještě neviděl, a v mnoha oblastech by tvé vojenské taktické schopnosti byly důležitější než Chivalryho diplomacie."

Znělo mně to poněkud podezřele, trochu jako nacvičená řeč ke mně. Sledoval jsem Shrewda, když se odmlčel. Dal si na chleba sýr a zavařeniny a zamyšleně se do krajíce zakousl. Verity tiše seděl a pozoroval svého otce. Působil soustředěným i obluzeným dojmem. Asi jako muž, který se zoufale snaží zůstat vzhůru a v pohotovosti, zatímco dokáže myslet jen na to, jak by nejraději složil hlavu a zavřel oči. Ano, Verity vskutku vypadal natolik znaveně. Přinejmenším. Vzhledem ke svým malým zkušenostem s Uměním a rozštěpené koncentraci, jež však byla naprosto nutná, aby člověk odolal jeho svodům a podrobil ho své vůli, jsem jenom obdivně žasl nad Verityho schopností vládnout Uměním každý den. Shrewdův zrak sklouzl z Verityho na mne a pak zpátky na syna. "Věc je jasná, musíš se oženit. A co víc, musíš zplodit dítě. Lidi to pozvedne na duchu. Řeknou si: Heleďme se, to všechno nemůže být až tak zlé, když náš princ nemá strach se oženit a mít dítě. Určitě by to nedělal, kdyby celé království bylo na pokraji rozpadu/"

"Ale ty a já budeme stále vědět své, že ano, otče?" Ve Verityho hlase jsem postřehl nádech zchátralosti a taky hořkost, kterou jsem tam nikdy předtím neslyšel.

"Verity - " spustil Shrewd, ale jeho syn mu vpadl do řeči.

"Můj králi," řekl formálně. "Ty i já dobře víme, že jsme na pokraji katastrofy. A nyní, právě nyní, nemůžeme ani na chvíli polevit ve své bdělosti. Já nemám čas na námluvy a dvoření a ještě méně času mám na ožehavá jednání o hledání královské nevěsty. Dokud bude hezké počasí, tak rudí bandité budou útočit. A až se počasí zhorší a bouře zaženou jejich lodě zpátky do přístavů, pak musíme veškerou pozornost a energii soustředit na opevnění pobřežní Unie a vycvičení posádek, které by obsluhovaly naše vlastní válečné lodě. Právě o tom bych s tebou chtěl mluvit. Postavme vlastní flotilu, ne nějaké bachraté kupecké kocábky, jež se nemotorně kolébají mezi dotěrnými nájezdníky, ale štíhlé válečné lodě, které jsme kdysi měli a které naši nejstarší loďaři stále umí postavit. A s těmi pak vytáhneme do boje proti Ostrovanům - ano, i uprostřed zimních bouří. Kdysi dávno jsme mezi sebou takové námořníky a válečníky mívali. Když se stavbou a výcvikem začneme hned, příštího jara je přinejmenším udržíme z dosahu našich břehů a do zimy bychom snad mohli -"

"To by stálo moc peněz. A z vyděšených lidí peníze moc rychle netečou. Abychom zřídili potřebné fondy, musíme mít sebevědomé obchodníky, kteří by pokračovali v obchodování, musíme mít nebojácné farmáře, kteří by pásli svá stáda na pobřežních lukách a kopcích. A to všechno směřuje zpátky ke tvé svatbě, Verity."

Verity, jenž tak ožil při svém proslovu o válečných lodích, se teď na židli znaveně zaklonil. Vypadalo to, že se sám v sobě bortí, jako by mu uvnitř povolil nějaký kousek kostry. Skoro jsem očekával, že se zhroutlí. "Jak si přeješ, můj králi," řekl, ale přitom smutně potřásl hlavou, popíraje tak své vlastní prohlášení. "Udělám, co považuješ za moudré. Taková je povinnost prince vůči svému králi a jeho království. Ale jako muž ti, otče, musím říci, že je to bolestné a trapné brát si ženu, kterou mi vybral mladší bratr. Vsadím se, že až bude stát po mém boku, poté, co jako prvního spatřila Regala, nebude mne považovat za bůhvíjakou výhru." Verity sklopil zrak na své ruce, na jizvy utřené v boji a při práci, které teď jasně vystupovaly z bledé kůže. A jeho jméno zaznívalo v jeho slovech, když tiše řekl:

"Vždycky jsem byl až tvůj druhý syn. Za Chivalrym, s jeho krásou, silou a moudrostí. A nyní zase za Regalem, s jeho chytrostí, šarmem a afektovaností. Víím, že si myslíš, že by byl lepším následníkem než já. Ne vždy s tebou nesouhlasím. Narodil jsem se jako druhý a byl jsem vychován jako druhý. Vždycky jsem věřil, že mé místo bude za trůnem, nikoliv na něm. A když jsem si myslel, že tvým nástupcem na tom vysokém postě bude Chivalry, nevadilo mi to. Můj bratr si mě velmi vážil, opravdu. Jeho důvěra ve mne, to pro mne byla čest, podílel jsem se tak na všem, co vykonal. Být pravou rukou takového krále by bylo lepší než být králem v mnoha menších zemích. Věřil jsem v něho, stejně jako on věřil ve mne. Ale teď už je pryč. A neříkám ti nic překvapivého, když ti povím, že žádné takové pouto mezi Regalem a mnou není. Snad je to tím věkovým odstupem, snad jsme si s Chivalrym byli tak blízcí, že pro třetího už jsme neměli místo. Ale já si nemyslím, že Regal mi vyhledal ženu, která by mne mohla milovat. Nebo takovou, která -"

"Vybral ti královnu!" přerušil ho drsně Shrewd. Tehdy už jsem pochopil, že to není poprvé, co se o tom prou, a vycítil jsem, že má přítomnost není Shrewdovi po chuti. "Regal vybral ženu, ne pro tebe, ani pro sebe či žádný takový nesmysl. Vybral ženu, která má být královnou této země, těchto Šesti vévodství. Ženu, která nám může přinést blahobyt, muže a obchodní smlouvy, které teď potřebujeme, máme-li přežít útoky těch rudých lodí. Hebké ruce a sladká vůně ti tvé válečné lodě nepostaví, Verity. Musíš konečně odvrhnout tu svoji žárlivost na bratra, nemůžeš odrazit nepřítele, pokud nemáš důvěru v ty, kdo stojí za tebou."

"Ano, přesně tak," pravil klidně Verity. A odstrčil svou židli.

"Kam jdeš?" zeptal se podrážděně Shrewd.

"Za svými povinnostmi," odpověděl úsečně. "Kam jinam bych měl jít?"

Dokonce i Shrewd teď chvíli vypadal zaskočeně. "Ale sotva jsi jedl..." zajíkl se.

"Umění všechny ostatní chutě zabíjí. To víš."

"Jistě." Shrewd zmlkl. "A taky vím," dodal po chvíli, "stejně jako ty, že když se to stane, člověk je na pokraji propasti. Právě touha po Umění člověka ničí, nikoli vyživuje."

Jako by na mě oba úplně zapomněli. Chouliil jsem se na židli ve snaze být co nejmní nápadný. Tiše jsem uždíboval ze své sušenky jako myška v koutě.

"Ale co záleží na zničení jednoho muže, když to zachrání království." Verity se nesnažil skrýt své znechucení v hlase a mně bylo jasné, že nemluví jen o Umění. Odstrčil svůj talíř. "Koneckonců," dodal s těžkopádnou jízlivostí, "není to přece tak, že bys už neměl dalšího syna, který by vystoupil do popředí a nasadil si tvoji korunu. Syna, nepoznamenaného tím, co Umění s lidmi provádí. Toho, který se může svobodně oženit, kdykoli se mu zachce, anebo nezachce."

"Není Regalova chyba, že nemá průpravu v Umění. Byl neduživé dítě, příliš neduživé na to, aby ho Galen mohl cvičit. A kdo by mohl předvídat, že dva vycvičení princové nebudou stačit," zaprotestoval Shrewd. Prudce vstal a přešel na druhý konec komnaty. Tam se zastavil, vyklonil se z okna a zahleděl se přes moře do dálky. "Dělám, co můžu, synu," dodal hlubším hlasem. "Myslíš si, že se nestarám, že nevidím, jak tě to stravuje?"

Verity ztěžka vzdychl. "Ne. Já vím. To ze mne mluví vyčerpanost z Umění, ne já. Alespoň jeden z nás si musí zachovat čistou hlavu a snažit se chápat všechno to, co se kolem děje. Já nemám na práci nic než jenom pátrat smysly v dálce a hodnotit, pokusit se vnést zmatek mezi lodivoda a veslaře, vysлідit skryté obavy, jež mohu Uměním zveličit, objevit v jejich posádkách bázlivé duše a na ty se pak vrhnout. Když spím, tak se mi o nich zdá, a když se snažím jíst, to oni mi vážnou v hrdle. Ty víš, že jsem si v tom nikdy neliboval, otče. Nikdy mně to nepřipadlo hodné válečníka, plížit se a slídit v lidských myslích. Dej mi raději meč a já jim ochotně prozkoumám vnitřnosti. Raději zneškodním muže čepelí, než abych poštvával psy v jeho mysli, aby na něj pak zezadu doráželi."

"Já vím, já vím," řekl mírně Shrewd, ale podle mě to nebyla pravda. Alespoň jsem rozuměl Veritymu a jeho znechucení svou rolí. Musel jsem si přiznat, že s ním cítím -a sdílím jeho vědomí poskvrněnosti. Ale když na mne Verity pohlédl, z mých očí a tváře nemohl vyčíst nic. Hlouběji uvnitř mne hlodal plíživý pocit viny za to, že jsem se nedokázal naučit Umění a že v této těžké chvíli nejsem svému strýci k ničemu. Přemýšlel jsem, jestli se na mě pořád dívá, a napadlo mě, že by mi mohl opět odsát síly. Byla to děsivá myšlenka, nicméně jsem se na tu žádost duševně připravil. On se na mě však jen laskavě, ač nepřítomně

usmál, jako kdyby mu nic takového na mysl nepřišlo. A když pak vstal a šel kolem mé židle, podrbal mě ve vlasech, jako kdybych byl Leon.

"Vezmi mi mého psa vyvenčit, i kdyby to bylo jenom na králíky. Musím ho každý den nechávat ve svých komnatách, a to jeho nešťastné tiché žadonění mě neustále ruší v práci.

Kývl jsem, zaskočen tím, co z něho vycházelo. Stín té samé bolesti, kterou jsem pocíťoval já, když jsem byl odloučen od svých psů.

"Verity."

Na Shrewdovo zavolání se otočil.

"Skoro jsem ti zapomněl říci, proč jsem tě sem zavolał. Samozřejmě se to týká té princezny z hor.

Ketkin, tak se, myslím, jmenuje..."

"Kettricken. Alespoň to si zapamatuj. Malé vyzábblé dítko, když jsem ji naposled viděl. Takže tu jste pro mě vybrali?"

"Ano. Ze všech těch důvodů, o nichž jsme již debatovali. A už byl též stanoven i den. Deset dní před slavností našich dožínek. Budeš odsud muset odjet už v první půli žní, abys k nim dorazil včas. Tam, před jejím lidem, proběhne obřad, při němž budete oddáni a zpečetíte všechny smlouvy. Formami svatba se bude konat později, až s ní přijedeš sem na hrad. Regal vzkazuje, že musíš -"

Verity se zastavil a jeho tvář potemněla zoufalstvím. "Já nemohu. Ty víš, že nemohu. Když nechám své práce ještě během žní, potom už nebudu mít kam svou nevěstu uvést. Ostrované byli vždy nejlačnější a nejkrutější v posledních měsících před příchodem zimních bouří, které je zahnavy k těm jejich mizerným břehům. Domníváš se snad, že letos to bude jiné? Je docela možné, že kdybych se s Kettricken vrátil zpátky sem, našel bych zde Ostrovany, jak křepčí na našem Buckkeepu, a na kůlu by mě vítala tvá hlava."

Král Shrewd vypadal rozčileně, ale ovládl svůj hněv a zeptal se: "To si opravdu myslíš, že by nás mohli tak zmáčknot, kdybys asi na dvacet dní vysadil?"

"Já to vím," řekl znaveně Verity. "Vím to tak jistě jako to, že už teď bych měl být na svém místě a nehádat se tady s tebou. Otče, řekni jim, že se to musí odložit. Pojedu si pro ni hned, jakmile naši zem pokryje pořádná vrstva sněhu a požehnané vichry budou bičovat rudé lodě na zpáteční cestě do jejich přístavů."

"To nelze," pravil neoblomně Shrewd. "Tam v horách mají svou vlastní víru. Svatba v zimě znamená mizerné žně. Musíš si ji vzít na podzim, když země plodí, anebo koncem jara, když obdělávají svá chudá horská políčka."

"To nemohu. V době, kdy do jejich hor dorazí jaro, my už tu máme hezké počasí a s ním na prahu nájezdníky. To přece musí pochopit!" Verity trhl hlavou jako neklidný kuň na krátké uzdě. Nechtěl zde ztrácet čas. Jakkoli se mu práce s Uměním protivila, přesto ho volala zpět. Chtěl se k ní vrátit, táhlo ho to k ní způsobem, jenž neměl vůbec co dělat s ochranou království. Byl jsem zvědav, jestli to Shrewd ví. A jestli si je toho vědom i Verity.

"Pochopit něco je jedna věc," vysvětloval král. "A trvat na tom, aby porušovali své tradice, je věc druhá. - Verity, musí to tak být, teď hned." Shrewd se podrbal na hlavě, jako by ho bolela. "My tento svazek potřebujeme. Potřebujeme její vojáky, potřebujeme její svatební dary, potřebujeme jejího otce v týlu. Já nemohu čekat. Nemohl bys snad jet v uzavřených nosítkách, nerušen vedením koně, a pokračovat v práci během cesty? Možná by ti prospělo, kdyby ses na chvíli dostal ven, na čerstvý vzduch a -"

"NE!" zařval Verity a Shrewd se na místě otočil, skoro jako by se u parapetu ocitl v úzkých. Verity popošel ke stolu a praštil do něj tak vztekle, že bych to od něho nikdy nečekal. "Ne a ne a ne! Nemohu dělat práci, kterou dělat musím, abych udržel bandity z dosahu pobřeží, a přitom být natřásán a smýkán koňmi v nosítkách. A ne, já nepojedu za nevěstou, kterou jste mi vybrali, za ženou, na kterou se sotva pamatuji, v nosítkách jako nějaký invalida či chudáček. Nepřipustím, aby mě spatřila takhle nebo aby se mi muži za zády hihňali a říkali: 'Och, takhle dopadl náš udatný Verity, cestuje teď jako ochrnutý stařec, podstrčený nějaké ženské jako ostrovanská kurva.' Kam se poděl tvůj důvtip, že můžeš vymýšlet tak pitomé plány? Byl jsi přece mezi horaly, a znáš jejich zvyky. Myslíš si, že by žena z jejich lidu přijala muže, který by za ní přijel jako ubožák v nosítkách? Dokonce i jejich vladaři odloží dítě, které se narodí ne zcela zdravé. Kdybys to udělal, zmařil bys svůj vlastní plán a ponechal Šest vévodství napospas

nájezdníkům."

"Pak snad -"

"Pak snad právě teď je tu rudá loď, nedaleko, na dohled od Egg Islandu, a její kapitán již pouští z hlavy zlověstný sen, který měl v noci, a lodivod právě koriguje kurs, překvapen tím, že si tak mohl poplést orientační body na našem pobřeží. Všechna ta práce, kterou jsem odvedl předešlé noci, když ty jsi spal a Regal tancoval a popíjel se svými dvořany, právě teď přichází nazmar, zatímco my tu stojíme a štěkáme jeden na druhého. Otče, zaříd' to jinak. Zaříd' to tak, jak si přeješ a můžeš, jen když já nebudu muset dělat nic kromě Umění, dokud bude naše pobřeží soužití pěkné počasí." - Verity mluvil už na odchodu a bouchnutí dveří skoro přehlušilo jeho poslední slova.

Shrewd chvíli stál a jenom hleděl na dveře. Pak zvedl ruku k očím a promnul šije, ale jestli to bylo kvůli únavě nebo slzám či smítku prachu, to nemohu říci. Rozhlédl se po místnosti a při pohledu na mne se zamračil, jako bych byl nějaká záhadná nepatřičná věc. A pak, jako by si vzpomněl, proč tam vlastně jsem, suše poznamenal: "Nuže, šlo to jako po másle, že? Přesto se musí nalézt nějaký způsob. A až si Verity pojede pro nevěstu, ty pocestuješ s ním."

"Je-li to vaše přání, můj králi," řekl jsem tiše.

"Je." Odkášlal si, pak se otočil a znovu se zahleděl z okna. "Princezna má jednoho sourozence - staršího bratra. Není to zdravý člověk. Och, kdysi býval zdatný a silný, ale na ledových pláních mu jednou proklál hrud' šíp. Pronikl jím naskrz, tak to alespoň řekli Regalovi. Zranění na jeho hrudi a zádech se zhojila. Ale v zimě vykašlává krev a v létě zase nevydrží sedět na koni či drezírovat muže déle než dvě hodinky. Jak znám horský lid, je pro mne nanejvýš překvapivé, že je stále následníkem trůnu."

Na chvíli jsem se zamyslel. "U horalů platí stejný zvyk jako u nás. Muž nebo žena, potomstvo dědí podle pořadí narození."

"Ano, to je pravda," pravil tiše Shrewd a já viděl, že uvažuje o tom, jak by Sedm vévodství mohlo být silnějších než Šest.

"A otec princezny Kettricken," zeptal jsem se, "jak ten je na tom se zdravím?"

"Zdravý a svěží, jak si jenom člověk jeho věku může přát. Jsem si jist, že bude vládnout dlouho a dobře, přinejmenším ještě deset let, a své království udrží v celku a zabezpečené pro svého dědice."

"Tehdy už snad naše potíže s rudými loďmi budou dávno minulostí. Verity bude mít zase možnost soustředit se na jiné věci."

"Snad," souhlasil tiše král Shrewd. - Jeho oči se konečně střetly s mýma. "Až si Verity pojede pro nevěstu, ty pocestuješ s ním," řekl znovu. "Pochopil jsi, jaké budou tvé povinnosti? Spoléhám na tvou diskretnost."

Naklonil jsem hlavu blíž k němu. "Jak si přejete, můj králi."

7 Cesta

Hovořit o Horském království jako o království by znamenalo podávat zkreslené představy o tamní oblasti a lidech, kteří ji obývají. Rovněž nepřesné by bylo spojovat region s Chyurdy, ačkoli Chyurdové zde tvoří dominantní národ Horské království není jedna velká rozloha uceleného rázu, nýbrž sestává z rozličných výseků přimykajících se k horským úbočím, údolíček s ornou půdou, obchodnických osad podél hrbolatých cest vedoucích k průsmykům a z klanů nomádských pastevců a lovců, kteří se nehostinným krajem potulují sem a tam. Tak rozmanité skupiny lze jenom stěží sjednotit, protože jejich zájmy se často kříží. Ačkoli je s podivem, že jediná instance převyšující nezávislost každé skupiny a neslučitelné zvyky je věrnost, kterou zde všichni projevují "Králi" horského lidu.

Tradice hovoří, že na počátku této linie stála věštkyně a soudkyně v jedné osobě, žena, která nebyla jen moudrá, ale byla také filozoficky založena. Ta sestavila nauku o vládnutí, jejímž základním kamenem je, že vládce je bezpodmínečným sluhou svého lidu a v tomto ohledu musí být zcela nesobecký. Není známo konkrétní datum, kdy se tato soudkyně stala královnou, spíše se to dělo postupně, jak se z Jhaampe šířila pověst o ctnosti a moudrosti této svěťice. Jelikož u ní stále více lidí hledalo radu a byli ochotni rozhodnutí soudkyně respektovat, bylo jen přirozené, že zákony platící v tomto sídle začaty být uznávány v celých horách a že stále více lidí přijímalo jhaampské zákony za vlastní. A tak se ze soudců stávali

králové, ale kupodivu také dostáli svému dobrovolnému rozhodnutí k poddanství a sebeobětování ve službách svého lidu. Jhaampská tradice je bohatá na příběhy o králich a královnách, kteří se obětovali pro svůj lid v každém myslitelném ohledu, počínaje odražením divokých zvířat od pastýřských dětí a konče nabídnutím sebe sama jako rukojmí v dobách sváru.

Vyprávějí se příběhy, jež z horalů činí drsné lidi, ba téměř barbary. Země, kterou obývají, je k nim vskutku nemilosrdná, což se odráží i v jejich zákonech. Je pravda, že děti zrozené s tělesnou vadou se zde odkládají nebo je častěji utopí či otráví narkotiky. Starci si mnohdy volí "odloučení", to jest dobrovolné vyhnanství, kde veškerému churavění učiní konec zima a hlad. Člověk, který poruší slovo, může snadno přijít k zářezu do jazyka a ještě musí odevzdat dvojnásobek toho, co tím původně získal. Takové zvyky se mohou jevit zvláště barbarské usedlejšími lidem ze Šesti vévodství, ale příznačně se hodí do světa Horského království.

Nakonec si Verity prosadil svou. Jsem si však jist, že se ze svého vítězství příliš netěšil, protože jeho tvrdošíjně naléhání jen potvrdila zvýšená četnost nájezdů. V rozmezí jednoho měsíce bandité vypálili dvě vesnice a celkem třicet dva obyvatele odvěkli k vykování. Devatenáct z nich u sebe zřejmě mělo nyní populární ampulky s jedem a rozhodlo se spáchat sebevraždu. Třetí město, poněkud lidnatější, se podařilo úspěšně ubránit, ovšem ne za pomoci královských vojsk, ale žoldácké milice, kterou založili a tvořili samotní měšťané. Ironií osudu se mnozí z bojovníků rekrutovali z řad ostrovanských utečenců, čímž do služeb vévodství dali jednu z mála svých schopností - umění válčit. A reptání lidu proti králově domnělé nečinnosti jen a jen sílilo.

Pokus vysvětlit poddaným podstatu práce Verityho a jeho koterie nic dobrého nepřinesl. Lidé chtěli a potřebovali vlastní válečné lodě, které by ubránily pobřežní Unii. Jenže stavba lodí nějakou dobu trvá a upravené obchodní lodě, které už naše vody brázdily, byly bachraté a moc se kolébaly v porovnání se štíhlými rudými plavidly, které nás sužovaly. Královské sliby, že válečné lodě budou do jara hotovy, byly jen malou útěchou pro rohlíky a pastevce, kteří se snažili uchránit letošní úrodu a stáda. A vnitrozemská vévodství se stále hlasitěji ohrazovala proti odvádění vysokých daní na stavbu válečného loďstva na ochranu pobřeží, které nebylo součástí jejich území. Naopak vůdci pobřežních vévodství jízlivě poukazovali na to, jak by se asi vnitrozemcům vedlo bez námořních přístavů a obchodních lodí při distribuci jejich zboží. Během nejméně jednoho zasedání Nejvyšší rady došlo k velmi hlučné rozepři, když vévoda Ram z Tilthu tvrdil, že by to byla jenom malá ztráta, kdyby se Near Islands a Kožešinový mys podstoupily rudým lodím, jestliže ty by polevily ve svých nájezdech, zatímco vévoda Brawndy z Beamsu na oplátku pohrozil, že nechá zastavit veškerou obchodní dopravu na Medvědí řece, a potom se uvidí, jestli to Tilth bude považovat za malou ztrátu. Králi Shrewdovi se podařilo přimět radu k odročení, dříve než došlo na pěsti. Ale ještě předtím dal vévoda z Farrow jasně najevo, že stojí na straně Tilthu. S každým měsícem a s každým daňovým výměrem vystupovaly dělicí čáry stále zřetelněji. Bylo třeba něco udělat na obnovu jednoty království a Shrewd byl přesvědčen, že to má být královská svatba.

A tak Regal podnikl své diplomatické taneční kroky. Bylo dohodnuto, že princezna Kettricken se před zraky svého lidu zaslíbí Regalovi v bratrově zastoupení, zatímco Verityho slovo bude tlumočit jeho bratr. - Druhý obřad proběhne už samozřejmě na Buckkeepu, kde se ho jako svědkové účastní i vybraní zástupci horského lidu. A při té příležitosti se Regal zdržel v hlavním městě Horského království Jhaampe. Jeho přítomnost dala podnět k pravidelnému toku emisarů, darů a zboží mezi Buckkeepem a Jhaampe. Jenom zřídka kdy minul týden, aby neodrazil nebo nedorazil nějaký oficiální průvod. Buckkeep tak žil v ustavičném shonu.

Mně se to však jevilo jako dost nešikovný a těžkopádný způsob pořádání svatby. Oba budou nejméně měsíc oddáni, než jeden druhého spatří. Avšak politické záměry byly důležitější než city zúčastněných aktérů, a proto se plánovaly samostatné oslavy.

Dlouho mi trvalo, než jsem se vzpamatoval ze ztráty sil poskytnutých Veritymu. A ještě více času jsem potřeboval, než jsem zcela pochopil, co mi Galen způsobil svým zamlžením mysli. Jsem si jist, že bych ho konfrontoval, nebýt toho, že již odejel z Buckkeepu. Odcestoval v průvodu, který směřoval do Jhaampe, a putoval s ním až do Farrow, kde měl příbuzné, které hodlal navštívit. V době, kdy se vrátil, jsem byl na cestě do Jhaampe zase já, takže mi Galen soustavně unikal.

A opět jsem měl hodně času nazbyt. Stále jsem pečoval o Leona, ale to mi denně nezabralo déle než hodinku či dvě. Žádné další podrobnosti o útoku na Burriche jsem mezitím nezjistil. Ani se nezdálo, že by byl Burrich smířlivější ohledně mého vyhoštění ze stájí. Podnikl jsem jeden výlet dolů do přístavu, avšak když jsem se zatoulal až ke svíčkárně, byla zavřená a podivně ztichlá. Když jsem se ptal ve vedlejším krámě, dozvěděl jsem se, že svíčkárna je na deset či více dní zavřená a pokud si nepřeji zakoupit nějaké kožené postroje, mám si jít po svých a neobtěžovat. Vzpomněl jsem si na mladíka, kterého jsem posledně viděl s Molly, a zahořkle si přál, aby to mezi nimi neklapalo.

Z jediného důvodu, že jsem byl osamělý, jsem se rozhodl vyhledat šaška. Nikdy předtím jsem se o to nepokusil jako první. Ukázalo se však, že šašek je ještě nezachytitelnější, než jsem si kdy myslel.

Po několika hodinách bezcílného bloumání hradem v naději, že na něho narazím, jsem se odhodlal zajít do jeho komnaty. Už roky jsem věděl, kde to je, ale dosud nikdy jsem tam nešel, a to nejen proto, že to byla odlehlá část hradu. Šašek zrovna nevybízel k důvěrnosti, kromě té, kterou se sám rozhodl nabídnout, a to jen když se rozhodl ji nabídnout. Jeho komnata se nacházela na vrcholu věže. Fedwren mi říkal, že to kdysi byla zeměměřičská místnost, jež skýtala nezakrytý výhled do kraje v okolí Buckkeepu. Ale pozdější hradní přístavby tento výhled zatarasily a k zeměměřičským účelům posloužily vyšší věže. Komnata už teď přežívala jen jako místnost pro šaška.

Jednoho dne, právě když měly začít žně, jsem se vyšplhal nahoru. Byl už horký a dusný den. Věž byla uzavřená až na úzké střílny, jež ve stojatém vzduchu spoře osvětlovaly zrnka prachu zvířeného mými chodidly. Zprvu mi temnota ve věži připadala chladivější než venkovní parno, ale jak jsem stoupal vzhůru, bylo stále větší horko a dusno. Když jsem stanul na poslední podestě, zdálo se mi, že už se nemám čeho nadechnout. Znaveně jsem zat' al ruku v pěst a zabouchal na mohutné dveře. "To jsem já, Fitz," zavolal jsem, ale stojatý horký vzduch utlumil můj hlas, jako když mokrá pokrývka zadusí plamen.

Mám teď sáhnout k nějaké výmluvě? Mám říci, že jsem si myslel, že mne neslyší, a tak jsem šel dovnitř, abych se podíval, jestli tam je? Nebo mám říci, že jsem trpěl horkem a žízní, a proto jsem se šel nakouknout, jestli místnost nenabízí špetku vzduchu a vody? Vždyť na tom stejně nesejde. Nahmátl jsem zástrčku na dveřích, zvedl ji a vešel dovnitř.

"Šašku?" zavolal jsem, ale vycítil jsem, že tam není. Ne oním způsobem, jakým obvykle vnímám přítomnost či nepřítomnost lidí, ale podle ticha, které tam panovalo. Přesto jsem se zastavil na prahu a civěl do obnažených útrob jeho duše.

Bylo tam světlo a množství květín a barev. V koutě stál tkalcovský stav a koše s klubky jemných tenkých vláken jasných, přejasných barev. Utkaná pokrývka na posteli a závěsy na otevřených oknech se nepodobaly ničemu, co jsem kdy viděl. Byly zhotoveny v geometrických vzorech, které čímsi připomínaly lány kvítí pod modrou oblohou. V širokánské keramické míse se vznášely na hladině květy a mezi stonky, nad zářivými oblázky na dně, klidně proplouvala malá štíhlá rybka. Zkoušel jsem si představit bledého cynického šaška uprostřed vši té nádhery a barev. Popošel jsem dále do místnosti a vtom spatřil něco, při čem mi v hrudi poskočilo srdce.

Dítě. To jsem si nejprve pomyslel. Bezděčně jsem udělal další dva kroky a poklekl vedle košíku, v němž leželo. Nebylo to však živé dítě, ale panenka, zhotovená s tak neuvěřitelnou zručností, že jsem skoro čekal, až se její malá hrud' pohne dechem. Natáhl jsem ruku směrem k bledé křehké tváři, ale netroufal se jí dotknout. Křivka obočí, zavřená víčka, slabá vůně, jež vycházela z líček, ba i malá ručka, která spočívala na pokrývce, byly mnohem dokonalejší, než bych u takto zhotovené věci čekal. Neměl jsem tušení, z jakého kvalitního jílu byla vytvořena či která ruka inkoustem vykouzila drobounké řasy, jež se kroutily na dětské tvářičce. Malinká pokrývka byla celá zdobně vyšívána a polštář byl ze saténu. Nevím, jak dlouho jsem tam klečel ani nedutaje, jako by to vskutku bylo spící dítě. Nakonec jsem však přece jen vstal, vycouval z šaškovy komnaty a tiše za sebou zavřel dveře. Pomalu jsem scházel po schodech dolů, posedlý hrůzou, že bych mohl narazit na šaška jdoucího nahoru, a zatížený vědomím, že jsem právě objevil obyvatele hradu, jenž byl přinejmenším stejně tak osamělý jako já.

Té noci mě k sobě zavolal Chade, ale když jsem vešel, připadlo mi, že k tomu neměl žádný jiný důvod, než aby mě jen viděl. Skoro mlčky jsme seděli před černým zejícím krbem a mně se zdálo, že Chade vypadá starší než kdy jindy. Stejně jako byl szírán Verity, tak byl také stravován Chade. Kostnaté ruce měl skoro úplně vyschlé a bělmo jeho očí bylo protkané rudými vlákny. Potřeboval spánek, místo toho

se však rozhodl povolat mě. Přesto jen tiše a zamlkle seděl a občas uždiboval z jídla, které před nás postavil. Po nějaké době jsem si řekl, že mu vyjdu vstříc.

"Máš strach, že to nedokážu udělat?" zeptal jsem se opatrně.

"Udělat co?" otázal se nepřítomně.

"Zabít horského prince. Ruriska."

Chade se ke mně s trhnutím otočil. Chvilí panovalo ticho.

"Tys nevěděl, že mi to král Shrewd uložil," zajíkl jsem se.

Pomalů se obrátil zpátky k vyhaslému krbu a zamyšleně do něj hleděl, jako by tam četl v plamenech. "Já jsem jen výrobce nástrojů," řekl po chvíli tiše. "To, co zhotovím, používá někdo jiný."

"Myslíš si, že je to špatný... úkol? Nesprávný?" Nadechl jsem se. "Podle toho, co mi řekli, mu už stejně moc života nezbyvá. Skoro by to mohla být milost, kdyby si pro něj smrt tiše přišla uprostřed noci, místo aby -"

"Hochu," poznamenal Chade nevzrušeně. "Nikdy si moc nenamlouvej, že jsme něco jiného než to, co jsme. Úkladní vrazi. Žádní milosrdní vykonavatelé vůle moudrého krále. Nýbrž političtí vrazi pracující se smrtí v zájmu naší monarchie. To jsme my."

Ted' jsem se do příznaků plamenů zahleděl zase já. "Příliš mi to ztěžuješ. Víc než kdy předtím. Proč? Proč jsi ze mě udělal to, co jsem, když se pak snažíš podlomit mé odhodlání...?" Moje otázka umlkla nedokončená.

"Já... ale, nic si z toho nedělej. Možná je to jakási žárlivost ve mně, můj chlapče. Myslím, že jaksi nechápu, proč Shrewd používá tebe místo mne. Možná se bojím, že jsem přežil svou dobu a nejsem mu už potřebný. Možná že teď, když tě znám, si říkám, že jsem z tebe nikdy neměl udělat to..." V tu chvíli se odmlčel zase Chade a v myšlenkách pokračoval tam, kde se mu nedostávalo slov.

Seděli jsme a mlčky hloubali o mém úkolu. Tohle nebyla služba králově spravedlnosti. To nebyl rozsudek smrti za spáchaný zločin. Bylo to prostě odstranění muže, jenž představoval překážku na cestě k větší moci. - Tiše jsem seděl a začal se ptát sám sebe, zda to mám udělat. Pak jsem zvedl oči ke stříbrnému noži na ovoce v Chadeově krbové římse - a pomyslel si, že odpověď znám.

"Verity si stěžoval. Tvým jménem," řekl pojednou Chade.

"Stěžoval?" zeptal jsem se malátně.

"Shrewdovi. Nejprve říkal, že Galen s tebou špatně zacházel a oklamal tě. Tu stížnost vznesl oficiálně s tím, že Galen připravil království o tvé Umění v době, kdy by bylo nanejvýš užitečné. A neoficiálně Shrewdovi navrhl, aby to s Galenem vyřešil, než vezmeš věci do vlastních rukou."

Při pohledu do Chadeovy tváře jsem viděl, že se dozvěděl celý obsah mého rozhovoru s Veritym. Pocítil jsem rozpaky. "To bych neudělal, abych se Galenovi mstil na vlastní pěst. Alespoň ne poté, co mě Verity požádal, abych to nedělal."

Chade mi dal tiše na srozuměnou, že souhlasí. "To jsem taky Shrewdovi pověděl. Ale on mi řekl, abych ti sdělil, že to urovná on sám. Tentokrát král vykoná spravedlnost sám. Musíš počkat a budeš spokojen."

"A co udělá?"

"To já nevím. Myslím, že ani Shrewd to ještě neví. Ten muž musí být pokárán. Ale musíme mít na paměti, že pokud mají být vycvičeny další koterie, Galen se nesmí cítit příliš ublíženě." Chade si odkašlal a ještě tišeji řekl: "Verity vznesl ke králi ještě další stížnost. Obvinil Shrewda a mne, docela nepokrytě, že jsme ochotni tě obětovat v zájmu království."

Pojednou jsem věděl, že Chade mě zavolał právě kvůli tomu. Neříkal jsem nic.

Chade teď mluvil pomaleji: "Shrewd tvrdil, že o tom nikdy ani neuvažoval. Za sebe říkám, že mě ani nenapadlo, byla-li by taková věc možná." Znovu vzdychl, jako kdyby ho vyřčení těchto slov cosi stálo.

"Shrewd je král, můj chlapče. Jeho prvotní zájem se musí vždycky týkat jeho království."

Zavládlo mezi námi dlouhé mlčení.

"Tím říkáš, že by mě obětoval. Bez váhání."

Chade nezvedl oči od krbu. "Tebe. Mne. I Verityho, pokud by to v zájmu přežití království považoval za nutné." Pak se ke mně otočil. "Nikdy na to nezapomínej," řekl.

Noc před odjezdem svatební karavany z Buckkeepu zaklepala na mé dveře Lacey. Bylo už pozdě. Když řekla, že si mě přeje vidět Patience, jen jsem se hloupě zeptal: "Ted'?"

"Ano, zítra přece odjíždíš," podotkla Lacey. Šel jsem poslušně za ní, jako by to dávalo nějaký smysl. Patience seděla na polstrované židli, na sobě měla výstředně vyšívané roucho přes noční košili. Kadeře jí volně splývaly na ramena. Když mi ukázala, kam se mám posadit, Lacey se zase vrátila k pročešávání jejích vlasů.

"Stále čekám, až se mi přijdeš omluvit," poznamenala Patience.

Hned jsem otevřel pusu, abych tak učinil, ale ona mě jen podrážděně umlčela rukou.

"Jenže po dnešní promluvě s Lacey jsem zjistila, že jsem ti už odpustila. Řekla jsem si, že chlapci v sobě prostě mají určitou dávku hrubosti, které musí dát občas průchod. -Řekla jsem si, že jsi tím nic zlého nemyslel, takže se nemusíš omlouvat."

"Ale mně je to líto," zaprotestoval jsem. "Jen jsem se nemohl odhodlat, jak říci-"

"Na omluvy už je teď pozdě, odpustila jsem ti," řekla řízně. "A krom toho, není čas. Nepochybuji, že teď už bys měl spát. Ale poněvadž je to tvůj skutečně první vstup do dvorního života, chtěla jsem ti před odjezdem něco dát."

Otevřel jsem pusu a pak ji zase zavřel. Pokud to chtěla považovat za můj první vstup do dvorního života, nebudu se snít.

"Posaď se sem," řekla kategoricky a ukázala na místo k nohám.

Šel jsem a poslušně si sedl. Až tehdy jsem si všiml, že má v klíně malou krabičku. Byla z tmavého dřeva a na víčku se skvěl vyřezávaný basreliéf jelena. Když ji otevřela, zachytil jsem závan aromatické vůně dřeva. Vzala do ruky ozdobný knoflík a přidržela mi ho u ucha. "Moc malý," zamumlala. "Jaký má smysl nosit šperky, pokud je nikdo nemůže spatřit?" Potom vytáhla a odložila několik dalších, vždy s podobným komentářem. Nakonec vylovila náušnici v podobě kousíčku stříbrné sítě s modrým kamenem zachyceným uvnitř. Uznale se zatvářila a pak nevěřicně pokývala hlavou. "Ten muž má ale vkus. Ať už je jakýkoli, vkus se mu nedá upřít." Opět mi to podržela u ucha a bez sebemenšího varování mi špendlíkem propíchla lalůček.

Zařval jsem a chytil se za ucho, ale ona mi ruku odmrštila. "Nebud' tak měkký. Jenom to chvíličku zaštípá." Zezadu byla na náušnici jakási sponka a Patience mi bezcitně dlačnila ucho, jak ji prsty zapínala. "Tak. Tohle mu docela padne, nemyslíš, Lacey?"

"Docela," souhlasila Lacey nad neodmyslitelnou výšivkou.

Patience mě s gestem propustila. Když jsem vstal, řekla mi: "Pamatuj si, Fitzi. Ať už Umění ovládáš nebo ne, ať už se honoší jeho jménem nebo ne, jsi Chivalryho syn. Hleď, abys mu dělal čest. Ted' běž a trochu se vyspi."

"S tímhle uchem?" zeptal jsem se, ukazuje jí krev na konečcích prstů.

"To jsem nevěděla. Je mi líto - " spustila, ale já ji přerušil.

"Příliš pozdě na omluvy. Už jsem vám odpustil. A díky." Když jsem odcházel, Lacey se stále hihňala.

Druhý den ráno jsem vstával brzy, abych zaujal místo ve svatebním průvodu. Na důkaz nového pouta mezi rodinami se vždycky vezou drahé dary. Byly tam dary pro princeznu Kettricken osobně, čistokrevná klisnička, šperky, látky na šaty, sluhové a vzácné parfémy. A byly tam též dary pro její rodinu a lid. Samozřejmě koně, sokoli a jemně zpracované zlato pro jejího otce a bratra, ale nejdůležitější byly dary pro její království, protože v souladu s jhaampskou tradicí patřila princezna více svému lidu nežli rodině. A tak tam byl šlechtěný dobytek, krávy, ovce, koně a drůbež, silné tisové luky, které horalové nemají, též ocelové nástroje z kvalitní rudy z Forge a jiné dary, jež měly trochu zlehčit úděl horského lidu. Vezlo se též vědění v podobě několika Fedwrenových nejlépe ilustrovaných herbářů a množství tabulek s léčebnými procedurami, rovněž svitek pojednávající o sokolnictví, což byla pečlivě vyhotovená kopie díla samotného Hawker⁶. Na ty poslední jmenované položky jsem v doprovodu karavany dohlížel já.

Byly mi svěřeny do opatrování spolu se štědrou zásilkou bylin a kořenů, uváděných v herbáři, a se semeny rostlin, které by cestu nevydržely. Nebyl to žádný obyčejný dar a já vzal svou odpovědnost za bezpečné doručení stejně vážně jako své další poslání. Vše bylo pěkně zabaleno a pak uloženo do vyřezávané cedrové truhlice. Ještě jsem naposledy kontroloval balení, než odnesou truhlici na nádvoří, když vtom jsem za sebou zaslechl šaška.

"Přinesl jsem ti tohle."

Otočil jsem se. Ve dveřích mého pokoje stál šašek. Ani jsem neslyšel, že by se otevřely. Podával mi kožený váček převázaný šňůrkou. "Co je to?" zeptal jsem se jakoby nic, aby v mém hlasu nepostřehl, že vím o jeho květinách a panence.

"Námořnické projímadlo."

Zvedl jsem obočí. "Projímadlo? Jako svatební dar? Někomu by to snad mohlo připadat vhodné, ale rostliny, které s sebou vezu, jsou určeny pro sázení a pěstování v horách. Nemyslím si - "

"To není svatební dar. Je to pro tebe."

Přijal jsem váček se smíšenými pocity. Bylo to neobyčejně silné projímadlo. "Děkuji ti, že jsi na mě myslel. Ale já obvykle cestou netrpím nevolností a navíc - "

"Když jsi na cestách, obvykle ti nehrozí nebezpečí otrávení."

"Máš mi k tomu co říci?" Snažil jsem se, aby tón mého hlasu vyzněl žertovně - a nenuceně. Při tomhle rozhovoru jsem však postrádal šaškovy obvyklé grimasy a vtipky.

"Pouze to, abys vždy jedl lehce nebo raději vůbec. Týká se to všech jídel, která si nepřipravíš sám."

"I na všech slavnostech a oslavách, které tam budou?"

"Ne. Jen na těch, které chceš přežít." Otočil se k odchodu.

"Promiň," řekl jsem spěšně. "Nechtěl jsem šmejdít. Hledal jsem tě a bylo mi takové horko a dveře nebyly na zámku, tak jsem vešel. Nechtěl jsem slídit."

Zády ke mně, aniž by se otočil, se zeptal: "A připadlo ti to legrační?"

"Já..." Nevěděl jsem co říci a jak ho ujistit, že to, co jsem tam spatřil, si ponechám pouze pro sebe.

Udělal dva kroky a už za sebou zavíral dveře. Vyhrkl jsem: "Od té doby si přeji, abych měl místo, které by bylo mnou, stejně jako tamto je tebou. Místo, které bych střežil jako své tajemství."

Ve dveřích zůstala škvíra na šířku ruky. "Teď mě poslouchej dobře a potom ten výlet možná přežiješ. Když zvažuješ něčí motivy, pamatuj, že nesmíš odměřovat jeho pšenku svým kbelcem. On totiž vůbec nemusí užívat tytéž míry jako ty."

Dveře se zavřely a šašek byl pryč. Jeho poslední slova však byla tak záhadná a frustrující, až jsem si pomyslel, že mi snad můj prohřešek odpustil.

Zastrčil jsem si projímadlo do vesty, ne že bych ho opravdu chtěl, ale bál jsem se ho nechat někomu na očích. Rozhlédl jsem se po pokoji, bylo to holé a účelně zařízené místo jako vždy. Paní Hasty dohlédla na mé sbalení, poněvadž se chtěla ujistit, že jsem si vzal i své nové šaty. Všiml jsem si, že přeškrtnutý jelen na mém erbu byl nahrazen jelenem se skloněnými parohy, přichystanými k útoku. "Nařídil to Ve-ri-ty," řekla jen, když jsem se na to ptal. "Mně se to líbí víc než ten přeškrtnutý jelen. Tobě ne?"

"Myslím, že ano," odpověděl jsem a to bylo všechno. Jméno a erb. Pokýval jsem hlavou, hodil si na ramena truhlici s bylinami a svitky a šel dolů, abych se připojil ke karavaně.

Když jsem scházel po schodech, narazil jsem na Verityho, jak jde nahoru. Zprvu jsem ho stěží vzal na vědomí, protože se ploužil jako mrzutý staroch. Ustoupil jsem z cesty, aby mohl projít, a pak jsem si všiml, že se po mně podíval. Je zvláštní spatřit takhle někdejšího starého známého a narazit na něj jako na cizince. Všiml jsem si, jak na něm teď šaty visí a jak jeho bujná tmavá kštice, kterou jsem si pamatoval z dřívějška, je protkána šedinami. Nepřítomně se na mě usmál a pak, jako by si právě vzpomněl, mě zastavil.

"Ty odjíždíš do Horského království? Na svatební obřad?"

"Ano."

"Uděláš mi laskavost, chlapče?"

"Samozřejmě," odpověděl jsem, zaskočen jeho sešlým hlasem.

"Mluv o mně před ní dobře. Pravdivě, nezapomeň, já po tobě nechci nějaké lži. Ale mluv o mně dobře. Vždy jsem si myslel, že ty o mně smýšlíš dobře."

"To ano," řekl jsem k jeho vzdalující se otočené postavě. "To ano, Sire." On se však už neobrátil a já si připadal skoro stejně, jako když odešel šašek.

Na nádvoří se to jen hemžilo lidmi a zvířaty. Tentokrát zde nestály žádné povozy, neboť cesty v horách byly proslulé svou nesjízdností. Bylo rozhodnuto, že kvůli rychlejšímu tempu budeme muset vystačit se soumary. Nehodilo se, aby královský doprovod dorazil na svatbu pozdě, stačilo už to, že nebude přítomen ženich.

Stáda zvířat byla poslána na cestu již před několika dny. Předpokládalo se, že cesta potrvá asi dva týdny, ale pro jistotu se počítalo se třemi. Dohlédli jsme na to, aby na soumara řádně přivázali cedrovou truhlici, potom jsem se postavil k Sooty a čekal. I na dlážděném nádvoří v horkém letním vzduchu zhusta vířil prach. Navzdory pečlivému plánování příprav karavana působila chaoticky. Zhlédli jsme Sevrense, Regalova oblíbeného sluhu. Před měsícem ho Regal poslal zpátky na Buckkeep se zvláštními instrukcemi ohledně šatstva, které si přál nechat ušít. Sevrens pobíhal za Handsem a čehosi se nervózně dožadoval, ale ať už to bylo cokoli, Hands s ním očividně neměl trpělivost. Když mi paní Hasty udělovala poslední pokyny ohledně péče o nové šaty, prořekla se, že Sevrens pro Regala veze tolik nových šatů, klobouků a doplňků, že mu byli přiděleni tři soumaři, aby to vůbec uvezl. Dokázal jsem si představit, že tato tři zvířata připadla na starost Handsovi, protože Sevrens byl sice skvělý komorník, ale z větších zvířat měl strach. Za oběma se hromotlucky ploužil Regalův pobočník Rowd, jenž vypadal dost netrpělivě a nakvašeně. Na rozložitém rameni nesl jeden další kufr, a snad právě naložení této dodatečné položky tolik dopalovalo Sevrense. Brzy se mi všichni ztratili v davu.

S údivem jsem zjistil, že uzdy plnokrevníků a princezny klisny prověřuje Burrich. To jistě smí dělat jen ten, kdo je má na starosti, pomyslel jsem si. A když jsem ho potom uviděl nasedat, došlo mi, že s průvodem pojede i on. Rozhlédli jsme se kolem, jestli ho někdo nedoprovází, ale ze známých čeledínů jsem neviděl nikoho kromě Handse. Co již byl v Jhaampe s Regalem. A tak se toho Burrich ujal sám. Nepřekvapovalo mne to.

Byl tam také August - na pěkné šedé kobyle. Vyčkával s netečností, jež byla téměř nelidská. Čas strávený v koterii ho již silně poznamenal. Kdysi to býval buclatý mladík, málomluvný, ale příjemný. Měl stejně černé vlasy jako Verity, prý se jako chlapec svému bratranci hodně podobal. Pomyslel jsem si, že pokud mu jeho povinnosti v Umění přibude, bude se nejspíš Veritymu podobat ještě více. Měl být přítomen svatebnímu obřadu jako jakési okno pro Verityho, až bude Regal pronášet přísahu ve jménu svého bratra. Regalův hlas, Augustovy oči, hloubal jsem v duchu. A co budu já? Verityho dýka?

Nasedl jsem na Sooty - zčásti abych se vymanil z davu, kde probíhalo horečné loučení a udílení posledních pokynů. Prosil jsem Edu, abychom už odsud byli pryč, někde daleko na cestě. Trvalo celou věčnost, než byla na poslední chvíli připoutána a utažena veškerá zavazadla a než se roztroušený průvod zformoval. Pak se téměř najednou zvedly všechny zástavy, ozvalo se zatroubení rohu a zástup lidí, koní a naložených soumarů se dal zvolna do pohybu. Jednou jsem zvedl hlavu a uviděl, že Verity vyšel ze své věže a sledoval, jak odjíždíme. Zamával jsem mu na rozloučenou, ale pochybuji, že mě uprostřed tolika lidí viděl. Pak už byl náš průvod za bránou a vinul se po kopcovité cestě, jež směřovala z Buckkeepu na západ.

Naše cesta nás zavedla až k břehům Jelení řeky, kterou jsme přebrodili v širokých mělčinách nedaleko míst, kde se stýkaly hranice vévodství Buck a Farrow. Odtud jsme potom ve spalujícím žáru, který jsem ještě nikdy předtím nezažil, měli putovat přes rozložitě farrowské pláně, až dorazíme k Modrému jezeru. Od Modrého jezera jsme měli sledovat tok řeky s prostým názvem Studená, která už pramenila v Horském království. Za Studeným brodem začíná obchodní stezka, jež se vine mezi horami a temnými údolními a stoupá pořád nahoru k Průsmyku bouří, odkud vede dál skrz husté bujné lesy Deštné divočiny. My však neměli namířeno až tak daleko, nýbrž jsme měli zastavit ve Jhaampe, které se z celého Horského království nejvíce blíží městu.

V určitém ohledu tato cesta nebyla ničím zajímavá, pokud člověk nepočítá všechno to, co s takovým putováním nutně souvisí. Po prvních třech dnech se vše ustálilo v pozoruhodně monotónním rytmu, který se měnil jen podle typů rozličných krajín, kterými jsme se ubírali. Každá osada či víska u cesty nás nejprve přivítala a pak zdržela, předávajíc oficiální Vzkazy a přání všeho nejlepšího u příležitosti svatebního obřadu korunního prince.

Když jsme však dorazili na široké pláně Farrow, vesnic ubylo a vzdálenosti mezi nimi se prodloužily. Bohaté farrowské farmy a kupecká města ležely daleko na sever od naší cesty, podél toku Vinné řeky. Projížděli jsme farrowskými pláněmi, kde většinu obyvatel tvořili nomádští pastevci. Ti zakládali města jen v zimě, kdy se usazovali podél obchodních cest, aby se přichystali na takzvanou "zelenou sezónu". Míjeli jsme stáda ovcí, koz či koní a občas i statných nebezpečných prasat, haragarů, jak se zde říkalo, ale náš kontakt s lidmi té oblasti se zpravidla omezoval jen na to, že jsme v dálce spatřili jejich kuželovité

stany nebo nějakého pastevce vztyčeného v sedle, který nás zdravil zvednutou holí.

Hands a já jsme se opět dali dohromady jako staří známí. Dělili jsme se o jídlo a večer společně kuchtili na ohýnku, zatímco on mě oblažoval historkami o nabručeném Sevrensovi a jeho věčných obavách z prachu, který by mohl proniknout k hedvábným rouchům, či blech, které by se mohly uhnízdit v sametu a kožesinových límcích a ty pak během dlouhé cesty rozežrat na kousky. Poněkud chmurnější byly jeho stížnosti na Rowda. Já sám jsem s tím mužem neměl žádné zkušenosti, ale Hands v něm našel nesnesitelného spolucestujícího, který ho ustavičně podezíral, že se pokouší krást z Regalových zavazadel. Jednoho večera se Rowd dokonce připlétl k našemu ohni, kde ze sebe vysoukal dost nejasné a nepřímé varování pro všechny, kdo by se chystali okrást jeho pána. Až na tyto nepříjemnosti byly však naše večery klidné.

Hezké počasí nás neopouštělo, a pokud jsme se ve dne zapotili, v noci bylo příjemně. Spal jsem na své houni a jenom někdy jsem se obtěžoval s budováním nějakého přístřešku. Každý večer jsem kontroloval obsah cedrové truhlice a snažil se, aby kořeny zcela neuschly a aby se tabulky a svítky cestou nepoškodily. Jedné noci mě probudilo hlasité zaržání Sooty a mně se zdálo, že truhlice se mírně posunula z místa, kde jsem ji nechal. Ale rychlá kontrola obsahu ukázala, že je všechno v pořádku, a když jsem se o tom zmínil Handsovi, jen se zeptal, jestli jsem náhodou nechytíl Rowdovu nemoc.

Vesničky a pasoucí se stáda, jež jsme často míjeli, nám štědře poskytovaly čerstvou potravu, takže jsme útrapy cesty pociťovali jen málo. Když jsme projížděli skrz Farrow, vodních ploch tam nebylo tolik, kolik bychom si my a naše koně přáli, ale každého dne jsme objevili nějaký pramen či zaprášenou studnu, takže ani s vodou to nebylo tak zlé, jak by se zprvu myslelo.

Burriche jsem cestou viděl jenom málo. Vstával dříve než všichni ostatní a jel kus před hlavní karavanou, aby jeho zvířata měla nejzelenější pastvu a nejčistší vodu. Věděl jsem, že chce přivést koně do Jhaampe v co nejlepším stavu. Také Augusta skoro nebylo vidět. Ač měl naší výpravě oficiálně velet, přenechal tento úkol kapitánovi své čestné strážce. Nemohl jsem přijít na to, jestli to udělal z prozíravosti nebo z lenosti. Každopádně se po většinu času zdržoval o samotě, i když dovolil Sevrensovi, aby mu posluhoval, a dělil se s ním o stan a o jídlo.

Pro mne to bylo skoro jako návrat do dětství. Měl jsem jen omezené povinnosti. Hands byl vynikající společník a já ho nikdy nemusel moc ponoukat, aby mi vyprávěl něco ze své nepřeberné zásoby historek a klepů. Často mně uběhl i celý den, než jsem si vzpomněl, že po skončení této cesty mám zabít prince. Takové myšlenky mě obyčejně napadaly, když jsem procítl uprostřed temné noci - farrowské nebe se zdálo být hustěji poseto hvězdami než obloha nad Buckkeepem. Já na ně mlčky hleděl a v duchu si nacvičoval různé způsoby, jak ukončit život Ruriska. Vezl jsem s sebou další truhličku, úplně malinkou, pečlivě zabalenou ve vaku s oblečením a osobními potřebami. Zabalil jsem ji nanejvýš svědomitě a úzkostlivě. Neboť tato vražda musela být provedena naprosto dokonale, čistě, aniž bych vzbudil sebemenší podezření. Nejdůležitější bylo její načasování. Princ nesměl zemřít během naší přítomnosti v Jhaampe. Nesměl být vržen sebemenší stín na svatební obřad. Nesměl zemřít ani předtím, než proběhnou oslavy na Buckkeepu a svatba v poklidu skončí, poněvadž to by mohlo působit jako zlé znamení pro budoucnost novomanželské dvojice. Nebylo vůbec jednoduché zosnovat takovou smrt.

Občas jsem si kladl otázku, proč to král svěřil mně a ne Chadeovi. Měla to být jakási zkouška, která by v případě neúspěchu znamenala moji smrt? Byl už Chade na takový úkol moc starý, nebo příliš cenný, než aby král riskoval jeho ztrátu? Anebo byl prostě nepostradatelný při péči o Verityho zdraví? Když jsem pak tyto otázky pustil z hlavy, stále jsem hloubal o tom, zda mám použít prášek, který by Ruriskovi podráždil plíce, takže by se ukašlal k smrti. Snad bych mu tím mohl posypat polštáře a lůžko. Anebo mu mám nabídnout lék proti bolestem, na který by si postupně navykl a který by ho nakonec vlákal do náruče smrti ve spánku? Měl jsem s sebou tonikum na rozředění krve. Pokud by už jeho plíce chronicky krvácely, mohlo by to stačit, abych ho poslal na onen svět. Vezl jsem s sebou jed, prudký, smrtelný a bez chuti jako voda, kdyby se mi snad podařilo objevit způsob, jak by s ním Rurisk přišel do styku až po dostatečně dlouhé době. Žádné z těchto myšlenek sice nepřispívaly k pokojnému spánku, ale čerstvý vzduch a únava z celodenní jízdy v sedle je zpravidla přemohly, takže jsem se často probouzel netrpělivostí před dalším dnem cesty.

Když jsme posléze spatřili Modré jezero, už z dálky se nám jevilo jako zázrak. Bylo tomu už hodně let,

co jsem tak dlouhou dobu neviděl moře, a byl jsem překvapen, jak jsem opět uvítal pohled na třpytivou vodní hladinu. Každé zvíře v našem zavazadlovém průvodu teď naplnilo mé myšlenky čistou vůní vody. Jak jsme se k velikému jezeru blížili, krajina oživala zelení a vstřícností, a v noci jsme měli co dělat, abychom koně uchránili od přežrání na takové pastvě.

Modré jezero brázdil nespočet obchodních plachetnic, jejichž pestré plachty nevypovídaly jenom o druhu přepravovaného zboží, ale také o rodinách, kterým patřily. Domy u Modrého jezera stály nad vodou na podpůrných kulech. Vřele nás tam uvítali a uctili sladkovodními rybami, které mému jazyku chutnaly divně, poněvadž jsem byl zvyklý jen na ryby ze slané moře. Úplně jsem se vžil do role cestovatele a spolu s Handsem jsme div nepraskli pýchou, když k našemu ohni jednou v noci přišly rozesmáté zelenooké dívčiny z rodinné lodi obchodníků s obilím. Přinesly s sebou malé pestrobarevné bubínky - každý jinak naladěný - a hrály a zpívaly nám, dokud je jejich láteřící matky neobjevily a neodvedly domů. Byl to tak opojný zážitek, že jsem si celou noc na prince Ruriska ani nevzpomněl.

Nyní jsme cestovali severozápadním směrem, plavíce se přes Modré jezero na jakýchsi prámech, kterým jsem vůbec nedůvěřoval. Na druhé straně jsme se rázem ocitli na zalesněném území a jenom jsme teskně vzpomínali na horké dny ve Farrow. Naše cesta vedla přes obrovité cedrové porosty, jež byly místy prorostlé bělostnými březovými háji a na vypálených úsecích oživené olšemi a vrbami. Podkovy našich koní duněly na černé půdě lesní stezky a kolem nás se vznášely sladké podzimní vůně. Pozorovali jsme neznámé ptáky a jednou jsem zahlédl také velikého jelena neobvyklého zabarvení, jehož druh jsem nikdy předtím a ani potom neviděl. Noční pastva pro kóně nebyla dobrá, a tak jsme byli rádi, že máme alespoň obilí, které jsme zakoupili u obchodníků na jezeře. V noci jsme rozdělávali ohně a s Handsem jsme teď spali ve stanu.

Cesta ustavičně stoupala vzhůru. Náš průvod se sice pořád vinul mezi strmými srázy, ale nebylo pochyb o tom, že postupujeme stále výše do hor. Jednoho odpoledne jsme se střetli s delegací vyslanců z Jhaampe, kteří nás měli přivítat a zavést do cíle naší pouti. Pak nám už cesta ubíhala rychleji a každého večera nás bavili muzikanti, pěvci a žongléři, kteří nám předváděli své nejzdařilejší kousky. Bylo vidět, že nám chtějí přichystat co nejdůstojnější uvítání. Mně však ti lidé připadali divní a téměř děsiví v tom, jak se od nás lišili. Často jsem si musel připomínat, co mě Burrich a Chade učili o zdvořilém chování, zatímco chudák Hands se z jejich společnosti skoro úplně stáhl.

Fyzickým vzrůstem to byli většinou Churdové a vypadali tak, jak jsem šije představoval: vysocí bledí lidé se světlými vlasy a zraky, ačkoli někteří měli kštice zrzavé jako lišky. Všichni byli statní, ženy stejně jako muži. Snad každý měl u sebe luk nebo prak a zjevně si byli jistější na vlastních nohou než na koňském hřbetě. Byli oděni do vlny a kůže a i ti nejnuznější na sobě měli krásné kožešiny, jako by to bylo jen prosté domácí oblečení. Šlapali vedle nás, kteří jsme jeli v sedlech, a nedělalo jim potíže udržet s koňmi po celý den krok. Za chůze zpívali dlouhé písně v jakémsi prastarém jazyce, znějící bezmála truchlivě, přerušované však vítěznými či radostnými pokřiky. - Později jsem se dozvěděl, že nám zpívají o své historii, abychom lépe poznali, s jakými lidmi nás sbratřuje náš princ. Usoudil jsem, že většinu z nich tvoří pěvci a básníci, řečení "pohostinní", přeloženo z jejich jazyka, jež jsou tradičně vysíláni k uvítání hostů, aby se zaradovali, že už jsou u cíle své cesty.

Během dalších dvou dnů, co jsme se blížili k Jhaampe, se náš průvod postupně rozšiřoval, jak se na naši cestu napojovaly další a další stezky. Stala se z ní nyní široká obchodní silnice, občas vydlážděná bílým drceným kamenem. Čím blíže jsme byli k Jhaampe, tím více se naše procesí rozrůstalo, neboť se k nám přidávaly skupinky z horských vesnic a kmenů, hrnouce se ze všech koutů království, jen aby viděly, jak se jejich princezna vdává za vlivného prince z nížin. A tak náš průvod, tato směsice psů, koní a jakéhosi druhu horských koz coby soumarů, lidí všeho věku a postavení, kteří se v rodinách a houfech, s žebrňáky naloženými dary, táhli za námi, brzy dorazil do Jhaampe.

8 Jhaampe

"..a tak necht' přijdou, lidé, z nichž pocházím, a až dorazí do města, ať mohou vždy říci: 'Tohle je naše město a náš domov, na jak dlouho si přejeme zůstat.' Ať jsou pro ně vždy nějaká místa volná, ať [rozmazaná slova] stáda a dobytek. Neboť v Jhaampe nebude žádných cizinců, ale jen sousedé a

přátelé, kteří přijdou a odejdou podle své vůle." A vůle jeho Sacrifice⁷ byla z jeho slov patrná stejně jako ze všech věcí.

Tak jsem si to přečetl o mnoho let později na fragmentu posvátné tabulky Chyurdů a tak jsem nakonec pochopil Jhaampe. Ale tehdy poprvé, když jsme jeli do kopce vstříc Jhaampe, jsem byl zklamaný a zděšený z toho, co jsem viděl.

Chrámy, paláce a veřejné budovy připomínaly obří uzavřené květy tulipánů, a to jak svými barvami, tak tvarem. Za svůj tvar vděčí tradičním kožešinovým příbytkům nomádů, kteří založili město, za barvy pouze lásce horského lidu k barvám na čemkoli. Každá budova byla nedávno znovu přetřena u příležitosti příprav na náš příjezd a princezninu svatbu, takže byly téměř křiklavě zářivé. Všem dominovaly odstíny purpuru, zvýrazněné žlutí, ale zastoupena byla každá barva. Nejlépe to snad lze přirovnat k záhonu krokusů, jež vyrážejí zpod sněhu z černé země, neboť černé kameny hor a tmavé jehličnany dávaly jasným barvám budov vyniknout podstatně výrazněji. Samotné město je situováno v příkré oblasti jako přístav Buckkeep, takže když ho člověk spatří zdola, jeho barvy a Unie se mu představí vzájemně navrstvené jako umně naaranžované květiny v košíku.

Když jsme se však ocitli blíže, mohli jsme vidět, že mezi velkými budovami stojí stany, dočasné chýše a také mrňavé přístřešky všeho druhu. Ve městě Jhaampe jsou totiž trvalé jen veřejné budovy a královské domy. Vše ostatní je jen příliv a odliv lidí, kteří přišli navštívit své hlavní město, aby požádali o rozsudek z úst Sacrifice, jak zde nazývají krále či královnu, jež právě vládne, nebo aby viděli schrány se svými poklady a vědomostmi či aby prostě obchodovali a potkali se s ostatními nomády. Kmeny přicházejí a odcházejí, náhle zde vyrostou stany a asi měsíc nebo dva jsou obývány, až pak jednoho rána po nich zůstane jen holá zem, dokud nedorazí další skupina, aby si místo na nějaký čas nárokovala. Přesto zde nepanuje nepořádek, protože ulice jsou dobře značeny a na příkrějších úsecích jsou zbudovány kamenné schůdky. Po celém městě se v rozestupech nacházejí sauny a domy s vřídly a koupelemi, rovněž se dodržují nejpřísnější pravidla ohledně zbytků a odpadků. Je to město dýchající zelení, protože na jeho okrajích se rozkládají pastviny pro ty, kdo s sebou přivedou stáda a koně, a stanové plochy jsou vymezeny stinnými stromy a studnami. Uvnitř města se vyjímají rozložitě zahrady, záhony květin a nádherná arboreta, jež jsou udržovány s mnohem větším vkusem, než jsem kdy viděl v Buckkeepu. Návštěvníci v těchto zahradách zanechávají své výtvořky, mohou si rovněž vzít za vzor skulptury z kamene a dřevořezby nebo pestrobarevné hrnčářské výtvořky. Svým způsobem mi to připomnělo šaškovu místnost, neboť oběma místům vévodily tvary a barvy pouze pro potěchu oka.

Naši průvodci nás zastavili na pastvině na pokraji města a naznačili nám, že místo je vyhrazeno pro nás. Po chvíli jsme pochopili, že čekají, až zde zanecháme koně a muly a půjdeme za nimi po svých. August, jenž naši karavaně formálně velel, si nepočínal zrovna diplomaticky. Úplně to se mnou trhalo, když jim téměř hněvivě vysvětloval, že s sebou vezeme příliš mnoho věcí a že mnozí jsou po cestě unaveni, než aby uvítali myšlenku na cestu pěšky do kopce, navíc s ranci na zádech. Kousl jsem se do rtů a přinutil se tiše stát a jen sledovat zdvořilé rozpaky našich hostitelů. Regal o těchto zvycích jistě věděl, tak proč nás předem nevaroval, abychom se hned od počátku návštěvy neuvedli jako nepřizpůsobiví burani?

Naštěstí se naši vlídní hostitelé rychle přizpůsobili našim podivným způsobům. Navrhli, abychom si odpočali, a snažně prosili, abychom s nimi měli strpení. Nějakou chvíli jsme postávali na místě a marně se snažili působit uvolněným dojmem. Rowd a Sevens se připojili ke mně s Handsem. Hands měl ve svém měchu pár doušek vína, které jsme společně vypili, zatímco Rowd zdráhavě na oplátku vytáhl několik šrůtek uzeneho masa. Povídali jsme si, ale přiznám se, že jsem byl duchem jinde. Nejraději bych v sobě sebral odvahu a šel za Augustem, abych ho přiměl k většímu ohledu vůči zvykům těch lidí. Byli jsme jejich hosté a stačilo už to, že ženich nepřijel osobně, aby si nevěstu odvezl. Místo toho jsem se jen z povzdálí díval, jak se August radí s několika staršími šlechtici, kteří přijeli s námi, a z pohybu jejich hlav a rukou jsem vyvodil, že s ním toliko souhlasí.

Po chvíli se na cestě nad námi objevil zástup statných chyurdských mladíků a dívek. Byli to povolání nosiči, kteří nám měli pomoci s věcmi do města. Odkudsi se vynořily pestré stany pro naše sluhy, kteří měli zůstat u koní a mul. Velmi mě mrzelo, že právě Hands měl být jedním z meh. Svěřil jsem mu Sooty. Pak jsem si na jedno rameno hodil cedrovou truhlici, na druhé svůj vak a připojil se k pěšímu průvodu

směřujícím do města. Ještě jsem nasál vůně škvařícího se masa a vařených brambor a zahlédl, jak naši hostitelé stavějí velký otevřený stan a uvnitř chystají stoly. Pomyslel jsem si, že Hands se nebude mít špatně, a skoro jsem si přál, abych neměl na práci nic jiného než se starat o zvířata a slídit v tomto městě hrajícím barvami.

Ušli jsme jen nevelký kus cesty stoupajícími křivolakými uličkami města, když jsme natrefili na skupinu nosítek nesených vytáhlými chyrudskými ženami. Se vši vážností nás vyzvaly, abychom do nosítek nasedli, že nás do města odnesou, neboť jsme unaveni po dlouhé cestě, dodávaly omluvně. August, Sevrens, starší šlechtici a většina paniček z naší skupiny bytí touto nabídkou až příliš polichoceni, ale pro mě to bylo spíše ponižující, být do města odnesen. Bylo by však ještě neomalenější jejich zdvořilé naléhání odmítnout, takže jsem svoji truhlici svěřil chlapci zjevně mladšímu než já a nasedl do nosítek nesených ženami, které by mohly být mými babičkami. Stydl jsem se, když jsem viděl, jak nás lidé na ulici zvědavě okukují a umlkají, když je mímáme. Viděl jsem jen několik dalších nosítek, v nichž seděli očividně staří a nemocní lidé. Stiskl jsem zuby a snažil se nemyslet na to, co by říkal Verity na takovou ukázkou naprostého ignorantství. Pokoušel jsem se tvářit příjemně na ty, které jsme míjeli, a vypadat trochu potěšené při pohledu na jejich zahrady a půvabné budovy.

Muselo se mi to dařit, protože má nosítka nyní zpomalila, abych se mohl lépe rozhlížet, zatímco ženy mi ochotně ukazovaly všechno, co jsem snad mohl přehlédnout. Mluvily ke mně chyrudštinou a radostně zjišťovaly, že jejich jazyku zhruba rozumím. Chade mě sice naučil tu trochu, kterou sám znal, ale nepřipravil mne na to, jak je jejich jazyk melodický, a já brzy pochopil, že slovní intonace je neméně důležitá jako výslovnost. Naštěstí jsem dokázal cizí jazyky bystře vnímat, takže jsem se bez okolků pustil do neumělé konverzace se svými nosičkami, v pevném odhodlání, že až budu v paláci mluvit s vyššími představiteli, nebude už to znít jako z úst venkovského hlupáka. Jedna žena mi poskytovala zasvěcený komentář ke všemu, co jsme míjeli. Jmenovala se Jonqui, a když jsem se jí představil jako FitzChivalry, několikrát mé jméno zamumlala, jako by si je chtěla zapsat do paměti.

S velkými obtížemi se mně podařilo nosičky přesvědčit, aby zastavily a nechaly mě vystoupit, protože jsem si chtěl prohlédnout jednu zahradu. Neupoutaly mě ani tak pestré květiny, nýbrž jakási vrba, jež rostla ve spirálách a kudrlinkách - ne rovně, jak jsem byl zvyklý z domu. Pohlídl jsem prsty vláchnou kůru jedné z větví a byl jsem si jist, že doma bych odřezek probudil k životu, ale netroufal jsem si žádný vzít, aby to snad nepůsobilo neomaleně. Vedle mě se zastavila jedna starší usměvavá žena a rozvlnila rukou nízko rostoucí záhony bylin s drobnými lístečky. Vůně, jež vyšla z lístků, byla ohromující a žena se hlasitě zasmála mému údivu ve tváři. Byl bych se rád zdržel déle, ale nosičky důrazně trvaly na tom, že musíme dosáhnout ostatní, ještě než dorazí do paláce. Usoudil jsem, že tam má proběhnout oficiální přivítání, na němž nesmím chybět.

Naše procesí se vinulo terasovitou ulicí stále výše, až nosítka stanula před palácem, který představoval rozpučenou směsicí zářivých staveb. Hlavní budovy byly purpurové barvy s bílými tečkami, což mně připomínalo lupinu rostoucí u cest a také květy hrášku na plážích pod Buckkeepem. Stál jsem vedle nosítek a hleděl užasle na palác, ale když jsem se otočil k nosičkám, abych jim tlumočil svůj údiv, byly ty tam. Objevily se za pár okamžiků v šafránových a azurových, broskvových a růžových róbách a chodily úslužně mezi námi, nabízejíce mísy s navoněnou vodou a jemné hadříky na omytí prachu a únavy z našich tváří a šijí. Chlapci a mládenci v modrých přepásaných tunikách přinášeli angreštové víno a medové koláčky. Až se každý z hostů opláchl a ochutnal víno a koláč, byli jsme vyzváni, abychom je následovali do paláce.

Vnitřek paláce na mne působil stejně cize jako zbytek Jhaampe. Hlavní budovu podpíral obrovský centrální pilíř, z něhož se při bližším pohledu vyklubal obrovský kmen nějakého stromu, jehož vystouplé kořeny byly stále patrné pod dlažebními kameny okolo základny. Opery ladně zakřivených zdí tvořily taktéž stromy. O několik dní později jsem zjistil, že doba "růstu" paláce trvala skoro stovku let. Nejprve vybrali centrální strom, vyčistili okolí a poté zasadili okruh podpůrných stromů, které během růstu opečovávali a tvarovali s pomocí lan a prořízky, takže se všechny skláněly směrem k ústřednímu stromu. V určité fázi všechny ostatní větve odřezali a vrcholky stromů vzájemně protkali, takže vytvořily korunu. Potom zbudovali zdi, nejprve z vrstvy jemného tkaniva, které vzápětí vytvrdili nátěrem a postupně ho překrývali vrstvami houževnaté látky vyrobené z kůry. Kůrové sukno zdvojili zvláštním druhem místního

jílu a potáhli jasnou vrstvou pryskyřičné barvy. Nikdy jsem nezjistil, zda každá budova ve městě byla vytvořena tímto pracovním způsobem, nicméně "růst" paláce umožnil jeho tvůrcům, aby dali vyniknout jeho živoucí nádhře, kterou by v kameni nikdy nenapodobili.

Obrovský vnitřní prostor byl do stran otevřený, ne nepodobný Velkému sálu na Buckkeepu, i s podobným počtem krbů. Byly tam rozmístěny stoly a plochy určené k vaření a tkaní, předení a skladování, a všechny ostatní nezbytnosti velké domácnosti. Soukromé komnaty byly jenom jakési alkovny, oddělené závěsy, anebo pokoje v podobě malých stanů přilepených k obvodové zdi. Spatřil jsem i vyvýšené komnaty, volně dosažitelné pomocí sítě dřevěných schodů, a také ty vypadaly jako stany postavené na zvednutých plošinách. Podpůrné kůly těchto komnat tvořily kmeny opravdových stromů. Zalekl jsem se, když jsem uviděl, jak málo soukromí se tu nabízí pro "tichou" práci, kterou jsem potřeboval dělat.

Vzápětí jsem byl uveden do své stanové komnaty. Uvnitř jsem našel svou cedrovou truhlici a zavazadlo s oblečením, teplou parfémovanou vodu a talíř s ovocem. Rychle jsem se převlékl ze zaprášených cestovních šatů do vyšívaneho roucha s proříznutými rukávy a přiložených zelených kamaší, které mi k němu vybrala paní Hasty. Znovu jsem se podíval nad hrozivě vyhlížejícím vyšívaným jelenem a potom to pustil z hlavy. Snad si Verity myslel, že tento pozměněný erb je méně ponižující než ten, který tak jasně vypovídal o mé nelegitimitě. V každém případě se mi to mělo hodit. Z ústřední místnosti jsem zaslechl rolničky a bubínky, tak jsem spěšně opustil komnatu, abych zjistil, co se děje.

Na pódiu před velkým kmenem, ozdobeném girlandami květů a zelených ratolestí, stáli August a Regal před nějakým starým mužem, jenž měl po boku dva sluhy v jednoduchých bílých rouchách. Kolem pódia se mezitím shromáždil velký dav lidí, k němuž jsem se rychle připojil. Vedle mě se po chvíli objevila jedna z mých nosiček, nyní oděná v růžových přehozích a s dvojitou korunkou z břechťanu. Přivítivě se na mě usmála. "Co se to děje?" odvážil jsem se zeptat. "Náš Sacrifice, ehm, jak vy říkáte král, Eyod se vás chystá přivítat. A všem vám teď ukáže svoji dceru, jež se stane vaší Sacrifice, ehm, královnou. A svého syna, který místo ní bude vládnout tady," znělo její přerývané vysvětlení, přerušované odmlkami, zatímco já ji horlivě povzbuzoval kýváním hlavy.

Za oboustranných potíží mně vysvětlila, že žena stojící vedle krále Eyoda je její neteř, a já ze sebe obdivně vysoukal, že vskutku vypadá zdravě a silně. V tom okamžiku jsem to považoval za nejlaskavější kompliment, který jsem mohl říci na adresu oné okouzující ženy stojící tak ochranně po boku svého krále. Charakterizovala ji obrovská záplava žlutých vlasů, na něž už jsem si v Jhaampe začínal zvykat, z nichž některé měla spletené do copů a ovinuté kolem čela, jiné ji volně splývaly na záda. Měla vážnou tvář a holé svalnaté paže. Muž stojící z opačné strany po boku krále Eyoda byl starší než ona, ale přesto se jí podobal jako dvojče s výjimkou toho, že měl vlasy u hrnečku nakrátko zastřižené. Měl tytéž nefritové oči, rovný nos a vážný výraz kolem úst. Když se mi podařilo starší ženy zeptat, jestli i on je její příbuzný, jen se usmála, jako bych byl mírně přihlouplý, a odpověděla, že samozřejmě, je to přece její synovec. Pak mě šeptem umlčela, jako bych byl dítě, poněvadž slova se ujal král Eyod.

Mluvil pomalu a rozvážně, avšak přesto jsem byl rád, že jsem prve konverzoval se svými nosičkami, jelikož jsem dokázal porozumět většině jeho řeči. Oficiálně nás pozdravil včetně Regala, neboť předtím ho prý uvítal jako vyslance krále Shrewda a nyní ho vítá jako symbol přítomnosti prince Verityho. Jeho pozdrav se vztahoval také na Augusta, a oba byli poctěni několika dary, dýkami vykládanými drahokamy, vzácnými vonnými oleji a huňatými kožešinovými štolami. Když jim štolu přehodili přes ramena, rozmrzele jsem si pomyslel, že oba teď vypadají spíše jako dekorace než princové, protože na rozdíl od krále Eyoda a jeho družiny byli Regal s Augustem vyšňořeni náramky a prsteny a jejich okázalá garderoba se vyznačovala drahými látkami a střihem, jenž vůbec nebral ohled na šetrnost či praktičnost. Na mne oba působili fintivým a marnotratným dojmem, ale v duchu jsem doufal, že naši hostitelé si pouze pomyslí, že jejich exotický vzhled je součástí našich cizokrajných zvyků.

A potom, k mému nemalému rozčarování, k sobě král povolal muže ze svého doprovodu a představil ho našemu shromáždění jako prince Ruriska. Žena byla samozřejmě princezna Kettricken, Verityho snoubenka.

A konečně mi došlo, že ty, které vystupovaly jako naše nosičky a vítaly nás koláči s vínem, nebyly služky, nýbrž ženy z královské rodiny, babičky, tety a sestřenky Verityho snoubenky, vše v souladu s

jhaampskou tradicí služby svému lidu. - S hrůzou jsem si uvědomil, že jsem k nim prve mluvil tak familiárně a nenuceně, a opět jsem v duchu proklel Regala za to, že neměl tolik předvídavosti, aby nám poslal několik slov o jejich zvycích, namísto dlouhého seznamu šatstva a šperků, které si chtěl nechat přivést. Starší žena po mém boku byla královou vlastní sestrou. Myslím, že musela vycítit mé rozpaky, poněvadž mě laskavě poplácala po rameni a jen se usmívala, když jsem se celý zarudlý snažil vybreptat nějakou omluvu.

"Neudělal jsi nic, čím by ses zahanbil," sdělila mi a dodala, že ji nemám oslovovat "milady", ale Jonqui. Pozorně jsem sledoval, kterak August předává princezně šperky, které pro ni vybral Verity. Byla mezi nimi sítka do vlasů zhotovená z jemných stříbrných řetízků, osázená rudými drahokamy, a stříbrný límeček posetý většími rudými kameny. Dále to byla stříbrná obroučka, vytepaná do podoby vinné révy a ověšená množstvím cinkajících klíčů, což byly, jak August vysvětlil, její klíče od domácnosti na Buckkeepu, až se tam sejde s Veritym, a osm jednoduchých stříbrných prstenů. Princezna tiše stála, zatímco Regal ji zdobil šperky. Pomyslel jsem si, že stříbro s rudými kameny by se lépe vyjímalo na ženě tmavé pleti, jenže ze zářícího úsměvu Kettricken byla patrná její dívčí radost. Také lidé kolem mne se jeden k druhému otáčeli a souhlasně mumlali, když spatřili princeznu takhle okrášlenou. Snad se jí naše cizokrajné barvy a doplňky líbí, pomyslel jsem si.

Byl jsem vděčný králi Eyodovi za jeho krátkou řeč, která následovala. Dodal jen, že nás vítá v Jhaampe, a vybídl nás, abychom si odpočali, uvolnili se a pokochali se městem. Pokud bychom měli nějaké přání, máme se prý obrátit na všechny, které potkáme, a oni se pokusí nám vyhovět. Nazítří v poledne měl začít třídní sezdávací obřad a král vyjádřil své přání, abychom si všichni dobře odpočali a mohli se ho účastnit. Potom i se svými potomky sestoupil z pódia a smísili se s ostatními přítomnými, jako bychom všichni byli vojáci na jedné hlídce.

Bylo zřejmé, že Jonqui se připojila ke mně jako doprovod, a neexistoval slušný způsob, jak bych z její společnosti vyvázl. Proto jsem se alespoň rozhodl co nejvíce se v krátkém čase přiučit místním zvykům. Jenomže jedním z jejích prvních počínů bylo představit mě princovi a princezně. Právě rozmlouvali s Augustem, který jim vysvětloval, jak Verity jeho prostřednictvím zhlédne svatební obřad. Mluvil dost nahlas, jako by jim to mělo nějak usnadnit pochopení věci. Jonqui chvíli naslouchala a pak si zřejmě řekla, že August už skončil. Mluvila způsobem, jako bychom všichni byli děti, které si pochutnávají na koláčích, zatímco rodiče se baví mezi sebou: "Rurisku, Kettricken, tento mladý muž se velice zajímal o naše zahrady. Snad bychom mohli na později domluvit, aby si pohovořil s těmi, kdo o ně pečují." Zdálo se, že to patří zejména Kettricken, když dodala: "Jmenuje se FitzChivalry."

August se náhle zamračil a doplnil ji: "Fitz. Bastard."

Kettricken sebou při té přezdívce trhla a Ruriskova hezká tvář viditelně potemněla. - Pootočil se ke mně, ukazuje Augustovi záda. Bylo to jasné gesto, jež nepotřebovalo dalšího vysvětlení v žádném jazyce.

"Ano," pravil a přešel do chyurdštiny, zatímco mi hleděl zpřímá do očí. "Tvůj otec mi o tobě vyprávěl, když jsem ho naposledy viděl. Zpráva o jeho smrti mě velmi zarmoutila. Udělal hodně pro to, aby připravil cestu k ukování tohoto pouta mezi našimi lidmi."

"Ty jsi znal mého otce?" zeptal jsem se přihloupě.

Usmál se na mne. "Jistě. On a já jsme spolu vyjednávali ohledně průmysku v Modrých skalách. Bylo to v Moonseye, severně odsud, když se o tobě poprvé dozvěděl. Jakmile skončilo naše jednání o průsmycích, obchodě a vyslancích, zasedli jsme, abychom společně pojedli, a jako muži jsme se bavili o tom, jak se má zachovat. Přiznám se, že stále nerozumím tomu, proč si myslel, že už nesmí vládnout jako král. Inu, zvyky jednoho lidu nejsou asi tytéž jako zvyky druhého. Avšak tímhle sňatkem se konečně blížíme tomu, abychom z našich národů učinili jeden lid. Myslíš, že by ho to potěšilo?"

Rurisk věnoval pozornost toliko mně a svým přechodem do chyurdštiny vyloučil Augusta z konverzace. Kettricken vypadala užasle. Augustova tvář za Ruriskovým ramenem zkameněla. Pak se zlověstně usmál a s výrazem ryzí nenávisti vůči mně se otočil, aby se připojil ke skupině okolo Regala, jenž právě hovořil s králem Eyodem. Ale z nějakého důvodu mi Rurisk a Kettricken věnovali plnou pozornost.

"Neznal jsem svého otce dobře, ale myslím, že by byl potěšen, kdyby viděl..." spustil jsem, ale v tom okamžiku na mě padl zářivý úsměv princezny Kettricken.

"No samozřejmě. Jak jsem jen mohla být tak hloupá? Ty jsi ten, komu říkají Fitz. Necestuješ obvykle s

lady Thyme, travičkou krále Shrewda? A nejsi u ní v učení? Regal mi o tobě vyprávěl."

"Jak je to od něj laskavé," řekl jsem nejapně a dodnes netuším, co mi řekla potom ani co jsem odpověděl. Mohu jen děkovat bohu, že jsem se na místě nezhroutil. A uvnitř jsem si asi poprvé přiznal, že to, co cítím k Regalovi, dalece přesahuje obyčejný lidský odpor. Rurisk se jako bratr na Kettricken káravě zamračil a oba se otočili k příběhnuvšímu sluhovi, jenž se dožadoval jakýchsi pokynů. Okolo mě se lidé srdečně bavili uprostřed zářivých letních barev a vůní, kdežto mně bylo, jako by mi zamrzly vnitřnosti.

Přišel jsem k sobě, až když mě Kettricken zatahala za rukáv. "Jsou támhle," sdělila mi. "Nebo jsi moc unavený na to, aby ses k nim přidal? Jestli se chceš vzdálit, nikoho to neurazí. Chápu, že mnozí z vás byli tak vyčerpaní, že ani nemohli vejít do města."

"Ale mnozí z nás unavení nebyli a vskutku by uvítali příležitost projít se volně po Jhaampe. Vyprávěli mi o Modrých fontánách, a já se těším, až je spatřím." Když jsem to dořekl, trochu jsem se zajíkl, doufaje, že to snad má nějakou souvislost s tím, co mi říkala předtím. Alespoň to nemělo co dělat s travičstvím.

"Postarám se, aby tě tam zavedu, snad ještě dnes v noci. Ale teď pojď tudy." A bez dalších okolků mě vyvedla z davu. August se za námi díval, jak odcházíme. Spatřil jsem rovněž Regala, jak se otočil stranou a povídá něco Rowdovi. Král Eyod se mezitím vymanil z davu a teď na všechny dobrotivě shlížel z vyvýšeného pódia. Nechápal jsem, proč Rowd nezůstal u koní s ostatními sluhy, ale to už za námi Kettricken zatahovala barevný závěs a my východem opouštěli hlavní sál paláce.

Ocitli jsme se venku, vlastně jsme po dlážděné cestě kráčeli podloubím stromů. Byly to vrby, jejichž živé větve byly vzájemně propleteny a protkány nad hlavou, takže tvořily zelenou clonu proti polednímu slunci. "Také nepropouští na cestu déšť. Alespoň většinu," dodávala Kettricken, když si povšimla mého zájmu. "Tato cesta vede do stinných zahrad. Ty mám nejraději. Ale ty bys možná chtěl nejprve vidět botanickou zahradu?"

"Rád se podívám na kteroukoli z vašich zahrad, milady," odpověděl jsem, a alespoň tohle byla pravda. Tady venku, mimo zástupy lidí, jsem si mohl lépe srovnat myšlenky a zvážit, co mám učinit v tak zapeklité situaci. Opožděně mně došlo, že princ Rurisk nejevil žádné známky zranění či choroby, o nichž referoval Regal. Potřeboval jsem se vzdálit a vše znovu přehodnotit. Bylo toho ve hře více, mnohem více, než na co mě připravili.

S vypětím všech sil jsem odvrátil myšlenky od svého dilematu a soustředil se na to, co říkala princezna. Měla jasnou výslovnost a mně se s ní konverzovalo nesrovnatelně lépe než v šumu hlasů ve Velkém sále. Zdálo se, že toho o zahradách hodně ví, přičemž mně dala na srozuměnou, že od ní jako od princezny se nečeká pouhé zalíbení, ale skutečné znalosti.

Zatímco jsme spolu kráčeli a rozmlouvali, pořád jsem si musel připomínat, že je to princezna a taky snoubenka Verityho. Ještě nikdy předtím jsem nepotkal ženu, jako byla ona. Vyznačovala se tichou důstojností, jež však neplynula z vědomí jejího postavení, s čímž jsem se tak často setkával, když jsem přišel do styku s urozenějšími lidmi než já. Přesto se vůbec nerozpakovala zasmát se nebo se pro něco nadchnout anebo se shýbnout, aby u rostliny odhrábla půdu a ukázala mně konkrétní kořen, o němž hovořila. Setřela z kořene hlínu a pak mi kousek hlízy odkrojila nožem, jež měla za pasem, abych okusil, jakou má chuť. Ukázala mi určitou pikantní rostlinu na kořenění masa a trvala na tom, abych u každého ze tří druhů ochutnal lísteček, protože ač si rostliny byly velmi podobné, jejich chutě byly rozdílné. Svým způsobem byla jako Patience, ale ne tak výstřední. A v jiném ohledu byla jako Molly, ale bez oné zatvřelosti, kterou si Molly musela vypěstovat, aby přežila v chudých poměrech. Stejně jako Molly i ona se mnou mluvila přímo a otevřeně, jako bychom si byli rovni. Přistihl jsem se při myšlence, že Verity by v této ženě mohl nalézt větší zalíbení, než by vůbec čekal.

A přesto jsem se v hloubi duše strchoval, co by si Verity o své nevěstě pomyslel. Nebyl to žádný sukničkář, ale jeho vkus, co se týče žen, byl zřejmý každému, kdo se vyskytoval v jeho přítomnosti. A ty, na něž se usmíval, byly zpravidla malé, boubelaté a snědé, často kadeřavé, měly jasný dívčí smích a drobné měkké ruce. Co by si pomyslel o této vysoké bledé ženě, která se oblékala prostě jako služka a říkala o sobě, že se nejraději stará o svoje zahrady? A jak se náš rozhovor ubíral dále, zjistil jsem, že dokáže mluvit o sokolnictví a chovu koní stejně zasvěceně jako nějaký stájník. -Když jsem se jí posléze zeptal, jaké má záliby, vyprávěla mi o své malé kovárně a nástrojích pro práci s kovem, načež si

pozvedla vlasy a ukázala mi náušnice, které si vlastnoručně vyrobila. Jemně vytepané stříbrné okvětní lístky svíraly malinký drahokam jako kapku rosy. Kdysi jsem říkal Molly, že Verity by si zasloužil schopnou a čínorodou ženu, ale nyní jsem si kladl otázku, zda by ho Kettricken vskutku okouzila. Věděl jsem, že by ji respektoval. Ale cožpak respekt mezi králem a královnou je opravdu postačující? Řekl jsem si, že si nebudu přidělovat starosti, ale raději dostojím slovu, které jsem dal Veritymu. Zeptal jsem se, jestli jí Regal hodně vyprávěl o budoucím manželovi, a ona náhle ztichla. Vycítil jsem, jak v sobě sbírá všechny síly, aby odvětila, že ví o tom, že následník trůnu čelí mnohým problémům ohrožujícím království. Regal ji prý upozornil, že Verity je mnohem starší než ona, že je to upřímný a prostý muž, který o ni možná nebude jevit velký zájem. A tak jí Regal přislíbil, že bude vždy při ní, aby jí usnadnil přechod do nových podmínek, a že udělá všechno pro to, aby se na královském dvoře necítila osamělá. A tak je připravená. . .

"Kolik je ti let?" zeptal jsem se impulzivně.

"Osmnáct," odvětila a pak se usmála mému udivenému výrazu. "Protože jsem vysoká, vaši lidé si zřejmě myslí, že jsem mnohem starší," svěřila se mi.

"Ano, to jsi vskutku mladší než Verity. Ale ne zas o tolik, jak to bývá mezi mnohými manželskými páry. Jemu bude letos na jaře třiatřicet."

"Myslela jsem si, že je mnohem starší," řekla udiveně. "Regal mi vysvětloval, že spolu mají společného jen otce."

"Je pravda, že Chivalry a Verity byli oba synové Shrewdovy první královny, ale není mezi nimi zas tak velký věkový rozdíl. A když Verity není zaneprázdněn státnickými problémy, není tak sveřepý a krutý, jak by sis možná představovala. Je to muž, který se umí od srdce zasmát."

Úkosem se po mně podívala, jako kdyby se potřebovala přesvědčit, jestli Verityho nelíčím v lepším světle, než si zaslouží.

"Je to pravda, princezno. - O jarních slavnostech jsem viděl, jak se na loutkových představeních smál jako dítě. A když se všichni na podzim sejdou, aby požehnali úrodě při vinobraní, on nezůstane pozadu. Ale jeho největší vášní byl odjakživa lov. Má vlčáka Leona, který je mu dražší než některým mužům jejich synové."

"Ale tohle," vpadla mi do řeči Kettricken, "je jistě Verity, jaký býval dřív. Regal mi vyprávěl o muži hodně sešlém na svůj věk a shrbeném pod tíhou starostí o svůj lid."

"Je shrbený asi jako strom zapadlý sněhem, ale který se s příchodem jara znovu vzchopí a rozpučí. Když se mnou naposled před odjezdem mluvil, vyslovil přání, abych o něm před tebou mluvil jen dobře."

Rychle sklopila zrak, snad aby přede mnou skryla náhlé vzednutí citů. "Když o něm mluví ty, vidím před sebou úplně jiného muže." Zmlkla a pak pevně stiskla rty, jako by si zakázala vyslovit otázku, kterou jsem beztak slyšel.

"Já v něm vždy viděl laskavého muže. Laskavého, jak jen člověk s tak velikou zodpovědností může být. Bere své povinnosti nesmírně vážně a nerozpakuje se ze sebe vydat, co od něj jeho lid potřebuje. Právě proto sem za tebou nemohl přijet. Svádí bitvu s nájezdníky z rudých lodí, kterou by odsud nemohl vést. Vzdává se svých zájmů jako muž, aby dostál svým povinnostem jako princ. Avšak ne kvůli bezcitnosti či nedostatku života v sobě."

Opět se po mně úkosem podívala, přemáhajíc úsměv na tváři, jako by má slova byla jen sladkými lichotkami, kterým princezna nesmí věřit.

"Je vyšší než já, ale jen o trochu. Má hodně tmavé vlasy i vousy, když šije nechá narůst. Jeho oči jsou ještě černější, ale když se pro něco nadchne, rozzáří se. Je pravda, že teď má vlasy mírně prošedlé, což ještě před rokem neměl. Taky je pravda, že jeho práce mu nyní neumožňuje pobyt na slunci a čerstvém vzduchu, takže už rameny netrhá švy svých košilí. Ale můj strýc je pořád silným mužem, a já věřím, že až nebezpečí nájezdů na naše břehy pomine, on bude zase jezdit na koni, halekat a vyrážet na lov se psem tak jako dřív."

"Mluvíš ke mně z duše," zamumlala a potom se napřímila, jako kdyby právě přiznala nějakou slabost. Vážně se na mne podívala a zeptala se. "A proč Regal takhle nemluví o svém bratrovi? Myslela jsem si, že se vdávám za starce s roztrášenými rukama, který je tak zatížený svými povinnostmi, že na svou ženu bude pohlížet jen jako na další povinnost."

"Možná že Regal..." spustil jsem, ale nenapadal mě žádný uhlazený způsob, jak bych jí řekl, že Regal často klame, pokud z toho něco může vytěžit. Já však neměl tušení, co sledoval tím, že v Kettricken vzbuzoval obavy z Verityho.

"Možná že Regal... nebyl... zrovna lichotivý ani v jiných věcech..." odušila pojednou nahlas Kettricken. Něco jako by ji zneklidnilo. Nadechla se a nasadila upřímnější tón: "Jednoho večera v mé komnatě, když jsme pojedli, Regal toho možná přespříliš vypil. Pak vyprávěl historky o tobě, že jsi kdysi býval vzpurné, rozmazené děcko, na svůj původ příliš ctižádostivé, ale od doby, kdy z tebe král učinil svého traviče, jsi zřejmě se svým údělem spokojený. Povídal, že se to k tobě zjevně hodí, protože už jako chlapec ses vyžíval v odposlouchávání a slídění a dalších pokoutních činnostech. Neříkám ti to proto, abych někomu křivdila, ale jen abych ti sdělila to, co jsem si o tobě zprvu myslela. Dalšího dne mě Regal zapřísahal, abych mu prý věřila, že to, s čím se mi svěřil, byly jen výplody jeho ovíněné fantazie a žádná fakta. Ale jedna věc, kterou mi té noci řekl, byla příliš děsivá, než abych ji nechala jen tak. Říkal, že pokud král pošle tebe nebo lady Thyme, pak má být můj bratr otráven, abych já byla jedinou korunni dědičkou Horského království."

"Mluvíš na mne moc rychle," napomenul jsem ji mírně. Doufal jsem, že můj úsměv nepůsobí tak malátně a sklesle, jak jsem si náhle připadl já. "Nerozuměl jsem všemu, co jsi povídala." Zoufale jsem se snažil vymyslet něco, co bych jí na to řekl. Ač jsem byl zkušený, protřelý lhář, při tak přímé konfrontaci jsem se cítil nesvůj.

"Promiň. Ale mluvíš naším jazykem tak dobře, bezmála jako místní. Skoro jako by ses na něj rozpomínala ne se ho teprve učil. Budu tedy mluvit pomaleji. Před pár týdny, vlastně ne, už je to měsíc, přišel do mých komnat Regal. Ptal se, jestli by se mnou mohl povečeřet o samotě, abychom se lépe poznali a -"

"Kettricken!" ozvalo se na cestě pod námi. Byl to Rurisk, který nás mezitím hledal. "Regal tě žádá, aby ses šla přivítat a seznámit se šlechtici a šlechticemi, kteří vážili takovou cestu, aby se zúčastnili tvé svatby."

Za jeho zády jsem spatřil chvátající Jonqui. Když mě zasáhla druhá neklamná vlna závratě, pomyslel jsem si, že ta žena všechno ví. Napadlo mne, jaké kroky by asi podnikl Chade, kdyby na Shrewdův dvůr někdo poslal traviče, aby odstranil Verityho? Bylo to až příliš zřejmé.

"Možná," navrhla pojednou Jonqui, "by teď FitzChivalry rád zhlédl Modré fontány. Litress říkala, že by ho tam ráda zavedla."

"Možná až později odpoledne," vysoukal jsem ze sebe. "Jsem teď nějak unavený. Asi bych šel raději do pokoje."

Nikoho z nich to nepřekvapilo. "Mám ti nechat poslat nějaké víno?" zeptala se vlídně Jonqui. "Nebo snad polévku? Ostatní budou brzy svoláni k jídlu. Jsi-li však unavený, není problém ti nechat jídlo poslat."

Roky výcviku mi teď přišly vhod. Stál jsem rovně i přes náhlý oheň v břiše. "To by od vás bylo velmi laskavé," vypravil jsem ze sebe. Krátká úklona, k níž jsem se přinutil, mi způsobila nesnesitelnou bolest.

"Jsem si jist, že se k vám brzy připojím."

Omluvil jsem se, ale nevyrazil jsem úprkem ani se nezkroutil s úpěním do klubka, jak bych chtěl. Šel jsem zahradou zpět ke vchodu do Velkého sálu a naoko obdivoval okolní rostliny. Ti tři mě přitom sledovali a tiše spolu hovořili o tom, co jsme všichni věděli.

Zůstal mi poslední trumf, malá naděje, že to zabere. -Když jsem se ocitl v pokoji, vyhrabal jsem z vaku námořnické projímadlo, které mi dal šašek. Přemýšlel jsem, jak je to asi dlouho, co jsem jedl ty medové koláče. Neboť takhle bych to byl zosnoval já. Odevzdaně jsem se rozhodl důvěřovat vodě ve džberu, kterou mi dali na pokoj. Jedna moje malinká část mi říkala, že je to pošetilé, ale jak na mne jedna za druhou dorážely vlny závratě, dalších myšlenek jsem už nebyl schopen. Třesoucíma se rukama jsem projímadlo nadrobil do vody. Vysušená bylina do sebe nasákla vodu, až z ní vznikla zelená lepkavá hmota, kterou se mi podařilo spolknout. Věděl jsem, že mi to vyprázdní žaludek a střeva. Otázkou jen bylo, zda to bude dost rychlé nebo zda už mi chyrudský jed příliš nezasáhl tělo.

Prožil jsem strastiplný večer, o němž se nebudu podrobně šířit. Nikdo ke mně nepřišel s polévkou či vínem. Když se mi na pár okamžiků rozjasnilo, usoudil jsem, že nepřijdou, dokud nebudou mít jistotu, že jejich jed zabral. Až ráno, říkal jsem si. Pošlou sluhu, aby mě vzbudil, a on zjistí, že jsem mrtev. Ráno už

to tak musí být.

Po půlnoci jsem byl schopen vstát. Opustil jsem místnost, jak mi to jen roztřesené nohy dovolovaly, a vyšel do zahrady. Tam jsem objevil nádrž s vodou a pil jsem, až jsem si myslel, že prasknu. - Odvážil jsem se dále do zahrady. Šel jsem pomalu a opatrně, protože mě celé tělo bolelo, jako kdyby mě zmlátili, a hlava mi s každým krokem pulsovala bolestí. Konečně jsem doklopýtal do míst s ovocnými stromy, které se půvabně vinuly kolem zdi, a jak jsem doufal, byly obtěžkány plody. Posloužil jsem si a další si nacpal do kabátce. Rozhodl jsem se, že si je schovám v pokoji, abych měl jídlo, které mohu v klidu jíst. Někdy zítra se omluvím, že musím sejít dolů a zkontrolovat Sooty. V sedlových vacích jsem měl stále trochu sušeného masa a tvrdého chleba. Doufal jsem, že to bude stačit, abych návštěvu přežil. Když jsem se ubíral zpátky do své komnaty, přemýšlel jsem, oč se asi ještě pokusí, až zjistí, že jejich jed neúčinkoval.

9 Princezna

O chyrudské bylině chovance se praví: Jeden lístek na spaní, dva na umlčení bolesti a tři na milosrdnou smrt."

Před úsvitem jsem konečně zadřím, jenže vtom mě vzbudil princ Rurisk, jenž odhodil závěs sloužící jako dveře do místnosti. Vtrhl dovnitř, mávaje v ruce šplouchající karafou. Jeho volný plandající oděv napovídal, že jde o noční košili. Rychle jsem se vymrštil z postele a podařilo se mi vstát. Zaujal jsem pozici v koutě za postelí, zesláblý a beze zbraně, až na dýku z opasku.

"Ty ještě žiješ!" zvolal udiveně a popošel ke mně s lahví v ruce. "Rychle, vypij to."

"To bych raději nedělal," řekl jsem a ustoupil dozadu.

Vida mou ostražitost, zarazil se. "Pozřel jsi jed," řekl mi opatrně. "Je to při Chranzulim zázrak, že jsi ještě naživu. Tohle je projímadlo, které ti to vyžene z těla. Vezmi si ho a možná přežiješ."

"Z těla již nemám co vyhánět," odsekl jsem a chytil se stolu, jak jsem se roztřásl. "Věděl jsem, že jsem otráven, když jsem vás předešlou noc opouštěl."

"A to jsi mi nic neřekl?" Vypadal nevěřičně. Otočil se ke vchodu, jímž teď bázlívě nakukovala Kettricken. Vlasy měla spletené do copánků a oči rudé od pláče. "Je to zažehnáno, malé díky tobě," řekl jí bratr krutě. "Běž a připrav mu slaný vývar z nějakého masa od večere. A přines taky sladké pečivo. Pro nás pro oba. A čaj. Dělej, běž už, holka jedna nešťastná!"

Kettricken odpelášila jako dítě. Rurisk mi ukázal na postel. "Pojď. Důvěřuj mi a posad' se, než převrátíš ten stůl, jak se celý třeseš. Mluvím k tobě upřímně. Ty a já, FitzChivalry, teď nemáme čas na nedůvěru. Musíme si promluvit o mnoha věcech, ty a já."

Sedl jsem si, ani ne tak v dobré víře jako spíše ze strachu, že bych se jinak zhroutil. Rurisk se bez okolků posadil na druhý konec postele. "Má sestra," pravil vážně, "je příliš unáhlená. Bojím se, že nebohý Verity v ní najde spíše dítě než ženu, za což nejvíce mohu já, to já ji tak zkazil. Ale i když to snad vysvětluje její náklonnost ke mně, nemůže ji to omlouvat za to, že se pokusila otrávit hosta. Zvláště ne v předvečer její svatby s jeho strýcem."

"Myslím, že i kdykoli jindy bych se na to díval podobně," promluvil jsem a vtom Rurisk zvrátil hlavu a hlučně se rozesmál.

"Máš v sobě hodně ze svého otce. Tak by to řekl i on, tím jsem si jist. Ale musím ti to vysvětlit. Přišla za mnou před několika dny, aby mi řekla, že sem máš namířeno ty, abys se mnou skoncoval. Tehdy jsem jí řekl, že to není její věc a že si poradím sám. Ale jak už jsem řekl, ona je velmi impulsivní. Včera se jí naskytla příležitost a ona se jí chopila. Bez ohledu na to, jak by smrt hosta mohla ovlivnit pracně ujednanou svatbu. Myslela jen na to, jak s tebou skoncovat, ještě než ji manželský slib připoutá k Šesti vévodstvím a taková věc pro ni bude nemyslitelná. Měl jsem to tušit, když tě tak rychle odvedla do zahrad."

"To ty byliny, které mi nabídla?"

Přikývl a já si náhle připadl jako hlupák. "Ale poté, co jsi je pozřel, jsi k ní mluvil tak upřímně, že začala pochybovat o tom, že bys byl tím, co se o tobě povídá. A tak se tě rovnou zeptala, ale tys otázku přešel,

předstíraje, že nerozumíš. A tak o tobě znovu zapochybovala. Přesto jí to nemělo trvat celou noc, než se mi přišla svěřit s tím, co spáchala, a se svými pochybnostmi ohledně svého činu. Za to se ti tedy omlouvám."

"Příliš pozdě na omluvy. Už jsem vám odpustil," uslyšel jsem se říkat.

Rurisk se na mě podíval. "To říkával i tvůj otec." Pohlédl ke vchodu právě v okamžiku, kdy vešla Kettricken. Jakmile byla uvnitř, Rurisk zatahl závěs a vzal od ní podnos. "Posad' se," přikázal jí přísně. "A dobře se dívej, jak jinak lze jednat s úkladným vrahem." Vzal z podnosu těžký džbán a zhluboka se z něj napil, načež mi ho podal. Střelil po Kettricken dalším pohledem. "A kdyby tohle bylo otrávené, právě jsi zabila i svého bratra." Rozlomil jablečný koláč na tři díly. "Vyber si jeden," vyzval mne a pak si ho ode mne vzal. Další, který jsem si vybral, předal Kettricken. "Abys viděl, že s tímhle jídlem je všechno v pořádku."

"Vskutku nevidím důvod, proč bys mi podával dnes ráno jed, když jsi mi před chvílí přišel říci, že jsem byl předešlou noc otráven," připustil jsem. Přesto jsem měl patro citlivé pro případ sebemenší odchylky v chuti. Žádnou jsem však nezaregistroval. Bylo to poctivé listové těsto plněné zralými jablky a kořením. I kdybych nebyl tak vyprázdněný, výtečně bych si pochutnal.

"Přesně tak," souhlasil Rurisk s plnou pusou a vzápětí polkl. "A kdybys byl úkladný vrah - " načež rychlým pohledem umlčel Kettricken - "nacházel by ses v těžké situaci. Někteří vrazi jsou účinní, jenom když nikdo neví, že jsou vrahy. To by zřejmě byla má smrt. Kdybys mě teď zabil, ba kdybych zemřel i během šesti měsíců, Kettricken a Jonqui by obě vykřičely ke hvězdám, že jsem byl zavražděn. To je sotva dobrý základ pro spojenectví mezi národy. Souhlasíš?"

Toporně jsem přikývl. Teplý vývar ze džbánu mezitím skoro uklidnil můj třas a sladkým pečivem by nepohrdl ani bůh.

"Takže... Shodli jsme se na tom, že kdybys byl úkladný vrah, nic bys nezískal tím, že bys mě zavraždil. Ve skutečnosti by to byla moc velká ztráta, kdybych zemřel. Neboť můj otec se na tohle spojenectví nedívá tak svorně jako já. Och, on samozřejmě ví, že je to moudré, prozatím. Ale podle mne je to víc než moudré. Je to přímo nutné.

Tohle pověz králi Shrewdovi. Naše populace se rozrůstá, ale naše orná půda je rozsahem omezená. Mnozí tak musí být živi jen z divoké zvěře. Přijde doba, kdy se země musí otevřít obchodu, zvláště tak skalnatá a hornatá zem jako ta moje. Už jsi snad slyšel, že v Jhaampe je vládce sluhou svého lidu? Nuže, já jim sloužím tímto způsobem. Provdávám svoji milovanou mladší sestru pryč v naději, že tím získám obilí, obchodní trasy a zboží z nížin pro svůj lid, jakož i právo na pastvu během studenější části roku, kdy naše pastviny leží pod sněhem. Z toho důvodu jsem vám rovněž ochoten poskytnout stavební dřevo, mohutné rovné kmeny, které Verity potřebuje na stavbu svého válečného loďstva. V našich horách rostou bílé duby, jak jste jistě viděli. Tuhle věc by však můj otec zamítl. Na kácení živých stromů se dívá postaru. A stejně jako Regal spatřuje i on ve vašem pobřeží nevýhodu, ve vašem oceánu velkou bariéru. Ale já v něm vidím totéž co tvůj otec - širokou cestu, jež vede všemi směry, a ve vašem pobřeží přístup k ní. A nepovazuji za hřích využít stromy vyvrácené každoročními záplavami a větrnými boulemi."

Na moment jsem zatajil dech. Tohle byl závažný ústupek. Zjistil jsem, že při jeho slovech mimoděk přikyvuji.

"Takže budeš tlumočit má slova králi Shrewdovi a řekneš mu, že je lepší mít ve mně živého přítele?"

Nenapadal mě jediný důvod k nesouhlasu.

"A to se ho nezeptáš, jestli tě chtěl otrávit?" dožadovala se Kettricken.

"Kdyby odpověděl ano, už nikdy bys mu nedůvěřovala. A kdyby řekl ne, pravděpodobně bys mu nevěřila a považovala ho za lháře a úkladného vraha. A krom toho, není jeden usvědčený travič v této místnosti až dost?"

Kettricken sklopila hlavu a tváře se jí zalily ruměncem. "No tak už pojď," řekl jí Rurisk a napřáhl smířlivě ruku. "Náš host si musí ve zbylém čase trochu odpočinout před denními oslavami. A my se musíme vrátit do svých komnat, než se celý dvůr začne divit, proč tady běháme v nočních košilích."

A tak mě nechali o samotě. Ležel jsem naznak v posteli a nestačil se divit. Copak je to za lidi, s nimiž tu jednám? Mohu věřit jejich upřímné poctivosti, nebo je to nebetyčná lest, jen Eda ví s jakými konci?

Kdyby tu tak byl Chade. Stále více jsem cítil, že nic není tak, jak se zdá. Netroufal jsem si už spát,

protože jsem věděl, že pokud usnu, do západu slunce mě nic na světě nevzbudí. Brzy začali přicházet sluhové se džbány horké a studené vody, s ovocem a sýrem na talíři. Když jsem si uvědomil, že tito "sluhové" mohou být urozenější než já, jednal jsem se všemi s velkou zdvořilostí. Později jsem dokonce přemýšlel, jestli to snad u tohoto harmonického dvora není tajemstvím, aby se všem sluhům i členům královské rodiny dostalo téže uctivosti.

Byl to den nádherných oslav. Závěsy na vstupech do paláce byly dokořán roztaženy a odevšad se hrnuli lidé ze všech údolí a údolíček Horského království, aby byli svědky slavnostního slibu. Vystupovali básníci a pěvci, proběhla i výměna dalších darů včetně mého oficiálního předání rostlin a bylinných výhonků. Šlechtěný dobytek poslaný ze Šesti vévodství byl nejprve vystaven a pak předán těm, kdo ho nejvíce potřebují, nebo spíše těm, kdo si s ním nejlépe věděli rady. Beran či býk, vždy s jednou nebo dvěma samicemi, byl například poslán jako společný dar pro celou vesnici. A všechny dary, ať už drůbež či hospodářská zvířata, obilí či kov, byly sneseny do paláce, aby je tam všichni mohli obdivovat.

Byl tam také Burrich, jehož jsem spatřil poprvé po několika dnech. Musel zřejmě vstávat před rozbřeskem, aby své svěřence pěkně vypulíroval. Každé kopyto bylo čerstvě naolejované a každá hřiva a ocas propleteny pestrými stuhami s rolníčkami. Kobyla pro Kettricken byla osedlána a navlečena do postroje z nejjemnější kůže, zatímco její hřiva a ocas byly tak ověšeny stříbrnými zvonečky, že každé mávnutí ocasem vyvolalo sborové cinkání. Naši koně byli úplně jiná stvoření oproti malým zarostlým ořům horalů a po zásluze přitahovali velkou pozornost. Burrich vypadal znaveně, ale pyšně, a jeho koně stáli klidně uprostřed vši té vřavy. Kettricken hodně dlouho obdivovala svoji klisničku a já viděl, jak její laskavost a úcta rozpouštějí Burrichovu zdrženlivost. Když jsem se ocitl blíže, ke svému údivu jsem zaslechl, jak náš stájmistr mluví přerývanou, avšak vcelku čistou chyurdštinou.

Ještě větší překvapení mne však čekalo odpoledne. Na dlouhých stolech bylo prostřeno jídlo a všichni lidé, ať už obyvatelé paláce či návštěvníci, svobodně hodovali. Hodně jídla pocházelo z palácové kuchyně, ale ještě více od samotných horalů. Bez rozpaků přicházeli ke stolům a kladli na ně kola sýrů, bochníky tmavého chleba, sušené či vyuzené maso, nakládanou zeleninu a mísy s ovocem. Bylo by to velmi lákavé, kdyby můj žaludek nebyl stále tak precitlivělý. Ale na mě udělal především dojem způsob, jakým se zde podávalo jídlo. Byla to bezpodmínečná dělba mezi královským dvorem a poddanými. Také jsem si všiml, že u vchodů nestojí žádné hlídky či stráže. A lidé se při jídle navzájem mísili a vesele rozmlouvali.

Přesně v poledne se zástup ztišil. Princezna Kettricken o samotě vystoupila na ústřední pódium. Prostými slovy všem oznámila, že nyní patří Šesti vévodstvím a doufá, že této zemi dobře poslouží. Pak poděkovala své zemi za vše, co pro ni kdy udělala, za jídlo, které zplodila, aby ji nasýtila, 'za vodu z jejích sněhů a řek, za vzduch z horských vánků. Všem připomněla, že nezaměnila svou věrnost z nedostatku lásky ke své zemi, ale spíše v naději, že tím prospěje oběma zemím. Zatímco mluvila, všichni mlčeli. Poté v naprostém tichu sešla z pódia a vzápětí veselí pokračovalo.

Přišel za mnou Rurisk, aby viděl, jak se mi daří. Horlivě jsem ho ujistil, že už jsem zcela v pořádku, ačkoli jsem ve skutečnosti toužil po spánku. Oděv, který mi přidělila paní Hasty, byl ušit podle posledního dvorního stylu a vyznačoval se značně nekonvenčními rukávy se střapci, které mi padaly do jídla a překážely v pohybu, a nepříjemně staženou vestou. Nejraději bych se z té mačkanice vzdálil, abych si mohl povolit nějaké tkaničky a zbavil se límečku, ale zároveň jsem věděl, že kdybych odešel, Chade by se zlobil, až by se to dozvěděl, a chtěl by, abych mu nějak zjistil všechno, co se udalo během mé nepřítomnosti. Rurisk zřejmě vycítil, že potřebuji trochu klidu, protože mi pojednou nabídl, abychom se šli podívat do jeho psince. "Dovol, abych ti ukázal, co příměs šestivévodské krve před pár roky udělala z mých psů," navrhl.

Opustili jsme palác a šli po krátké cestě k dlouhé a nízké dřevěné budově. Na čistém vzduchu se mi trochu rozjasnilo v hlavě a stoupla mi nálada. Uvnitř mně Rurisk ukázal kotec, kde trůnila fenka nad vrhem rudých štěňat. Byla to zdravá stvořeníčka s lesklou srstí, jež spolu dováděla a zápolila ve slámě. "Tyhle jsou z buckkeepského rodokmenu a udrží stopu dokonce v lijáku," řekl mi pyšně. Předvedl mi také ostatní plemena včetně malinkého psa na šlachovitých nohách, který prý za zvěří vyšplhá i na strom. Když jsme z psince vylezli na slunce, venku na slámě líně pospával starší pes. "Jenom klidně spi, staříku. Zplodil jsi už dost štěňat, takže již nemusíš lovit, jen pokud bys sám chtěl," řekl mu dobrotivě Rurisk.

Starý pes, zaslechnuv hlas svého pána, se zvedl na všechny čtyři a láskyplně se otřel o Ruriska. Pohlédl na mne. Byl to Nosy.

Hleděl jsem na něj a jeho měděné zelené oči můj pohled opětovaly. Obezřetně jsem v mysli zašmátral jeho směrem a chvíli cítil jen rozpaky. A pak přišla záplava tepla, vzkříšené vroucnosti, kterou jsme kdysi sdíleli. Nebylo pochyb, že teď patří Ruriskovi, silné pouto, jež nás kdysi táhlo k sobě, bylo pryč. Ale zato mi vyjevil velikou náklonnost a hřejivé vzpomínky na dobu, kdy jsme ještě oba byli mlád'aty. Poklekl jsem k němu, podrbl ho v kožichu, který se mu za ta léta celý zježil, a zahleděl se mu do očí, v nichž už se začínal objevovat stařecký zákal. Na okamžik, při fyzickém doteku, to pouto bylo zase jako dřív. Věděl jsem, že si právě hověl na slunci, ale poznal jsem, že by nebyl problém přimět ho vyrazit na lov. Zvláště kdyby šel i Rurisk. Poplácával jsem ho po hřbetě a odtáhl se od něj. Zvedl jsem oči k Ruriskovi, který se na mě zpytavě díval. "Znal jsem ho, když byl ještě štěně," řekl jsem na vysvětlenou. "Burrich mi ho poslal po jednom potulném písaři, už je to dávno," pravil Rurisk. "Přinesl mi mnoho radosti jako dobrý společník i jako stopař."

"S takovým psem jsi neprohloupil," konstatoval jsem. Otočili jsme se a loudali se zpátky do paláce. Jakmile mě Rurisk opustil, vydal jsem se rovnou za Burrichem. Když jsem za ním přišel, právě obdržel svolení odvést koně ven na volné prostranství, protože i ten nejkldnější kůň časem zjankovává v uzavřeném prostoru mezi mnoha cizími lidmi. Viděl jsem na něm jeho dilema, zatímco bude odvádět koně ven, nechá ostatní nehlídané. Když jsem se přiblížil, znaveně zvedl oči.

"S tvým svolením ti pomohu je vyvést," nabídl jsem se.

Burrich zachoval klidný a zdvořilý výraz. Ale ještě než otevřel pusu, ozvalo se za mnou: "Já to udělám, pane. Mohl byste si ušpinit rukávy nebo se příliš unavit prací se zvířaty." Pomalu jsem se otočil, zaskočen jedovatostí v Cobově hlase. Stočil jsem zrak zpátky k Burrichovi, ale Burrich mlčel. Upřeně jsem se na něj zadíval.

"Pak půjdu vedle tebe, jestli smím, protože si spolu musíme o něčem důležitém promluvit." Záměrně jsem zvolil formální tón. Burrich se na mě zahleděl o něco déle. "Přiveď princeznu kobyly," řekl konečně, "a to hnědé hříbě. Já vezmu šedé. Cobe, ty dohlédni na zbytek. Hned jsem zpět."

A tak jsem vzal kobyly za uzdu, hnědáka za provaz a šel za Burrichem, který davem protahoval koně ven. "Támhle je ohrada," řekl jenom. Chvíli jsme šli mlčky. Jakmile jsme byli venku z paláce, zástup rychle prořídil. Koňské podkovy na zemi příjemně dusaly. Došli jsme k ohradě před nevelkou stodolou se sedlárnou. Chvíli mi skoro připadlo normální, že zase pracuji po boku Burrichovi. Odsedlal jsem kobyly a setřel z ní pot, zatímco Burrich nasypal do žlabu obilí. Když jsem končil s hřebelcováním, stoupl si vedle mě. "Je překrásná," řekl jsem obdivně. "Z chovu lorda Rangera?"

"Ano." Jeho slovo přeťalo případnou konverzaci. "Přál sis se mnou mluvit."

Zhluboka jsem se nadechl, ale pak jsem to řekl prostě: "Právě jsem viděl Nosyho. Má se dobře. Je už starší, ale žije si šťastně. Celá ta léta, Burrichi, jsem věřil, že jsi ho té noci zabil. Vymlátíl mu mozek z hlavy, zařízl ho, uškrtil ho -představoval jsem si snad tucet různých způsobů, nesčetněkrát. Po celá ta léta."

Nevěřicně na mě pohlédl. "Tys věřil tomu, že bych zabil psa za něco, co jsi udělal ty?"

"Pouze jsem věděl, že je mrtev. Nic jiného jsem si neuměl představit. Myslél jsem, že to má být trest pro mne."

Burrich dlouho mlčel. Když se na mě znovu podíval, ve tváři se mu zračilo utrpení. "Jak jsi mě musel nenávidět."

"A bát se tě."

"Celé ty roky? To ses o mně nic lepšího nedozvěděl, nikdy sis nepomyslel, že bych takovou věc neudělal?"

Pomalu jsem zavrtěl hlavou.

"Och, Fitzi," vzdychl smutně. Jeden z koní se přiblížil a šťouchl do něho, on ho nepřítomně poplácával po hřbetě. "Myslél jsem si, že jsi jen paličatý a zatvrzelý. A ty sis myslél, že se ti stala vážná křivda. Není divu, že jsme měli tak často spory."

"Můžeme na to zapomenout," navrhl jsem tiše. "Víš, chyběl jsi mi. I přes všechny naše neshody jsem tě zoufale postrádal."

Viděl jsem, jak se zadumal, a několik okamžiků jsem si myslel, že se usměje, poplácá mě po rameni a řekne, abych přivedl ostatní koně. Avšak jeho tvář mezitím zkameněla a zpřísněla. "Ale přes to prese všechno jsi neprestal. Věřil jsi, že jsem schopen zabít kterékoli zvíře, s nímž bys vešel do styku skrze Moudrost. Ale ani to ti nebránilo v tom pokračovat."

"Já to nevidím tak jak ty," spustil jsem, ale on jen zavrtěl hlavou.

"Bude lepší, když si každý půjdeme po svých, chlapče. Lepší pro nás pro oba. Nemůže dojít k nedorozumění, pokud není vůbec žádné porozumění. Já nikdy nemohu schvalovat nebo přehlížet to, co děláš. Nikdy. Přijď za mnou, až mi budeš moci říct, že už to nikdy neuděláš. Vezmu tě za slovo, protože ty jsi nikdy neporušil slib, který jsi mi dal. Ale do té doby bude pro oba lepší, když si každý půjdeme po svých."

Nechal mě stát u ohrady a šel zpátky pro další koně. Stál jsem tam dlouho, malátný a vysílený nejen po jedu z rukou Kettricken. Nakonec jsem zamířil do paláce, kde jsem se procházel, hovořil tu s lidmi, jedl a dokonce mlčky snášel výsměšné, triumfální pohledy, které po mně vrhal Cob.

Den se zdál být delší než celá věčnost. Nebýt mého planoucího a bublajícího žaludku, bylo by mi to připadlo poutavé a vzrušující. Odpoledne a večer se nesly ve znamení napínavých soutěží v lukostřelbě, zápase a běžeckých závodů. Do těchto soutěží se hojně zapojovali mladí i starší, muži i ženy. Zdálo se, že podle nějaké horské tradice budou mít vítězové těchto soutěží, konaných při tak příznivé příležitosti, po celý rok štěstí. Potom se opět hodovalo, zpívalo a tancovalo, proběhlo i veřejné představení, něco na způsob loutkového divadla, ale vše jako stínohra na hedvábném plátně. Když se lidé začali vytrácet, také já se pomalu chystal na kutě. S úlevou jsem zatáhl závěs svého pokoje a konečně osaměl. Právě jsem si svlékal nepohodlnou košili a přemýšlel, co to bylo za podivný den, když vtom někdo zaklepal u mých dveří.

Než jsem stačil něco říci, Sevrens odhrnul závěs a vklouzl dovnitř. "Regal si s vámi přeje mluvit," oznámil mi.

"Ted?" zeptal jsem se přihloupě.

"Proč by mě sem jinak posílal v tuhle dobu?" otázal se Sevrens.

Znaveně jsem si zase navlékl košili a vyšel za Sevrensem z místnosti. Regalovy komnaty se nacházely v horní části paláce. Nebylo to skutečné druhé podlaží, ale spíše jakási dřevěná terasa zbudovaná po straně Velkého sálu. Místo zdí zde byly závěsy, rovněž jakýsi balkon, kde se člověk mohl zastavit a rozhlédnout se, než se vydal po schodech dolů. Tyhle pokoje byly mnohem lépe vyzdobeny. Některé výjevy byly očividně chyrudské, jako pestrobarevní ptáci namalovaní na hedvábných stěnách a figurky vyřezávané z jantaru. Ale většina tapisérií, závěsů a soch působila spíše jako věci, které si nechal přivést Regal pro vlastní potěchu a pohodlí. Stál jsem a čekal v jeho předpokoji, až vyjde z koupele. V době, kdy se v noční košili vyloudal ven, už jsem měl co dělat, abych udržel víčka.

"Nuže?" obrátil se na mě.

Nechápavě jsem se na něj podíval. "Nechal jste mě zavolat," připomněl jsem mu.

"Ano. To nechal. A rád bych taky věděl, proč jsem to musel dělat. Myslel jsem, že jsi v těchhle věcech už trochu vycvičený. Jak dlouho jsi ještě hodlal čekat, než mi budeš referovat?"

Nevěděl jsem, co na to říci. Nikdy mě ani ve snu nenapadlo, že bych se zodpovídal Regalovi. Shrewdovi či Chadeovi určitě, taky Veritymu. Ale Regalovi?

"Mám ti připomínat tvé povinnosti? Tak spust'."

Rychle jsem si srovnal myšlenky v hlavě. "Chtěl byste slyšet mé postřehy o Chyrudech jako národu? Nebo informace o rostlinách, které pěstují? Nebo -"

"Chci vědět, jak daleko jsi se svým... úkolem. Už jsi něco podnikl? Máš už nějaký plán? Kdy můžeme očekávat výsledky a jaké? Stěží mám zájem na tom, aby se mi princ zhroutil mrtev u nohou a já na to nebyl připravený."

Nemohl jsem uvěřit vlastním uším. Shrewd o mé práci nikdy nemluvil tak neomaleně a otevřeně. I když jsme byli v absolutním soukromí, kroužil kolem a jemně narážel, přičemž mne nechal, abych si závěry vyvodil sám. Viděl jsem Sevrense, jak zašel do svého pokoje, ale neměl jsem tušení, kde právě teď je ani jak je tam slyšet zvuk odvedle. A Regal mluvil tak, jako bychom spolu probírali okování koní.

"Jsi drzý, nebo hloupý?" zeptal se nakvašeně.

"Nic z toho," odvětil jsem co nejzdvořileji. "Jsem jenom opatrný. Můj princí." Oslovení jsem připojil v naději, že tím se náš rozhovor přenese na formálnější rovinu.

"Jsi až pošetile opatrný. Já svému komorníkovi důvěřuji a nikdo další zde už není. Tak spust'. Můj bastarde úkladný." Poslední slova vyřkl s gustem, jako zvlášť vydařený sarkasmus.

Nadechl jsem se a připomněl si, že jsem králův muž. -A v tom čase, na onom místě, jsem hodlal stát co nejbližší při králi. Pečlivě jsem volil svá slova. "Včera v zahradě mi princezna Kettricken sdělila, prý jste jí pověděl, že já jsem travič a že mým objektem je její bratr Rurisk."

"Lež," řekl rozhodně Regal. "Nic takového jsem jí neřikal. Buď ses netaktně prozradil, nebo ona pouze namátkou zjišťovala informace. Jen doufám, že jsi vše nezhatil tím, že ses jí přiznal."

Uměl jsem lhát mnohem lépe než on. Přešel jsem tuhle poznámku mlčením a pokračoval. Podal jsem mu kompletní zprávu o tom, jak jsem byl otráven, a o časně ranní návštěvě Ruriska s Kettricken. Doslova jsem mu zopakoval celý rozhovor. Když jsem skončil, Regal se chvíli díval na své nehty, načež mi řekl:

"A už ses rozhodl pro způsob a čas?"

Snažil jsem se zastřít svůj údiv. "Za daných okolností si myslím, že by bylo lepší od úkolu upustit."

"Nemáš na to nervy," konstatoval Regal znechuceně. "Říkal jsem otci, aby poslal tu starou děvku, lady Thyme. Už teď by ho měla v hrobě."

"Sire?" obrátil jsem se na něho tázavě. Podle toho, jak mluvil o Chadeovi coby o lady Thyme, jsem skoro nabyl jistotu, že vůbec nic neví. Měl samozřejmě určité podezření, ale odhalit mu Chadea rozhodně nebylo v mé kompetenci.

"Sire?" pitvořil se po mně Regal a já si v tu ránu uvědomil, že ten muž je opilý. Fyzicky to snášel dobře. Nepáchl alkoholem, ale zato vyplula na povrch veškerá jeho malichernost. Ztěžka vzdychl, jako by se mu i mluvením hnusilo, pak sebou mrštil na divan vystlaný přikrývkami a polštáři. "Nic se nezměnilo," sdělil mi. "Obdržel jsi úkol. Proved' ho. Jsi-li chytrý, bude to vypadat jako nehoda. Když jsi byl před Kettricken a Ruriskem tak naivně upřímný, nikdo z nich to nebude předpokládat. Ale já chci, abys to udělal. Do zítřka do večera."

"Před svatbou?" zeptal jsem se nevěřicně. "Nemyslíte, že by smrt nevěstina bratra mohla vést k jejímu odřeknutí obřadu?"

"I kdyby to udělala, beztak jen dočasně. Mám ji pěkně v hrsti, hochu. Nechá se snadno ošálit. Závěr ponech na mně. Ty ji máš zbavit bratra. A hned. Jak to uděláš?"

"To nemám tušení." Znělo mi to lépe než odpověď, že nemám záměr. Vráťím se na Buckkeep a podám zprávu Shrewdovi a Chadeovi. Pokud naznají, že jsem chybil, mohou se mnou naložit, jak sami uznají. Ale ještě jsem si pamatoval, jak Regal kdysi dávno citoval Shrewda: Nedělej to, co nemůžeš odčinit, dokud jsi nezávažil, co nebude v tvé moci, až to uděláš.

"A kdy to budeš vědět?" zeptal se jízlivě.

"Nevím," zaváhal jsem. "Takové věci nelze dělat nedbale či nepořádně. Musím sledovat toho muže a jeho zvyky, prozkoumat jeho komnaty a okoukat způsoby jeho sluhů. Musím najít způsob jak -"

"Svatba je ode dneška za dva dny," přerušil mne Regal. Jeho upřený výraz se poněkud rozostřil. "Já už vím všechno to, co ty, jak říkáš, musíš objevit. Nejsnazší tedy pro mne bude, když ti to naplánuji sám. Přijď ke mně zítra v noci a já ti předám rozkazy. Nezapomeň, bastarde. Nepřeji si, abys cokoliv podnikal dříve, než mne informuješ. Jakékoli překvapení by pro mne bylo nepříjemné. A pro tebe smrtelné." Zvedl ke mně oči, ale já z opatrnosti zachoval bezduchý výraz.

"Teď jsi propuštěn," řekl mi vznešeným tónem. "Hlas se u mne zítra v noci, ve stejnou dobu. A nenut' mě, abych pro tebe posílal Sevrense. Má na práci důležitější věci. A nemysli si, že se můj otec nedozví o tvé laxnosti. Dozví. Bude litovat, že sem neposlal tu děvku Thyme, aby tu maličkost provedla." Ztěžka se opřel a zív. Ucítil jsem pach vína a nevýrazného kouře. Napadlo mě, zda se příliš nepoddává zvykům své matky.

Vrátil jsem se do pokoje se záměrem, že zvážím všechny možnosti a sestavím plán. Byl jsem však natolik unavený, že jsem tvrdě usnul, jakmile jsem spočinul hlavou na polštáři.

Ve snu stál u mé postele šašek. Shlížel na mne a potřásl hlavou. "Proč nemohu mluvit jasně? Protože ty vše popleteš. Já vidím křížovatký v mlze, a kdo na nich vždy stojí? Ty. Myslíš si, že tě udržuji při životě proto, že jsem sebou unesen? Ne. Je to proto, že vytváříš tolik možností. Zatímco žiješ, skýtáš nám další volby. A čím víc voleb, tím víc šancí, že loď dostaneme do klidnějších vod. Takže to není kvůli tobě, ale kvůli Šesti vévodstvím, když ti zachraňuji život Tvá povinnost je tatáž. Žít, abys mohl dále skýtat možnosti."

Procitl jsem přesně ve stejných rozpacích, s jakými jsem ulehal. Neměl jsem ponětí, co mám dělat. Ležel jsem naznak v posteli a naslouchal všemožným zvukům v probouzejícím se paláci. Potřeboval bych si promluvit s Chadem. To ale nebylo možné. Přivřel jsem tedy oči a usilovně vzpomínal, čemu mě učil. "Co všechno víš?" zeptal by se. "A dále: Jaká máš podezření?" Takže...

Regal lhal králi Shrewdovi ohledně Ruriskova zdraví a jeho postoje vůči Šesti vévodstvím. Nebo snad král Shrewd lhal mně v tom, co říkal Regal. Anebo mi lhal Rurisk, když hovořil o své náklonnosti vůči nám. Chvilí jsem přemýšlel a rozhodl se vyjít z prvního předpokladu. Shrewd mi nikdy nelhal, pokud jsem věděl, a Rurisk mě mohl jednoduše nechat umřít, místo aby vpadával do mého pokoje. Takže... Takže Regal usiloval o Ruriskovu smrt. Opravdu? Pokud by chtěl, aby Rurisk nežil, proč by mě tedy vyrazil Kettricken? Jen pokud mi sama nelhala. Chvilí jsem dumal. Pravděpodobně ne. Mohla by se sice pátrat po tom, jestli Shrewd neposlal nájemného vraha, ale proč by se ihned rozhodla mě obvinít? Ne. Ona poznala mé jméno. A věděla o lady Thyme. Takže...

Regal mi minulou noc dvakrát opakoval, že žádal otce, aby poslal lady Thyme. Zároveň však její jméno vyrazil Kettricken. Či smrt vlastně Regal chtěl? Prince Ruriska? Nebo lady Thyme, nebo moji, jakmile by byl odhalen můj pokus o vraždu? A jak by mu cokoli z toho prospělo? Či sňatku, který sám zosnoval? A proč trval na tom, abych zabil Ruriska, když všechny politické výhody závisely na jeho životě?

Potřeboval bych si promluvit s Chadem. To jsem však nemohl. Musel jsem se nějak rozhodnout sám. Ledaže...

Sluhové opět přinesu vodu a ovoce. Vstal jsem a oblékl si své nepohodlné šaty, najedl se a opustil pokoj. Dnešní den se příliš nelišil od včerejšího. Sváteční atmosféra mě už začínala zmáhat. Pokoušel jsem se svůj čas nějak využít, rozšířit si znalosti o paláci, tamních zvycích a architektuře. Objevil jsem komnaty Eyoda, Kettricken a též Ruriska. Rovněž jsem pozorně zkoumal schodiště s podpůrnou konstrukcí vedoucí k Regalovi. Zjistil jsem, že Cob spí ve stájích stejně jako Burrich. Od Burriche bych to čekal, nevzdal by se péče o buckkeeperské koně dřív, než odjede z Jhaampe, proč tam ale spal Cob? Aby udělal na Burriche dojem, nebo aby ho sledoval? Sevrens i Rowd spali oba v předpokojí Regalových komnat, a to i navzdory množství palácových místností. Chtěl jsem zjistit rozdělení a střídání hlídek a stráží, ale žádné jsem nenalezl. A celou tu dobu jsem se díval po Augustovi. Trvalo mně varnou část dopoledne, než jsem ho při jedné klidné příležitosti potkal. "Potřebuji s tebou mluvit. Soukromě," řekl jsem mu.

Zatvářil se otráveně a rozhlédl se, jestli nás někdo nesleduje. "Tady ne, Fitzi. Možná až doma na Buckkeepu. Mám oficiální povinnosti a -"

Na to jsem byl připraven. Rozevřel jsem dlaň a ukázal mu jehlici, kterou mi dal před lety král. "Vidíš to? Mám to od krále Shrewda, už dlouho. A s tím i jeho slib, že kdykoli s ním budu potřebovat mluvit, mám to pouze ukázat a budu vpuštěn do jeho komnat."

"Jak dojemné," konstatoval cynicky August. "A máš nějaký důvod, abys mi tuhle historku vyprávěl? Snad abys na mě udělal dojem, jak jsi důležitý?"

"Potřebuji mluvit s králem. Hned."

"Není zde," podotkl August. A otočil se k odchodu.

Popadl jsem ho za paži a obrátil k sobě. "Můžeš se s ním spojit skrze Umění."

Vztekle se mi vyrval a znovu se rozhlédl kolem. "To nemůžu. A neudělal bych to, i kdybych mohl. Myslíš si snad, že každý člověk, který ovládá Umění, smí vyrušovat krále?"

"Ukázal jsem ti jehlici. Ujist'ují tě, že to nebude považovat za vyrušování."

"To nemohu."

"Pak tedy s Veritym."

"Nespojuji se s Veritym, dokud on mě nekontaktuje první. Bastarde, ty to nechápeš. Prodělal jsi výcvik a neuspěl jsi. Nemáš vskutku ani potuchy o tom, oč v Umění jde. To není jako halekat na přitele přes údolí. Je to vážná věc a nemá se zneužívat, jen za důležitými účely." Opět se ode mne odvrátil.

"Vrať se, Auguste, jinak toho budeš dlouho litovat." Snažil jsem se, aby můj hlas zněl nanejvýš hrozivě. Byla to však planá výhrůžka, neměl jsem jak ho přimět k lítosti, ledaže bych to vybreptal králi.

"Shrewdovi se jistě nebude líbit, že ignoruješ jeho zástavu."

August se pomalu otočil zpět, probodávaje mne pohledem. "Dobře. Udělám to, ale jen když mi slíbíš, že všechnu ostudu vezmeš na sebe."

"Slibuji. Půjdeš tedy ke mně do pokoje a budeš ho kontaktovat odtud?"

"Není k dispozici nějaké jiné místo?"

"Tvůj pokoj?" navrhl jsem.

"Ne, to je ještě horší. Neber si to špatně, bastarde, ale já si nepřeji vyvolat zdání, že s tebou mám něco společného."

"Neber si to špatně, lordíku, ale já se na to dívám nápodobně."

Nakonec August usedl na kamennou lavici v tichém koutě botanické zahrady Kettricken a zavřel oči.

"Jaký vzkaz mám Shrewdovi tlumočit?"

Zamyslel jsem se. Pokud jsem měl Augusta udržet v nevědomosti, musela to být hádanka nad hádanky.

"Řekni mu, že princ Rurisk se těší znamenitému zdraví a můžeme jen doufat, že se dožije vysokého věku.

Regal mu stále chce předat onen dar, ale já to nepovažuji za vhodné."

August otevřel oči. "Umění je významná - "

"Já vím. Pověz mu to."

A tak se August posadil, několikrát se nadechl a zavřel oči. Po nějaké chvíli je zase otevřel. "Říká, že máš poslechnout Regala."

"To je vše?"

"Byl zaneprázdněn. A také hodně roztrpčen. Nyní mě nech o samotě. Tuším, že jsi ze mne před králem udělal blázna."

Nabízel se mi tucet vtipných odpovědí, jimiž bych Augusta usadil. Nechal jsem ho však jít. Pochyboval jsem, že se vůbec pokusil se Shrewdem spojit. Usedl jsem na kamennou lavici a přemýšlel, že jsem dosud nic nevykonal a promarnil jen spoustu času. Zahlodalo ve mně pokušení a já to zkusil. Zavřel jsem oči, nadechl se, soustředil se, otevřel se. Shrewde, můj králi.

Nic. Žádná odpověď. Pochybuji, že to mělo co společného s Uměním. Vstal jsem a odebral se zpátky do paláce.

Také toho dne vystoupila samotná Kettricken na pódium. Její slova byla podobně prostá, když oznámila, že se zavazuje lidem ze Šesti vévodství. Od tohoto okamžiku je jejich Sacrifice ve všech věcech a za kterýmkoli účelem, jímž ji oni pověří. Pak poděkovala svému lidu, krvi své krve, který ji vychoval a dobře s ní zacházel, a připomněla mu, že svoji věrnost nemění z nedostatku lásky k němu, ale pouze v naději, že to prospěje oběma národům. A opět zavládlo ticho, když sestupovala ze schodů. Na druhý den se měla zaslíbit Veritymu jako žena muži. Pokud jsem dobře rozuměl, Regal a August měli stát po jejím boku coby Verityho zástupci a August měl uplatnit své Umění, aby Verity viděl, jak se mu jeho nevěsta zaslíbí.

Den se nesnesitelně vlekl. Přišla za mnou Jonqui a vzala mě k Modrým fontánám. Snažil jsem se tvářit nanejvýš obdivně a spokojeně. Poté jsme se vrátili na oslavy do paláce, kde opět účinkovali pěvci a večer byla ke zhlédnutí výstava umění horského lidu. Mezitím vystupovali kejklíři a akrobaté, psi předváděli nejrůznější kousky a schopní šermíři měřili své síly v turnajových kláních. Všude se vznášel modravý kouř a lidé se vesele bavili, mávali před sebou malými kadidelnicemi, mísili se v davu a povídali si. Chápal jsem, že pro ně je to něco jako karisový koláč, sváteční zážitek, ale sám jsem se vyhýbal kouři, jenž se líně vinul z dýmajících nádob. Musel jsem si zachovat čistou hlavu. Chade mě sice vybavil lektvarem na pročištění hlavy z vinného opojení, ale já neměl a ani neznal nic proti kouři. Na dým jsem navíc nebyl zvyklý. Raději jsem si vyhlédl čistší koutek, kde jsem tiše stál, zdánlivě unesen jakousi písní, zatímco jsem po očku sledoval Regala.

Regal trůnil za stolem, obložen dvěma mosaznými kahany. Kousek od něj seděl nadmíru upjatý August. Občas spolu prohodili pár slov, August mluvil vážně, princ povýšené. Nebyl jsem tak blízko, abych slyšel jejich slova, ale z Augustových rtů jsem odečetl své jméno a slovo Umění. Viděl jsem, jak se k Regalovi blíží Kettricken, a všiml si, že i ona se vyhýbá kouři. Regal s ní dlouze hovořil, unyle se usmíval a jednou se dokonce dotkl její ruky se stříbrnými prsteny. Očividně byl jedním z těch, kterým kouř rozvazuje jazyk a probouzí v nich chvástavost. Kettricken se kolébala jako pták na bidýlku, tu se k němu přitáhla blíž a usmála se, tam se odtáhla a nasadila formálnější výraz. Potom přišel Rurisk a postavil se za sestru. Něco úsečně řekl Regalovi, potom vzal Kettricken za paži a odvedl ji pryč. Odkudsi se vynořil Sevreus a doplnil Regalovi kahany. Ten jej obdařil přhloupkým děkovným úsměvem a něco prohodil, ukazuje rozmáchle na celý sál. Sevreus se zasmál a odešel. Krátce nato si s Regalem přišli promluvit Rowd a Cob. August vstal a rozhořčeně odkračel. Regal hněvivě vzhledl a poslal Coba, aby ho přivedl nazpět. - August přišel, zjevně nerad. Regal ho pokáral, August se zamračil, potom sklopil zrak a změkl. Zoufale jsem si přál slyšet, o čem je řeč. Cítil jsem, že se něco chystá. Možná to nemělo nic společného se mnou a s mým úkolem. Přesto jsem o tom pochyboval.

V duchu jsem se probíral svou skrovnou sbírkou faktů, nabýváje jistotu, že mi stále cosi podstatného uniká. Přitom jsem si však kladl otázku, zda si to jen nenamlouvám. Snad na všechno jen přehnaně reaguji. Snad by bylo nejjednodušší udělat to, co mi řekl Regal, a přenechat zodpovědnost na něm. A snad bych si měl najít čas a podříznout si hrdlo.

Mohl bych samozřejmě jít rovnou za Ruriskem a říci mu, že navzdory mým snahám mu Regal stále usiluje o život -a pak ho požádat o azyl. Ostatně kdo by nepohrdl cvičeným vrahem, který už jednoho pána zradil?

Mohl bych říci Regalovi, že se chystám zabít Ruriska -a pak to prostě neudělat. Pozorně jsem tuto možnost zvažoval.

Mohl bych říci Regalovi, že se chystám zabít Ruriska -a pak místo něj zabít Regala. Ten dým, řekl jsem si. Právě tím dýmem by se jeho smrt mohla zdůvodnit.

Mohl bych jít za Burricchem a říci mu, že jsem opravdový nájemný vrah, a požádat ho o radu, co mám za dané situace dělat.

Mohl bych taky nasednout na princeznu klisnu a ujet do hor.

"Tak co, bavíš se dobře?" zeptala se Jonqui, která přišla a vzala mě za paži.

Uvědomil jsem si, že civím na muže žonglujícího s noži a hořícími pochodněmi. "Budu na tento zážitek dlouho vzpomínat," řekl jsem. Pak jsem navrhl, abychom se prošli na čerstvém vzduchu zahradami. Cítil jsem, že mě dým začíná zmáhat.

Pozdě večer jsem se hlásil u Regalovy komnaty. Tentokrát mě vpouštěl Rowd s milým úsměvem na tváři. "Dobrý večer," pozdravil mě a já si připadl, jak bych vcházel do vlčího doupěte. Vzduch uvnitř pokoje se modral kouřem, což zřejmě byla i příčina Rowdovy uvolněnosti. Regal mě znovu nechal čekat, a přestože jsem tiskl bradu na prsa a dýchal jen povrchně, cítil jsem, že kouř mě zmáhá. Snažil jsem se ovládat a nebrat závratě na vědomí. Párkrát jsem na židli nervózně poposedl a nakonec si přímo zakryl rukou ústa a nos. Mělo to však jen pramálý účinek.

Vzhledl jsem, když se plenta u vchodu do komnaty odhrnula, ale byl to jen Sevreus. Pohlédl na Rowda a pak si přišel sednout vedle mne. Po chvíli mlčení jsem se zeptal: "Přijme mě teď Regal?"

Sevreus zavrtěl hlavou. "Má u sebe... společníci. Ale svěřil se mně se vším, co potřebuješ vědět." Na lavici mezi námi rozevřel dlaň a ukázal mi malinký bílý váček. "Tohle ti opatřil. Věř, že budeš souhlasit. Troška namíchaná do vína přivodí smrt, ale ne hned. Po několik týdnů se neprojeví ani smrtelné příznaky a pak to přijde v podobě letargie, jež bude postupně sílit. Ten člověk nebude trpět," dodal, jako by to byl můj prvořadý zájem.

Srovnal jsem si myšlenky v hlavě. "To je guma Kex?" Slyšel jsem o takovém jedu, ale zatím jsem ho ještě neviděl. Jestli Regal má nějaký zdroj, potom by to Chadea jistě zajímalo.

"Neznám ten název a ani to není důležité. Jenom tohle. Princ Regal říká, že to máš použít dnes v noci. Máš si vytvořit příležitost."

"A co ode mne čeká? Že půjdu k němu do pokoje, zaklepu a vejdu s otráveným vínem pro něj? Není to trochu nápadné?"

"Tímhle způsobem jistě ano. Ale dlouhým výcvikem jsi přece dospěl k lepší obratnosti, ne?"

"Můj výcvik mi říká, že věci jako je tahle se neprobírají s komorníkem. Musím to slyšet od Regala, jinak nebudu jednat."

Sevrens si povzdechl. "Můj pán to předpokládal. A tohle je jeho vzkaz. Při jehlici, kterou nosíš, a erbu na hrudi ti to přikazuje. Odmítni, a odmítneš svého krále. Dopustíš se velezrady a on tě za to nechá pověsit."

"Ale já -"

"Vezmi si to a běž. Čím déle budeš otálet, tím víc se připozdí a tím podezřeleji bude působit tvá návštěva u něj."

Sevrens prudce vstal a odešel. Rowd dřepěl v koutě jako ropucha, pozoroval mě a usmíval se. Budu je muset zabít oba dříve, než se vrátíme na Buckkeep, pokud mám jako nájemný vrah ještě k něčemu být, pomyslel jsem si. Napadlo mě, jestli to vědí i oni. Usmál jsem se opětovně na Rowda a ucítil na patře kouř. Vzal jsem jed a odešel.

Když jsem stanul pod Regalovým schodištěm, odstoupil jsem ke zdi do největšího stínu a hbitě se vyšplhal na jednu z podpěr Regalovy komnaty. Přichycený jako kočka jsem se vyšvihl až na podlažní opery pokoje a čekal. A čekal. Až mi dým vířící v hlavě, únava a doznívající účinky bylin od Kettricken vnukly otázku, jestli se mi to všechno nezdá. Napadlo mne, jestli ze své zapeklité pozice nemohu něco vytěžit. Vzpomněl jsem si, jak mně Regal říkal, že se výslovně dožadoval lady Thyme. Ale Shrewd místo toho poslal mne. V duchu jsem viděl, jak tím byl Chade zmaten. A pak jsem si vybavil slova, která mi řekl. Nepřenechal mě můj král Regalovi? A pokud ano, čím jsem komu z nich povinen? Posléze jsem uviděl, jak Rowd odchází - po dalším nekonečném čekání se vrátil s Cobem.

Skrz podlahu jsem toho moc neslyšel, ale poznal jsem Regalův hlas. Zrovna vyzrazoval mé noční plány Cobovi. Když jsem si tím byl jist, vysoukal jsem se ze svého úkrytu, sešplhal dolů a vrátil se do svého pokoje. Tam jsem provedl určité zvláštní přípravy. Pevně jsem si připomněl, že jsem králův muž. Tak jsem to řekl i Veritymu. Opustil jsem pokoj a tiše našlapoval palácem. Ve Velkém sále na zemi na matracích spali prostí návštěvníci, polehaní v soustředných kruzích okolo pódia, aby si rezervovali nejlepší místa na zítřejší obřad zaslíbení princezny Veritymu. Prošel jsem mezi nimi. Ani se nehnuli. Tolik důvěry a tak nemístné.

Pokoje královské rodiny se nacházely až na samém konci paláce, nejdále od hlavního vchodu. Nestály u nich žádné stráže. Minul jsem vchod do ložnice samotářského krále, Ruriskův vchod a došel až ke komnatě Kettricken. Její vchod byl zdoben kolibříky a zimolezem. Napadlo mě, jak moc by se to asi líbilo šaškovi. Slabě jsem zaklepal a čekal. Uběhlo pár vleklých okamžiků. Zaklepal jsem znovu.

Uslyšel jsem šoupání bosých nohou a barevná plenta se odhrnula. Kettricken měla čerstvě zapletené vlasy, ale některé jemné proužky jí už volně splývaly kolem tváře. Bílá noční košile jen zvýrazňovala její světlost, takže vypadala bledá jako šasek. "Potřeboval jsi něco?" zeptala se ospale. "Jenom odpověď na jednu otázku." Mé myšlenky stále ovíjel omamný dým. Chtěl jsem se usmát, abych před ní vypadal duchaplně a inteligentně. Bledá krása, řekl jsem si. Odvrhl jsem to nutkání stranou. Kettricken čekala.

"Kdybych dnes v noci zabil tvého bratra," řekl jsem opatrně, "co bys udělala?"

Ani se ode mne neodtáhla. "Zabila bych samozřejmě tebe. Alespoň bych požadovala tvoji smrt před spravedlností. Když jsem teď zavázána tvé rodině, nemohla bych vlastnoručně prolít tvou krev."

"Ale neodvolala bys svatbu? Vzala by sis přesto Verityho?"

"Jsem zavázána Šesti vévodstvím, že budu jejich královna. Jsem zavázána jejich lidu. Zítřka se zaslíbím následníkovi trůnu. Ne muži jménem Verity. Ale i kdyby to bylo jinak, zeptej se sám sebe, co je nejvíce zavazující? Já jsem již zavázána. Není to jen mé slovo, ale i slovo mého otce. A taky mého bratra. Nechtěla bych se vdát za muže, který přikázal zabít mého bratra. Jenomže já nejsem zaslíbena tomu muži. Nýbrž Šesti vévodstvím. Jsem provdána tam v naději, že to prospěje mému lidu. Tam tedy musím jít."

Přikývl jsem. "Děkuji, milady. A odpusťte, že jsem vás rušil při odpočinku."

"A kam jdeš teď?"

"Za tvým bratrem."

Když jsem se otočil a šel ke komnatě jejího bratra, zůstala stát ve dveřích. Zaklepal jsem a čekal. Rurisk

už musel být netrpělivý, protože odhrnul závěs mnohem rychleji.

"Mohu dál?"

"Samozřejmě." Vlídný, jak jsem čekal. Břítké uchichnutí poněkud znevážilo mé odhodlání. Chade by teď na tebe nebyl moc pyšný, připomněl jsem si a nasadil kamennou tvář.

Vešel jsem a on za mnou zatáhl závěs. "Nedáme si víno?" zeptal jsem se.

"Jak si přeješ," řekl zmateně, ale zdvořile. Usedl jsem na židli, on otevřel karafu a nalil nám. Také na jeho stole byla kadidelnice, očividně ještě teplá. Během dne jsem neviděl, že by si dopřával. Nejspíš si asi řekl, že je bezpečnější počkat, až bude sám v pokoji. Jenže člověk nikdy neví, kdy za ním přijde vrah s jedem v kapse. Potlačil jsem přihloupý úsměv. Rurisk nalil dvě sklenice. Předklonil jsem se a ukázal mu smotek papíru. S pečlivostí jsem mu ho vysypal do vína, zvedl sklenici a zakroužil jí, aby bylo vidět, jak se prášek rozpouští. Pak jsem mu ji podal.

"Vidíš, přišel jsem tě otrávit. Zemřeš. Pak Kettricken zabije mne. Potom si vezme Verityho." Zvedl jsem sklenici a usrkl z ní. Jablečné víno. Z Farrow, odušil jsem. Snad jeden ze svatebních darů. "Tak co tím Regal získá?"

Rurisk znechuceně pohlédl na svou sklenici a odsunul ji stranou. Vzal mi z ruky sklenici a napil se. V jeho hlase nebyl žádný údiv, když pravil: "Zbaví se tebe. Tuším, že si moc necení tvé společnosti. Ke mně byl obzvláště štědrý, předal mnoho darů mně i mému království. Jenže kdybych byl mrtev, Kettricken by se stala jedinou korunnní dědičkou Horského království. To by Šesti vévodstvím prospělo, anebo ne?"

"Nejsme schopni ubránit zemi, kterou už máme. A navíc si myslím, že Regal byv tom spatřoval prospěch pro Verityho, nikoli pro království." Za dveřmi jsem zaslechl šramot. "To bude Cob. Jde mě přistihnout při Činu, jak tě tu trávím," odušil jsem. Vstal jsem, šel k plentě a odhrnul ji. Do místnosti vpadla Kettricken. Rychle jsem za ní závěs zatáhl.

"Přišel tě otrávit," varovala Ruriska.

"Já vím," odvětil vážně. "Dal mi to do vína. Právě proto piji jeho." Dolil sklenici z karafy a podal ji Kettricken. "Je jablečné," ponoukal ji, když zavřela hlavou.

"Mně to nepřipadá moc humorné," odsekla. Rurisk a já jsme pohlédli jeden na druhého a přihloupě se zasmáli. To ten dým.

Její bratr se vlídně usmál. "Je to tak. FitzChivalry dnes v noci pochopil, že je mrtvý muž. Příliš mnoho lidí se už dozvědělo, že je úkladný vrah. Když zabije mne, ty zabiješ jeho. Když mě nezabije, jak může jet domů a stanout před svým králem? I kdyby mu jeho král odpustil, polovina dvora bude vědět, že je nájemným vrahem. To ho úplně znemožní. A zbyteční bastardi jsou pro královskou rodinu přítěží." Rurisk zakončil svou lekci dopitím zbytku sklenice.

"Kettricken mi řekla, že i kdybych tě dnes v noci zabil, přesto by se zítra zaslíbila Veritymu."

Ruriska to opět nevyvedlo z míry. "A co by získala svým odmítnutím? Pouze nepřátelství ze strany Šesti vévodství. Pro tvůj lid by byla krivopřísežníci, pro náš lid velkou ostudnicí. Byla by vyděděna, aniž by to někomu prospělo. Mě by jí to taky nevrátilo."

"Cožpak by se vaši lidé nevzbouřili při pomyšlení, že se vdává za takového muže?"

"Od takové informace bychom je uchránili. Či alespoň Eyod a má sestra. Má snad celé království povstat do války kvůli smrti jednoho muže? Pamatuj, že já jsem zde Sacrifice.

Poprvé jsem nejasně pochopil, co to slovo znamená.

"Již brzy tě možná uvedu do rozpaků," varoval jsem ho. "Řekli mi, že je to pozvolný jed. Ale já se na to podíval a není tomu tak. Je to obyčejný výtažek ze smrtelně jedovatého kořene, v podstatě dost prudký, podá-li se v dostatečném množství. Nejprve člověk pocítí třas." Rurisk natáhl ruce na stůl a ty se roztrásky. Kettricken už nás obou začínala mít dost. "Smrt následuje rychle. A já očekávám, že budu dopaden přímo při činu a odveden z vaší společnosti."

Rurisk se chytil za hrdlo, pak mu hlava bezvládně přepadla na hrud'. "Jsem otráven!" zvolá teatrálně.

"Už toho mám dost," zaprskala Kettricken, právě když se ve dveřích zjevil Cob.

"Pozor, zrada!" zaječel. Při pohledu na Kettricken zbledl. "Má paní princezno, řekněte, že jste se nenapila toho vína! Ten proradný bastard ho otrávil!"

Mám zato, že jeho drama velmi utrpělo absencí odezvy. Kettricken a já jsme si jen vyměnili pohledy.

Rurisk se svalil ze židle na podlahu. "Och, přestaň už s tím," sykla na něho.

"Přidal jsem do vína jed," oznámil jsem bodře Cobovi. "Přesně jak jsem byl pověřen."

Vtom se Rurisk zalomil v zádech v prvním záchvatu křeči.

Přišel oslepující záblesk vědomí, jak moc jsem byl napálen. Jed ve víně. Darované jablečné víno z Farrow, pravděpodobně předané ještě dnes večer. Regal mi nevěřil, že víno otrávím. Bylo tak snadné provést to zde, na místě plném ovzduší důvěry. Sledoval jsem, jak se Rurisk znovu zkrivil, a tentokrát jsem věděl, že jsem bezmocný. I já už začínal pociťovat, jak mi tuhnou ústa. Dost pozdě mě napadlo, jak silná asi ta dávka byla. Já měl jen hlt. Zemřu na místě, nebo na popravišti?

Také Kettricken o chvíli později pochopila, že její bratr umírá. "Ty bezcitný lumpe!" vyprskla na mě a pak se sesula vedle Ruriska. "Oblouznit ho žertíky a kouřem, smát se s ním, když umírá!" Očima blýskla po Cobovi. "Žádám jeho smrt. Řekni Regalovi, ať sem přijde, ihned!"

Vyrazil jsem ke dveřím, ale Cob byl rychlejší. Nebylo divu. Ten večer si nedopřával žádný kouř. Byl rychlejší a svalnatější než já, navíc měl čistší hlavu. Sevřel mě pažemi a strhl na podlahu. Když mi zasadil ránu pěstí do břicha, ocitl se tváří těsně u mne. Poznal jsem ten dech, pach onoho potu. Smithy ho ucítil, než zemřel. Tentokrát jsem však měl v rukávu nůž, velmi ostrý a namočený v nejprudším jedu, který Chade znal. Když jsem ho do něj vnořil, ještě dvakrát mi stačil uštědřit pořádnou herdu, načež se svalil v agónii na záda. Sbohem, Cobe. Když padl k zemi, najednou se mi vybavil pihatý pacholek, jenž říká: "No tak pojd'te a nezlobte." Mohlo se to všechno ubírat tolika jinými směry. Znal jsem toho chlapce, když jsem ho zabil, zabil jsem i část svého života.

Burrich se na mě bude pěkně zlobit.

Všechny ty myšlenky trvaly jen zlomek vteřiny. Cobova vymrštná ruka ještě ani neudeřila do podlahy a já už se hnál ke dveřím.

Kettricken však byla rychlejší. Myslím, že to byl mosazný džber s vodou. Spatřil jsem ho jako bílý záblesk světla.

Když jsem přišel k sobě, všechno mě bolelo. Nejpalčivější bolest jsem ucítil v zápěstích, protože lana, která je svazovala, byla nesnesitelně utažená. Byl jsem nesen. Nebo něco na ten způsob. Ani Rowd, ani Sevrens se příliš nestarali o to, jestli některou moji část nepozbyli. Byl u toho také Regal s pochodní a jeden Chyurda, kterého jsem neznal. Ten spolu s dalším mužem kráčel v čele. Neměl jsem tušení, kde to jsem, pouze jsem poznal, že venku.

"To ho nemůžeme dát někam jinam? Na žádné zabezpečené místo?" dožadoval se Regal. V odpověď se ozvalo tiché zamumlání a Regal řekl: "Ano, máš pravdu, zrovna teď moc nepotřebujeme velký povyk.

Zítřka je na to taky čas. Ne že bych si myslel, že bude žít tak dlouho."

Otevřely se nějaké dveře a já byl po hlavě hosen na hliněnou podlahu vystlanou slámou. Nadechl jsem se prachu a plev. Nemohl jsem ani zakašlat. Regal divoce gestikuloval pochodní. "Běž za princeznou," nařídil Sevrensovi. "Řekni jí, že tam za chvíli budu. Zjisti, jestli nemůžeme udělat něco, abychom to princův usnadnili. Ty, Rowde, povolej z pokoje Augusta. Budeme potřebovat jeho Umění, aby se král Shrewd dozvěděl, že si hrál na prsou hada. Budu potřebovat jeho souhlas, ještě než ten bastard zemře. Pokud ovšem bude žít dost dlouho, aby mohl být odsouzen. Běž, pospěš si. Běž."

Odešli, zatímco Chyurda jim osvětloval cestu. Zůstal jen Regal, jenž na mě nevráživě shlížel. Počkal si, až jejich kroky odezněly, a pak mě surově nakopl do žeber. Křečovitě jsem zaúpěl, protože ústa a hrdlo jsem měl strnulé. "Zdá se mi, že už jsme tu spolu kdysi byli, ne? Ty ses povaloval ve slámě, zatímco já na tebe shlížel a divil se, jaká nešťastná náhoda mi tě zavála do života? Je zvláštní, že mnoho věcí končí tak, jak začaly.

Také spravedlnost se mnohdy odvíjí v uzavřeném kruhu. Jen pomysli, jak jsi sám doplatil na jed a zradu. Stejně jako má matka. Ach, ty se lekáš. Myslel sis, že jsem nic nevěděl? Ale věděl. . . Já vím hromadu věcí, které podle tebe nevím. Všechno, počínaje smradem lady Thyme a konče tím, jak jsi pozbyl své Umění, když už tě Burrich nenechal odsávat mu sílu. Rychle se tě zbavil, když zjistil, že by ho to jinak mohlo stát život."

Projel mnou mrazivý záchvěv. Regal zvrátil hlavu dozadu a rozchechtal se. Pak vzdychl a otočil se ke mně. "Jaká škoda, že tu nemohu zůstat a dívat se. Musím totiž utěšit princeznu, že to smůla být zaslíbena muži, kterého už teď nenávidí."

Pak zmizel buď Regal, nebo já. Nemám v tom jasno. Bylo to, jako by se otevřela obloha a já do ní vplul.

"Být otevřený," říkal mi Verity, "znamená prostě nebýt uzavřený." Pak se mi, myslím, zdálo o šaškovi. A o Veritym, jenž spal s rukama obtočenýma kolem hlavy, jako by si chtěl udržet myšlenky uvnitř. A pak se ozval Galenův hlas, dunící v temné studené komnatě. "Zítřek bude lepší. Když je teď ponořen v Umění, jen stěží má ponětí o místnosti, v níž sedí. Není mezi námi pořádné spojení, abych to provedl na dálku. Bude to vyžadovat dotek."

Ve tmě se ozvalo zapištění, protivná myš z jakési mysli, kterou jsem neznal. "Udělej to hned," trvala na svém.

"Nebud' blázen," nabádal ji Galen. "Máme to teď všechno promarnit jen kvůli nenávisti? Zítra je přece taky dost času. Dovol, abych se o tu záležitost postaral sám. Ty tam teď musíš urovnat nějaké věci. Rowd a Sevrens vědí příliš mnoho. A stájmistr už nám taky příliš dlouho leží v žaludku."

"Necháváš mě tu trčet uprostřed krvavé lázně," zapištěla hněvivě myš.

"Přebrod' se k trůnu," navrhoval Galen.

"A Cob je mrtvý. Kdo mi cestou domů dohlédne na koně?"

"Tak tím pověř stájmistra," pravil znechuceně Galen. A potom uvážlivě dodal: "Já ho zmáknou sám, až se vrátíte domů. Mně to nevadí. Ale ti ostatní by se měli zmáknout rychle. Možná ten bastard otrávil další víno ve tvých komnatách. Je škoda, že se k tomu nachomýtlí tví sluhové."

"To ano. Musíš mi najít nového komorníka."

"K tomu přimějeme tvou ženu. Měl bys teď být u ní. Právě ztratila bratra. Musíš být zděšen tím, co se semlelo. Pokus se obvinít spíše toho bastarda než Verityho. Ale ne moc přesvědčivě. A zítra, až budeš srdceryvně truchlit tak jako ona, nuže, pak uvidíme, kam až vede vzájemný soucit."

"Je velká jako kráva a bleďá jako ryba."

"Ale s horskými zeměmi budeš mít vnitrozemské království schopné obrany. Víš dobře, že pobřežní vévodství se za tebe nepostaví a Farrow a Tilth nemohou stát o samotě mezi horami a pobřežními vévodstvími. A krom toho, ona nemusí žít déle než do porodu prvního dítěte."

"FitzChivalry Farseer," promluvil Verity ze spánku. Král Shrewd a Chade spolu hráli v kostky. Patience se ve spánku pohnula. "Chivalry?" zeptala se měkce. "Jsi to ty?"

"Ne," řekl jsem. "To nikdo není. Vůbec nikdo."

Kývla a spala dál.

Když jsem znovu zaostřil oči, byl jsem ve tmě a sám. Čelisti mi drkotaly, bradu a košili na hrudi jsem měl poslintané. Strnulost úst se zdála být menší. Uvažoval jsem, jestli to snad neznamená, že jed už mne nezabije. Pochyboval jsem však, že by mi to k něčemu bylo, stejně dostanu jen malou šanci mluvit sám za sebe. Ruce mi mezitím zmrtvěly. Alespoň už tolik nebolely. Měl jsem strašlivou žízeň. Napadlo mě, zda už je Rurisk mrtev. Vypil mnohem více vína než já. A Chade říkal, že je to prudký jed. Jako v odpověď na moji otázku se k měsíci vznesl bolestný, drásavý nárek. Vytí jako by se tam vznášelo a táhlo mé srdce vzhůru. Nosyho pán byl mrtev.

Vrhl jsem se k němu a obestřel ho Moudrostí. Já vím, já vím. Tráslí jsme se jako jeden. Ten, kterého tak miloval, byl pryč, mimo jeho dosah. Prostoupila nás nesmírná osamělost.

Chlapče? Slabé, ale skutečné. Tlapa a čenich, pootevřené dveře. Vyrazil ke mně a jeho čumák mi říkal, jak hrozně páchnu. Kouřem a krví a potem strachu. Když byl u mne, lehl si vedle a položil mi hlavu na záda. S tím dotekem tu opět bylo staré pouto. Ještě silnější, když Rurisk byl pryč.

Opustil mě. To bolí.

Já vím. Uběhla dlouhá doba. Oslobodíš mne? Starý pes zvedl hlavu. Lidé neumějí truchlit jako psi. Měli bychom za to děkovat bohu. Ale on z hlubin své sklíčenosti přesto vstal a zaťal své obroušené zuby do mých pout. Cítil jsem, jak povolují, pak to najednou škublo, ale přesto jsem neměl sílu je roztrhnout. Nosy natočil hlavu a zakousl se do nich zadními zuby.

Nakonec řemeny povolily. Vytáhl jsem ruce před sebe. Všechno možné mě teď bolelo. Ruce jsem stále necítil, ale mohl jsem se převalit na záda a dostat se obličejem ze slámy. Spolu s Nosym jsme si vydechli. Položil mně hlavu na hrud' a já ho objal ztuhlou paží. Projel mnou další záchvěv. Ve svalech mi tak prudce zacukalo, až se mi udělaly mžítiky před očima. Když to pominulo, stále jsem dýchal.

Opět jsem otevřel oči. Oslepilo mě nějaké světlo, ale já si nebyl jist, jestli je skutečné. Vedle mě bušil Nosy ocasem do slámy. Pomalu se k nám sesul Burrich. Něžně položil Nosymu ruku na hřbet. Když

jsem očima přivykl jeho lucerně, spatřil jsem v jeho tváři zármutek. "Umíráš?" zeptal se mě. Měl hlas tak bezbarvý, jako by promluvil kámen.

"Nevím." To jsem se alespoň pokoušel říci. Ústa mě však ještě příliš neposlouchala. Burrich vstal a odkráčel pryč. Lucernu vzal s sebou. Zůstal jsem ležet sám uprostřed my.

Pak se světlo vrátilo a s ním i Burrich nesoucí vědro vody. Zvedl mi hlavu a nalil mi trochu vody do pusy. "Nehltej to," upozornil mne, jenže já stejně nedokázal hrdelní svaly probudit. Potom mi dvakrát omyl ústa a vzápětí mi naplň ponořil obličej, aby mě přinutil trochu se napít. Zdřevěnělou rukou jsem vědro odstrčil.

"Ne," vysoukal jsem ze sebe.

Za chvíli se mi začalo jasnit v hlavě. Pohnul jsem jazykem a ucítil přední zuby.

"Zabil jsem Coba," sdělil jsem Burrichovi.

"Já vím. Přinesli jeho tělo do stájí. Nikdo mi nechtěl nic na.

"Jak jsi věděl, kde mě máš hledat?"

Vzdychl. "Měl jsem takový pocit."

"Slyšel jsi Nosyho."

"Ano. To vyť."

"To nemyslím."

Burrich dlouho mlčel. "Vnímat něco ještě není totéž jako to dělat."

Nenapadalo mě, co bych na to řekl. Po chvíli jsem pravil: "To Cob tě tehdy napadl s nožem na schodech."

"Opravdu?" Burrich se zamyslel. "Pořád jsem si říkal, proč psi štěkali tak málo. Znali ho. Jen Smithy reagoval."

Mé ruce se rázem probudily k životu. Složil jsem šije na hrudi a promnul šije. Nosy bolestně zakňučel.

"Přestaň s tím."

"Právě teď si nemohu pomoci," odpověděl jsem. "Všechno mě tak hrozně bolí, že trýzní úplně přetékám."

Burrich mlčel.

"Pomůžeš mi?" zeptal jsem se posléze.

"To nevím," řekl tiše, a pak se skoro prosebně zeptal: "Fitzi, kdo jsi? Co se z tebe stalo?"

"Jsem to, co ty," řekl jsem mu upřímně. "Královův muž. Burrichi, chystají se zabít Verityho. Když to udělají, Regal se stane králem."

"O čem to mluvíš?"

"Pokud tu budeme trčet, než ti všechno vysvětlím, mezitím k tomu dojde. Pomoz mi dostat se odsud."

Zdálo se, že o tom přemýšlí celou věčnost. Nakonec mi pomohl vstát a já se ho křečovitě držel za rukáv, když jsem se vypořádal ze stájí do hluboké noci.

11 Svatba

Umění diplomacie spočívá ve štěstí, že znáš více tajemství protivníka nežli on tvých. Vždy jednejte z pozice síly. To byly Shrewdovy výroky. A Verity se jich držel.

"Musíš jít pro Augusta. Je to jediná naděje pro Verityho."

Seděli jsme v šedivém předjitřním oparu na horském úbočí nad palácem. Nedostali jsme se příliš daleko. Terén byl moc strmý a já neměl síly na plahočení po horách. Měl jsem podezření, že Regalův kopanec obnovil staré zranění způsobené Galenem. Při každém hlubším nádechu mě ostře píchlo v žebrech. Stále mi tělem probíhaly záchvěvy, jak dozníval Regalův jed, často se mi nečekaně podlamovala kolena. Sám bych vůbec nemohl stát, protože nohy by mě asi neunesly. Ani jsem se nemohl přidržet kmene stromu a udržet se vzpřímený, neboť jsem neměl sílu v rukou. Kolem nás v probouzejícím se lese zpívali ptáci, veverky si dělaly zásoby na zimu a cvrčci vesele cvrlikali. Uprostřed toho kypícího života bylo hrozné zabývat se tím, zda mé újmy nejsou trvalé. Byly už snad dny a síla mého mládí vyčerpány a čekal mě jen třas a slabost? Snažil jsem se tu otázku zapudit z mysli, abych se mohl soustředit na závažnější problémy hrožící Šesti vévodstvím. Ztišil jsem se, jak mě to učil Chade. Okolo nás se tyčily obrovské stromy a jejich přítomnost vyzařovala mír. Pochopil jsem, proč by je Eyod nenechal kácet na trámy. Opadané

jehličí se nám měkce bořilo pod nohama a sytá pryskyřičná vůně působila jako balzám. Nejraději bych si lehl na záda a usnul, stejně jako Nosy po mém boku. Naše bolesti se pořád mísily, ale Nosy jí mohl alespoň uniknout ve spánku.

"Proč si myslíš, že by nám August pomohl?" zeptal se Burrich. "Kdyby se mi ho podařilo přivést sem." Vrátil jsem se v myšlenkách k našemu dilematu. "Nemyslím si, že by do toho byl zatažen. Myslím, že je stále věrný králi." Své informace jsem Burrichovi prezentoval jako svůj vlastní, pečlivě zvážený úsudek. Nebyl typem muže, který by se nechal přesvědčit přízračnými hlasy, které jsem slyšel v hlavě. Proto jsem mu nemohl říci, že Augusta Galen zlikvidovat nehodlal, takže o spiknutí zřejmě nemá tušení. Stále jsem nechápal, co jsem to zažil. Regal Umění neovládal. A i kdyby ano, jak bych já mohl slyšet mentální rozhovor mezi dvěma dalšími? Ne, v tom muselo být něco jiného, nějaké jiné kouzlo. Snad Galenovo? Cožpak by byl schopen tak vysoké magie? Nevěděl jsem. Tolik jsem toho nevěděl. Přiměl jsem se pustit to všechno z hlavy. Prozatím se to shodovalo s fakty, která jsem znal, mnohem lépe než s nějakou domněnkou, kterou bych vydedukoval.

"Je-li věrný králi a nemá podezření na Regala, pak je věrný i Regalovi," řekl Burrich, jako bych byl prost'áček.

"Pak ho musíme přinutit. Verity musí být varován."

"Jistě. Já vejdu dovnitř, pošimrám ho dýkou v zádech a vyvedu ho odsud. Nikdo nám nezkráží cestu."

Snažil jsem se přijít na nějaký lepší nápad. "Podplat' někoho, aby ho vylákal sem. Pak ho zaskoč."

"I kdybych znal někoho úplatného, čím bychom ho získali?"

"Mám tohle." Dotkl jsem se náušnice v uchu.

Burrich na ni pohlédl a skoro poskočil. "Kde jsi k tomu přišel?"

"Dala mi to Patience. Těsně před odjezdem."

"Na to neměla právo!" A pak tišeji dodal: "Myslel jsem, že si ji vzal s sebou do hrobu."

Tázavě jsem mlčel.

Burrich se podíval stranou. "Patřila tvému otci. To já mu ji dal," řekl klidně.

"Proč?"

"Protože jsem chtěl, to je jasné," uzavřel téma.

Začal jsem si náušnici rozepínat.

"Ne," řekl nevrle. "Nech ji tam, kde je. Není to věc, která by se měla obětovat jako úplatek. Tihle Chyurdové se stejně nedají podplatit."

Věděl jsem, že má pravdu. Snažil jsem se vymyslet jiný plán. Pak začalo vycházet slunce. Jitro, kdy se Galen chystal jednat. Možná už jednal. Přemýšlel jsem, co se v tu dobu asi děje v paláci pod námi. Už vědí, že jsem zmizel? Chystá se Kettricken zaslíbit muži, kterého bude nenávidět? Jsou už Sevrens a Rowd mrtví? A kdyby ne, mohl bych je obrátit proti Regalovi, kdybych je včas varoval?

"Někdo se blíží!" Burrich se přikrčil k zemi. Já si lehl na záda a rezignovaně čekal, co se bude dít. Na fyzický souboj jsem neměl síly ani pomýšlení. "Znáš ji?" vydechl Burrich.

Otočil jsem hlavu. Jonqui a před ní malý psík, který už pro Ruriska nevyšplhá na strom. "Králova sestra." Neobtěžoval jsem se šeptat. Nesla jednu z mých nočních košilí a chvíli nato už malý stopař radostně skotačil okolo nás. Vyzývavě dotíral na Nosyho, ale ten se na něj jen zarmouceně podíval. To už Jonqui kráčela přímo k nám.

"Musíš se vrátit zpět," řekla mi bez okolků. "A musíš si pospíšet."

"To je těžké," řekl jsem, "když mě tam čeká smrt." Mezitím jsem se díval, jestli za ní nejde někdo další.

Burrich vstal a zaujal nade mnou obranný postoj.

"Žádná smrt," ujišťovala mě klidným hlasem. "Kettricken ti odpustila. Mluvila jsem do ní celou noc a přesvědčila ji až na poslední chvíli. Využila svého příbuzenského práva odpustit příbuznému, který poškodil příbuzného. Podle našeho práva, odpustí-li příbuzný příbuznému, nikdo další se proti tomu nesmí postavit. Váš Regal se ji od toho snažil odradit, pouze ji však popudil. Dokud jsem tady, v paláci, stále mohu uplatňovat zákony horského lidu," řekla mu. Král Eyod souhlasil. Ne proto, že by pro Ruriska netruchlil, ale hlavně proto, že všichni musí respektovat sílu a moudrost jhaampského práva. Takže se musíš vrátit zpět."

Chvíli jsem uvažoval. "A ty jsi mi odpustila?"

"Ne," zasupěla. "Já neodpouštím vraždu na svém synovci. Ale nemohu ti odpustit něco, co jsi neudělal. Nevěřím, že bys pil víno, které jsi otrávil. Ani kapičku. Ti z nás, kteří nejlépe znají účinky jedů, toto nebezpečí nepokouší. Jenom bys předstíral, že piješ, a o jedu bys vůbec nemluvil. Ne. Tohle udělal někdo, kdo se považuje za velmi chytrého a ostatní má za velmi hloupé."

Cítil jsem, spíše než viděl, jak Burrichova ostražitost polevila. Já se však stále nemohl zbavit podezření. "A proč mi Kettricken nemůže prostě odpustit a nechat mé jít? Proč se musím vracet zpět?"

"Na to teď není čas!" zasyčela Jonqui. Žádného Chyurdu jsem takhle rozhněvaného ještě neviděl. "Mám tě měsíce a roky učit vše, co vím o rovnováze? Že po tahu následuje tlak a po vdechu výdech? Myslíš si, že nikdo nevidí, jak se autorita právě teď kymácí a otřásá? Že princezna musí snášet ústrky jako nějaká kráva. Jenomže má neteř není figurka, o kterou se hraje v kostky. Kdokoli zabil mého synovce, jasně chtěl i tvoji smrt. Mám ho nechat tento hod vyhrát? To tedy ne. Zatím nevím, komu přeji vítězství, ale než to budu vědět, nenechám žádného hráče vyřadit ze hry."

"Chápu, to zní logicky," pravil souhlasně Burrich. Shýbl se a rázem mě postavil na nohy. Svět se se mnou povážlivě zakymácel. Jonqui mě ramenem podepřela z druhé strany. Scházeli se mnou po úbočí dolů a mé plandající nohy mezi nimi škobrtaly o zem. I Nosy se zvedl na všechny čtyři a vyrazil za námi. Tak jsme se vrátili do paláce ve Jhaampe. Burrich a Jonqui mě vlekli davem shromážděným uvnitř k mému pokoji. Vlastně jsem budil jen nepatrný zájem. Byl jsem pro ostatní jen cizinec, který si předešlou noc dopřál moc vína a kouře. Lidé se snažili co nejlépe usadit, aby dobře viděli na pódium. O mne se nikdo nestaral. V paláci ani nevládla truchlivá atmosféra, z čehož jsem vyvodil, že Ruriskova smrt doposud nebyla oznámena. Když jsme vešli do pokoje, klidná tvář Jonqui náhle potemněla.

"Tohle jsem neudělala! Vzala jsem si jen noční košili, aby měl Rúta stopu."

"Tohle" značilo nepořádek v mém pokoji. Pokud si vetřelci nepočínali diskrétně, pak tedy důkladně. Jonqui se okamžitě pustila do uklízení a po chvíli se k ní připojil také Burrich. Já seděl v křesle a snažil se situaci pochopit. Nosy se nepozorovaně schoulil v koutě. Bezděčně jsem se ho snažil utěšit. Burrich se po mně okamžitě podíval, pak mrštil pohledem po zbědovaném psu. Nosy odvrátil zrak. Když mi Jonqui odešla pro vodu na umytí a pro jídlo zeptal jsem se Burriche: "Nenašel jsi malou dřevěnou truhličku? S vyřezávanými žaludy na víčku?"

Zavrtěl hlavou. Takže mně ukradli schránku s jedem. Chtěl jsem si připravit další dýku nebo i jen prášek, který bych v případě nebezpečí hodil. Burrich nemohl stát pořád u mne, aby mě chránil, a já bych v tom stavu zcela jistě nedokázal útočníka odrazit nebo utéci. Mé řemeslné nástroje však byly pryč. Jen jsem musel doufat, že je nebudu potřebovat. Měl jsem podezření, že oním nezvaným návštěvníkem byl Rowd, a napadlo mne, zda to nebyl jeho poslední kousek. Jonqui se mezitím vrátila s vodou a jídlem, načež se omluvila a odešla. S Burrichem jsme se umyli a s jeho pomocí se mi podařilo převléknout se do čistých, i když obyčejných šatů. Burrich se zakousl do jablka. Můj žaludek se svíjel už při pouhé myšlence na jídlo, ale napil jsem se alespoň chladné studniční vody, jež přinesla Jonqui. Hrdelní svaly se stále zpěčovaly mé vůli a já cítil, jak mi voda nepříjemně stéká útroby. Doufal jsem však, že mi to prospěje. Zároveň jsem v duchu slyšel odbíjet každý okamžik a trnul jsem napětím, kdy se Galen odhodlá k činu. Závěs se mírně odhrnul. Vzhlédl jsem v očekávání, že je to Jonqui, jenže místo ní vešel August sršící opovržením. Ihned promluvil, jenom aby svůj úkol splnil a mohl zase jít: "Nepřicházím sem ze své vlastní vůle. Přicházím na příkaz následníka trůnu Verityho, abych za něj tlumočil jeho slova. Tohle je přesné znění jeho vzkazu: Je nesmírně zarmoucen zprávou od -"

"Ty ses s ním spojil? Dnes? Byl v pořádku?"

August při mé otázce vzkypěl. "Jen sotva byl v pořádku. Je nesmírně zarmoucen zprávou o Ruriskově smrti a tvé zradě. Radí ti, abys načerpal síly od těch, kteří stojí při tobě, protože je budeš potřebovat, až se s ním setkáš tváří v tvář."

"To je vše?" zeptal jsem se.

"Od následníka trůnu Verityho je to vše. Princ Regal ti nařizuje, aby ses u něj hlásil, a to urychleně, protože do obřadu už zbývají jen hodiny a on se ještě musí obléci. Tvůj proradný jed, nepochybně určený Regalovi, skolil nebohého Sevrese a Rowda. Nyní si musí Regal vystačit s nezaučeným komorníkem. Bude mu trvat déle, než se vystrojí. Takže ho nenech čekat. Právě se zotavuje v parní lázni. Najdeš ho tam."

"Jaká tragédie. Nezaučený komorník," prohodil kysele Burrich August zaprskal jako ropucha. "To není žádná legrace. Copak jsi kvůli tomu padouchovi nepřišel o Coba? Jak mu ještě můžeš pomáhat?"

"Kdyby tě tvá nevědomost přestala chránit, Auguste, mohu ji rozptýlit." Burrich výhruzně vstal.

"Také ty se budeš zodpovídat nadřízeným," varoval ho ustoupivší August. "Mám ti říci, Burrichi, že následník trůnu si není nevědomý toho, jak ses pokusil napomoci tomuto bastardovi k útěku a sloužil mu, jako by on byl tvým králem místo Verityho. Budeš souzen."

"To říkal Verity?" otázal se zvědavě Burrich.

"Ano. Říkal, že jsi kdysi býval nejlepším královým mužem u Chivalryho, ale zřejmě jsi už zapomněl pomáhat těm, kdo vskutku slouží králi. Vzpomeň si na to, nařizuje ti a zároveň tě varuje před svým hrozivým hněvem, pokud se nevrátíš, aby ses před ním zodpovídal a dostalo se ti po zásluze za tvé činy."

"Vzpomínám si na to až příliš dobře. Zavedu Fitze k Regalovi."

"Ted?"

"Hned, jakmile se nají."

August po něm mrštil zlostným pohledem a odešel. Se závěsy nelze praštit jako s dveřmi, ale on se o to pokusil.

"Já ale nemám na jídlo pomyšlení, Burrichi," zaprotestoval jsem.

"Já vím. Ale potřebujeme trochu více času. Všímal jsem si, jak Verity volil slova, a objevil v nich víc než August. Ty ne?"

Rezignovaně jsem přikývl. "Já jim také rozuměl. Ale to jde mimo mne."

"Víš to jistě? Verity si to nemyslí a on o takových věcech ví své. A tys mi říkal, že Cob se mě pokoušel zabít, protože měli podezření, že mi odsáváš sílu. Takže i Galen věří, že to můžeš udělat." Burrich popošel ke mně a toporně poklekl najedno koleno. Poraněnou nohu natáhl nemotorně dozadu. Vzal moji svěšenou ruku a položil si ji na rameno. "Býval jsem královým mužem u Chivalryho," řekl mi tiše. "Verity to věděl. Já sám Umění neovládám, to víš. Ale Chivalry mi dal na srozuměnou, že takové odebírání sil nemůže narušit přátelství mezi námi. Já mám sílu, a v minulosti několikrát došlo k tomu, že on ji potřeboval a já mu ji ochotně dal. Takže jsem to vydržel už dříve, za horších okolností. Zkus to, chlapče. Když nám to nevyjde, nevádí, ale přinejmenším jsme to zkusili."

Já nevím, jak se skrz Umění s někým spojit, a už vůbec nevím, jak někomu odsát sílu, abych to mohl uskutečnit. A i kdybych věděl, kdybych uspěl, mohl bych tě zabít."

"Kdybys uspěl, náš král může žít. Na to jsem přísahal. A ty?" Všechno mi tak rázem usnadnil.

Tak jsem to zkusil. Otevřel jsem mysl a pátral po Veritym. Zkoušel jsem, aniž bych věděl jak, odsát z Burriche sílu. Ale slyšel jsem pouze štěbetání ptactva za palácovými zdmi a Burrichovo rameno mi posloužilo jen jako opěrka ruky. Otevřel jsem oči. Nemusel jsem mu vykládat, že jsem neuspěl. Věděl to. Ztěžka vzdychl.

"Dobře. Myslím, že tě odvedu k Regalovi," řekl.

"Kdybychom tam nešli, byli bychom navždy zvědaví, o co mu šlo," dodal jsem.

Burrich se neusmál. "Jsi v podivném rozpoložení," řekl. "Mluvíš spíš jako šašek než ty sám."

"Šašek s tebou mluví?" zeptal jsem se zvědavě.

"Občas," pravil a vzal mě za ruku, aby mi pomohl vstát.

"Zdá se mi, že čím blíže kráčím vstříc smrti, tím legračnější mi všechno připadá."

"Tobě snad," řekl úsečně. "Já však potřebuji vědět, co chce."

"Smlouvat. Nic jiného to nemůže být. Pokud však chce smlouvat, můžeme něco získat."

"Ty mluvíš, jako by se Regal řídil stejnými zásadami zdravého rozumu jako my ostatní. Nikdy jsem neviděl, že by to dělal. A odjakživa se mi hnusily dvorní intriky," postěžoval si Burrich. "To bych raději kydal stáje." A postavil mě znovu na nohy.

Pokud jsem kdy přemýšlel, jak smrtelně jedovatý kořen působí na oběť, teď jsem to věděl. Nemyslel jsem si, že na to přímo zemřu. Ale ani jsem nevěděl, kolik života mi jed ponechá. Nohy se pode mnou třáslly a stisk v mých rukou byl nejistý. Cítil jsem, jak mi svaly v těle nepravidelně škubou. Můj dech i tlukot srdce byly nevyzpytatelné. Toužil jsem po klidu, v němž bych mohl naslouchat vlastnímu tělu a zjišťovat, co se s ním stalo. Avšak Burrich trpělivě vedl mé kroky z komnaty a Nosy se ploužil za námi.

Nikdy předtím jsem v páře nebyl, zato Burrich ano. Jedna samostatná budova ve tvaru tulipánového poupěte uzavírala horký bublající pramen, zkrocený, aby lidem sloužil jako lázeň. Venku stál Chyurda. Poznal jsem v něm světlohoše z předchozí noci. Pokud mu můj nečekaný návrat připadl divný, nedal to na sobě znát. Ustoupil bokem, jako by nás čekal, a Burrich mě po schodech vyvedl ke vchodu. Vzduch uvnitř byl zamlžen oblaky páry, jež s sebou nesla vůni minerálů. Minuli jsme asi jednu či dvě kamenné lavice. Když jsme se blížili ke zdroji páry, Burrich opatrně našlapoval na hladké dlážděné podlaze. Z ústředního zřídla vyvěrala voda, kterou zachycovalo zděné okružní. Z něho byla odváděna žlábkem do ostatních menších bazénů, jejichž teplota se lišila podle délky žlábků a hloubky nádrže. Ovzduší naplňovala pára a hluk padající vody. Nepůsobilo to na mě příjemně - měl jsem co dělat, abych neztratil dech. Když jsem očima uvykl šeru, spatřil jsem Regala, jak si hovoří v jednom z větších bazénů. Když jsme se přiblížili, vzhledl.

"Ach," pravil, jako by byl velmi potěšen. "August mi již říkal, že tě sem Burrich zavede. Nuže. Nejspíš už víš, že ti princezna odpustila vraždu svého bratra? A na tomto místě, přinejmenším, tě tímto skutkem uchránila od spravedlnosti. Já myslím, že to byla ztráta času, ale místní zvyky se musí ctít. Řekla, že tě teď považuje za součást svého příbuzenstva, takže se k tobě musím chovat jako k příbuznému. Ona nechápe, že ses nezrodil ze zákonného svazku a nemáš tudíž vůbec žádná příbuzenská práva. Ach, ano. Nepropustil bys Burriche a nešel se také vykoupat? Mohlo by ti to prospět. Vypadáš celý nesvůj, držíš se jako košile na

prádelní šňůře." Mluvil tak bodře, tak přívětivě, jako by si vůbec nebyl vědom mé nenávisti.

"Co jste mi chtěl říci, Regale?" řekl jsem monotónním hlasem.

"Nepošleš Burriche pryč?" zeptal se opět.

"Nejsem blázen."

"O tom by se dalo pochybovat, ale dobrá. Myslím, že ho tedy musím poslat pryč sám."

Pára a hluk vody dobře utajily přiblíživšího se Chyurdu. Byl vyšší než Burrich, a když se Burrich otočil, Chyurdův kyj už byl v pohybu. Kdyby nepodpíral moji váhu, byl by mu unikl. V poslední chvíli otočil hlavu, ale kyj-ho zasáhl do lebky. Ozval se strašný ostrý zvuk, jako když se do dřeva zatne sekýra. Burrich upadl a já s ním. Půlkou těla jsem přistál v jednom z menších bazénů. Voda byla tak horká, že jsem se málem opařil. Podařilo se mi dostat se ven, ale nemohl jsem se vyškrábat na nohy. Nechtěly mě poslechnout. Burrich ležel na zemi vedle mě, podivně tichý. Natáhl jsem k němu tuku, ale nedosáhl na něj.

Regal vstal a pokynul Chyurdovi. "Mrtev?"

Chyurda do Burriche dloubl nohou a krátce kývl.

"Dobře." Regal se zatvářil spokojeně. "Odtáhni ho za tu hlubokou nádrž v rohu. Pak můžeš jít." A mně řekl: "Je velmi nepravděpodobné, že by sem někdo přišel před skončením obřadu. Všichni se teď snaží uchvátit co nejlepší místa v sále. A támhle v rohu... pochybuji, že ho najdou dřív než tebe."

Nezmohl jsem se na odpověď. Chyurda se shýbl a popadl Burriche za kotníky. Jak ho vlekl pryč, jeho tmavá kšice zanechávala na dlaždicích krvavou stopu. Spolu s jedem vířila v mé krvi závrtná směsice zoufalství a nenávisti. Pojal jsem chladnokrevný záměr. Už jsem nemohl doufat, že budu žít, ale to mi najednou nepřipadalo důležité. Šlo o to, varovat Verityho. A pomstít Burriche. Neměl jsem žádné plány, žádné zbraně, žádné možnosti. Tak hraj na čas, jak by mi poradil Chade. Čím více času pro sebe získáš, tím větší bude šance, že se něco naskytne. Zdrž ho. Snad někdo přijde, aby zjistil, proč se princ nestrojil na svatbu. Snad se ještě někdo bude chtít před obřadem vykoupat. Nějak ho zabav.

"Princezna-" spustil jsem.

"To není žádný problém," přerušil mne Regal. "Princezna neodpustila Burrichovi. Jen tobě. Co jsem udělal s ním, to je ryze má osobní věc. Je to zrádce. Musí pykat. A ten muž, který mne ho zbavil, byl nejvěrnějším ctitelem svého prince Ruriska. Proti těmto věcem nemá nejmenších námitek."

Chyurda odešel z budovy, aniž by se jen ohlédl. Rukama jsem bezmocně škrábal po hladkém dláždění, ale nenacházel jsem žádnou oporu. Regal se celou tu dobu spěšně utíral. Když byl Chyurda pryč, stoupl si nade mne. "To nebudeš volat o pomoc?" zeptal se rozverně.

Nadechl jsem se a potlačil svůj strach. Místo toho ve mně vzkypělo veškeré mé opovržení Regalem. "A koho? Kdo by mě slyšel přes tu vodu?"

"Takže si šetříš síly. Moudré. Zbytečné, ale moudré."

"Myslíš si, že se Kettricken nedozví, co se stalo?"

"Bude vědět, že jsi šel do parní lázně, což byla ve tvém stavu krajní neuváženost. Uklouzl jsi do horké, moc horké vody. Taková ostuda."

"Regale, tohle je šílenství. Kolik mrtvých těl tu po sobě chceš zanechat? Jak doma vysvětlíš Burrichovu smrt?"

"Na tvoji první otázku bych řekl, že hezkých pár, jen pokud to nejsou lidé kdovíjakého významu." Shýbl se ke mně

a popadl mne za košili. Vlekl mě po dlažbě, zatímco já se bezmocně zmítal jako ryba na suchu. "A na tu druhou vlastně to samé. Kolik povyku si myslíš, že vznikne kolem mrtvého čeledína? Jsi tak posedlý svou plebejskou domýšlivostí, že ji vztahuješ i na své sluhy." Ledabyle mě pohodil na Burriche. Jeho stále teplé tělo leželo roztažené, tváří dolů na podlaze. Na dlažbě u jeho obličeje zasychala krev a stále mu kapala z nosu. Na rtech se mu pomalu tvořila krvavá bublina, jež nakonec praskla pod jeho slabým výdechem. Ještě žil. Posunul jsem se, aby to Regal neviděl. Jestli dokážu přežít já, pak také Burrich by mohl mít šanci.

Regal si ničeho nevšiml. Stáhl mi boty a dal je stranou. "Vidiš, bastarde," řekl a zhluboka se nadechl.

"Bezcitnost vytváří svá vlastní pravidla. Tak mě to učila matka. Lidem vždy nažene strach člověk, který jedná bez zjevného ohledu na následky. Chovej se, jako bys byl nedotknutelný, a nikdo se tě neodváží dotknout. Podívej se na celou situaci. Tvoje smrt některé lidi popudí, to ano. Ale myslíš, že tolik, aby podnikli kroky, které by ohrožily bezpečnost Šesti vévodství? Myslím, že ne. A krom toho, tvá smrt bude zastíněna dalšími událostmi. Byl bych blázen, kdybych si nechal uniknout takovou příležitost - odstranit tě." Byl tak odporně chladný a povýšený. Bojoval jsem s ním, ale on byl překvapivě silný na tak požitkářský život, který vedl. Připadal jsem si bezmocný jako kotě, když mě vytřepával z košile.

Úhledně mé věci složil a dal je stranou. "Minimální alibi postačí. Kdybych vyvinul příliš velké úsilí, abych vypadal nevinně, lidé by si řekli, že se moc snažím. Mohli by se sami začít zajímat. A tak prostě nic nevím. Můj sluha tě viděl vejít s Burrichem krátce poté, co jsem odešel. A teď si jdu stěžovat Augustovi, že jsi za mnou vůbec nepřišel k pohovoru, abych ti mohl odpustit, jak jsem slíbil princezně Kettricken.

Krutě

Augustovi vyčiním za to, že tě nepřivedl sám." Rozhlédl se kolem. "Koukej. Pěkná hloubky horké vody. Přímou tady." Když mnou smýkal k okraji, chňapl jsem ho za hrdlo, ale on mě snadno setřásl.

"Sbohem, bastarde," řekl ledovým hlasem. "Odpusť mi můj spěch, ale už jsi mé zdržel dost. A já teď musím spěchat, abych se stihl vystrojít. Jinak přijdu na svatbu pozdě."

A svrhl mě do bazénu.

Bazén byl hlubší než na mou výšku, stavěný asi tak po krk vysokému Chyurdovi. Pro mé nepřipravené tělo byla voda bolestivě horká. Vytlačila mi z plic všechny vzduch a já klesal dolů. U dna jsem se slabě odrazil a podařilo se mi dostat hlavu nad vodu. "Burrichi!" Vyplýval jsem dech na volání někoho, kdo mně beztak nemohl pomoci. Voda se za mnou znovu zavřela. Mé ruce a nohy už odmítaly společně pracovat. Narazil jsem omylem do zdi a sjel ještě hlouběji, než jsem se opět vynořil nad hladinu a zalapal po dechu. Horká voda mně uvolňovala již tak dost ochablé svalstvo. Myslím, že i kdyby mi byla jen po kolena, přesto bych se topil-

Už jsem nevěděl, kolikrát jsem se vystrachal nad hladinu, abych se nadechl. Marně jsem křečovitě šmátral po stěnách z hladce opracovaného kamene a při každém pokusu o hluboký nádech mě píchlo v žebrech. Síly mě opouštěly a dostavovala se únava. Tak hřejivá, tak hluboká. Utopen jako štěně, pomyslel jsem si, když jsem cítil, jak mě zaplavuje tma. Chlapče? ozval se kdosi, ale všude byla jen tma. Tolik vody - tak horké a hluboké. Už jsem nenacházel dno, ani boční zeď. Malátně jsem s vodou zápolil, ale nekladla mi žádný odpor. Ani nahoře, ani dole. Bylo zbytečné bojovat o život ve svém těle. Není již co chránit, tak zboř ty zdi a zjisti, jestli nemůžeš králi poskytnout ještě jednu, poslední službu. - Zdi mého světa ode mne rázem odpadly a já vyrazil vpřed jako vystřelený šíp. Galen měl pravdu. V Umění neexistovala vzdálenost, vůbec žádná vzdálenost. Hned tu byl Buckkeep - a Shrewd, vykřikl jsem zoufale. Ale můj král se věnoval jiným věcem. Byl vůči mně uzavřený a obehnaný zdmi, jakkoli jsem na něho dorážel. Bylo to zbytečné.

Síly mne pomalu opouštěly. Tam kdesi jsem se topil. Mé tělo sláblo a pojící vlákno mezi ním a mnou bylo tenké. Poslední šance. Verity, Verity, zvolal jsem. Našel jsem ho, zabušil na něho, ale nenalezl jsem žádný záchytný bod, žádnou reakci. Byl někde jinde, otevřený komusi jinému a vůči mně uzavřený. Verity! zanaříkal jsem, tonoucí v zoufalství. A rázem jako by mě popadly čísi silné ruce, s jejichž pomocí jsem se vyškřábal na kluzký sráz. Tam mne svíraly a držely a hned mne zase přitáhly, když hrozilo, že bych mohl sklouznout dolů.

Chivalry! Ne, to nemůže být pravda, je to ten chlapec! Fitz?

To se ti jen zdá, můj princí. Nikdo tam není. Soustřed' se na to, co teď děláme. Galen chladný a zákeřný jako jed mě odstrčil stranou. Nemohl jsem mu vzdorovat, byl příliš silný.

Fitzi? Jak jsem postupně slábl, Verity byl čím dál víc nejistý.

Nevím odkud, ale najednou jsem v sobě objevil sílu. Něco přede mnou se rozestoupilo a já byl silný.

Přimkl jsem se k Veritymu jako sokol na jeho zápěstí. Byl jsem tam s ním. Viděl jsem Verityho očima: čerstvě vyzdobenou korunovační místnost, před ním Knihu událostí na velkém stole, kde ležela otevřená, aby mohl být proveden záznam o Verityho sňatku. Kolem něho, ve vši nádheře a drahocenných špercích, stálo několik ctihodných mužů, kteří byli pozváni, aby skrz Augustovy oči byli svědky Verityho svědectví, až se mu jeho nevěsta zaslíbí. A Galen, který mu měl předávat sílu jako králův muž, pózoval po jeho boku kousek za ním a čekal, až ho bude moci úplně vysát. A Shrewd s korunou na hlavě, sedící na trůně v královském hávu, neměl o ničem ani tušení. Neboť jeho Umění shořelo a pohaslo už před léty následkem chybného užití, a on byl příliš hrdý, než aby to přiznal.

Dolehl ke mně jakýsi hlas a já Augustovým očima spatřil Kettricken, která stojí na pódiu před svým lidem, bledá jako svíce. Prostě a vlídně jim sdělovala, že předešlou noc Rurisk podlehl následkům zranění šípem, které utřžil na ledových pláních. Vyjádřila naději, že snad uctí jeho památku, pokud se zaslíbí následníkovi trůnu Šesti vévodství, což Rurisk pomáhal vyjednat. Pak se otočila tváří k Regalovi. Na Buckkeepu mezitím Galenův pařát spočinul na Verityho rameni.

Vpadl jsem do jeho spojení s Veritym a odstrčil ho. Pozor na Galena, Verity. Pozor na zrádce, chystá se tě úplně vysát. Nedotýkej se ho.

Galenova ruka ještě více sevřela Verityho rameno. Náhle se kolem utvořil lačný vír, aby z Verityho vysál všechny síly. A moc toho věru nezbývalo. Verityho Umění bylo tak silné proto, že se jím nechal tak rychle strávit. Pud sebezáchovy by jiného člověka přiměl, aby si nějakou sílu ponechal. Ale Verity ji každý den lehkovážně vydával, aby udržel rudé lodě z dosahu pobřeží. Na obřad už mu zbývalo jen zoufale málo a Galen to všechno pohltil. Proto teď také zesílil. Přimkl jsem se k Veritymu v zoufalé snaze snížit jeho ztrátu. Verity! zakřičel jsem. Můj princí. Cítil jsem, jak uvnitř rychle pookřál, ale před očima se mu vše stále více mlžilo. Zasluchl jsem okolní rozruch, když se Verity sesul a chytil se stolu. Nedůvěřivý Galen ho stále držel za rameno, v pokleku se nad ním skláněl a starostlivě mumlal: "Můj princí? Jste v pořádku?"

Vrhl jsem svoji sílu směrem k Veritymu - zásobu, o níž jsem neměl tušení. Otevřel jsem se a vydal ji ze sebe, stejně jako to dělával Verity, když byl ponořen v Umění. Nevěděl jsem, že mám tolik na rozdávání. "Vezmi si to všechno. Já stejně zemřu. A tys ke mně byl vždy dobrý, když jsem byl mladý." Slyšel jsem ona slova tak jasně, jako bych je vyslovil já sám, načež jsem ucítil, jak se nějaké smrtelné pouto trhá a síla proudí skrze mne k Veritymu. Ten rázem nabyl síly, zběsilé zvířecí síly.

Verity zvedl ruku a uchopil Galenův pařát. Otevřel oči. "To bude v pořádku," řekl Galenovi nahlas.

Rozhlédl se po místnosti a znovu vstal. Jen jsem o tebe měl strach. Tolik ses chvěl. Víš jistě, že na to máš dost sil? Neměl by ses pouštět do něčeho, co je nad tvé možnosti. Jen pomysli, co by se mohlo stát." A jako když zahradník vytrhává ze země plevel, Verity se usmál a vyrval ze zrádce vše, co v sobě měl. Galen upadl a chytil se za hrud'. Jako prázdná nádoba. Kolemstojící k němu rychle přiskočili, aby mu pomohli, avšak Verity, teď už při plné síle, zvedl zrak k oknu a soustředil mysl do dálky.

Auguste. Poslouchej mě dobře. Upozorni Regala, že jeho nevlastní bratr je mrtev. Verity burácel jako moře a já cítil, jak Augustovy síly tváří v tvář jeho Umění ochabují. Galen byl příliš ambiciózní. Pokoušel se o něco, na co svým Uměním nestačil. Je ke škodě, že královnin bastard se nedokázal spokojit s postavením, které mu ona zajistila. A je škoda, že můj mladší bratr nedokázal svého nevlastního bratra odradit od jeho pochybných ambicí. Galen překročil svou pravomoc,

Můj mladší bratr by se měl mít na pozoru před tím, kam taková lehkomyšlnost vede. Auguste, ujisti se, že to Regalovi sdělíš v soukromí. Jen nemnoho lidí ví, že Galen byl královnin bastard a jeho nevlastní bratr. Jsem si jist, že si nebude přát skandál, který by pošpinil jméno jeho matky nebo jeho. Taková rodinná tajemství by se měla přísně střežit.

A pak, silou, jež srazila Augusta na kolena, Verity skrze něj stanul před Kettricken, uvnitř její mysli. Vnímám jsem, jak se snaží být něžný... Očekávám tě, má budoucí královno. A na své jméno ti přísahám, že nemám nic společného se smrtí tvého bratra. Nic jsem o ní nevěděl a truchlím spolu s tebou. Nechtěl bych, abys za mnou přijela s myšlenkou, že mám na svých rukou jeho krev. Světlo ve Verityho srdci bylo jako zářící drahokam, když jí ho odhalil, aby věděla, že se nevdává za vraha. Nesobecky se před ní učinil zranitelný, nabízejí důvěru, aby důvěru vzbudil. Ona zavravorala, ale stála dál. August omdlel. Spojení tak bylo přerušeno.

A potom do mě Verity strčil. Zpátky, běž zpátky, Fitzi. To láje příliš, jinak zemřeš. Zpátky, běž! A s medvědí silou mě bacil, až jsem padl zpátky do svého ztichlého, bezdechého těla.

12 Dozvuky

Ve velké knihovně v Jhaampe visí tapiserie, jež prý obsahuje mapu cesty horami do Deštné divočiny. Podobně jako jiné jhaampské mapy a knihy byla i tato informace považována za tak cennou, že byla zašifrována do formy hádanek a obrazových rébusů. Figurují na ní tvary snědého tmavovlasého mužů statného a svalnatého, jenž třímá rudý štít, a v opáčeném rohu pak nějaké stvoření se zlatou kůží. Výjev se časem stal obětí molů a značně oprýskal, ale stále je vidět, že v měřítku tapiserie je bytost mnohem větší než člověk a možná i okřídlená. Buckkeepská legenda praví, že král Wisdom na tajné cestě Horským královstvím hledal a našel vlast Elderlingů. Mohly by tyto postavy zobrazovat Elderlinga a krále Wisdoma? Zachycuje tapiserie cestu přes Horské království do vlasti Elderlingů v Deštné divočině?

O mnoho později jsem se dozvěděl, jak jsem byl nalezen, opřený o Burrichovo tělo na kamenné podlaze lázní. Třásla mnou zimnice a nemohli mě přivést k sobě. Objevila nás Jonqui, ale jak věděla, že nás má hledat v lázních, to už se nikdy nedozvím. Vždy budu mít tušení, že Jonqui byla pro Eyoda něco jako Chade pro Shrewda, snad nějakou vražedkyně v královských službách, ale jako někdo, kdo má své způsoby, jak zvědět či zjistit skoro všechno, co se v paláci šustne. Ale ať už to bylo jakkoli, nyní vzala situaci do svých rukou. Burrich a já jsme byli izolováni v komnatě mimo palác a po nějakou dobu, myslím, nikdo z Buckkeepu nevěděl, kde se nacházíme, či zda vůbec žijeme. Pečovala o nás s pomocí jednoho staršího sluhu.

Probral jsem se asi za dva dny po svatbě. Čtyři nejmizernější dny svého života jsem pak strávil v posteli, v končetinách mi soustavně pošukávalo, ale neposlouchaly mne. Často jsem upadal do otupujícího spánku, jenž nebyl příjemný, a buď se mi zdály živé sny o Veritym, nebo jsem cítil, jak se na mne snaží působit svým Uměním. Tyto sny mi nedávaly žádný smysl kromě toho, že Verity má o mě starost. Zachytil jsem pouze ojedinělé kousky informací, jako například barvu závěsu v místnosti, odkud vysílal, nebo pocit prstenu na jeho prstě, kterým mimoděk točil, jak se snažil se mnou spojit. Z mých snů mě často vytrhlo prudké škubnutí ve svalectech, načež se dostavila mučivá křeč, až jsem vyčerpáním znovu usnul.

Časové úseky bdění byly pro mne rovněž nepříjemné, poněvadž na slavníku v téže místnosti ležel Burrich, který chraplavě dýchal, ale o moc víc se neprojevoval. Rysy tváře měl oteklé a bezbarvé, takže jsem ho jen těžce poznával. Jonqui mu od začátku dávala jen malou naději, že bude žít nebo že bude při sobě, pokud přežije.

Jenže Burrich ošálil smrt již jednou. Jeho oteklost pomalu ustupovala, modřiny bledly, a když se probрал, začal se rychle zotavovat. Nepamatoval si nic z toho, co se přihodilo po našem odchodu ze stájí. Řekl jsem mu jen to, co potřeboval vědět. Bylo toho víc, než bylo pro něj únosné, ale dlužil jsem mu to. Byl na nohou dříve než já, ačkoli ho zpočátku sužovaly závratě a bolesti hlavy. Zanedlouho už se však Burrich seznamoval s jhaampskými stájemí a ve volném čase si prohlížel město. Když se navečer vrátil, vedli jsme spolu dlouhé tiché rozhovory. Oba jsme se vyhýbali tématům, o nichž jsme věděli, že v nich nejsme

zajedno, v oblastech, jako byla Chadeova výuka, jsem rovněž nemohl být sdílný. Především jsme se bavili o psech, které v životě poznal, a koních, jež drezíroval, občas se také zmínil o starých časech u Chivalryho. Jednoho večera jsem mu vyprávěl o Molly. Nějakou dobu byl zticha a pak mi řekl, že slyšel o tom, jak majitel svíčkárny Balzám zemřel v dluzích a jeho dcera, která měla dluhy zdědit, odešla raději na vesnici k příbuzným. Nepamatoval si, do které vsi, ale znal někoho, kdo by to věděl. Nevysmíval se mi, ale vážně mi poradil, že než ji znovu uvidím, měl bych si všechno srovnat v hlavě.

August už nikdy Umění nepokoušel. Toho dne byl odnesen z pódia, a jakmile se probral z mrákot, chtěl okamžitě mluvit s Regalem. Věřím, že mu tlumočil Verityho vzkaz. Během naší rekonvalescence se Regal za Burrichem ani za mnou nezastavil. Zato přišla Kettricken a zmínila se o tom, že Regal vyjádřil naději, že se z našich zranění co nejrychleji zotavíme, neboť, jak jí slíbil, všechno mi už odpustil. Vyprávěla mi, jak Burrich uklouzl a udeřil se do hlavy, když se mě snažil vytáhnout z bazénu poté, co jsem dostal záchvat. Nevím, kdo tuhle báchorku vymyslel. Nejspíš Jonqui. Pochybuji, zda by Chade dokázal přijít s lepší. Verityho vzkaz ovšem - pokud vím - znamenal konec Augustova vedení koterie a jeho Umění vůbec. Nevím, jestli toho dne dostal strach, nebo jestli jeho talent sežehla Verityho síla. Odešel ze dvora do Withywoodsu, kde kdysi vládli Chivalry a Patience. Věřím, že přišel k rozumu.

Po svatbě zahájila Kettricken spolu s jhaampským lidem měsíční smutek za svého bratra. Na lazaretním lůžku jsem to vše vnímal jako zvony, truchlivé zpěvy a mohutné závany kadidla. Všechn Ruriskův majetek byl dán pryč. Za mnou přišel sám Eyod a věnoval mi stříbrný prsten, který nosil jeho syn. A také hrot šípu, který proklál jeho hrud'. Moc mi toho neřekl, jenom pár slov k darovaným předmětům a to, že bych je měl opatrovat jako památku na výjimečného muže. Zanechal mě v rozpacích, proč byly vybrány právě pro mne.

Koncem dalšího měsíce Kettricken odložila smutek. Přišla za mnou a za Burrichem, popřála nám rychlé zotavení a sbohem do doby, než se uvidíme na Buckkeepu. Krátký okamžik spojem s Veritym skrze Umění odboural všechny její výhrady vůči němu. Mluvila o svém manželovi s tichou hrdostí a těšila se na Buckkeep s vědomím, že se vdala za čestného muže.

Jet po jejím boku v čele vracejícího se průvodu či vjíždět na Buckkeep, ohlášen troubením rohů a čísly akrobatů, to nebylo vyhrazeno pro mne, nýbrž pro Regala. Ten si také neopomněl nasadit blahosklonný výraz. Zdálo se, že si vzal Verityho varování k srdci - nemyslím si, že by mu Verity úplně odpustil. Přešel však Regalovy pikle jako nezbedné klukovské triky, čímž Regalovi nahnal větší strach než nějakou veřejnou důtkou. Travičství bylo nakonec svedeno na Rowda a Sevreense, a sice těmi, kteří o tom věděli. Sevreens, koneckonců, opatřil jed a Rowd doručil dar v podobě jablečného vína. Kettricken naoko žila v přesvědčení, že za tím byly pomýlené ambice dvou sluhů, kteří jednali v zájmu nic netušícího pána. O Ruriskově smrti se nikdy otevřeně nemluvilo jako o otravě jedem. Ani já nevešel ve známost jako nájemný vrah. Ať už měl Regal na mysli cokoli, svým vnějším chováním vyvolal dojem, že jako mladší princ zdvořile doprovází bratrovu nevěstu domů.

Já se zotavoval dlouho. Jonqui mne léčila bylinami, které měly napravit napáchané škody, jak sama říkala. Měl jsem se pokusit na její byliny a metody upamatovat, ale má mysl dosud nebyla schopná něco podržet o nic lépe než mé ruce. Na to údobí se pamatuji vsutku jen mlhavě. Mé zotavování z otravy se vleklo zoufale dlouho. Jonqui se mi to snažila zpříjemnit tím, že mi vyhradila dobu na studium ve Velké knihovně, jenže mé oči se vždy brzy unavily a začaly nervózně tékat tak jako mé ruce. Většinu dní jsem trávil v posteli v úvahách. Nějakou dobu jsem přemítal, jestli se vůbec chci vrátit na Buckkeep. Přemýšlel jsem, zda ze mě ještě může být Shrewdův nájemný vrah. Věděl jsem, že když se vrátím, budu muset sedávat u jednoho stolu s Regalem, a jakmile vzhlednu, uvidím ho sedět po levici svého krále. Budu se k němu muset chovat tak, jako kdyby se mě nikdy nepokusil zabít a jako kdyby mě nikdy nezneužil k otrávení muže, jehož jsem obdivoval. Jednou večer jsem se o tom otevřeně zmínil před Burrichem. Seděl a tiše mi naslouchal. Pak řekl: "Neumím si představit, že pro Kettricken to bude snazší, než by to bylo pro tebe. Ani pro mne. Hledět na muže, který se mě dvakrát pokusil zabít, a říkat mu 'můj princí'. Musíš se rozhodnout. Hrozně nerad bych ho přivedl na myšlenku, že nás zapudil z hradu pryč. Ale když rozhodneš, že půjdeme jinam, pak půjdeme." Myslím, že jsem v tu chvíli přišel na to, co ta náušnice symbolizovala.

Když jsme odjížděli z hor, obávaná zima se stala tvrdou skutečností. Burrich, Hands a já jsme se na

Buckkeep vrátili o hodně později než ostatní, poněvadž cesta nám zabrala mnohem víc času. Já se na koni snadno unavil a nikdy nebylo jasné, jestli budu schopen opět nabrat síly. V nestřežených okamžicích jsem se hroutil a padal ze sedla jako pytel obilí. Burrich s Handsem vždycky zastavili, aby mi pomohli zpátky, a já se nutil pokračovat v jízdě. Mnohokrát jsem se v noci probudil třasem, aniž bych měl síly vykřiknout. Tyto záchvaty odeznívaly dlouho. Ale snad ještě horší byly noci, kdy jsem se nemohl probudit a donekonečna se mi zdálo, jak se topím. Z jednoho takového snu jsem procitl a nade mnou stál Verity.

Ty bys dokázal probudit mrtvého, řekl mi bodře. Musíme ti najít učitele, který by tě naučil troše sebeovládání, když nic jiného. Kettricken se zdá být mírně divné, že se mi tak často zdá o tonutí. Měl bych ti být, myslím, vděčný, že jsi spal dobře alespoň o mé svatební noci.

"Verity?" pravil jsem nejistě.

Běž znovu spát, řekl mi. Galen je mrtvý a Regalovi jsem zkrátil uzdu. Neboj se. Běž spát a přestaň snít tak nahlas.

Verity, počkej! Jenomže pokusem nahmátnout ho ve tmě jsem kontakt přerušil a nezbyvalo mi než udělat, co mi poradil.

Pokračovali jsme v cestě za stále horšího počasí. Dlouho předtím, než jsme dorazili do cíle, jsme se všichni zoufale těšili domů. Burrich v minulosti zřejmě přehlížel Handsovy schopnosti. Hands si počínal s tichou zběhlostí, která u koní i psů budila důvěru. Nakonec v buckkeepských stájích snadno nahradil Coba i mě. Přátelství, které se utvořilo mezi ním a Burrichem, mi dávalo pocítit mou osamělost víc, než jsem si byl ochoten připustit.

Na Galenovu smrt se na buckkeepském dvoře pohlíželo jako na tragédii. Ti, kteří ho znali nejméně, o něm mluvili nanejvýš dobře. Říkali, že ten muž zjevně přepínal své síly, když mu v tak mladém věku vypovědělo srdce. Mluvil se i o tom, že by po něm měla být pojmenována válečná loď, jako kdyby byl padlý hrdina, ale Verity takový nápad neschvaloval a nikdy ani neprošel. Jeho tělo poslali zpátky do Farrow, aby ho tam pohřbili se všemi poctami. Pokud měl Shrewd jakékoliv podezření ohledně toho, co se přihodilo mezi Veritym a Galenem, nechal si to pro sebe. Ani on, ani Chade se o tom přede mnou nikdy nezmínili. Ztráta mistra Umění, jenž neměl učedníka, který by zaujal jeho místo, to už byla závažná věc, zvláště když na našem obzoru číhaly rudé lodě. Také se o tom veřejně diskutovalo, ale Verity rázně odmítl uvažovat o Serene či o někom dalším z Galenových žáků jako o nástupci.

Nikdy jsem nezjistil, zda mě Shrewd přenechal Regalovi napospas. Nikdy jsem se ho na to nezeptal, ani jsem nevyslovil své podezření před Chadem. Myslím, že jsem si to ani nepřál vědět. Nechtěl jsem, aby to nějak ovlivnilo moji loajalitu. Když jsem však říkal "můj král", v srdci jsem tím mínil Verityho.

Do Buckkeepu dorazilo stavební dříví, jak slíbil Rurisk. Muselo být odtaženo po souši až k Vinné řece, po níž bylo splaveno na jezero Turlake, a odtud dále po Jelení řece do Buckkeepu. Dřevo jsme obdrželi v půli zimy a kvalitou bylo přesně takové, jaké mělo být. První hotová válečná loď obdržela jméno po Ruriskovi. Myslím, že by to pochopil, ale ne zcela by souhlasil.

Plán krále Shrewda slavil úspěch. Uplynulo již hodně let od doby, co měl Buckkeep královnu, a příjezd Kettricken podnítl zájem o život u dvora. Tragická smrt bratra v předvečer její svatby a statečný způsob, jakým se s ní vyrovnala, plně uchvátily lidovou představivost. Její neskrývaný obdiv ke svému novomanželovi učinil z Verityho romantického hrdinu i před jeho vlastním lidem. Byl to pozoruhodný pár, její mládí a bledá krása dávaly vyniknout Verityho klidné síle. - Shrewd je stavěl na odív na rozličných bálech, které přitahovaly drobné šlechtice ze všech vévodství, a Kettricken s nesmírnou výmluvností hovořila o nutnosti semknout se dohromady, abychom porazili nájezdníky z rudých lodí. Shrewdovi se tak hrnuly do pokladny peníze a navzdory období zimních bouří začaly práce na opevňování Šesti vévodství. Stavěly se další věže a lidé dobrovolně vstupovali do jejich posádek. Loďaři mezi sebou soutěžili o čest podílet se na budování válečného loďstva a město Buckkeep překypovalo dobrovolníky, kteří se hlásili do služby na moři. Během oné zuny lidé nakrátko uvěřili legendám, jež sami vytvořili, a zdálo se, že rudé lodě lze porazit jen pouhou silou vůle. Já toto nadšení nesdílel, ale sledoval jsem, kterak ho Shrewd podněcuje, a byl jsem zvědav, jak se tomu postaví, až na pobřeží znovu zavládne realita vykování.

Musím se zmínit ještě o někom, kdo byl zavlčen do toho konfliktu a intrik jen kvůli své oddanosti vůči

mně. Až do konce svých dní budu nosit jizvy, které mi způsobil. Svými obroušenými zuby se několikrát hluboce zakousl do mé ruky, než se mu podařilo vytáhnout mne ven z toho prokletého bazénu. Jak to dokázal, to už se nikdy nedozvím. Ale jeho hlava ještě spočívala na mé hrudi, když nás objevili, jeho smrtelné pouto s tímto světem se přerušilo. Nosy byl mrtev. Věřím, že obětoval svůj život dobrovolně při vzpomínce na to, jak jsme byli jeden ke druhému hodní, když jsme ještě byli mlád'ata. Lidé neumějí truchlit tak jako psi. Ale my zase truchlíme po mnoho let.

Epilog

„Jsi unavený," povídá můj chlapec. Stojí po mém boku a já nevím, jak dlouho už tam je. Pomalu se natáhne a vezme mi pero z ochablé ruky. Znavenýma očima hledím na klikatou inkoustovou stopu, jež se táhne celou stránkou dolů. Myslím, že jsem ten tvar viděl už předtím, ale tehdy to nebyl inkoust. Snad stružka zasychající krve na palubě rudé lodi a moje ruka, z níž kanula? Anebo to byl černý úponek kouře stoupající k modrému nebi, když jsem mamě chvátal na koni, abych varoval vesnici před nájezdem? Anebo žlutý jed spirálovitě vířící v obyčejné sklenici vody, jed, který jsem komusi podal, a přitom se na něho celou dobu usmíval? Neumělá kadeř z pramene ženských vlasů ponechaná na mém polštáři? Anebo snad stopa, kterou zanechala lidská chodidla v písku, když jsme vlekli těla od dýmající věže v Seal-bay? Slzavá stružka na matčině tváři, jež k sobě zoufale tiskla vykované dítě, navzdory jeho zlostným výkřikům? Stejně jako rudé lodě, vynořují se též vzpomínky bez varování, bez milosti. "Odpočívej," praví opět chlapec a já si uvědomím, že tady sedím a zírám na inkoustovou čáru na stránce. Nemá to smysl. Je to jen další zkažený arch, další marné úsilí

"Dej to pryč," říkám mu a nic nenamítám, když posbírá všechny listy a namátkově je poskládá. Herbáře a historie, mapy a úvahy, vše páté přes deváté v jeho rukou stejně jako v mé mysli. Už si nevzpomínám, co to bylo, k čemu jsem se to vůbec odhodlal. Bolest se vrací a bylo by tak snadné ji utišit. Ale oním směrem leží šílenství, jak už bylo dokázáno mnohokrát přede mnou. A tak posílám chlapce, aby mně přinesl dva lístky chovanky, zázvorový kořen a mátu na čaj pro mne. A nevím, jestli ho jednoho dne nepožádám o tři lístky této chyurské byliny.

A kdesi přítel říká něžně: "Ne."

Farseer: Kniha první svazek 2

Robin Hobb

Královská magie

Z anglického originálu

THE FARSEER: - Book One

ASSASSIN'S APRENTICE - Volume Two

vydaného firmou Bantam Books, A Division of Bantam Doubleday

Dell Publishing Group, Inc" 1540 Broadway,

New York, NY 10036, USA v roce 1995

přeložil Jan Kozák

Vydáno v nakladatelství NÁVRAT

Vydal Radomír Suchánek,

ul. Kosmonautů 2, Brno,

jako svou 708. publikaci v roce 2001

První vydání

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod

Doporučená cena včetně DPH 179 Kč

ISBN 80-7174-395-X